25481

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÂNĂ

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

JUDEȚULUI BOTOȘANI

(LA ANUL 1891)

DE

V. C. NEDEJDE și I. ȚIȚU

Lucrare premiată de *Societatea Geografică Română* în ședința Adunărei generale de la 8/20 Martie 1892.

Casa Școalelor și a Culturei Poporului
FĂRĂ PLATA
Nu se poate vinde

41.491

BUCURESCI

TIPOGRAFIA ȘI FONDERIA DE LITERE THOMA BASILESCU

29, CALEA VICTORIEI, 29

1895

1954
D

25481

Membrilor Corpuluĭ Didactic Primar

Urban și Rural

din

Orașul și județul Botoșanĭ

Jn semn de stimă și admirațiune pentru zelul cu care lucréză la propășirea învĕțămentuluĭ public, se dedică acéstă lucrare.

AUTORIĬ.

PREFAȚA

Dicționarul geografic, economic și statistic cu note istorice al județuluĭ Botoșanĭ, ast-fel cum se presintă, este resultatul cunoștințelor și cercetărilor nóstre personale, asupra celor maĭ multe localitățĭ, al informațiunilor detailate date de D-niĭ învĕțătorĭ și directoriĭ școlelor rurale și urbane din orașul și jud. Botoșanĭ, în fine al diferitelor științĭ culese de pe la primăriĭ, Comitetul permanent, Camera de Comerț etc., carĭ ni-aŭ dat tot concursul bine-voitor și cărora nu lipsim a le aduce mulțumirile nóstre cele maĭ viĭ.

Nu uităm a arăta autoriĭ și operele din carĭ ni-am procurat o mulțime de note prețióse și a cărora listă am pus'o in capul lucrăreĭ.

Ca să putem corespunde programuluĭ pentru concurs, am căutat a urma întocmaĭ planul Societățiĭ, dând însă disvoltare maĭ mare la descrierea județuluĭ, plășilor și comunelor în genere.

Legendele locale le-am trecut ast-fel precum le-am aflat; am notat vechimea satelor, târgurilor și orașelor, cu ajutorul isvórelor de care am putut dispune.

Cu tótă dorința nóstră de a avea tóte datele statistice uniforme și complecte, pentru tóte localitățile și dintr'un singur an, ni-a fost imposibil acésta și de aceia am și recurs la datele din aniĭ 1889, 1890 și 1891. Acésta dar este causa micilor variațiunĭ în cifre; controlul însă nu ni-a scăpat din vedere primind numaĭ cifre carĭ ni-aŭ presentat cea maĭ mare încredere.

Terminând, ținem a declara, că de și nu avem pretențiunea că lucrarea nóstră nu presintă încă unele lipsurĭ, totu-șĭ ne măgulim a crede că ea corespundĕnd planuluĭ Societățiĭ, va îndeplini golul încă asupra cunóștereĭ uneia din cele 32 părțĭ (județe) carĭ compun țéra nóstră, remânênd ca în viitor alțiĭ maĭ competențĭ să complecteze aceea ce póte nouĕ ni-a lipsit în această lucrare.

AUTORIĬ
„Orașul și Satul“

AUTORII CONSULTAȚI IN ACEASTA LUCRARE

D-l	**M. Kogălniceanu**	Letopisițele
»	**G. Șincai**	Cronica Românilor
»	**Gr. Cobîlcescu**	Georgrafia Românieĭ
»	**Gr. Tocilescu**	Archiva Istorică
»	**B. P. Hasdeu**	Columna luĭ Traian
»	**Papadopol Calimach**	Notiță istorică asupra orașuluĭ Botoșanĭ
»	**Dem. Cantemir**	Istoria Moldoveĭ
»	**A. Treb. Laurian**	Istoria Românilor
»	**Manolache Drăghicĭ**	Istoria Moldoveĭ 1857
»	**Fotino**	Istoria Dacieĭ
»	**P. S. Aurelian**	Țéra nóstră
»	**Frunzescu**	Dicționarul Românieĭ
»	**Th. Codrescu**	Uricarul 1859
»	**V. C. Nedejde**	Geografia județuluĭ Botoșanĭ
»	**V. C. Nedejde**	Charta județuluĭ Botoșanĭ

Anaforaua din 1794 asupra întindereĭ târguluĭ și moșieĭ Botoșanĭ, ce se află în original în archiva primărieĭ de Botoșanĭ.
Tesaur de monumente istorice pe 1861
Trompeta Carpaților 1871
Calendarul pentru românĭ 1853
Dictionnaire général de biographie et d'histoire Paris 1866.

Afară de acestea noĭ înși-ne prin cercetărĭ locale, am cules cunoscințele despre diferitele numirĭ ale délurilor, rîurilor, păraelor și altor localitățĭ, cu privire la posițiunĭ, întindere, etc.

Descrierele comunelor făcute de D-niĭ învĕțătorĭ din județul Boțoșanĭ.
Tablourile economice de la Camera de Comerț din Botoșanĭ.
Statistica populațiuneĭ și vitelor date de către Comitetul permanent.
Statistica scólelor și populațiuneĭ scolare din cancelaria revisoratuluĭ pe 1890.
Veniturile și cheltuelile luate dupĕ budgetele comunelor.
Datele stațiunilor meteorologice Comăndărescĭ și Hârlău.

A.

Acsinte, isvor, pe moșia Mândreștĭ, com. Brehueștĭ, pl. Siret, din care ese pîrîul Popiĭ.

Adâncă, vale, pe moșia Dobîrcenĭ, com. Dobîrcenĭ, pl. Ştefăneştĭ.

Adâncă, (din valea), pîrîŭ curge prin valea cu aceleaș nume din com. Dobîrcenĭ pl. Ştefăneştĭ.

Adâncata, pirîŭ, afluent al Bahluiuluĭ, în pădurea Delenĭ, com. Deleni, pl. Coșula.

Aftițiĭ, lac, pe moșia Statuluĭ Vorona, com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Agafton, sat, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Curteștĭ, pl. Tîrgul; are întindere de 161 hect. și populație de 67 familiĭ cu 267 suflete, 67 contribuabilĭ. Avênd 51 vite cornute, 7 caĭ, 20 porcĭ, 250 de stupĭ. La Cotina se află o cârciumă, un comerciant și 2 meseriașĭ.

Satul se dice că s'aŭ format din Stolnicii servitorĭ aĭ monastireĭ Agafton, cu care se invecinéză.

Agafton, monastire de călugărițe, situată în pădure, la Est de satul Agafton. Sunt 2 bisericĭ cu 3 preoțĭ, 1 diacon și 124 călugărițe din carĭ 53 știŭ carte. Imprejurul monastireĭ este reservată o intindere de 171 hect. pământ pentru cultură, pentru folosul monastireĭ.

Legenda spune că sunt maĭ mult de 100 anĭ, când pe locul monastireĭ era pădure și că un călugăr, numit Agafton, de la fosta monastirea Dómneĭ, pogorîndu-se în pădure audi într'un frasin un glas îngeresc, și întorcêndu-se la aĭ săĭ, spuse cele audite. In urmă aŭ luat vre-o câțĭ-va călugărĭ, aŭ tăiat

frasinul și arborii vecini și aŭ clădit o bisericuță de lemn pe locul frasinuluĭ și câte-va chiliĭ împrejur.

Călugăriĭ însă n'aŭ putut sta mult timp aicĭ, căcĭ se dice că aŭ fost alungațĭ de Olărésca din familia Pisoschi, care s'a călugărit și aŭ adus, în locul călugărilor, călăgurițĭ de pe la monastirile vecine, iar ea a devit Stariță.

In anul 1844 s'a maĭ clădit o biserică cu hramul Pogorirea sf. Duh, cu banĭ adunațĭ din milostenie; iar în 1889 s'aŭ reparat și zugrăvit din noŭ.

Aerul sănătos și posițiunea frumósă a acesteĭ localitățĭ atrag pe mulțĭ vi itatorĭ în timpul vereĭ.

Agafton, dél, în partea de Nord a monastireĭ Agafton.

Agafton, pădurea a Statuluĭ, împrejurul monastireĭ Agafton, în întindere de vre-o 20 hect; compusă din părțile numite: Mlada, Runcu și Humăria.

Albeștĭ, sat, din partea de Nord a comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia situat pe țĕrmul stâng al Jijieĭ.

Moșia se întinde pe valea Jijieĭ și délurile din drépta în stânga Jijieĭ, parte câmp, parte pădure; are o suprafață de 3493 hect.

La suprafața satuluĭ Albeștĭ, se numĕră și suprafața cătuneĭ Capu-Pădureĭ com. Buimăcenĭ. Are o populație de 266 familie cu 889 suflete; are o biserică de lemn cu 1 preot și 2 cătărețĭ și o móră de apă. In acéstă cătună se află 538 vacĭ și boĭ, 134 caĭ marĭ și micĭ, 2096 oĭ, 140 mascurĭ și 80 stupĭ. Se maĭ află 5 cărșme, 7 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Alecsa, pădure, pe moșia Plopenĭ, com. Satu-Burdujenĭ pl. Siret.

Alior baltă pe moșia Bălușenĭ, com. Fântanele pl. Siret, cu o suprafață de 7 hect; e bogată în peștĭ.

Amara, piriŭ, isvorește din pădurea Chircia și se varsă în lacul Dracșanĭ, com. Dracșanĭ pl. Miletinĭ.

Antoce, (balta luĭ) baltă, în partea de Sud-Est a comuneĭ Slobozia-Secătura, plasa Coșula; e format din părăul Cornaciu.

Alghia, dél, în partea de Sud a comuneĭ Cristeștĭ, plasa Coșula.

Alghia, piriŭ, isvorește din délurile pădureĭ Ungurói̇a, curge pe pămêntul locuitorilor din Cristeștĭ, comuna Cristeștĭ, forméză, în cursul săŭ balta Alghia și se varsă în pirînl Ungurói̇a com. Cristeștĭ, pl. Coșula.

Alghia, baltă, în com. Cristești, formată de pîrîul Alghia.

Arapuluĭ, dél, pe moșia Leorda, com. Costinești, pl. Tîrgul ; în vechime se numia délul luĭ Lichache (v. a. nume).

Arapuluĭ, movilă, spre Est de satul Leorda, com. Costinești, pl. Tirgul ; se maĭ numia și movila Tontuluĭ (v. a. nume).

Arizan, dél, în partea de Est a moșieĭ Todireni, com. Todireni, pl. Jijia.

Arinĭ, iaz, în partea de Sud-Est a comuneĭ Slobozia-Secătura.

Arinĭ, (Veḑĭ Costinești) sat, com. Costinești, pl. Tirgu.

Armanuluĭ, dél, în partea de Est a comuneĭ Cucorenĭ, pl. Tirgu.

Armanuluĭ, vale, în partea de Est a moșieĭ și com. Cucorenĭ, pl. Tirgu.

Aslan, (vezĭ Prajanul) pîrîŭ, com. Latăĭ, pl. Cosula.

B.

Bahluiu, pîrîŭ, isvoraște din dealul Runcu din pădurea Storeștĭ, com. Storeștĭ, pl. Coșula, curge prin pădure spre Sud Est, mărginit de délurĭ inalte de ambele părțĭ ; el e format din doue brațe : Bahluiul și Humosul.

Humosul isvoresce, în pădurea Delenĭ, com. Delenĭ, din délul Mare, curge de la Vest spre Est, pînă pe moșia Vlădenĭ, com. Rĕdenĭ, unde se unesce cu Bahluiul, udă satul Bahluiu, in pădure, pe moșia Vlădenĭ, apoĭ în direcția Sud-Est, strebate valea sa prin codri Delenĭ, udă satul Pĕrcovacĭ, apoĭ orașul Hârlăŭ, care e așeḑat pe stînga sa ; de la Harlăŭ ese din regiunea pădurilor și intră în regiunea cimpeană intr'un șes larg, pe teritorul jud. Iașĭ, strebate pl. Bahluiu, din jud. Iașĭ, udă tîrgul Podul-Ilóeĭ și orașul Iașĭ și se varsă apoĭ in Jijia în jos de Iașĭ.

Pe teritorul jud. Botoșanĭ primesce din codri Delenĭ o mulțime de pîrîiașe, și anume : Măgióra și Recea pe stînga, iar Văcărița, Ră-

cosu, Humosul, Tisa și Pèrcovaci pe drépta (v. a. n.).

In cursul sêŭ forméză mici reservóre de apă (iazuri) unde sunt instalate mori de apă și fabrici pentru bătut sumanĭ, numite «pinê» popular «chinĕ», de care se află mai multe in pădure pe teritorul comunelor Redenĭ și Delenĭ.

Bahluiul nu sécă nici-odată și are peşte mic și gustos și raci.

Bahluiu, sat, in comuna Redenĭ, pl. Coșula, situat în pădure in partea de Vest a comuneĭ Redenĭ, pe pîrîul Bahluiu, de la care șĭ-a luat și numele.

E populat de țiganĭ lingurarĭ, carĭ aŭ aicea maĭ mult o ședere vremelnică, căcĭ, maĭ cu sémă, in timpul vereĭ umblă din sat in sat cu meșteșugul ce aŭ. In timpul erneĭ se întorc înapoĭ și se ocupă cu rotăria, lingurăria, facerea de mangal.

Sunt 40 familiĭ cu 163 suflete.

Bahluiu, vale, prin care curge pîrîul Bahluiu, prin codri Deleni.

Bahnița, loc isolat, la confluența pîrîuluĭ Petricel, cu pîrîul satuluĭ, comuneĭ Storești, pl. Coșula.

Bahna, pîrîŭ, isvorasce din iazul Bahna, comuna Flămînzĭ, curge prin partea de Sud și Sud-Est a comuneĭ Uricenĭ, pl. Coșula și unindu-se cu pîrîul Tulburea se varsă în Miletin.

Bahna, iaz, în comuna Flamîndĭ, pl. Coșula.

Bahna, pîrîŭ, com. Călinești, pl. Siret, (v. Chiua pîrîŭ).

Bahneĭ, șes, în com. Redenĭ pe moșia Vlădenĭ, se întinde de ambele părțĭ ale pîrîuluĭ Vlădenĭ.

Baisa, sat, situat în mijlocul pădureĭ pe moșia Stăncești, com. Curteștĭ, pl. Tîrgu.

Numĕră 18 familiĭ cu 60 suflete. Vite sunt 4 caĭ, 3 vacĭ și 7 porcĭ.

Baisa, pădure, se întinde în partea de Vest a comuneĭ Curteștĭ, pe moșia Stîncești și parte pe moșia Brehuești, com. Brehuești.

Baisa, dél, în partea de Est a comuneĭ Brehuești, este o continuare a délurilor din com. Curteștĭ și este acoperit cu pădure.

Baisa, pîrîŭ, isvoraște din pădurea Agafton și se varsă în pîrîul Hlibocĭ pe teritorul com. Curteștĭ, pl. Tîrgu.

Baisa, șes, prin care curge pîrîul Baisa, pe teritorul com. Curteștĭ, moșia Agafton, este productiv în fînețurĭ.

Baicenĭ, sat, situat pe cósta délulu-Basarabóia, in centrul comuneĭ Curtieștĭ, pl. Tîrgu ; are o întindere de 1055 hect. și o populațiune de 126 familiĭ, cu 497 suflete, avênd 100 contribuabilĭ.

Pământul e argilo-calcaros și a produs în 1890 : grâŭ 400 hectl., păpușoiŭ 400 hectl., secară 170 hectl. orz 260 hectl., ovĕz 160 htl., fasole 90hectl. și cartofe 222 hectl..

Are o biserică, clădită la 1848, cu douĭ cântărețĭ

In privința întemeerei satuluĭ, se povestesce din bătrînĭ, că ceĭ d'întîĭ locuitorĭ ar fi venit aicĭ din Basarabia, pentru care și numele satuluĭ era Basarabĭ, schimbându-se în urmă în Băicenĭ, după numele uneĭ familiĭ bogate, locuitorul Băicénu.

În acest sat se găsesc 115 vite cornute (vacĭ și boĭ), 14 caĭ marĭ și micĭ, 30 porcĭ și 30 stupĭ. Se maĭ află o cârciumă și un comerciant.

Băicenĭ, pădure, în întindere de 140 hect. pe moșia Băicenĭ, com. Curtești, plasa Tirgu.

Balan, luncă, în comuna Salcea plasa Siret, are o întindere de 10 hect.

Baloș (schitu luĭ), sat, în comuna Redenĭ, pl. Coșula, în partea de Vest, aprópe de pârîul Bahluiu, în pădure.

Numele iĭ vine de la schitul Baloș, acum desființat.

Are o populație de 24 familiĭ cu 70 suflete, locuitorĭ țiganĭ lingurarĭ, carĭ n'aŭ pămênt proprietate a lor, ci numaĭ o ședere vremelnică, ocupându-se parte cu lucrarea pămêntuluĭ; parte cu rotăria și lingurăria ; populația variază din an în an. Se află 14 vite cornute, 11 caĭ marĭ și micĭ, 20 porcĭ.

Baloș, schit, acum desființat, este situat pe moșia Vlădenĭ, com. Redenĭ, pl. Coșula, în pădure sub nisce prăpăstiĭ în formă de terase pe cósta de Sud a délulnĭ Holm.

A fost schit de călugărițe ; astă-ḍĭ însă nu se găsesce de cât biserica aprópe în ruină, iar prin-prejur, în poiană, se vĕd ruinĭ de case și beciurĭ, ceea ce denotă că a fost locuințe.

Nu se póte sci anul fondăreĭ, dar s'a desființat, se ḍice, de vre-o 30—40 anĭ în urmă, din causa unor intrigĭ între proprietarul moșieĭ și starița, iar catapetésma și

podóbele dinăuntru s'aŭ adus la biserica din satul Redenĭ.

Baloş, poiană, in jurul schituluĭ Baloş.

Balan, iaz, în partea de Nord-Est a comuneĭ Todirenĭ, pl. Jijia.

Băluşenĭ (Stamatele), sat, în partea de Nord a comuneĭ Fontânelele, pl. Siret, aşeḑat pe loc şes; are o suprafaţă de 938 hect. şi o populaţie de 281 familiĭ saŭ 1446 suflete şi 300 contribuabilĭ; locuitoriĭ parte românĭ şi parte ruşĭ, sunt şi câte-va familiĭ de evreĭ; locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor.

Pe moşie se află o mică pădure de stejarĭ de 13 hect. şi câte-va luncĭ (pădurĭ de răchită) la Siret. Se însémnă o móră de apă pe gârla moriĭ, un lac numit Plisa şi bălţile Alior, Iliasca şi Trestiósa, bogate in pesce şi aŭ o suprafaţă de 25 hect.

In acest sat se află o biserică cu un preot şi doĭ căntăreţĭ şi o scólă a comuneĭ cu un învĕţător şi 49 scolarĭ. In acest sat se găsesc 471 vite cornute, 50 caĭ marĭ şi micĭ, 1351 oĭ, 8 capre, 111 porcĭ şi 275 stupĭ; de asemenea se maĭ află doĭ comersanţĭ; 11 meseriaşĭ şi o cârciumă.

Balta-Arsă, sat, situat in pădurea moşieĭ Băicenĭ, spre vest de Băicenĭ, com. Curteşti, pl. Tirgu.

Numele sĕŭ vine de la o baltă fără apă, cu stuh şi loziĭ care a fost arsă.

Acéstă cotună este locuită de 16 familiĭ ţiganĭ lingurarĭ cu 70 suflete, ocupându-se cu lucrarea pămĕntuluĭ şi cu lingurăria.

Balta-Arsă, dél, in partea de Sud-Vest a satuluĭ Băicenĭ, com. Curteşti, pl. Tirgu.

Balta-luĭ-Minciună, vale, pe moşia Hârlăŭ, în partea de Est a comuneĭ Hârlăŭ.

Balta Andrii-Hóncă baltă, apró픈 de satul Roşcanĭ, pe moşia Fântânele, com. Fântânele, pl. Siret, cu o suprafaţă de 2 hect.

Balta-luĭ-Minciună, iaz, in valea cu acelaşĭ nume, pe moşia Hârlăŭ.

Balta-Ciocan, în partea de Est a comuneĭ Popŏuţĭ, pl. Tirgu, pe moşia Statuluĭ. Are isvor propriŭ şi produce mult pipirig.

Balta-Cojocaruluĭ, baltă, situată pe şesul Siretuluĭ, moşia Fântânele, com. Fântânele, pl. Siret, are o suprafaţă de 2 hect.

Balta-luĭ-Feliuță, pe moșia și com. Fântânele, pl. Siret, are 1 hect. întindere.

Balta-luĭ-Dinco, pe moșia și com. Fântânele, pl. Siret, are 1 hect suprafață.

Balta-Dracilor, baltă, din com. Storești, pl. Coșula, așeḑată în pădure, numită ast-fel, se ḑice,, din causă că ómenii nu se pot apropia să'șĭ adape vitele, fiind malurile fórte mocirló.e.

Balta-Lucăĭ, baltă pe moșia și com. Fântânele, pl. Siret.

Balta-Lungă, pe șesul Siretuluĭ formată din debordarea apelor, pe moșia și comuna Fântânele, plasa Siret, cu o suprafață de 13 hect.

Balta-Mare, formată din debordarea apelor Siretului, pe moșia și comuna Fântânele, pl. Siret, are o suprafață de 17 hectare, e bogată în peste.

Balta-Mare, baltă formată din revărsările Prutuluĭ pe moșia și comuna Ostopcenĭ, plasa Stefănești, are mult peste.

Balta-Popiĭ, pe moșia și comuna Fântânele, plasa Siret, are întindere de 1 hectar.

Balta-Țiganuluĭ, pe moșia și comuna Fântânele, plasa Siret.

Balta-Turculuĭ, (movila de la), în partea de Nord a satuluĭ Dolina, comuna Costineștĭ, plasa Târgu.

Balta-Turculuĭ, baltă, în partea de Nord a comuneĭ Costineștĭ, plasa Târgu.

Balta cu peşte, mlăștină în partea de Sud a moșieĭ Căsărmăreștĭ, comuna Cucorenĭ, plasa Târgu, formată din isvóre.

Băltăria, iaz pe moșia Dolina, comuna Costineștĭ, plasa Târgu.

Banuluĭ, pîriŭ, isvorăște de la Fântâna-Popiĭ, din délul Brătenilor pe teritoriul comuneĭ Dângenĭ, curge pe lângă satul Dângenĭ și se varsă în Jijia.

Bașeu, pîriŭ, isvorăște din comuna Hudeștiĭ-Marĭ, în pădurea Négra, județul Dorohoiŭ, intră în județul Botoșanĭ, maĭ sus de satul Brătenĭ, străbate comunele Brătenĭ, satul Ștefăneștĭ, Bobuleștĭ, și se varsă în Prut în dreptul satuluĭ Ostopcenĭ, comuna Ostopcenĭ, pl. Ștefăneștĭ

Este mărginit cu délurĭ până ce ajunge pe teritoriul comuneĭ satul Ştefăneştĭ, de aicea intră pe întinsul şes al Başeuluĭ şi Prutuluĭ prin care şerpueşte până la vărsarea sa.

Başeul trece pe lângă satele: Brătenĭ - Slobozia, Silişcanĭ, Ratoş-Apostol în drépta şi Mihălăşenĭ, Odaia-Moscovieĭ, (Odaia-Silişcanĭ Răzaşĭ, (Negrescu), Păun şi Năstase în stânga, tóte in comuna Brătenĭ, trece apoĭ pe lângă satul şi târgul Ştefăneştĭ şi în fine pe lângă Bobuleştĭ, în drépta.

Primeşte în stânga piriiele: Hodoróia, Sărata, Popóia care vine din văile cu acelaşĭ nume.

Başeu, va'e, prin care curge pîriul Başeu, pe care sunt aşedate satele comuneĭ Brătenĭ, este acoperită de imaşurĭ şi fânețe.

Başeuluĭ, şes, care incepe din gura văeĭ Popoia şi Piriuluĭ Popoia, se întinde până în marginea satuluĭ Ştefăneştĭ, târgul Ştefăneştĭ, satul Bobuleştĭ şi până în Prut, are o întindere fórte mare şi e ocupat de imaşurĭ, unde se cresc mulţime de vite.

Pe marginea Prutuluĭ sunt pădurĭ de salcie şi plop, şi maĭ multe gârle şi bălțĭ formate din revărsările Prutuluĭ şi Başeuluĭ şi sunt bogate în peşte.

In acéstă parte Prutul are şesul cel maĭ jos şi adese orĭ e inundat de Prut şi Başeu carĭ i-l acoperă cu apă ca un lac fórte mare, maĭ ales primă-vara.

Beciurile, loc isolat, pe țĕrmul stâng al riuluĭ Suceava, comuna Suceava, plasa Siret.

Legenda spune că pe acest loc a fost biserică şi case marĭ, dar aŭ fost stărămate de Tătarĭ.

Bejenarĭ, (v Dracsinĭ) sat, comuna Dracşanĭ, plasa Târgu-Miletin).

Belcea, sat, în partea de Vest a comuneĭ Costineştĭ, plasa Tirgul, pe moşia Costineştĭ, cu o populațiune de 15 familiĭ saŭ 92 suflete, satul, se dice, că e înființat de vechiul proprietar V. Arapu care i-a dat numele după voe.

Benhecĭ, pădure, în partea de Est a comuneĭ Tudora, se întinde pe Délul-Mare şi văile de prin prejur.

Benhecĭ, pădure, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Truşeştĭ, plasa Jijia, în întindere de 300 hectare, proprietate a statuluĭ, se exploatéză şi e compusă din stejar, teiŭ, frasin şi jugastru.

Berza, sat, în partea de Nord-Est

a comunei Ringhileștĭ, plasa Ștefăneștĭ, situat pe țĕrmul Prutuluĭ într'o vale adîncă.

Moșia se întinde din Prut spre Vest și are o suprafață de 868 hectare și o populațiune de 39 familii saŭ 168 suflete, cu 32 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Tot la acest sat s'a numĕrat și locuitorii de la Odaia-Berza, care e așeḑat într'o vale spre Vest de Berza, unde se află și casele proprietaruluĭ moșieĭ, clădirĭ frumóse înconjurate de o grădină mare și bine cultivată.

Satul se ḑice că e înființat de vre-o 100 anĭ, de Gh. Donici și numele i-ar deriva de la cuvîntul barză (cocostîrc) de óre-ce pe întinsul acesteĭ văĭ se află multe bălțĭ unde cocostîrcii saŭ berzele îșĭ caută tot anul hrana lor.

La moșia Berza s'a maĭ alipit moșióra satuluĭ Găurenĭ, aĭ căreia locuitorĭ s'aŭ strămutat în Berza. Pe teritoriul acestuĭ sat se găsesc 309 vite cornute, 80 caĭ marĭ și micĭ, 1297 oĭ, 16 capre, 2 bivolĭ, 220 porcĭ și 60 stupĭ, de asemenea se maĭ află 2 meseriașĭ, 3 comercianțĭ și o cârciumă.

Berza, deal, care mărginesce Prutul în com. Binghileștĭ, pl. Stefăneștĭ.

Benchiu, deal, în partea de Sud-Est a satuluĭ Zlătunóia, comuna Zlătunóia, plasa Târgu Miletin

Biru, deal, în partea de Est a moșieĭ Monastirea Dómneĭ, comuna Curteștĭ, plasa Târgu.

Bisericeĭ, deal, pe teritorul satuluĭ Birseneștĭ, comuna Băbicenĭ, plasa Stefăneștĭ, începe de lângă satul Guranda până în valea Bârnazuluĭ.

Bisericeĭ, deal, în partea de Est a moșieĭ Jureștĭ, comuna Zlătunóia, plasa Târgu Miletin.

Bisericeĭ, vale, se întinde prin mijlocul satuluĭ Dracsinĭ, comuna Dracșanĭ, plasa Târgu Miletin.

Bisericeĭ, vale, se cobóră din pădurea satuluĭ Cociugenĭ spre Albeștĭ, comuna Buimăcenĭ, plasa Jijia.

Bivolarĭ, sat, în partea de Est a comuneĭ Dângenĭ, plasa Jijia, pe valea pârăuluĭ Hrițuluĭ; are o suprafață de 1072 hect. din carĭ 52 hect. pădure și cu o populație de 24 familii cu 100 suflete, cu 16 contribuabilĭ.

Are 2 iazurĭ pe păriul Hrițculuĭ. In acest sat se află 89 vite cornute, 18 caĭ marĭ și micĭ, 216 oĭ, 16 porcĭ și 16 stupĭ, avênd o cârcimă și un negustor.

Bivolarilor, vale, pe moșia Bivolari, comuna Dângeni, plasa Jijia, se întinde spre Sud de satul Bivolari și e udată de păriul Hrițcului.

Bivolăria, poiană, în pădurea Deleni, comuna Deleni, plasa Coșula.

Băbiceni, comună rurală, in partea de Vest a plășei Ștefănești, formată din satele: *Băbiceni*, *Bîrsănești*, *Broșteni* și *Guranda;* are o suprafață de 4971 h. din cari 4464 ale proprietarilor mari și 507 hect. ale locuitorilor.

Teritorul comunei este deluros, iar natura pămêntului lutos negru saŭ galben ocupat cu semănături, fânețe și imașuri; iar in partea de Nord-Vest acoperit cu păduri cari aŭ o intindere de 556 hect.; sunt și 14 hect. vii, cari produc 150 hectolitri vin.

Are o populațiune de 972 suflete sau 284 familii, locuind in 274 case; sunt 263 contribuabili.

Locuitorii sunt români și se ocup cu agricultura și creșterea vitelor. Cultura cerealelor a produs în 1890: 14.141 hectl. grâu, 2675 hectl. orz, 1452 hectl. ovez, 155 hectl. secară, 44 hectl. hrișcă, 181 hectl. cânepă, 9373 hectl. porumb, 608 hectl. cartofi și 252 hectl. fasole.

Numĕrul vitelor e de 481 boi și vaci, 105 cai, 2024 oi, 313 rîmatori și 223 stupi cu albine.

Sunt 2 mori, una de apă și una de abur.

Prin acéstă comună trece șoséua județiană petruită Botoșani-Stefănești.

Are 2 biserici cu 2 preoți și 4 cântăreți, 1 scólă a Statului cu 1 învĕțător, 57 băieți și 15 fete.

Budgetul comunei e de 6645 lei la venituri și 6246 lei și 30 bani la cheltueli.

Băbiceni, sat, in partea de Sud a comunei Băbiceni, plasa Ștefănești, așezat pe valea și partea dreaptă a pârâului Corogea.

Moșia are întindere de 1199 hect. și cu o populație de 145 familii saŭ 375 suflete, din cari 185 bărbați și 190 femei, locuitori români și câți-va evrei.

Aici este reședința comunei, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântăreți și o scólă mixtă cu 1 invĕțător, 57 școlari și 15 școlărițe,

Băbiceni, dél, in comuna Șoldănești, plasa Miletin.

Bădiuți, sat, in comuna satul Ștefănești, pe moșia Stefănești, pe malul drept al pârâului Bașeu, în marginea de Sud-Est a târgului Ștefănești ca mahala saŭ suburbie.

25481

Are o suprafaţă de 250 hect. pămînt al locuitorilor împroprietăriţi la 1864 şi o populaţie de 100 familiĭ saŭ 419 suflete şi 44 contribuabilĭ.

Locuitorii sunt toţĭ românĭ şi se ocupă cu agricultura şi creşterea vitelor şi sunt harnicĭ şi bunĭ gospodarĭ, avênd case bune şi grădinĭ împrejmuite cu gardurĭ.

Numĕrul vitelor este de 122 vite cornute, 18 caĭ marĭ şi micĭ, 336 oĭ, 89 porcĭ şi 125 stupĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Legenda atribue întemeerea acestuĭ sat de către Ştefan Stîrcea vechilul luĭ Const. Palade pe la anul 1704, când satul se afla împrăştiat pe şesul Prutuluĭ şi Ştefan Stîrcea 'l-a mutat aicĭ.

In partea de Est a satuluĭ, peste pîriul Başeu, se află un pod de piatră fórte vechiŭ şi care, spune legenda, ar fi făcut de Ştefan cel mare.

Bălăniasa, iaz, pe moşia Fântânele, com. Fântânele, pl. Siretu, are o suprafaţă de 2 hectare, este format din isvóre şi micĭ pîrae.

Băluşenĭ, comună rurală, situată în partea de Sud a plăşeĭ Têrgul; se întinde pe un teritoriŭ deluros şi acoperit parte cu pădure.

Comuna se compune din satele: *Băluşenĭ* (Zosin), *Buzenĭ*, *Coşulenĭ*, *Stăncenĭ*, *Tocilenĭ*, *Tulburenĭ* şi *Zeiceştĭ*.

Suprafaţa comuneĭ e de 8296 hectare şi cu o populaţie de 879 familiĭ saŭ 3200 suflete, avênd la 618 contribuabilĭ.

Pămêntul este maĭ mult argilos avênd culórea brună-cenuşie şi în unele părţĭ roşiatică, este însă de calitate bună şi roditor.

Intinderea locurilor cultivate e de 2783 hectare şi se produce: 10,000 hectolitri griŭ, 8,000 hect.l. porumb, 3,000 hectolitri secară, 2,800 hectolitri orz, 2,500 hectolitri oves, 150 hectolitri fasole, 1,500 hectolitri cartofi.

In partea de Vest şi Sud-Vest a comuneĭ sunt pădurĭ de stejar carĭ se exploatéză şi aŭ o întindere de 243 hectare.

Comuna e strĕbătută de pîriul Sicna şi Teişóra şi are 2 iazurĭ marĭ: iazul Stăncenĭ şi iazul Băluşenĭ saŭ Zosin, din carĭ se scóte mult peşte, stuh şi papură; maĭ sunt 3 iazurĭ maĭ micĭ.

Are 2 morĭ de apă cu maĭ multe pietre, la cele doue iazurĭ marĭ, aceste morĭ sunt construite după sistemul cel maĭ noŭ şi aduce un venit mare pe an.

Numĕrul vitelor e de 782 boĭ, 762 vacĭ, 218 caĭ, 1984 porcĭ,

2310 oĭ, 11 capre, 9 bivolĭ, 220 stupĭ.

Prin partea de Nord a comuneĭ trece calea județiană pietruită Botoșanĭ - Ștefăneștĭ, asemenea prin partea de Vest e străbătută de calea națională Botoșanĭ-Hărlăŭ.

Budgetul comuneĭ e de 13,445 leĭ la veniturĭ și 11,649 leĭ la cheltuelĭ.

Sunt 6 biserici cu 4 preoțĭ și 9 cântărețĭ, 2 școlĭ cu 2 învĕțătorĭ, 120 școlarĭ și 20 școlărițe, de asemenea maĭ avênd 13 cârciume, 14 comercianțĭ și 22 meseriașĭ.

Băluşenĭ (Zosin), sat, în partea de Sud a comuneĭ Băluşenĭ, pl. Têrgul, așeḑat pe cósta délului Zosin în drépta pîrîuluĭ Sicna; moșia are o suprafață de 2373 hect. și o populație de 210 familiĭ cu 795 suflete, avênd 162 contribuabilĭ.

Spre Nord de sat, pe valea pîrîuluĭ Sicna, se aflā iazul Băluşenĭ saŭ Zosin, bogat în pește, stuh și papură; are o mórā de apă; spre Est de iaz se aflā grădinĭ de zarzavaturĭ, cultivate de bulgarĭ, carĭ vin aicĭ în toțĭ aniĭ și fac comerț de legume pe piața orașuluĭ Botoșanĭ; întrebuințéză apă din iazul Băluşenĭ pentru irigațiune cu un sistem de roțĭ marĭ purtate de caĭ. Aicĭ este reședința primărieĭ comuneĭ Băluşenĭ; are o biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă cu un învĕțător și 70 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de: 510 vite cornute, 58 caĭ marĭ și micĭ, 730 oĭ, 11 capre, 3 bivolĭ, 591 porcĭ, 70 stupĭ cu albine.

Apoĭ se maĭ observă 8 meseriașĭ, 3 comercianțĭ și 2 cârciumĭ.

Băluşenilor saŭ **Zosini**, iaz mare, pe valea Sicneĭ, în partea de Nord a satuluĭ Băluşeni-Zosin, comuna Băluşenĭ, pl. Têrgul, are o întindere de 100 hectare; din acest iaz se scóte mult pește și mult stuh și papură; are o mórā de apă sistem noŭ.

Băneştĭ, sat, în centrul comuneĭ Fântânele, pl. Siret, pe șesul Siretuluĭ, are o suprafață de 595 hect. și o populație de 127 familiĭ saŭ 405 suflete, are o luncă de salcie și plop la Siret și o mórā de apă la iazul Vădulet.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ. Numĕrul vitelor: 118 vite cornute, 28 caĭ marĭ și micĭ, 160 oĭ, 51 porcĭ, 95 stupĭ. De asemenea 9 meseriașĭ, 3 comercianțĭ și 2 cârciume.

Basarab, iaz, cu o supr. de 20 hect. pe moșia Ripicenĭ, com. Movila Ruptă.

Băsărăbóia, dél, pe teritoriul satuluĭ Băicenĭ, com. Curteștĭ, pl.

Târgul, şi-a luat numele de la cea întâiŭ familie, venită, se dice, din Basarabia, care s'a aşedat pe locul satuluĭ Băicenĭ. Acest dél se prelungeste pe teritoriul satuluĭ Orăşenĭ sub numele de délul Vieĭ şi înaintéză şi pe teritorul comuneĭ Cristeştĭ sub numele de muchia Miletinuluĭ.

Bătrâneştĭ-Gulóia (Zaharióia), sat, în comuna Şoldăneştĭ, pl. Târgu-Miletin, în partea de Nord a comuneĭ, pe valea Dristea, are o suprafaţă de 1784 hect. şi o populaţie de 120 familiĭ saŭ 460 suflete şi 114 contribuabilĭ.

Are o biserică cu 1 cântăreţ.

Se vorbeşte că în Silistra de astădĭ a locuitorilor a fost în vechime un sat cu numele Zaharióia. Numĕrul vitelor 213 vite cornute, 98 caĭ marĭ şi micĭ, 1999 oĭ, 61 porcĭ şi 11 stupĭ. De asemenea 4 meseriaşĭ şi 2 bisericĭ.

Bîrzan, isvor în comuna Poponţiĭ, pl. Tirgu.

Bîrseneştĭ, sat, în partea de Nord a comuneĭ Băbicenĭ, situat pe valea pîriul Corogea; are o suprafaţă de 1203 hect. şi o populaţie de 52 familiĭ saŭ 234 suflete; cu 50 contribuabilĭ.

Are o pădure de stejar de 20 hect.

Numĕrul vitelor este de 87 vite cornute, 34 caĭ marĭ şi micĭ, 372 oĭ, 50 porcĭ, 54 stupĭ. De asemenea se maĭ găseşte 8 meseriaşĭ, 2 comercianţĭ şi 2 cârciume.

Bîscăcenĭ, sat, în partea de Est a comuneĭ Ostopcenĭ, pl. Stefăneştĭ, situat pe cóstă de dél, în formă de amfiteatru lângă Prut.

Are o suprafaţă de 292 hect. şi o populaţie de 92 familiĭ saŭ 373 suflete. Aicĭ este o biserică cu 1 preot şi 1 cântăreţ. Moşia Bìscăcenĭ se zice că forma în vechime, împreună cu Ostopceniĭ-Răzaşĭ, un singur trup, dar pe urmă s'a vândut de urmaşiĭ luĭ Baloş.

Pe acéstă parte de moşie, lângă Prut, a fost satul Istrătenĭ, care la 1853 s'a stricat de Baloş şi locuitoriĭ s-aŭ mutat în Băscăcenĭ. Se maĭ vorbeşte că lângă Prut a fost case marĭ vechĭ, dar s'aŭ risipit cu malul Prutuluĭ.

Numĕrul vitelor din acest sat sunt în numĕr de 93 vite cornute, 25 caĭ marĭ şi micĭ, 460 oĭ, 40 porcĭ.

Bobuleştĭ, comună rurală, în partea de Est a plăşeĭ Ştefăneştĭ lângă Prut; se întinde parte pe şesul Başeuluĭ şi Prutuluĭ şi parte pe dealurĭ, formată din satul Bobuleştĭ; are o suprafaţă de 2449 hectare, din carĭ 774 hectare, aparţin locuitorilor, şi o

populație de 236 familii saŭ 1021 suflete și 157 contribuabilĭ.

Calitatea pământuluĭ este bună, locurile de cultură aŭ o întindere de 1500 hectare, și se recoltează : 6.000 hectolitri grâŭ, 9.000 hect.l. popușoĭ, 4,000 hect.l. orz, 2,000 hect.l. ovĕs, 20 hect.l. fasole, 700 hect.l. cartofĭ.

O parte din teritorul comuneĭ e acoperit cu pădure, din care: parte pădure de stejar, situată pe délurĭ în partea de Vest 77 hectare, și parte pădure de plop și salcie pe lunca Prutuluĭ la Est 100 hectare, se exploatează sistematic.

Numĕrul vitelor e de 335 boĭ, 244 vacĭ, 109 caĭ, 167 porcĭ, 993 oĭ și 332 stupĭ cu albine.

Comuna e udată la Est de Prut și afluentul sĕŭ Bașeul care curg în acelaș șes, iar la Vest de pârâul Corogea; are 1 móră de apă la Prut și 2 morĭ pe iazul Corogea.

Satul Bobuleștĭ e așezat pe țĕrmul drept al pârâuluĭ Bașeu, iar în partea de Vest trece șoseaua județeană Stefăneștĭ-Iașĭ, cu care se légă prin o șosea comunală petruită.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 3,860 leĭ și la cheltuelĭ 3,715 leĭ 74 banĭ.

Are 1 biserică de lemn cu 1 preot și 2 cântărețĭ, o școală a statuluĭ cu 1 învĕțător, 37 elevĭ și 2 eleve ; 2 cârciume și 2 comersanțĭ.

Bobeică, dél, com. Curteștĭ și Slobozia-Secătura (vezĭ Lebăda, deal Curteștĭ.)

Bobeică, movilă, pe délul Lebăda com. Curteștĭ, pl. Târgu.

Boghian, pârâŭ, isvorăște din valea satuluĭ Corăcăeștĭ ; com. Brehueștĭ, udă satele Bălușenĭ și Băneștĭ din comuna Fântânele, pl. Siret, și formézā iazul Vădulet com. Fântânele.

Bohoghina, pădure, proprietatea Statuluĭ, în parea de Nord a comuneĭ Bucecea, pl. Siret, are întindere de 81 hectare.

Boia, lac, pe moșia Redenĭ, com. Redenĭ, pl. Cośula, în partea de Nord a comuneĭ, n'are izitură nicĭ pârae, e bogat în pește.

Boirésca, baltă, pe moșia Brehueștĭ, com. Brehueștĭ, pl. Siret, este formată din isvóre.

Boirésca, baltă, pe șesul comuneĭ Călineștĭ, pl. Siret.

Bojica, (V. Hârlăŭ com. urbană și Pĕrcovacĭ sat, com. Delenĭ, pl. Coșula).

Bolohan, podiș, pe moșia Storeștĭ, com. Storeștĭ, pl. Coșula.

Bolohan, dél, în partea de Sud-Est a comuneĭ Slobozia-Secătura, pl. Coșula, numit ast-fel de la stânca de pétră ce se află pe vîrful sĕŭ.

Bonghișóia, baltă, pe moșia Fântânele, com. Fântânele, pl. Siret, are o suprafață de 370 hectare.

Bolnița, iaz, pe moșia Todirenĭ, c. Todirenĭ, pl. Jijia.

Bolta-Tâlharilor, peșteră, într'o stîncă din délul Mare în codri Delenĭ, pl. Coșula. (Vezĭ amĕnunte și legenda descrise la délul Mare, com. Delenĭ, pl. Coșula).

Borcilă, șes, pe valea Sicneĭ, comuna Zlătinóia, pl. Miletin, este productiv în fânețe și pășune.

Borcilă (v. Burla sat, în com. Gorbăneștĭ, pl. Miletin).

Borcilenĭ, sat, așezat pe cóstă de dél, în partea de Nord a comuneĭ Șoldăneștĭ, pl. Miletin; și-a luat numele de la vechiul proprietar Gheorghe Borcilă, are o întindere de 286 hectare și o populație de 33 familiĭ saŭ 143 suflete.

Borosenĭ, sat, pe moșia Ringhileștĭ, com. Ringhileștĭ, plasa Ștefăneștĭ situat lângă Prut la vĕrsarea pîrîuluĭ Corogea, într'un loc rîpos numit «ponóră». Acest sat e întemeiat la anul 1865, de proprietarul moșieĭ, care dădu voe la maĭ mulțĭ țiganĭ-lingurarĭ să-șĭ facă bordee de locuit și să fie stabilĭ. Numele i-ĭ vine de la cuvêntul «baros», ciocanul cel greŭ cu care lucréză ferariĭ. Are o populație de 42 familiĭ saŭ 161 suflete, țiganĭ și parte românĭ care se ocupă cu lucrarea pămêntuluĭ, iar în timpul ierneĭ cu facerea lingurilor și coveților (albiĭ) de lemn, care le lucrează din lemnul pădureĭ de lingă Prut.

Inainte de anul 1864 eraŭ aicĭ 3 morĭ de apă pe Prut din carĭ astă-zĭ se maĭ vĕd tarașĭ în apele Prutuluĭ. Numĕrul vitelor este de 60 vite cornute, 8 caĭ marĭ și micĭ și 12 porcĭ.

Bordeiul-Tâlharuluĭ, loc isolat, în com. Curteștĭ, pl, Tîrgu.

Boscotenĭ, sat, în partea de Est a comuneĭ Redeni, pl. Coșula, pe moșia Redenĭ, este udat de pîrâul Boscotenĭ.

Satul are o suprafață de 29 hect. și o populațiune de 32 familiĭ saŭ 100 suflete.

Se zice că acest sat ar fi fost

proprietatea unuĭ răzaș, maĭ pe urmă moșia a vêndut'o și s'a alipit la Redenĭ.

Boscotenĭ, podiș, pe teritorul satuluĭ Boscotenĭ, com. Redenĭ, pl. Coșula.

Boscotenĭ, pârâŭ, care trece prin satul Boscotenĭ, com. Redenĭ, plasa Coșula.

Bosincenĭ, sat, în partea de Nord a comuneĭ Uricenĭ, pl. Coșula, situat pe o colină în stînga pîrîuluĭ Miletin; are o populațiune de 53 familiĭ saŭ 208 suflete.

Are o biserică zidită la anul 1842 cu materialul din biserica desființatuluĭ sat Picioroganiĭ, cu 1 preot și 2 cântărețĭ, și o școlă mixtă întreținută de județ și comună cu 1 învĕțător și 56 băețĭ și 2 fete.

Satul s'a înființat la 1830 și numele 'și-la luat de la locuitoriĭ ce l'aŭ populat, numițĭ Bosincenĭ, venițĭ de la satul Bosancea din Bucovina.

Numĕrul vitelor este de 391 vite cornute, 26 caĭ marĭ și micĭ și 406 oĭ. De asemenea 2 comercianțĭ și 2 cârciume.

Bortósa, movilă, pe délul Vieĭ. com. Monăstirenĭ, pl. Târgu.

Borzóia, pod, peste pârâul Ióneĭ, în satul Stânceștĭ, com. Curteștĭ, pl. Târgu.

Botcelor, dél, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Bobuleștĭ, plasa Stefăneștĭ.

Botcelor, vale, între délul Botcelor și délul Captalan în com. Bobuleștĭ, pl. Ștefăneștĭ.

Botezăștiĭ, pădure, pe teritoriul com. Copălău, pl Coșula.

Botóca, movilă, în partea de Sud a satuluĭ Cerneștĭ, com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Botóeĭ, dél, pe teritorul satuluĭ Vênătoriĭ-Silișcanĭ, se întinde spre sud de Vĕnătorĭ, com. Gorbăneștĭ, plasa Miletin.

Botoia, movilă, în partea de Est a moșieĭ Todirenĭ, com. Todirenĭ, pl. Jijia.

Botoșanĭ, județ, numit ast-fel după capitala sa, face parte din teritorul Românieĭ, și anume în partea de Nord a Moldoveĭ, formând o parte din hotarul țăreĭ și la Est și la Vest

Situațiunea Geografică. Județul Botoșanĭ este coprins între 23°, 50', 34" (gara Ițcanĭ) și 25,00,12

(satul Durnești, comuna Rănghilești), logitudine orientală (meridia Paris) și 47°, 20′, 26″ (orașul Harleŭ) și 47°,50′,47″ (satul Bold, plasa Bașeŭ, din județul Dorohoiŭ, pe Prut) latitudine boreală.

Județul Botoșanĭ se întinde pe valea Prutuluĭ, dealurile dintre Prut și Jijia, valea Bașeuluĭ și Jijieĭ, pe valea și dealurile Sicneĭ, pe valea Miletinuluĭ și Bahluiuluĭ și dealurile dintre aceste rîuri, pe valea Siretuluĭ și Suceveĭ și dealurile ce mărginesc Siretul pe dreapta și pe stânga și care se prelungesc din dealurile Bocovineĭ.

Limitele și vecinătățĭ. La Nord acest județ, se mărginește cu jud. Dorohoiŭ, unde începe linia de hotar de pe malul drept al Prutuluĭ, din marginea satuluĭ Bold, jud. Dorohoiŭ), merge în direcția Sud.-Vest, până în valea Bașeuluĭ, maĭ în jos de satul Hănești (Dorohoiŭ) ; de aicĭ tot linia de hotar se continuă spre Vest, până în Jijia (riŭ) la Nord de satul Iacobenĭ-Costeștĭ, com. Ungurenĭ, jud. Botoșanĭ ; de aicĭ hotarul îl formează rîul Jijia, până la satul Călugărenĭ, com. Monastirenĭ, jud. Botoșanĭ ; de unde iarășĭ o linie de hotar, mergênd spre Vest, apoĭ spre Sud și iarășĭ spre Sud-Vest ajunge în Rîul Siret, trecênd pe la Nord-Vest de satele Cotârgacĭ Costineștĭ și satul Bucecea până în Siret; de la Siret linia de hotar, trecênd peste riŭ maĭ spre Nord de satul Grigoreștĭ, com. Călineștĭ-Botoșanĭ, apucă direcția de Vest și ajunge în hotarul Bocovineĭ, spre Sud de satul Mitoc jud. Dorohoiŭ ; la Vest se mărginește cu Bocovina, despărțit printr'o linie de hotar, care merge de la Mitoc spre Sud până în rîul Suceava maĭ în jos de Ițcanĭ, de aicĭ hotarul îl face rîul Suceava, care merge spre S. E. până la vărsarea sa în Siret ; la Sud se mărginește cu jud. Suceava și jud. Iașĭ, începênd de la gura Suceveĭ. Siretul formeasă hotarul până spre Nord de gura Dolhasca, de aicĭ micul pârâŭ Turbata face hotar natural, de unde începe o linie de hotar prin codriĭ Delenĭ, în direcția S. E. până în rîul Bahluiŭ la satul Percovacĭ ; de aicĭ Bahluiul face hotar natural trecênd pe lângă Harleŭ; de la Harleŭ, maĭ în jos de oraș, începe linia de hotar, merge spre E., apoĭ face un unghiŭ mergênd spre N. și N. V. pe la fundul moșiilor Harleŭ și Delenĭ până în rîul Meletin la satul Prăjenĭ com. Latăĭ-Botoșanĭ; de la Prăjenĭ linia se îndreaptă spre Est, trecênd pe la Nord de satul Plugarĭ din jud. Iășĭ, până în valea Recea și Ruptura

pe moșia Răuseni, com. Comăndărești, județul Botoșani, de unde linia de hotar, făcênd mai multe curbe și linii drepte, merge spre E. și N. E., ajunge în Jijia, la marginea satului Drăgănești jud. Iași, de unde Jijia formează hotar natural până la marginea satului Pogorești, com. Comăndărești din jud. Botoșani; de aici, linia de hotar, ținênd aproape direcția N. E. ajunge în Prut, lângă satul Durnești, com. Ringhilești, jud. Botoșani; la Est se mărginește cu riul Prut, începênd de la Durnești până la marginea de Sud a satului Bold, județul Dorohoiŭ.

Intinderea. Suprafața județului Botoșani este de 285,579 hectare saŭ de 2855 kilom. p.

Forma. Forma generală a acestui județ, este acea a unui exagon neregulat. Infățisarea sa naturală este următoarea: două văi mari, prin care curg riurile Prut și Siret, apoi șase văi mai mici, prin cari curg rîurile Başeul, Jijia, Sicna, Miletinul, Bahluiul și Suceava la Vest de Siret, despărțite prin șase șiruri de dealuri, cari sunt o continuare a dealurilor din Bucovina; aŭ, în genere toate, direcțiunea N. V. spre S. E. și trec în județul Iași pentru a se continua cu alte dealuri, saŭ a se perde în văile rîurilor ce le despărțesc.

Inclinațiunea solului, cea mai mare este de la Vest spre Est, apoi, înclinațiunea de la Nord la Sud, care combinate daŭ direcția apelor de la Nord-Vest sepre Sud-Est. Astfel, pentru a ne face o idee esactă de diferințele de nivel, să luăm șesul Siretului care se află în partea de Vest a județului și șesul Prutului care il mărginește la Est și să comparăm cotele câtor-va puncte, socotite de asupra nivelului Mărei Negre. Așa, s'a constatat că la Grigorești din com. Călinești, șesul Siretului, are o înălțime de 249 m., pe când la confluența Volovățului cu Prutul, lângă satul Bold jud. Dorohoiŭ, sunt numai 95 m., o diferență de 154 m., de și acest din urmă punct, Boldul, e situat pe un paralel cu vre-o 20 km. mai spre Nord de cât paralelul ce trece prin Grigorești; apoi la Lespezi jud. Suceava avem 206 m., iar la Bărdărăi jud. Iași, lângă Durnești pe Prut numai 54 m.

Altă vale tot atât de apăsată este valea Bahluiului, care la podul Ilóiei, jud. Iași, abia are 39 m., iar la Harleŭ jud. Botoșani întrece peste 50—55 m.

Impărțirea naturală, regiuni fisice. Pământul județului Botoșani

este maĭ mult deluros și face parte din sistemul general al dealurilor dintre Prut și Siret, totu-șĭ în privința caracteruluĭ fisic general se desting treĭ regiunĭ:

a). Regiunea pădurilor saŭ regiunea dealurilor Sireteluĭ și Bahluiuluĭ, care coprinde tótă partea între valea Sicneĭ și Sireteluĭ la Vest, compusă din dealurĭ inalte, repezĭ și petróse, maĭ ales spre Sud, acoperite în cea maĭ mare parte cu pădurĭ, vii și livedĭ; iar natura pămêntuluĭ e *petros* și *argilo-calcaros*.

b). Regiunea câmpiană, care coprinde tótă partea dintre valea Sicneĭ și Prut, compusă și aceasta din dealurĭ, văĭ puține și înguste, dar maĭ ales podișe întinse cu pădurĭ și vii puține, ocupată însă cu semănăturĭ întinse, fănețurĭ și imașurĭ; iar natura pămêntuluĭ argilo-nisipos.

c). Regiunea dintre Siret și Suceava, cuprinsă între aceste doue rîurĭ, în general cu dealurĭ micĭ, dar avênd șesurĭ întinse pe valea Sireteluĭ și Suceveĭ; natura pămêntuluĭ nisipos.

Orografia. Dealurile ce străbat acest județ sunt ramificărĭ din lanțul dealurilor, carĭ se întind din Carpațĭ, între Siret și Prut. Acest sistem de délurĭ se împarte, prin valea și rîul Jijia, în doue ramurĭ: una a dealurilor din stînga Jijieĭ și Prut și alta din dreapta Jijieĭ până în Siret.

Ramura din stînga Jijieĭ, se continuă din județul Dorohoiŭ, intră în acest județ împărțită in alte doue ramurĭ maĭ micĭ, prin valea și pârîul Bașeu, carĭ merg, cea din stânga pe lângă Prut și se termină la satul Stânca, com. Ștefăneștĭ, iar cea din dreapta Bașeuluĭ, merge mărginind Jijia, împărțită și ea în maĭ multe coline prin părae și văĭ, trece in județul Iașĭ. Tóte aceste ramurĭ ocup întreg terenul plășilor Jijia și Ștefăneștĭ.

Ramura dealurilor dintre Jijia și Siret se împarte iarășĭ în doue ramurĭ prin valea și pârîul Sicna.

Ramura din stânga Sicneĭ și Jijieĭ, este întretăiată de maĭ multe văĭ și pârae și formează maĭ multe culmĭ: Culmea dintre pârîul Sicneĭ și pârîul Ursóia, care prelungește și se termină lângă eserul Drăcșanĭ; pe capătul acesteĭ culmĭ este târgul Sulița.

Culmea dintre pârîul Ursóia și Dristia se prelungește până la satul Todirenĭ, la vărsarea Sicneĭ în Jijia împărțită și aceasta în alte doue culmĭ pe pârîul Cozancea, care se varsă la satul Cerneștĭ în Sicna.

Aicĭ găsim maĭ multe dealurĭ

înalte, precum : Dealul Mare, Ţuguéta şi dealul Băbicenĭ.

Culmea dintre părîul Dristea şi Jijia se prelungeşte până la satul Truseştĭ. Tóte aceste culmĭ ocupă parte din teritorul plăşeĭ Jijia, parte din plasa Târguluĭ şi aproape întreg teritorul plăşeĭ Miletinul.

Ramura dintre Sicna şi Siret se prelungeşte spre Sud şi Sud-Est, desfăcêndu-se în maĭ multe culmĭ spre Siret saŭ Sicna până aprópe de Satul Cristeştĭ la isvorul Miletinuluĭ, de unde se desparte o şiră care merge între Miletin şi Sicna, apoĭ Jijia, şi se termină în judeţul Iaşĭ la vărsarea Miletinuluĭ în Jijia. Din ramura din dreapta Miletinuluĭ se desfac maĭ multe culmĭ spre Siret între păraele Vorona şi Turbata, culmĭ acoperite cu pădurĭ.

Spre Sud de Miletin între acest părîŭ şi Bahluiu se ridică o culme, cea maĭ înaltă, din întreg masivul dealurilor judeţuluĭ Botoşanĭ, petrósă, repede şi acoperită cu pădurĭ fórte marĭ şi se întinde dela N. V. spre Sud, sub numele de dealul Ţencuşa, Cerbătórea, Petrăria şi Delenĭ până în Bahluiu lângă Harlĕu.

Tóte culmele dintre Sicna şi Siret, ocupă parte din teritorul plăşeĭ Târguluĭ, plăşeĭ Siret şi întreaga plasă Coşula, acoperite cu semănăturĭ dar şi cu multe pădurĭ şi viĭ.

In dreapta Siretuluĭ se întind nişte culmĭ puţin înalte, care sunt cele de pe urmă ramificaţiunĭ ale dealurilor dintre Siret şi Suceava.

Movilĭ saŭ Măgurĭ. Aprópe pe tóte dealurile marĭ şi micĭ, din coprinsul judeţuluĭ, se vĕd semănate nenumărate movilĭ. Unele din ele situate pe vârfurile celor maĭ înalte dealurĭ şi pot servi ca puncte de observaţie, de unde vederea póte înbrăţişa regiunĭ întregĭ.

Din punctul de vedere pitoresc, ele înfrumuseţează regiunile, atât câmpia cât şi pădurea.

Astă-zĭ însă servesc ca puncte geodezice şi topografice.

Origina lor este fórte depărtată, nu se cunóşte vechimea nicĭ a uneia ; se póte susţine prin analogie, ca şi pentru tóte movilele din restul ţĕreĭ că, cele maĭ multe aŭ fost ridicate de popórele ce aŭ locuit înaintea nóstră şi de barbariĭ, ce s'aŭ strecurat pe aicĭ şi carĭ, după mărturiile istorieĭ, la mórtea regilor lor şi chiar căpitanilor marĭ, le făcea o movilă cât maĭ mare ca drept mormânt, în care 'ĭ îngropa d'impreună cu tóte odórele lor, sacrificând în urmă pe aceste morminte robiĭ, femeile şi caiĭ lor.

Maĭ târḑiŭ, după spuesle legendelor, movilele aŭ servit ca puncte de observație și de semnale pentru a vesti intrarea în țară a năvălitorilor streinĭ. Tot legendele maĭ spun că pe vârfurile maĭ multor movilĭ, se aflaŭ bătuțĭ în pămênt stâlpĭ saŭ catargurĭ, pe carĭ 'ĭ învĕliaŭ cu paie, 'ĭ ungeaŭ cu păcură și când trebuința cerea le dedea foc pentru a prevesti pe locuitoriĭ din partea loculuĭ că vin năvălitoriĭ spre a se putea retrage.

Văĭ și șesurĭ. Două văĭ marĭ străbat județul în direcția N. V. spre S. E. și anume : Valea Prutuluĭ la Est și Valea Siretuluĭ la Vest. Maĭ întinsă este Valea Siretuluĭ, care se întinde în total pe teritorul județuluĭ, pe când Valea Prutuluĭ numaĭ partea sa dreaptă este pe teritorul județuluĭ și acésta pe unele locurĭ este fórte îngustă, de óre-ce Prutul lasă șesul în stânga și curge fórte apropiat de dealurile din dreapta.

Alte văĭ sunt : Valea Bașeuluĭ, care dela satul Stanca, com. Satul Ștefăneștĭ, se confundă cu șesul Prutuluĭ, până la Satul Băscăcenĭ, com. Ostopcenĭ, unde Bașeul confluiază cu Prutul.

Valea Corogea îngustă, are maĭ multe iazurĭ ; prin ea curge rîul Corogea.

Valea Jijieĭ, cea maĭ lungă vale din județ ; prin ea curge rîul Jijia și străbate întreaga plasă a Jijieĭ în tot lungul eĭ.

Valea Dristea și Sicna în dreapta Jijieĭ, străbătute de păraele cu acelaș nume. Valea Sicna are o mulțime de iazurĭ marĭ, precum : iazul Stăncenĭ, iazul luĭ Zosin și ezerul Drăcșanĭ lângă Sulița ; cu Valea Sicna, corespund în stânga și văile Teișóra,Strâmbul și Cozancea.

Valea Miletinuluĭ, străbate întreaga plasă Coșula, destuĭ de largă, are în dreapta Valea Scânteeĭ, Dodolea și Modruz ; iar în stânga Valea Prajanuluĭ, Novacĭ și Recea.

Valea Bahluiuluĭ îngustă și mărginită de aprópe cu dealurĭ păduróse și nu se lărgește de cât în jos de Harlĕu, după ce trece în județul Iașĭ unde șesul este fórte întins.

Valea Siretuluĭ și Valea și șesul Suceveĭ, spre frontiera despre Bucovina, sunt cele maĭ frumóse văĭ.

Hidrografia. Județul Botoșanĭ, este udat de două rîurĭ marĭ : Prutul și Siretul; 5 rîurĭ micĭ : Bașeul, Jijia, Sicna, Miletinul și Sucéva ; maĭ multe pârae și pârăiașe, 1 lac al Dracșanilor și vre-o 70 iazurĭ. Direcțiunea generală a apelor, este N. V. spre S. E. și prea puține pârae curg de la Nord la Sud.

Făcênd acuma descripțiunea apelor, în ordinea așezăreĭ lor naturală, dela E. spre V. avem :

a) Prutul, care udă tótă partea despre Est a judeţului, de la satul Răpicenĭ maĭ în jos de Bold, până la satul Durneştĭ, făcênd în acéstă parte şi hotarul despre Basarabia. El este cel maĭ mare riŭ din judeţul Botoşanĭ, alimentând cu apa necesară, tóte satele de pe malul sêŭ drept, pune în mişcare maĭ multe morĭ de apă, al căror numĕr mic astădĭ, era destul de mare altă dată.

Prutul curgênd fórte apropiat de malul sêŭ drept nu lasă în acéstă parte a maluluĭ sêŭ destul de înalt —pe unele părţĭ — de cât poteci şi puţine vadurĭ pe unde locuitoriĭ se folosesc de apa sa. Apele Prutuluĭ, orĭ cât de marĭ ar fi, nu trec peste mal nicĭ odată în acéstă parte, afară numaĭ dela satul Stânca până la Ostopcenĭ, unde şesul fiind jos, se confundă cu şesul Başeuluĭ şi se acopere de apă, când se fac revărsările; ast-fel fiind acest şes devine fertil în producţiunea erbeĭ trebuitóre numeróselor vite ce se cresc în aceste părţĭ.

In tot lungul acestuĭ şes şi pe malul Prutuluĭ se află o pădure de răchită şi plop şi maĭ multe gârle şi bălţĭ, care întreţinute cu apă prin revĕrsările Prutuluĭ şi Başeuluĭ, produce peşte şi papură multă.

Prutul primeşte în dreapta, pe *Başeul*, care udă teritorul comunelor Brătenĭ, Ştefăneştĭ, Bobuleştĭ şi Ostopcenĭ şi formeadă în cursul sêŭ câte-va iazurĭ, punênd în mişcare şi câte-va morĭ.

Corogea, curge prin Valea Corogea, formeadă maĭ multe iaşurĭ şi se varsă în Prut, maĭ în jos de Rânghileştĭ.

b) Jijia, curge dela N. V. spre S. E. în tot lungul plăseĭ Jijia, venind din judeţul Dorohoiŭ. Intreţine numeróse sate cu apele sale, atât pe dreapta cât şi pe stânga sa; udă şesul prin care curge şi e bogat în fâneţe şi imaşurĭ, care nutresc numeróse turme de vite. Formează maĭ multe gârle şi iazurĭ şi pune în mişcare maĭ multe morĭ de apă. Jijia e bogată în peşte şi racĭ gustoşĭ, cu care locuitoriĭ se hrănesc maĭ tot timpul anuluĭ.

Jijia primeşte în dreapta pârâiaşul *Dristea*, care curge prin comuna Truşeştĭ şi *Sicna* cu care confluéză la satul Todirenĭ. Sicna udă plasa Târguluĭ şi plasa Miletinuluĭ, formând în cursul sêŭ maĭ multe iazurĭ marĭ, între care trece şi prin ezerul Drăcşanĭ. Sicna este bogată în peşte şi racĭ, iar apele sale pun în mişcare maĭ multe morĭ de apă. Şesul Sicneĭ se lărgeşte maĭ cu sémă, după ce ese din ezerul Dracşanĭ până la Todirenĭ, acest şes e destul de întins şi ocupat de imaşurĭ şi fâneţe. Sicna

primeşte în stânga maĭ multe pâraie, precum: Teişora, Ursóia şi Cozancea.

Miletinul curge de la V. spre S. E. udând plasa Coşula şi trecênd prin comunele: Cristeştĭ, Coşula, Copălăŭ, Uricenĭ şi Lataĭ; trece in judeţul Iaşĭ şi se varsă in Jijia.

In timp de secetă apele sale sunt micĭ, dar în timp de revărsărĭ, apele sale acoperă şesul care este destul de bogat în fâneţurĭ şi imaşurĭ. Miletinul primeşte maĭ multe pâraie, precum: în dreapta Oneaga, Bahna, Tulburea, Scânteia, Dodole şi Modruz; iar în stânga primeşte, pe Prajanul, Novacĭ şi Recea.

Bahluiul şi Humasul curg prin pădurea Delenĭ şi unindu-se trec pe lângă Harlĕu în judeţul Iaşĭ.

c) *Siretul* este al doilea râŭ mare din judeţul Botoşanĭ, udă partea de Vest a judeţuluĭ, numită plasa Siretuluĭ şi curge printre comunele Salcea, Dumbrăvenĭ şi Fântânele pe dreapta, şi Călineştĭ, Brehuieştĭ, Cornĭ, Poiana Lungă şi Tudora pe stânga.

Presĕrat de pădurĭ pe ambele sale ţĕrmurĭ, el curge prin şesul larg, peste care de multe orĭ îşĭ revarsă apele sale. Numeróse bălţĭ şi gârle ce se află pe lângă ţĕrm, se umplu în timpul revĕrsărilor cu apă şi peşte. Terenul şesuluĭ sĕŭ este de natură nisipos, prieşte de minune cultureĭ ovĕzuluĭ şi cartofilor. Fâneţele şi imaşul creşte în abundenţă. Morĭ de apă se găsesc multe pe vadurile şi gârlele Siretuluĭ. Acest riŭ primeşte în dreapta maĭ multe pârae ca: Vorona, Turbata şi Sireţelul; iar, în stânga primeşte pe Suceava. Rîul Suceava, vine din Bucovina dela N. V. spre S. E. şi formează hotarul natural al judeţuluĭ Botoşanĭ şi al ţăreĭ despre Bucovina şi curge pe lângă comunele Burdujenĭ, Dumbrăvenĭ şi Fântânele şi se varsă în Siret maĭ în jos de Roscanĭ sat, com. Fântânele din plasa Siret.

Valea Suceveĭ este una din cele maĭ romantice văĭ, fórte populată şi destul de bogată.

Afară de acestea, maĭ sunt şi alte ape care alimentează teritorul judeţuluĭ Botoşanĭ şi acestea sunt iazurile, între care vom enumĕra: Ezerul Drăcşanĭ care ocupă locul întâĭ prin mărimea sa. Situat în plasa Miletin, lângă Târguşorul Suliţa, el se întinde in sensul direcţiuneĭ Văeĭ Sicna dela N. V. spre S. E. pe o lungime de vre-o 7 km., iar lăţimea sa variază între 400 m. — 1000 m. Bogat în trestie şi papură, asemenea şi în peşte. Pe apele acestuĭ ezer trăesc o mulţime de paserĭ de apă sĕlbatice, cea maĭ mare parte a anuluĭ.

Apoĭ iazurile de pe valea Sicneĭ, precum: iazul de la Răchiţĭ, de la Stăucenĭ, de la Zosin.

In comuna Truseştĭ este iazul Mare, iazul Ciolpanĭ, iazul Lunca. In comuna Feredienĭ iazurile Leahu şi Nacu. In comuna Sataĭ, iazul de la Valea rea, Movila Paruluĭ şi Hranaciŭ. In comuna Cristeştĭ Lipovenĭ şi Tofaneasca. In comuna Fântânelele este iazul Văduleţ.

Constituţia geologică. In privinţa formaţiuneĭ geologice, terenul judeţuluĭ Botoşanĭ coprinde două regiunĭ bine deosebite.

Intêia regiune care coprinde aprópe întreg judeţul este formată din tărîmurile quaternariĭ saŭ diluvium, în care se pot deosebi 3 straturĭ şi anume: diluvium vânĕt deposit amestecat cu petre rostogolite, numit humă, se găseşte in puţine localităţĭ şi repausează la basa stratuluĭ diluvium galben; se póte observa pe cóstele dealurilor în fundul râpelor adâncĭ. Pe cósta dealuluĭ Pogoreştĭ din, com. Comândăreştĭ, la Feredienĭ, în râpa Cerbătórea şi în alte părţĭ, maĭ ales prin rîpĭ şi ponóre. «Diluvium galben» este al 2-lea strat, compus din argilă-silicióså în mare parte, şi se găsesce pe întinderĭ maĭ marĭ; acest strat are o grosime până la 50 m. şi chiar maĭ mult şi se găsesce eşit la suprafaţă în regiunea pădurilor în plasa Coşula maĭ cu sémă şi pe cósta dealurilor repezĭ şi rîpóse, în diferite părţĭ ale judeţuluĭ, pe care stratul negru nu s'a putut fixa fiind mânat de apă. Asemenea coline şi maĭ ales acelea espuse spre Sud, sunt posiţiunile cele maĭ excelente pentru cultura viilor.

«Diluvium negru» numit şi «pământul negru», are grosimea ce arare-orĭ trece peste un metru. Acest strat coprinde materiĭ organice în mare cantitate şi formează terenurile cele maĭ productive; ocupă cea maĭ mare întindere din teritorul judeţuluĭ şi staţionează pe stratul galben. Acest strat în diferite combinaţiunĭ ca argilo-nisipos argilo-calcaros, şi nisipo-argilos, ocupă tótă regiunea numită agricolă saŭ câmpeană. Pe văile şi sesurile riurilor are o grosime cu mult maĭ mare, din causa depositelor făcute de ape. A doua regiune geologică e formată din terenurile terţiare, se compune din argilă, nisipurĭ, gresiurĭ şi calcariŭ. Maĭ bine representate se află în plasa Coşula, prin dealul Ţiucuşa, Cerbătórea şi petrăria unde peatra şi gresiurile se vĕd eşite la suprafaţă pe marĭ întinderĭ şi de unde se şi exploatéză, precum în comuna Delenĭ, Storeştĭ şi Slobozia-Secătura. De asemenea terenurĭ

se maĭ găsesc în comunele Burdujenĭ, Brehueştĭ şi Dumbrăvenĭ din plasa Siretuluĭ unde se găsesc însemnate cariere de peatră. Pe malul Prutuluĭ în plasa Ştefăneştĭ la satele Stanca şi Lehneştĭ se vĕd stâncĭ la suprafaţa pămêntuluĭ cum şi în apă, de pétră calcarósă, care se tae şi se pune în varniţe pentru a fabrica varul, cu care se face un comerţ fórte însemnat în Ştefănestĭ.

Clima în general este sănătósă. Regiunea câmpénă este maĭ căldurósă vara şi maĭ expusă vênturilor de la N. şi E. fiind lipsită de pădurĭ şi înclinată chiar spre aprul vênt crivĕţ. Regiunea pădurilor este maĭ rĕcorósă vara şi maĭ puţin expusă vênturilor aspre, maĭ cu sémă pentru centrele de populaţiune aşezate în văĭ şi la pólele pădurilor. In general clima este uscată afară de văile largĭ şi întinse unde tómna şi primă-vara clima este maĭ umedă.

Pentru a caracterisa maĭ bine clima judeţuluĭ Botoşanĭ, dăm aicĭ datele staţiuneĭ meteorologice de al 2-lea ordin din comuna Comăndăreştĭ şi datele staţiunilor udometrice din Harlĕu şi Ştefăneştĭ pe aniĭ 1888, 1889 şi 1890, înfiinţate de Institutul Meteorologic din Bucureştĭ :

Staţiunea Meteorologică din Comăndăreştĭ

Longitudine de la Greenwich 20° 51′ E
Latitudine. . . . . . 48° 30′ N
Altitudine de-asupra niveluluĭ Măreĭ Negre 105 m.

I. *Temperatura aeruluĭ.*

Mediĭ lunare pe 1889 şi 1890 deduse din *Max.+Min.+8a+8p.*

	1889 st. n.	1890 st. n.
Ianuar. . . .	—9°3	—1°9
Februar . . .	—4°4	—6°7
Martie . . .	—0°9	+1°7
April	—10°5	+11°9
Maiŭ	17.0	+15.5
Iuniu	19°5	+16.6
Iuliu.	23°0	21.4
August . . .	21°3	22.6
Septembre. .	13.2	14.9
Octombre . .	12.3	+8.7
N-bre	+4.9	+5.2
Decembre . .	—5.8	—8.3

Mijlocia anuală p. 1889=+8°44
» » » 1890=+8°35

Cea maĭ înaltă temperatură(1889-1890 la 13 Iu'ie 1889=+38.1.

Cea maĭ scădută temperat.(1889-1890 la 18 Ianuar 1889=—29.8.
Diferenţa extremilor . . . .67°9.

NB. Gradele sunt date dupĕ termometru Celsius şi termometrele sunt aşedate la aer liber, dar la umbră sub un apărător de 2m. de asupra soluluĭ cu earbă.

II. *Presiunea atmosferică.* (Redusă la o grade și nivelul măreĭ).
Media anuluĭ 1889. . . =761.3.
» » 1890. . . =762.4.
Cea maĭ înaltă presiune (1889-1890) la 28 Decembre 1889.785.3.
Cea maĭ scădută presiune (1889-1890) la 24 Noembre 1890 737.6
Diferența extremilor. . . .47.7.

III. *Direcțiunea vêntuluĭ și tăria.*

Direcțiunĭ			1888	1889	1890	Totalurĭ pentru 3 anĭ
N a bătut de orĭ			63	39	124	226
NE	»	»	4	37	38	79
E	»	»	48	123	84	255
SE	»	»	21	123	223	367
S	»	»	23	144	73	240
SV	»	»	3	23	20	46
V	»	»	87	100	74	261
NV	»	»	18	156	222	396
Liniștit	»	»	161	193	144	498

Vêntul dominant este de la Nord Vest și opusul sĕŭ Sud-Est.

NB. Observațiunile s'a făcut de 3 orĭ pe ḑi.

IV. *Nebulositatea.* Mijlocia pentru anul 1889=6.7
Mijlocia pentru anul 1890=6.5
Ceea ce inseamnă că cerul a fost noros, pentru ambiĭ anĭ.
Tăria vêntuluĭ pentru 1889 =1.4 adică potrivită (2.0).
Táría vêntuluĭ pentru 1890.=

V. *Plóia și zăpada.*

	Comăndăreștĭ 1888	Comăndăreștĭ 1889	Comăndăreștĭ 1890	Harlĕu 1890
Ianuar	14.2	20.6	27.7	32.4
Februar	23.6	38.6	3.9	6.7
Martie	11.8	31.0	39.5	27.1
Aprilie	47.5	45.0	2.7	0.0
Maiŭ	53.6	32.3	61.8	71.0
Iunie	27.7	78.3	113.3	154.8
Iulie	34.3	17.1	35.5	91 9
August	88.5	75.3	35.6	25.4
Septembre	14.1	63.9	29.9	47.9
Octombre	27.9	98.4	44.2	42.7
Noembre	3.4	34.1	37.0	49.6
Decembre	25.5	18.3	12.7	16.6
Totalurĭ	372.1;	552.9;	443.8	566.1

Proprietatea în județul Botoșanĭ este repartisată astfel: Proprietariĭ marĭ ocupă întinderea cea maĭ mare. Unele moșiĭ se exploatează bine și sunt înzestrate cu clădirĭ frumoase și construcțiĭ agricole bine făcute, iar în jurul proprietăților sunt sădițĭ copacĭ și viĭ. Alte proprietățĭ din contra, șĭ aceste sunt cele arendate, de care se găsesc multe, se exploatează din punctul de vedere numaĭ de câștig și nu se fac de loc îmbunătățirĭ. Statul posedă multe proprietățĭ, tóte arendate. In privința cultureĭ de și sunt date arendașilor instrucțiunĭ de către Minister, totușĭ se cultivă după rutină. In ceea ce privește clădirile și diferitele in-

25481

stalațiunĭ, departe de a se îmbunătăți se deteriorează. Răzașiĭ saŭ vechiĭ moșnenĭ, ale căror proprietățĭ sunt cele maĭ vechĭ, moșiĭ întinse odinióră, aŭ fost cu timpul încălcate, rupte bucată cu bucată, până ce le aŭ redus la nisce petice de pămînt cum zic eĭ și pe care, pe urmă, le aŭ împărțit din tată în fiŭ în fâșiĭ din ce în ce maĭ înguste. Cultura o fac în mod rutinar, totu-și locurile de pe lângă case și chiar la câmp uniĭ le-aŭ sădit cu pomĭ roditorĭ și viĭ.

In fine țĕraniĭ împroprietăriți prin legea de la 1864 și de la 1849 în cóce sunt ceĭ maĭ micĭ proprietarĭ și ceĭ de pe urmă. Puținul pămênt ce-l aŭ îl cultivă în mod rutinar; casele de locuință și împrejmuirile la uniĭ în bune condițiunĭ și înfrumusețite cu grădinĭ de pomĭ și legume; la alțiĭ însă, — și aceștia formează majoritatea — casele și atenansele sunt în starea cea maĭ rea.

Apoĭ majoritatea țĕranilor în cele maĭ multe comune sunt lipsițĭ cu totul de pămînt, carĭ sunt silițĭ a munci maĭ tot cursul anuluĭ pentru puținul pămênt de hrană ce li se dă de către proprietar saŭ arendaș. Dar să sperăm că guvernul va face cât de curênd să dispară mizeria în care se găsesce astăzĭ populațiunea de la țară.

Județul Botoșanĭ are întinderea de 285,579 h. a. din care în anul 1889 s'a lucrat 107,959 h. a., iar restul de 177,620 h. a. coprinde teritorul necultivabil cum și pămêntul lăsat ca părlógă pentru anul viitor.

In județul Botoșanĭ în anul 1889 aŭ fost 38 proprietarĭ și 66 arendașĭ, se maĭ adaugă apoĭ și locuitoriĭ sătenĭ carĭ aŭ lucrat pămênturile lor.

Acuma iată și datele statistice relative la repartisarea proprietățiĭ în general :

	Hectariĭ
Statul posedă ca proprietate	8.775
Comunele » »	1.415
Bisericele » »	2.423
Școlele » »	1.617
Proprietariĭ marĭ posedă	221.827
Rezeșiĭ posedă	3.032
Săteniĭ înproprietărițĭ de la 1864 până astădĭ	46.490
Total	285.579

Acuma iată și datele statistice relativ la diferitele categoriĭ de proprietarĭ dupĕ numĕrul de hectariĭ ce le aŭ :

De la 2000 hect. în sus,	propr.	sunt	26
» 1500 — 2000	»	»	10
» 1000 — 1500	»	»	25
» 500 — 1000	»	»	41
» 400 — 500	»	»	9
» 300 — 400	»	»	12

De la	200	—	300	propr.	sunt	20
»	150	—	200	»	»	11
»	100	—	150	»	»	25
»	75	—	100	»	»	5
»	50	—	75	»	»	11
»	25	—	50	»	»	24
»	10	—	25	»	»	68
»	5	—	10	»	»	4.484
Cu maĭ puţin de 5 hectare					»	11.566
Săteni proprietarĭ fără pĕmĕnt						7.407

Tot aicĭ cred că este locul a arăta, că instrumentele de gospodăria de la ţara şi maşinele agricole dupĕ felul lor, care a servit pe proprietarĭ în genere la munca câmpuluĭ sunt :

7280 care de cărat greutăţĭ şi recolta câmpuluĭ.
1414 harabale Idem.
4457 plugurĭ ale sătenilor (de lemn).
2990 » » propriet. (de fer):
2 » cu abur pe moşia Rănghileşti.
3079 grape de fer.
54 maşinĭ de ales sămînţa.
96 » de semănat.
76 » de treerat cu abur
21 » cu abur de bătut porumbul.
8 » cu manivelă de bătut porumbul.

Maşinele agricole aŭ puterea de la 4—10 caĭ.

Producţiunea. Cea maĭ mare întindere a judeţuluĭ e ocupată cu cultura cerealelor, a imaşelor şi a fâneţelor. Astea servesc la hrana şi creşterea vitelor.

Intinderea aproximativă a cultureĭ cerealelor, legumelor, tuberculelor şi plantelor oleióse aŭ fost în anul 1889-1890 ast-fel : In primul ordin este cultura popuşoiuluĭ saŭ porumbuluĭ, care s'a făcut pe o întindere de 42.408 hect.

a grâuluĭ,	idem	de	39.323	»
» orzuluĭ	»	»	10.005	»
» rapiţeĭ	»	»	6.267	»
» ovĕzuluĭ	»	»	5.187	»
» secareĭ	»	»	2.130	»
» cartofilor	»	»	877	»
» fasoleĭ	»	»	460	»
» hrişcaĭ	»	»	312	»
» canepeĭ	»	»	236	»
» mazereĭ	»	»	184	»
» trifoiuluĭ	»	»	56	»
» meiuluĭ	»	»	32	»
» linteĭ	»	»	29	»
» bobuluĭ	»	»	10	»
» anisonuluĭ	»	»	36	»
» nohotuluĭ	»	»	2	»

Producţiunea cerealelor a fost în 1889 următoarea :

927.396	hecto-litriĭ		porumb
625.912	»	»	grâŭ
196.404	»	»	orz
92.154	»	»	ovĕz
26.102	»	»	secară
93.634	»	»	rapiţă
2.711	»	»	hrişcă

Producţiunea plantelor oleióse a fost :

5.253 hecto-litri cânepă
87 » » in
264 » » meiŭ
42.100 kilograme anison.

Producțiunea cartofilor de 4.764.723 kilograme.

Producțiunea trifoiuluĭ de 285 hecto-litri.

Producțiunea legumelor în 1889 aŭ fost:

629.147 kilograme fasole
257.206 » mazăre
76.436 » linte
210 » bob
24 hecto-litri nohot

Viile aŭ întinderea de 650 hectare și aŭ produs în 1889 16800 hectolitri vin, — iar viile cele maĭ însemnate se găsesc în orașul Botoșanĭ, Ștefănescĭ, Hârlĕŭ Storescĭ și Coșula. La munca câmpuluĭ a luat parte 21.066 bărbațĭ, 12.594 femeĭ și 9.310 copiĭ.

Pe lângă agricultură în al 2-lea ordin este cultura vitelor care face bogăția județuluĭ. Numĕrul capetelor de vite ce se cresc pe întinsele imașe și fânețe este de 192.573, din care 71.990 ale proprietarilor și ale arendașilor, iar 120.583 ale locuitorilor.

Numĕrul vitelor pe categoriĭ, atât ale proprietarilor cât și ale sătenilor, sunt:

Vitele proprietarilor și arendașilor

198 buhaĭ.
46 bivolĭ.
73 bivolițe.
10283 boĭ.
5342 vacĭ.
2109 vițeĭ.
164 harmăsarĭ.
1226 caĭ.
2 catârĭ.
14 măgarĭ.
5467 porcĭ.
42124 oĭ și berbecĭ.
403 țapĭ-ezĭ-capre.
901 epe.
405 mânjĭ.
1525 gonitorĭ.
1228 gonitóre.
278 străjnicĭ.
202 străjnice.

Vitele sătenilor

100 buhaĭ.
11 bivolĭ.
70 bivolițe.
16011 boĭ.
13105 vacĭ.
7445 vițeĭ.
357 harmăsarĭ.
3714 caĭ.
1 catâr.
10999 porcĭ.
56778 oĭ și berbecĭ.
415 țapĭ-capre-ezĭ.
2823 epe.
3405 mânzĭ.
3415 gonitorĭ.

2823 gonitóre.
681 străjnicĭ.
560 străjnice.

Productul oilor este de 445.825 kgr. caș și 216.313 kgr. lână.

Cultura albinelor, este puțin întinsă ; din 1?.324 stupĭ, s'a produs : 23.079 kgr. miere și 8.688 kgr. ceară.

Cultura vermilor de mătase este aprópe cu totul neînsemnată în județul Botoșanĭ.

Cultura livedilor produce fórte multe fructe alese și frumóse și care se găsesc în abondență în tóte comunele.

Livedile artificiale sunt pe o întindere de 350 hectare și aŭ produs în anul 1889 peste 376.410 kgr. fructe ; iar livedile naturale sunt pe o întindere de 19.948 hect. și aŭ produs aprópe 5.725.009 kgr. fructe.

Pădurile, sunt resurse fórte bogate pentru proprietarĭ, exploatarea lor, satisfac cele maĭ marĭ trebuințe ale locuitorilor din județ ; din ele se scot tot felul de lemne pentru construcțiunĭ și foc și cu deosebire pădurile din plasele Coșula, Siret și parte din plasa Miletin. Pădurile de pe luncile Prutuluĭ și ale Siretuluĭ bogate în loz (răchită saŭ salcie) și plop, daŭ nuele pentru gardurĭ și alte trebuințe.

Intinderea totală a pădurilor este de 27.234 hect. din care: 5001 hect. fag, 4342 hect. carpen, 6219 hectare stejar, 2390 hect. ulm, 754 h-a. frasin, 118 h-a. paltin, 580 h-a. cireș, 43 h-a nuc, 468 h-a. răchită, 341 h-a. salcie, 2468 h-a. plop, 541 h-a. alun ; 185 h-a. mestécăn, 3763 h-a. teiŭ, 20 h-a. sorb, și 1 h-a. scorus.

Pe lângă acésta pădurile maĭ produc vânaturĭ de animale sĕlbatice, precum : căpriόre, porcĭ, lupĭ, jderĭ, epurĭ, etc.

Rasele vitelor sunt cele localnice, ast-fel : Vitele albe sunt de rasă moldovinéscă; cultivatoriĭ marĭ aŭ uniĭ din eĭ vite de rasă elvețiană și olandeză. Tauriĭ și armăsariĭ de rasă lipsesc cu totul de prin comune și rasa vitelor sătenilor nu se maĭ îmbunătățesce. Caiĭ sunt de rasa locală, în puține comune, pe la propietarĭ marĭ se vĕd rase încrucișate cu rase străine.

Oile sunt de treĭ rase bine deosebite, și anume : Țurcane cu corpul bine făcut și cu lâna lungă și aspră, stogomane cu lâna amestecată cu perĭ groșĭ și lungĭ și altele cu perĭ moĭ, scurțĭ și delicațĭ, și oile țigăĭ cu lâna lungă, creață și mladiósă, care póte rivalisa cu rasa spaniolă merinos.

Cele douĕ rase de la inceput formează majoritatea oilor, pe

când rasa din urmă este foarte puțin rĕspândită.

Porcii sunt de rasă moldovenească, dar este bine representată și rasa engleză atât la proprietari cât și la locuitori; astă rasă are corpul mai desvoltat și se pot îngrășa foarte tare.

Din dealuri și ape (pârie) se scóte piatră calcară pentru var, peatra de móră, peatra pentru zidiri și șosele, nisip și prundiș.

Cele mai principale carieri de peatră din județul Botoșani sunt: La Slobodia-Secătura 2 carieri, la Flămânḑi 2 carieri, la Deleni 1 carieră și la Storeștĭ 1 carieră; tóte astea din plasa Coșula, la Salcea 1 carieră și la Dumbrăveni 2 cariere, ambele din plasa Siret și în fine 1 vărărie la Ștefănești.

Apele ce se întind pe teritorul județuluĭ Botoșanĭ, pe lângă că alimentează satele, șesurile și câmpurile cu apa necesară, înlesnind vegetațiunea plantelor și creșterea vitelor, dar apoĭ satisfac și alte trebuințĭ ale viețuireĭ locuitorilor, producĕnd peștĭ, racĭ și scoicĭ pentru hrană; stuh pentru foc și pentru acoperitul caselor și a ocólelor; papură din care se fac rogojinĭ, cosciuge și se maĭ întrebuințéză și la butnărie. Sunt 136 de cazurĭ și se póte pescui la 137.000 kgr. pesce; se poate găsi 750 hect. stuh și 530 hectare papură.

Industria. In acéstă privință județul Botoșanĭ este bine representat, grație sistemuluĭ protecționist și nevoieĭ ce se simte a desvolta și la noĭ această ramură importantă a bogățieĭ sociale.

In primul loc este morăritul, buna calitate a grâuluĭ ce se produce pe câmpiile județuluĭ și apoĭ perfecționarea morilor, carĭ sunt instalate după cele maĭ nouĭ sisteme, aŭ dat un avânt mare fabricațiuneĭ de făinurĭ. Astfel este recunoscută în tótă țara și chiar în streinătate reputațiunea făineĭ de Botoșanĭ.

Numĕrul morilor din județul și orașul Botoșanĭ este de 84 morĭ de apă, 3 morĭ cu caĭ, 26 morĭ cu vapor și 3 morĭ de vĕnt, între care morile cu aburĭ din Botoșanĭ ocupă primul loc. S'a măcinat în cursul anuluĭ 1889 12669565 kilogr. făină de grâu și 21376000 kilogr. făină de porumb.

Velnițele a funcționat 6 și aŭ produs 368.000 hectolitri spirt, la aceste velnițe s'a îngrășat peste 1.000 vite. In acest județ se maĭ însémnă și urmĕtoarele fabricĭ: 2 fabricĭ de bere, 7 fabricĭ de săpun, 2 fabricĭ de teracotă, 2 fabricĭ de oțet, 1 fabrică de vacs, 7 fabricĭ de periĭ, 3 fabricĭ de

site, 4 fabricĭ de lumânărĭ de sĕŭ, 1 fabrică de sticle la Storeștĭ, maĭ multe fabricĭ de blănăriĭ și cojocăriĭ, 16 fabricĭ de óle, maĭ multe fabricĭ de cărămidă, fabricĭ de păstrămurĭ prin care orașul Botoșanĭ este vestit în toată țară, 1 șcólă de meseriĭ cu 4 secțiunĭ : ciobotăria, croitoria, lemnăriea și ferăria, 3 tipografiĭ.

Apoĭ maĭ avem de însemnat după profesiunĭ : 15 bancherĭ, 190 băcanĭ, 5 brașovenĭ, 21 brutarĭ, 40 birjarĭ, 20 boiangiĭ, 9 bragagiĭ, 32 bărbierĭ, 24 brânzarĭ, 6 argintarĭ, 6 alămarĭ, 5 armurierĭ, 5 abagerĭ, 6 agențiĭ de asigurare, 3 arhitecțĭ, 42 advocațĭ, 8 case de schimb, 8 comersanțĭ de manufacturĭ, 25 comersanțĭ de grâne, 19 de lână, 37 de vite, 2 de seurĭ, 3 de mobile, 5 de gaz, 56 de făină, 10 de sacĭ, 591 cârciumarĭ, 8 cafegiĭ, 15 comersanțĭ de porțelan, 5 comersanțĭ de haine gata, 5 comersanțĭ de óse, 1 comersant de mațe, 11 ceasornicarĭ, 9 caretașĭ, 5 céprăzarĭ, 14 curelarĭ, 92 croitorĭ de dame, 82 croitorĭ de bărbațĭ, 37 casapĭ, 3 cârnățarĭ, 53 cărăușĭ, 18 covalĭ, 18 comisionarĭ, 337 ciobotarĭ, 212 cântărețĭ la bisericĭ, 7 ciurarĭ, 1 căldărar, 7 cofetarĭ, 9 covrigarĭ, 211 debitanțĭ de tutun, 4 droghiștĭ, 1 cuțitar, 15 dubalarĭ, 4 dogarĭ, 2 dantiștĭ, 20 doctorĭ în medicină, 5 doctorĭ veterinarĭ, 7 diaconĭ, 141 bisericĭ, 3 depositarĭ de lemne de foc, 9 depositarĭ de lemne de trebuință, 151 dulgherĭ, 7 farmaciștĭ, 7 frânghierĭ, 49 ferarĭ și potcovarĭ, 2 fotografĭ, 14 galantarĭ, 1 săpător de metal (graveur), 4 săpătorĭ în lemn (graveur), 19 hangiĭ, 11 chiristigiĭ, 99 harabagiĭ, 9 hirurgĭ, 3 librarĭ, 32 lipscanĭ, 3 legătorĭ de cărțĭ, 5 inginerĭ, 214 lăutarĭ, 8 magasiĭ de ferărie, 7 magasiĭ de modă, 59 mașiniștĭ, 16 mindirigiĭ, 11 móșe, 15 merarĭ, 7 pescarĭ, 22 pălărierĭ, 7 otelierĭ, 42 olarĭ, 108 profesorĭ (învățătorĭ și institutorĭ), 131 preoțĭ, 34 precupețĭ, 11 restaurante, 200 rotarĭ, 4 rabinĭ, 11 șepcarĭ, 7 sipitarĭ, 1 societate de economie și împrumut, 1 societate comercială, 3 societățĭ de bine-facere, 1 societate științifică-literară, 37 sacagiĭ, 86 samsarĭ, 103 stolerĭ, 3 strungarĭ, 1 societate muzicală, 1 societate de ajutor mutual, 1 societate filantropică, 4 seidecarĭ, 3 tipografiĭ, 32 tâmplarĭ, 26 tinichigiĭ, 12 telalĭ, 1 tocilar, 4 tapițerĭ, 21 vararĭ, 1 vărsător în metal, 96 zidarĭ, 23 zugravĭ, 49 zarzavagiĭ.

Afară de aceștia maĭ sunt 1384 funcționarĭ la diferitele autoritățĭ, și 3999 servitorĭ și servitóre.

Industria manuală precum : im-

pletitul pălăriilor de paie, împletitura loziilor, din care se fac: panere, coşercĭ, scaune, etc. frânghieria, a început de un an a se introduce în maĭ mu'te din şcolele rurale, dar unde a prins rădăcinĭ sunt în primul loc şcólele din Bucecea, Dumbrăvenĭ, în al doilea loc şólele din târgul Ştefăneştĭ şi Cornĭ, apoĭ Burdujenĭ târg şi altele, apoĭ frânghieria la şcóla din Sânta Maria, com. Rânghileştĭ.

Industria casnică ca lucrul cânipeĭ, inuluĭ, lâneĭ, bumbaculuĭ, din care se fabrică: pânze, ţóle, sumane, scórţe, şeiacurĭ, devine din zi în zi maĭ rară din causă că agricultura în acest judeţ este fórte întinsă, care ocupă şi braţele femeilor dela ţară, apoĭ maĭ este şi concurenţa streină.

In raport cu industria rurală, cea urbană a luat o desvoltare maĭ întinsă. Căcĭ, pe lângă diferitele meserii ce se esercitează, pentru nevoile orăşenilor şi chiar pentru nevoile locuitorilor din judeţ, apoĭ e şi şcóla de meseriĭ din Botoşanĭ, ateliere de croitorie, ciobotcrie, stoferie, frânghierie, fererie, tinichigerie, fabricĭ de bere, sodă şi altele.

Comerţul. Articolele cu care se face cel maĭ intins comerţ sunt cerealele şi vitele; dintre cereale sunt: grâul, secara, porumbul, orzul şi ovĕzul; apoĭ rapiţa şi altele. Dintre vite: boĭ, vacĭ, oĭ, caĭ, râmătorĭ; pieĭ, lână, brânză, lemne, fructe, legume, etc.

Pentru 1888 exportul pentru judeţul Botoşanĭ a fost evaluat la 18.000.000leĭ; iar importul peste 3.000.000 leĭ.

(A se vedea raportul camereĭ de comerţ din Botoşanĭ pe 1888 către Ministerul de comerţ).

Desfacerea productelor pentru străinătate se face maĭ ales cu piaţa oraşuluĭ Botoşanĭ; iar, pentru comerţul mic din judeţ sunt têrgurile din Hârlĕŭ, Ştefănescĭ, Bucecea, Burdujenĭ, Suliţa şi Fruműşica.

Iarmarócele înlesnesc mult comerţul şi se ţin în anumite ḑile ale sĕptămâneĭ în târgurile enumĕrate. Maĭ important este iarmarocul ce se face în Botoşanĭ de la 1—15 Septembre în fiecare an.

Comerţul este maĭ întreg în mâna streinilor, româniĭ se îndeletnicesc maĭ mult cu producţiunea.

Ca instituţiunĭ avem Creditul Agricol şi Banca naţională, Casa de Economie şi Imprumut privat.

Căĭ de comunicaţie. Pentru înlesnirea comunicaţieĭ sunt 4 felurĭ de drumurĭ:

1. Calea farată. Intre care deosebim: *a*) Linia principală Bucureștĭ, Burdujenĭ, care traversează județul Botoșanĭ în partea de Vest, această linie leagă țara și județul cu Bucovina. Pe astă cale avem de însemnat 2 gărĭ: Vereștĭ și Burdujenĭ, unde se fac încărcările și descărcările. *b*) Din linia principală și anume dela gara Vereștĭ, pleacă o linie secondară la Botoșanĭ. (oraș) avênd pe astă cale încă două gărĭ: Bucecea târg, și Leorda. *c*) De la Leorda pleacă o altă ramură secondară la Dorohoĭ și în fine *d*) o altă ramură de o importanță foarte mare pentru agrigultorĭ, și care acum se lucrează este ramura Dorohoĭ-Iașĭ pe valea Jijieĭ, trecênd prin mijlocul județuluĭ Botoșanĭ.

Intinderea căeĭ ferate pusă deja în circulație este de 72 km.

2. Calea Națională. Ramura de sosea petruită, ce se prelungește de-alungul țereĭ începând de la Mihăilenĭ, județul Dorohoĭ, intră în județul Botoșanĭ la têrgușorul Bucecea, trece apoĭ prin comunele Cucorenĭ, Curtescĭ, orașul Botoșanĭ, apoĭ prin comunele Bălușenĭ Crestești, Coșula, Copălăŭ, Flămânzi, Frumusica-Storeștĭ, Harlĕŭ, de aicĭ trece în județul Iașĭ la Târgul-Frumos, avênd o întindere de 81 km.

3. Căĭ Județene. Aceste căĭ se împart în două: Căĭ în circulație și căĭ în construcție.

Din orașul Botoșanĭ pleacă 4 căĭ jndețiene: Una pleacă din Botoșanĭ spre Vest, prin comunele Curteștĭ, Brehueștĭ, Dumbrăvenĭ, Salcea, la Burdujenĭ. Această cale este pusă în circulație, avênd o întindere de 38 km. 800; a doa pleacă tot din Botoșanĭ spre S. V. prin comunele Curteștĭ, Poeana-Lungă, la Litenĭ-Marginea, județul Suceava, de asemenea pusă în circulație cu o întindere de 42 km.; a treia pleacă de la Botoșanĭ spre Est, trece prin comunele Bălușenĭ, Șoldăneștĭ, Trusestĭ, Bobicenĭ, Durneștĭ, la Târgul Ștefăneștĭ, pusă în circulație și avênd o lungime de 46 km.; Calea județiană ce pleacă din Stefăneștĭ, prin comunele Bobuleștĭ, Ostopcenĭ, Rănghileștĭ și trece în județuluĭ Iașĭ, avênd o lungime de 24 km.; O ramură ce pleacă din Târgul Bucecea pe șesul Siretuluĭ trece în județul Iașĭ, avênd întinderea de 10 km; în fine calea județiană ce pleacă tot din Botoșanĭ spre N. E. trece prin comunele Monastirenĭ (satul Ontenĭ), Ungurenĭ și se duce în județul Dorohoĭ la Sevenĭ pusă în circulațiune și avênd o lungime de 20 km.

Calea națională care pleacă din

Botoșanĭ la Rădăuțĭ este în construcțiune.

4. Sosele vecinale care pleacă din ramurile enumerate în diferite direcțiunĭ: Harlĕu-Dolhasca spre Siret abia începută; Talpa-Sulița abia începută; Rănghileștĭ-Albescĭ abia începută, etc.

La sfârșit a început a se construi între comune de la una la alta șosele comunale și vecinale, care însă rĕmân pe loc. Căile comunale începute a se lucra au o întindere de 177 km. iar cele vecinale au întinderea de 107 kilometri.

Impărțirea Administrativă. Județul Botoșanĭ este împărțit în 6 plase, care în ordinea așezăreĭ lor naturale de la Est spre Vest sunt ast-fel dispuse:

1. Plasa Stefăneștĭ, cu 10 comune, compuse din 38 sate și un târg.

2. P. Jijia, cu 6 comune, avênd 35 sate.

3. P. Miletin, cu 5 comune, avênd 32 sate și un târg.

4) P. Târgul, cu 8 comune, avênd 45 sate și un oraș.

5) P. Coșula, cu 12 comune, avênd 29 sate, un oraș și un târgușor.

6) P. Siretul, cu 11 comune, avênd 42 sate și 2 târgurĭ.

(Pentru numirile comunelor, târgușórelor și satelor, să se vadă formarea plășilor și literile respective).

Populațiunea. Numĕrul locuitorilor ce trăesc în județul Botoșanĭ sunt de 30418 familiĭ saŭ 150218 suflete, din carĭ: 24417 familiĭ saŭ 115062 suflete, trăesc in sate și în târgușóre; iar 6001 familiĭ saŭ 35156 de suflete în orașele Botoșanĭ și Hărleŭ.

Din numĕrul total al locuitorilor 150218 suflete, din aceștia 41158, sunt bărbațĭ; 45808 femeĭ și 63252 de copiĭ.

După starea civilă se împart: 54422 căsătorițĭ, 85613 necăsătorițĭ și 10183 vĕduvĭ.

După religiunĭ: 121623 ortodoxĭ, 23958 israelițĭ, 981 lipovenĭ, 2758 catolicĭ, 144 gregorienĭ și 754 diferite religiunĭ.

După naționalitățĭ se împart: 109019 românĭ, 23958 israelițĭ, 2356 țiganĭ, 2148 armenĭ, 1419 rușĭ și lipovenĭ, 1711 germanĭ, 147 polonĭ, 48 bulgarĭ, 44 ungurĭ, 34 grecĭ, 22 francezĭ și 11 italienĭ.

Cu știință de carte 11609 și fără știință 138609. (După lămuririle luate de la Camera de comerciŭ din Botoșanĭ).

Numĕrul nascerilor anuale a fost pentru anul 1889 de 5315, iar morțĭ 4664.

Administrația și financele. Puterea esecutivă a județuluĭ este in-

credințată unuĭ prefect, care pentru a putea administra folósele are la ajutorul sĕŭ 4 sub-prefecțĭ și 52 primarĭ cu ajutórele lor, pentru administrarea comunelor : iar poliția orașuluĭ Botoșanĭ este încredințata unuĭ polițaiŭ, un comisar director, 4 comisarĭ de despărțirĭ și maĭ mulțĭ sub-comisarĭ.

Asemenea și orașul Hărlăŭ are serviciul de poliție separat.

Gospădăria județuluĭ se face de către Consiliul județean, representat prin Comitetul Permanent, ales din sînul sĕŭ, avênd un budget de 200760 leĭ; iar la cheltuelĭ 187079 leĭ și 05 banĭ, cu escedent de 13680 leĭ 95 banĭ; iar budgetul drumurilor leĭ 148505 și 36 banĭ, la cheltuelĭ 145489 leĭ și 14 banĭ, cu un escedent de leĭ 3016 banĭ 22.

(Budgetul ordinar pe 1890—91 iar al drumurilor pe anul 1889—90).

E de observat că acest județ, cheltuesce suma de 35048 leĭ pentru întrebuințarea a 29 școlĭ rurale și plata a două școlĭ de meseriĭ la Cornĭ și Ștefăneștĭ.

Comunele se administréză de primarĭ, cu consiliele comunale, sub privegherea sub-prefecților; iar comuna urbană Botoșanĭ depinde direct de Ministerul de Interne.

Prefectul, sub-prefecțiĭ, comisariĭ și sub-comisariĭ sunt funcționarĭ administrativĭ, numițĭ de guvern. Consiliul general al județuluĭ, primariĭ și consiliele comunale sunt aleșĭ cetățenilor, iar primariĭ aleșiĭ consilielor.

Budgetele comunelor rurale și urbane pe anul 1888-89 represintă 1231763 leĭ 72 banĭ la veniturĭ, și 1211705 leĭ 37 banĭ la cheltuelĭ, cu un escedent de 37958 leĭ 35 banĭ. E de observat însă, că atât budgetele și maĭ ales a unor comune rurale sunt prea micĭ pentru a putea face față cheltuelelor și sarcinilor ce le sunt impuse.

Serviciul Sanitar în județul Botoșanĭ se face de către medicul primar al județuluĭ, 4 medicĭ de plășĭ, 4 vaccinatorĭ, 8 móșe plătite de județ și 10 móșe plătite de comune, 1 medic veterinar al județuluĭ și 1 medic veterinar al zoneĭ preventive cu reședința în târgușorul Ștefăneștĭ și 3 medicĭ de spitale.

Pentru salubritatea sănătățeĭ publice este consiliul de higienă cu reședința în orașul Botoșanĭ.

Pentru căutarea bolnavilor sunt 5 spitale: Un spital în Botoșanĭ; unul în Hărlăŭ, iar spitalele din Târgul Ștefăneștĭ și Burdujenĭ sunt întreținute de județ și maĭ este și un ospiciŭ în orașul Botoșanĭ.

Medicamentele pentru populațiunea rurală, se daŭ gratuit de

către județ și comune. Pe lângă micele farmacii din fie-care spital, se mai află 4 în orașul Botoșani, 1 în Hărlăŭ, 1 în Burdujeni și 1 în Ștefănești.

Farmacii portative sunt pe la fie-care comună dar aduc fórte puține resultate, ar fi bine ca asemenea farmacii să se instaleze în localul școlei și învățătorul să fie șeful ei.

Afară de medicul de județ se mai află un medic primar al orașului Botoșani, cu 3 medici și 4 móșe ai dispărțirilor, puși la serviciul populației sĕrace; afară de acestea mai sunt medicii spitalelor din oraș, precum și acei particulari ce daŭ ajutorul și îngrijirile cuvenite bolnavilor, cari cer concursul lor. Mai este in orașul Botoșani și un consiliŭ de higienă al comunei și un medic veterinar plătit tot de comună.

Justiția. In fie-care comună rurală este instituită câte o judecătorie comunală pentru pricini dintre locuitori, cu dreptul de a judeca până la valórea de 50 lei. In cursul anului s'aŭ judecat pe la comune 1818 procese și aŭ rĕmas pendinte la finele anului 338; tot în cursul acestui an aŭ fost 192 de ispăși.

Pentru apeluri și pricini mai mari și pentru contravențiuni sunt 4 judecătorii de ocol: una în orașul Botoșani, pentru oraș și plasa Târgului, 1 în Hárlăŭ, pentru plășele Coșula și Miletin; 1 în târgul Bucecea pentru plasa Siretului și în fine 1 în târgul Ștefănesci pentru plășele Jijia și Ștefănesci, cu dreptul de a judeca până la suma de 1500 lei.

Pentru apel la Curțile de judecată, pentru valori mai mari de 1500 lei și delicte, este tribunalul din Botoșani, care are și o secțiune comercială, acest tribunal cade sub jurisdicțiuneaCurței de apel din Iași.

Tribunalul din Botoșani, are un președinte, un membru și un supleant, — apoi judecătorul de instrucție. Parchetul Tribunalului este compus din un procuror și un substitut.

Se mai află și o curte cu jurați pentru judecarea crimelor.

In orașul Botoșani este și un arest preventiv, întreținut de județ. Numĕrul arestanților este peste 300 anual.

Cultul. Locuitorii județului sunt în cea mai mare parte ortodoxi avĕnd bisericele lor prin sate și târguri, în numĕr de 141 biserici, 4 cimitire și un paraclis cu 350 deservenți și anume: 131 preoți, 7 diaconi, 122 de cântăreți și 90 eclisiarci.

Afară de aceste mai sunt: 1 biserică catolică, 2 armene, 2

lipovenescĭ și 4 sinagoge marĭ evreescĭ și 64 maĭ micĭ.

Bisericele ortodoxe aparțin eparchieĭ mitropolieĭ de Iașĭ. Capul administrațiuneĭ bisericescĭ în județ este Protoereul.

Bisericele se întrețin: parte de stat numite monastirĭ și biserica Rosset din Botoșanĭ, cele maĭ multe de comune și fórte puține de Epitropiĭ și particularĭ.

Monastirile din județ sunt: Vorona Agaftonul, Coșula, Teodoreniĭ și Popăuțĭ; apoĭ schiturile Cozancea, Lacurile, Săhăstria, v. literile respective).

Instrucțiunea. Instrucțiunea primară nu este încă în deajuns de de respândită prin tóte satele din județ, pentru a fi la îndemâna tuturor, cu tóte acestea, numĕrul școlelor publice de tóte gradele din întregul județ, numĕrându-se și acele din orașe se urcă la 107 și 3 școlĭ private.

Dintre școlele publice primare 93 sunt rurale, 2 școlĭ de meseriĭ, 10 școlĭ primare urbane; apoĭ maĭ sunt și două școlĭ secondare și anume: liceul Laurian și externatul secondar de fete.

Școlele rurale 49 de stat, 29 de județ numĕrate și cele 2 școlĭ de meseriĭ si 17 comunale.

După felul lor sunt 22 de băețĭ, 10 de fete și 63 mixte.

Școlele urbane sunt 5 de băețĭ și 5 de fete.

Personalul didactic se compune ast-fel: 78 învĕțătorĭ și 17 învĕțătóre, 18 institutorĭ și 15 institutóre

Populațiunea școlelor primare rurale este: copiĭ înscrișĭ în lista dată de primărie 7893, din care 6112 băețiĭ și 1781 fete; copiĭ care aŭ urmat regulat la școlă sunt 3877 din care 3247 băețĭ și 630 fete. Copiiĭ care aŭ depus examenul general sunt: 3372, din care 2826 băețĭ și 546 fete, din suma totală s'a promovat 2156 și a absolvit cursul 123 elevĭ.

Populațiunea școlelor primare urbane este: copiiĭ înscrișĭ în matricole 1575 din care 923 băețĭ și 652 fete.

Copiiĭ care aŭ depus examenul general sunt: 1397 din care 832 băețĭ și 565 fete. Promovațĭ în total 734 din care 410 băețĭ și 324 fete. Copiiĭ care aŭ absolvit cursul primar urban este 206, din care 116 băețĭ și 90 fete.

Costul instrucțiuneĭ primare urbane și rurale din județul Botoșanĭ este de 261579 leĭ 06 banĭ, din care 126627 învĕțĕmîntul primar urban și 134952 leĭ 06 banĭ învĕțĕmîntul primar rural.

Statul cheltuește 168765 din care 109785 cu școlele urbane și 58980 cu școlele rurale, județul

cheltuește cu școlele intreținute de el suma de leĭ 27350, la care s'a maĭ adaus leĭ 7698 școlele de meserii, cum și două școlĭ din noŭ înființate, comunele cheltuesc 65098 leĭ 06 banĭ, din care comunele urbane cheltuesc suma de 16642 leĭ, iar comunele rurale 48456 leĭ 06 banĭ.

(Tóte astea după raportul general al revisiorului școlar N. din 1890, Iuliu, trimis d-luĭ ministru al Cultelor și Instrucțiuneĭ Publice.)

Armata. Județul Botoșanĭ (din preună cu alte 7 județe limitrofe) face parte din corpul al IV-lea de armată, cu reședința în Iașĭ.

Regimentul 16 de dorobanțĭ din Botoșanĭ și regimentul 29 de dorobanțĭ din Dorohoĭ, formézǎ armata teritorială, câte pe jumătate fie-care, căcĭ un numer óre-care de companiĭ din fie-care regiment, formézǎ armata teritorială a județuluĭ Dorohoĭ. Companiile sunt inșirate pe frontiera Prutuluĭ regimentul 29 dorobanțĭ și pe frontiera Austrieĭ (Bucovineĭ) regimentul 16 dorobanțĭ.

In Botoșanĭ maĭ este regimentul 11 de călărașĭ și 8 de artilerie.

In comunele rurale milițieniĭ formézǎ puterea armateĭ, sub conducerea unuĭ șef de garnisónă.

Importanța politică. Județul Botoșanĭ alege 7 deputațĭ pentru Cameră și 4 Senatorĭ.

Deputațiĭ sunt ast-fel împărțițĭ: 3 aleșĭ la colegiul I, 3 la colegiul al 2-lea și 1 la colegiul al 3-lea.

La Senat 2 se aleg la colegiul 1 și alțĭ 2 la colegiul al II-lea

Noțiunĭ istorice. Inainte cu mult se numea ținutul Hărlăuluĭ (nu ținut al Botoșanilor), de acea cronica cea veche a Moldoveĭ, scrisă de călugăriĭ de la M-rea Putna între aniĭ 1466 și 1552, nu numesc între cele 24 de ținuturĭ din care se alcătuia atuncĭ Moldova, ținutul Botoșanĭ ci ținutul Hărlăŭ. (Vedĭ Arhiva Istorică, tom. III, pag. 14).

Descrierea Moldoveĭ de Miron Costin la 1684, nu pune între cele 19 ținuturĭ din care se compunea Moldova, ținutul Botoșanĭ, ci dicea: «Ținutul Hărlăŭ cu târgurile Cotnarĭ și Botoșanĭ». (Vedĭ arhiva istorică vol. I, partea I, pag. 172).

Vodă Cantemir la 1710 în descrierea Moldoveĭ, nu pune între cele 23 ținuturĭ ale Moldoveĭ, ținutul Botoșanĭ, ci zice și el «Târgul Hărlăŭ, târgul Cotnarĭ și târgul Botoșanĭ din ținutul Hărlăŭ» (Descrierea Moldoveĭ Cap IV, pag. 34, din 1851 Iașĭ).

Chrisovul luĭ Grigore Ghica din 28 Septembre 7238 (1730) dat luĭ Toader Calmăsul Vornicul din Câmpul-Lung pentru satul Stăn-

cești, dice: «Satul Stăncești de la ocolul Botoșanilor»; dar Chrisovul luĭ Constantin Mihai Racoviță din 28 Iulie 7259 (1751) dat luĭ Ianache Calimah, fiul celuĭ de maĭ sus, tot pentru Stăncești, dice: «Satul Stăncești de la ținutul Botoșanilor» (Vedĭ Columna luĭ Traian No. 10—12, pag. 630—632 din Decembrie 1882), și divanul Veleților boierĭ din Moldova în respunsurile date generaluluĭ rus, baronul Elmpt la 1769 despre starea Moldoveĭ dice: «Ținutul Botoșanĭ din ținutul Hărlăŭ are un târg Botoșanĭ». (Vedĭ Arhiva Rom., tom. I, pag. 143 din Iașĭ, 1860).

Așa dar din acestea se póte lesne constata că județul Botoșanĭ s'a înființat între aniĭ 1730-1751.

Filipide la 1790 și Fotino la 1800, descriind Moldova și ținuturile eĭ, numesc și ținutul Botoșanĭ și ținutul Hărlăŭ. Fotino dice: «Ținutul Botoșanĭ este mic si venitul sĕŭ este al dómnieĭ; el are un oraș cu acelașĭ nume (Botoșanĭ), care vine în al doilea rang după Iașĭ și este oraș de comerciŭ al doilea după Galațĭ».

Sub portretul luĭ Scarlat Calimah, din fruntea condiceĭ sale civile, tipărită la 1816 în Iașĭ, se vede pecetea cea mare a domnieĭ Moldoveĭ, în jurul căreia staŭ mărcile celor 16 ținuturĭ Moldovenescĭ și între acestea se găsesce și marca ținutuluĭ Botoșanĭ și ținutul Hărlăŭ.

Ținutul Hărlăŭ a avut ființă până la 12 Februarie 1834, când cădu din tótă însemnătatea sa și Botoșaniĭ a luat tótă jurisdicțiunea și tot ținutul Hărlăŭ.

Botoșanĭ, (oraș) comună urbană, este capitala județuluĭ Botoșanĭ și reședința autorităților județiene.

Orașul Botoșanĭ este aședat în centrul plășeĭ Târguluĭ, pe un platoŭ întins și înclinat spre Vest, care face parte din culmea dealurilor ce se prelungesce între Siret și Sicna și este unul din orașele din vechime ale Moldoveĭ.

Posițiunea acestuĭ oraș este fórte frumósă, fiind încunjurat de pădurĭ și viĭ, iar mahalalele sale împodobite cu grădinĭ pline cu arborĭ, și daŭ o privelișe din cele maĭ atrăgĕtóre. Aerul e sănătos și clima temperată.

Acest oraș se imparte in 4 despărțirĭ: dispărțirea I vine în partea de Nord-Vestul orașuluĭ; a II vine în partea despre Sud-Vest; a III vine în partea despre Sud-Est și în fine a IV vine în partea despre Nord-Est; fie-care din aceste despărțirĭ se impart în maĭ multe mahalale și strade.

Orașul Botoșanĭ, actualmente ocupă o suprafață de 643 hectare

saŭ 450 fălcĭ, afară de acésta orașul Botoșanĭ maĭ are un imaș pe care pasc vitele târgoveților după anaforaua din 1794, cum și nisce locurĭ ale orașuluĭ și tóte în suprafață de 1215 hectare.

Populațiunea orașuluĭ este de 5268 familiĭ, avênd 31024 suflete, din care 9509 bărbațĭ, 15409 femeĭ și 6106 copiĭ, iar numĕrul contribuabililor este 5610.

După starea civilă, populațiunea orașuluĭ Botoșanĭ se împarte: 12293 căsătorițĭ, 10508 necăsătorițĭ, 2036 vĕduvĭ, 199 devorsațĭ ș 6078 copiĭ care n'aŭ încă 21 anĭ împlinițĭ.

Nascerĭ anuale 1286 și morțĭ 1093 în anul 1889.

Populațiunea orașuluĭ după naționalitățĭ: 13402 românĭ, 14415 israelițĭ, 1910 armenĭ, 476 germanĭ, 12 francezĭ, 597 rușĭ și lipovenĭ, 6 italienĭ, 106 polonĭ, 18 grecĭ, 26 ungurĭ, 42 bulgarĭ și 14 țiganĭ.

După religiunĭ 14922 ortodoxĭ, 13402 mosaicĭ, 1973 catolicĭ, 347 lipovenĭ și 381 alte religiunĭ.

Cu știință de carte 10896 și fără știință de carte 20128.

Ocupațiunea majorităţiĭ locuitorilor este comerciul și industria, pe lângă care se maĭ adaug și funcționariĭ publicĭ. Centrul orașuluĭ este populat maĭ mult cu comersanțĭ și industriașĭ, iar mahalagiĭ se ocupă maĭ mult cu agricultura și creșterea vitelor.

Numĕrul vitelor din comună este de 3050, din care 3 buhaĭ, 3 bivolĭ, 32 bivolițe, 100 boĭ, 314 vacĭ, 259 vițeĭ, 18 armăsarĭ, 342 caĭ, 346 râmătorĭ, 1250 berbecĭ și oĭ, 82 țapĭ, capre și ezĭ, 98 epe, 37 mânzĭ, 60 gonitorĭ, 56 gonitóre, 35 străjnicĭ, 15 străjnice.

Productul oilor aflătóre în Botoșanĭ este de 907 kgr. caș și 3740 kgr. lână. Prețul cașuluĭ este 60—80 banĭ kilo; iar lână 1 leŭ, 2 și până la 3 leĭ.

In oșașul Botoșanĭ se găsesc 146 stupĭ și care produce 876 kgr. miere și 73 kgr. ceară.

Cultura livedilor produce fórte multe fructe bune și frumóse și carĭ se găsesc în mare îmbelșugare.

Numĕrul arborilor fructiferĭ din Botoșanĭ sunt peste 72000. Cu fructele se face un negoț fórte mare.

Comerțul constă în cumpărăre de producte agricole și vite și desfacerea în părțĭ micĭ pentru localitate și în cantitățĭ marĭ pentru export; în cumperarea de mărfurĭ streine; lipscăniĭ, băcăniĭ, ferăriĭ și altele, care se desfac pentru trebuințele orășenilor și a locuitorilor din județ.

In orașul Botoșanĭ sunt 794

patentarĭ, care numĕr variază în cursul fie-căreia lunĭ.

Pentru nevoile ḑilnice, de unde ómeniĭ să'şĭ pótă procura hrana ḑilnică sunt 3 pieţe: piaţa Târgului vechĭ pentru legume, fructe, etc şi este tótă asfaltata şi este o piaţă din cele maĭ frumóse; piaţa sf. Gheorghe, unde se află o hală fórte frumósă, numaĭ pentru carne, şi a treia piaţă a Târgului vitelor, o piaţă fórte mare unde se fac vînḑări şi cumpărărĭ de vite, fên, etc. Pentru lemne de foc sunt deposite pe maĭ multe strade, iar pentru lemnele de construcţiunĭ se pot găsi pe piaţa Târgu-vitelor şi pe un maidan mic pe strada Gărei.

Pentru înlesnirea negoţuluĭ de vite, se fac earmaróce septămânale în tóte Mercurile pe piaţa Têrgul vitelor. Dar iarmaroc maĭ însemnat este acel de 15 ḑile din Septembre de la 1 — 15 de ziua Sf. Maria mică în zioa de 8 Septembrie ḑis: «ḑiua de temeiŭ a iarmarocului».

La acest iarmaroc vin negustorĭ din maĭ multe părţĭ ale ţĕrei.

Industria manuală ce se practică în oraş este: croitoria, cismăria, zidăria, lemnăria, ferăria, olăria, etc.

Industria mare este representată prin următórele fabricĭ: 7 fabricĭ de săpun, 7 fabricĭ de frânghiĭ, 3 fabricĭ de periĭ de tot felul, 2 fabricĭ de teracotă, 1 fabrică de vax, 4 fabricĭ de lumânărĭ de seŭ, 4 morĭ de abur pentru fabricarea făinei, pentru care Botoşaniĭ este renumit, 7 fabricĭ de carne conservată, 14 dubălăriĭ, 1 fabrică de mobile, 3 fabricĭ de site.

Morile de vapor macină pe an 12,140,000 kgr. făină de grâŭ şi 855,285 kgr. făină de păpuşoiŭ.

In Botoşanĭ după profesiunĭ avem de însemnat: 15 bancherĭ, 44 băcanĭ, 5 braşovenĭ, 16 blănarĭ, 21 brutarĭ, 40 birjarĭ, 20 boiangiĭ, 32 bărbierĭ, 24 brânḑarĭ, 8 case de schimb, 8 comercianţĭ de manufactură, 205 cârciumarĭ, 25 comersanţĭ de grâne, 19 de lână, 37 de vite, 2 de seurĭ, 5 de gaz, 56 de făină, 10 de sacĭ, 7 pescarĭ, 6 cafegiĭ, 5 comersanţĭ de haine gata, 5 comersanţĭ de óse şi 1 de maţe, 11 chiristigiĭ, 11 ceasornicarĭ, 6 argintarĭ, 5 alămarĭ, 11 caretaşĭ, 14 curelarĭ, 5 abagiĭ, 20 aftărlăcarĭ, 96 de ḑidarĭ, 92 croitorĭ de dame, 82 croitorĭ de bărbaţĭ, 27 lipscanĭ, 22 pielarĭ, 14 magasiĭ de ferăriĭ, 7 otelierĭ, 19 hangiĭ, 31 debitanţĭ de tutun, 15 porţelănărie şi sticlă, 11 restaurante, 21 vărarĭ, 13 pânzarĭ, 22 olarĭ, 25 pălărierĭ, 2 fotografĭ, 2 legătorĭ de cărţĭ, 25 dogarĭ, 33 tâmplarĭ, 23 zugravĭ, 14 mindirigiĭ, 42 cojocarĭ, 37 sacagiĭ, 17 harabagiĭ, 53 cărăuşĭ, 29 rotarĭ,

76 samsarĭ, 5 chirurgĭ, 183 ciobotarĭ, 5 inginerĭ, 3 arhitecțĭ, 45 profesorĭ, 18 d-rĭ în medicină, 5 d-rĭ veterinarĭ, 49 zarzavagiĭ, 20 tinichigiĭ, 67 stolerĭ, 3 strungarĭ, 50 dulgherĭ, 68 lăutarĭ, 37 avocațĭ, 4 móșe, 3 deposite de lemne de foc, 34 precupețĭ, 3 cofetarĭ, 2 covrigarĭ, 12 telalĭ, 2 rabinĭ, 72 pensionarĭ, 1345 servitorĭ, 385 funcționarĭ.

Acest oraș este legat cu județele vecine, prin o linie de cale ferată: Botoșanĭ-Vereștĭ-Burdujenĭ, și Botoșanĭ-Leorda-Dorohoiŭ.

Prin calea națională cu Iașul, prin sosele județiene cu Fălticenĭ și Dorohoiŭ.

Are o stațiune mare de cale ferată.

Stradele orașuluĭ sunt bine petruite, trotuarele asfaltate și în genere curate și bine luminate. Intinderea stradelor este de 96 km. din care la 60 km. petruite.

Pentru înlesnirea comerciuluĭ se află o Bancă națională, Creditul agricol, Casa de Economie și împrumut.

In privința administrativă orașul este împărțit în 4 despărțirĭ, avênd fie-care câte un comisar, sub-comisar și sergențĭ.

Ordinea publică se menține de către polițaiŭ, cu ajutorul a 4 comisarĭ, a sub-comisarilor, un căpitan de sergențĭ și sergențĭ de oraș călărĭ și pedeștriĭ.

Pentru paza de foc este o baterie de pompierĭ, al căruĭ observator este în turnul bisericeĭ Uspenia.

Veniturile comuneĭ sunt de 473940 leĭ; iar cheltuelele de 473612 leĭ 44 banĭ; budgetul drumurilor de 338199 leĭ 09 banĭ la veniturĭ și 330600 leĭ la cheltuelĭ.

Comuna Botoșanĭ se administréză de către 1 primar cu treĭ ajutóre și Consiliul comunal.

Serviciul sanitar al orașuluĭ se face de un medic-primar, 3 medicĭ secundarĭ, 4 móșe, 1 medic veterinar și un vaccinator.

In Botoșanĭ sunt 13 bisericĭ și anume: Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ (Uspenia), Sfințiĭ Voivodĭ Mihail și Gavril, Sf Spiridon, Sfântul Gheorghe, Sfântul Ion, Sfântul Nicolae, Intrarea în biserică (Vovidenia), Sfințiĭ Treĭ Ierarhĭ, Sf. Dimitrie, Intêmpinarea Domnuluĭ (Rosset), Sfântul Ilie, Cuvioasa Paraschiva, Pogorîrea Duhuluĭ Sfânt (Duminica Mare.—Maĭ sunt 2 bisericĭ armene, 1 biserică catolică, 2 lipovenescĭ și 5 cimitire, din care: 2 ortodoxe, 1 armean, 1 lipovenesc și 1 evreesc.

Evreiĭ aŭ în Botoșanĭ 4 sinagoge marĭ și 68 micĭ

In Botoșanĭ sunt 28 preoțĭ, 3 diaconĭ, 28 cântărețĭ și 13 paracliserĭ, de asemenea 3 preoțĭ armenĭ și 4 cântărețĭ, un preot catolic și 2 rabinĭ.

Numĕrul șcólelor publice în Botoșanĭ sunt de 8 din care : 4 școlĭ de băețĭ și 4 școlĭ de fete.

Numĕrul institutorilor este de 14 și al institutórelor este 13.

Populațiunea șcólelor de băețĭ este de 880 elevĭ, iar a șcólelor de fete este de 646 eleve.

Intre șcólele secundare avem : Lyceul Laurian și Externatul secundar de fete, în fine șcóla de meserii cu 4 secțiunĭ.

Intre șcólele private avem de însemnat : Șcóla Româno-Armeană de fete și șcóla Română-Israelită de băețĭ.

Pentru procurarea și tipărirea cărților și jurnalelor avem 3 tipografiĭ și 3 librăriĭ.

Intre institutele de bine-facere avem de însemnat :

Spitalul mare dependent de Sf. Spiridon din Iașĭ, ospiciul comunal întreținut de comuna Botoșanĭ, spitalul israelit, 3 societățĭ de bine-facere.

Pentru procurarea medicamentelor sunt 4 farmaciĭ și 4 drogheriĭ.

Intre zidirile publice avem de însemnat : Palatul administrativ unde sunt următórele autoritățĭ : Primăria, prefectura, comitetul permanent și în o sală spațiósă din rândul al 2-lea este Curtea cu jurațĭ. Acest palat a fost zidit de I. Bașota.

Tribunalul, poliția, casieria, biuroul telegrafo-postal, 2 judecătoriĭ de pace, casarma reg. 16 de dorobanțĭ, casarma reg. 11 de călărașĭ și casarma reg. 8 de artilerie.

Intre zidirile de instrucțiune publică avem : Lyceul, două școlĭ de fete, două de băețĭ. Aceste sunt clădirĭ anume pentru șcólă întrunind tóte condițiunile.

Intre casele particulare găsim : Casele Văsescu, Ciolacu, casele Ulea, casele Moscovicĭ, Teatru, etc.

Grădinĭ publice avem : Grădina primărieĭ în jurul palatuluĭ comunal, grădina Belvedere pe Bulevard și o a treia grădină este în formațiune în partea de Sud-Est a orașuluĭ.

In Botoșanĭ sunt următórele societățĭ : O societate comercială, 3 societățĭ de bine-facere, 6 societățĭ de asigurare.

Intrarea și eșirea din oraș se face prin 10 barierĭ și anume : Bariera Sulițeĭ, Răchițĭ, Rădăuțĭ (Lipska), Popoanțĭ, Dorohoiŭ, Baisa, M-rea Dómneĭ, Curteștĭ, Iasĭ și Teascu.

Noţiunĭ istorice. Oraşul Botoşanĭ se crede că a fost din vechime unul din oraşele de frunte ale Moldoveĭ, pentru posiţiunea sa şi comerciul sĕŭ, Geograful Malte-Brun, care scria pe la 1810 ḑice: «Botochani, ville très-commerçante».

La 1856 Cesar Bolliac scria, că Botoşaniĭ sunt: «une ville très importante, et par sa population, qui est de 20000 habitants et par son commerce avec la Bucovine et la Gallicie».

In vechime Botoşaniĭ se ḑicea *Târgul Botăş*, cum dovedesce vechea sa pecete municipală ce ni s'a păstrat pe o carte a târgoveţilor de Botoşanĭ, cu data din 5 August 1670, despre judecata Vornicilor de Botoşanĭ, Gheorghiţă Logofătul şi Dumitraşcu Visternicul, precurmătóre prigonireĭ dintre Apostol Traistă şi Căldăruşe, pentru un loc de casă ce l'a avut Traistă în mijlocul târguluĭ şi care carte se păstréză în original în archiva statuluĭ din Bucurescĭ. Pe acea carte pecetea târguluĭ are marcă un păun cu códa întinsă, şi împrejur, după o cruce, inscripţia cu litere slavonescĭ, adică: pecetea trăgu(luĭ) Botăş(anĭ).

Marca judeţuluĭ este o cósă, închipuind bogăţia fâneţelor şi marca oraşuluĭ un păun cu códa întinsă.

Epoca fundaţiuneĭ acestuĭ oraş, nu se scie cu siguranţă; însă după actele *vechĭ* şi după letopiseţele ce le avem, oraşul Botoşanĭ din timpurĭ depărtate 'şĭ are începuturile, de cel puţin 5 secole. Cronicarul Grigore Ureche, referindu-se la letopiseţul cel vechiŭ moldovenesc, care coprindea viaţa domnilor Moldoveĭ dela Dragoş până la Petru Schiopul ḑice: «scrie letopeseţul nostru, că în anul 6947 Noembrie 28, intrat'a în ţară óstea tătărască, de a prădat şi a ars până la Botoşanĭ, şi a ars şi târgul Botoşanĭ. Anul 6947 (1439). (Veḑĭ tom. I Letopiseţ. Moldoveĭ, pag. 110, Ed. Iaşĭ 1852). Se maĭ póte susţinea fiinţa oraşuluĭ Botoşanĭ la 1401 şi iată cum: «Alexandru cel Bun la 1401 a organisat ierarhia bisericéscă şi politicéscă a ţĕreĭ şi după cum ne încredinţéză cronicarul Grigore Ureche şi Ştefan Logofătul, care reproduce cuvintele luĭ Ureche despre organisarea sub Alexandru cel bun, adaugă: «Dat-aŭ eparhieĭ S. Mitropoliĭ aceste ţinuturĭ: Suceava, Neamţul, Târgul Iaşĭ cu ţinutul şi Orheiul, Hârlăul cu Botoşaniĭ şi Cârligătura». (Veḑĭ Trompeta Carpaţilor din 1871, Martie, No. 899—904) Iată dar dovedit fiinţa oraşuluĭ Botoşanĭ la 1401.

S'a susţinut că oraşul Botoşanĭ şi-ar trage numele de la chanul

Tătarilor Batos-chan, care a năvălit și a prădat, la 1240, Polonia, Moldova, Valachia, Transilvania, Serbia, etc. și că s'ar fi stabilit în Botoșanĭ. (Vedĭ Dicționarul topografic de Frundescu, pag. 59, Bucureștĭ 1872).

Acésta nu se póte admite. Cea ce este positiv și cea ce se întărește, după vechea sa pecete municipală este că Botoșanii și-aŭ luat numele de la un Botăș, Botoș saŭ Botășan, care de sigur că a fost proprietarul acesteĭ localitățĭ și întemeetorul târguluĭ numit târgu Botăș, căcĭ în vechime nu era nicĭ un nume boeresc în Moldova care să nu 'șĭ aibă numele sĕŭ împrumutat satuluĭ pe care l'a făcut el întâĭ, fiind dăruit de domniĭ vechĭ aĭ țĕreĭ pentru vitejia saŭ slujbele sale. (Descrierea Moldoveĭ pag. 107. Cap. XIII, de D. Cantemir).

Un uric dela Ștefan cel mare, din 6996 (1487) Octombre 16 și care se păstréză în actele Episcopieĭ de Roman, dovedesc vechimea familieĭ Botaș în Moldova. Acéstă familie Botaș, Botoșan, care a lăsat numele sĕŭ târguluĭ Botoșanĭ, a fost o familie de frunte în Moldova. Dómna luĭ Ieremia Movilă Voevod (1595) era născută Botășan și a avut un frate pe boerul Botășan, care la la 1610 a fost pus în țépă de Ștefan Vodă Tomșa. (Tesaur de monumentele istorice, tom. II, pag. 24, in Bucureștĭ 1863).

Numele de Botăș este vechiŭ moldovenesc; Botăș, va se dică în Moldova Viță de vie sădită de un an.

Acéstă familie după cum se vede era din Maramureș, căcĭ istoricul Samoil Budina Labacens în istoria cucerireĭ cetățeĭ Sziget, capitala Maramureșuluĭ la 29 August 1566 de către Soleiman, ne spune că între vitejiĭ ce aŭ căzut în luptă era și Petru Botoș Voevodul pedestrimeĭ Maramurășene.

Târgul Botoșanĭ aŭ fost prădat și ars de multe orĭ, cum la 1439 de Tătarĭ, la 1505 de Polonĭ (Vol. I, Letop. pag. 47), la 1509 tot de Polonĭ (pag. 150), 1529 de Polonĭ (pag. 160); la 1650 de Tătarĭ și de Cazacĭ (pag. 293—294); la 1500 orașul Botoșanĭ suferi mult din causa bătălieĭ luĭ Ștefan cel mare în contra luĭ Albreht Regele Polonieĭ (pag. 141).

Târgul Botoșanĭ făcea parte în vechime din ținutul Hărlĕuluĭ. In dilele Domnuluĭ Moldoveĭ Petru Schiopul (1570 — 1581 — 1584), Botoșaniĭ făcea parte tot din ținutul Hărlĕuluĭ, cum dovedesce prețiosul *Catastih dĕ Cisle de țĕranĭ de la tóte ținuturĭ* și *curtenĭ și vătăjĭ și neamișĭ și popĭ,* scris de

însuşi Domnul ţěreĭ şi se găsesce în original în Arhiva Academieĭ Române, in care Catastih se ḑice ţinutul Hărlĕŭ cu ocolul Botoşanĭ.

In urma căderei Hărlĕuluĭ s'a ridicat Botoşani şi acésta se datoresce posiţiuneĭ oraşuluĭ Botoşanĭ şi însemnătatea negoţuluĭ sĕŭ. Un uric al Domnuluĭ Moldoveĭ Petru Schiopul, dat în Iaşi la 8 Ianuarie 1579 şi adresat neguţătorilor marĭ şi micĭ dela Liow şi din cele alte părţĭ ale Crăieĭ Leşescĭ în privinţa iarmarócelor şi a vămeĭ aşeḑate în Moldova, ḑice: «Domnia mea a convocat pe toţi neguţătoriĭ noştri moldovinaţĭ şi pe boeriĭ de ţéră, întrebându-ĭ despre starea cea dintru început a comerţuluĭ nostru internaţional, şi ni-aŭ rĕspuns, cum că cel maĭ vechiŭ iarmaroc în Moldova a fost acel care se ţine în Botoşanĭ. Acest uric l'a publicat D-l Haşdeu la Iaşĭ la 1862. (Veḑi Arhiva Istorică, tom. I, partea I, pag. 172—174). Din tóte acestea şi din cronica Logofătuluĭ Ştefan din 1401, letopiseţul vechiŭ moldovenesc din 1439 şi uricul luĭ Petru Schiopul din 1579, dovedesc că târgul Botoşaniĭ şi însemnătatea comerciuluĭ sĕŭ datéză din vremile cele de demult ale Moldoveĭ.

După vechile hrisóve, Botoşaniĭ aŭ ḑi de târg Miercurea şi opt iarmaróce pe an: 1 Ianuarie, 2 Februarie, 18 Maiŭ, 15 Iulie, 6 August, 18 Septembre, 14 Octombre şi 6 Decembre. (Veḑi iarmarócele şi târgurile din Moldova, Calendarul pentru Românĭ, pag. LVIII Iaşĭ 1853). Dezobry şi Bachelet scriŭ: «Botoczany Commerce de Vins avec l'Allemagne. Foires très-importantes. (Veḑi Dictionnaire général de biographie et d'histoire, tom. I, pag. 341, din 1866 Paris).

De demult tare, târgul Botoşanĭ şi cu împrejurimile sale, fácea parte din apanagiul Domnieĭ Moldoveĭ şi care se alcătuia din veniturile Botoşanilor, din veniturile târguluĭ Chişineŭ, din dările ţiganilor domnescĭ şi din venitul vămilor. (Descrierea Moldoveĭ de Cantemir, Cap. IV).

Tot Cantemir la 1708 ḑice: Târgul Botoşanĭ, ale căruia veniturĭ, împreună cu ale părţilor luĭ cele din împrejur, le trage la sine Dómna, pentru a căror stringere este orânduit de către dênsa un cămăraş al Dómneĭ. (Descrierea Mold., Cap. IV, pag. 34). Din veniturile Botoşanilor, la 1799 se dase miluire unor monastirĭ sĕrace cu chrisov domnesc. (Letop. Moldoveĭ, tom. I, pag. 84)

Oraşul Botoşanĭ a fost ca apanaj al Dómneĭ până la anul 1819,

saŭ până la 1830, în actele vechĭ se numea târgul Dómneĭ. (Veḑĭ descrierea Moldoveĭ Cantemir, Cap. XII, pag. 214).

Acum voiŭ cita și faptele istorice petrecute în Botoșanĭ.

Pe la 1498 un numĕr ca la 70000 Turcĭ, aŭ trecut prin Valachia contra Rusieĭ, pe la finele luĭ Noembre, aŭ prădat Podolia, Galiția și alte părțĭ, dar coprinșĭ de frig, la 40000 aŭ perit, iar ceĭ alțĭ aŭ scăpat cu marĭ greutățĭ în Moldova, aicĭ a fost bătuțĭ grozav de Ștefan cel Mare la Botoșanĭ, în cât de abia un numĕr de 10000 turcĭ aŭ putut a se întórce înapoĭ. acasă. (Șincai, tom. II, pag. 96, din 1853).

La anul 7006 (1498), Ștefan cel mare pentru a pedepsi pe Polonĭ, pentru călcările lor, aŭ intrat cu armata sa în țara leșască, arde și pradă tot și întorcându-se înapoĭ a adus robĭ la 100000 pe carĭ 'ĭ așeză ca locuitorĭ în Moldova. Dar nu mult timp după acésta, adică la 7008 (1500), Albreht voi să'șĭ rĕsbune pe Ștefan cel mare și în luna luĭ Martie trecu în Moldova, prădând tot ce le eșea înainte până la Botoșanĭ, aicĭ Ștefan le eși inainte și în ḑiua de 11 Martie 1500, armata Polonă a fost bătută fórte tare și maĭ aprópe desființată. Bătaia a fost la Botoșanĭ. Mare parte din armata luĭ Albreht, Ștefan o luă ca prisonieră, apoĭ 'ĭ puse la plug și ară Dumbrava Roșie la Botoșanĭ spre pomenire, ca să nu se maĭ acoliséscă Leșiĭ de Moldova cum ḑice Ión Niculcea, cronicarul Moldoveĭ. Dumbrava s'a numit roșie, căcĭ s'a udat cu sîngele Leșilor. (Letop. Mold., vol. II, pag. 200.

La 7012 (1504) Poloniĭ comandațĭ de Neculaĭ Camenstki, palatinul Cracovieĭ cu 60000 călărețĭ calcă Moldova, arde si bate târgurĭ, holde de orașe, pradă Hârlăul, Stefănesciĭ și Botoșaniĭ. Bogdan fiul luĭ Stefan cel mare se repede cu óstea sa din Suceava și după maĭ multe lupte, Moldoveniĭ sunt bătuțĭ la 4 Octombre, iar la 23 Ianuarie 1510 se împaca Bogdan cu Sigismund Regele Polonieĭ și se închee tractatul de pace de la Camenița. (Veḑĭ Chronica Șincaĭ, pag. 116—124).

La 1560 Dimitrie Vișnovietki veni cu óste căzăcéscă și polonă în contra luĭ Despot Vodă, la Botoșanĭ. Dar óstea luĭ Tomșa bate și risipesce pe cazacĭ și polonĭ la Vercicanĭ din ținutul Botoșanĭ și prinde pe Peasovski, iar Vișnovietki neputênd fugi se ascunde într'o căpiță de fân, la marginea târguluĭ Botoșanĭ, aci fu găsit și dus legat la Tomșa în târgul Botoșanĭ,

de unde fu pornit îndată pescheș la Sultanul. (Letopiseț. Moldovei, tom. I. pag. 180—184).

Prin Botoșanĭ, la 1663 Domnul Valachieĭ, Gr. Ghica, fugea în Polonia, și în Botoșanĭ, el 'și-a perdut o păreche de desagĭ cu galbenĭ, acești banĭ aŭ fost perduțĭ de camarașul sĕŭ Iștoc și a fost găsițĭ de Jora Vornicul de Botoșanĭ. Letop. Mold., tom. III, pag. 8 — 9 și tom. II, pag. 214).

La 1684 luna Decembre a venit la Botoșanĭ cu armata sa Stefan Petriceico Voevod, eșind din Polonia și venind pentru a doua óră domn în Moldova. In Botoșanĭ hatmanul Cunițchi, cu tótă puterea căzăcéscă, ocupase Botoșaniĭ și stabilise aicĭ cartierul sĕŭ general. De la Botoșanĭ, Petriceico a plecat cu armată de Cazacĭ și Polonĭ, contra luĭ Duca Voevod, domnul Moldoveĭ, pe care l'a prins în ḑiua de 25 Decembre chiar în curțile sale de la moșia sa Domnesciĭ din jud. Putna. (Letop. Moldoveĭ, tom. II, pag. 11, 34 și tom. III, pag. 24 — 25).

La 1691,Sobieski regele Polonieĭ veni în Moldova cu o óste puternică în timpul luĭ Constantin Cantemir Voevod. Drumul sĕŭ a fost prin Botoșanĭ, a mers până la Târgul-Frumos și d'acolo s'a întors înapoĭ din causa drumuluĭ greŭ ce a avut că maĭ bine de jumĕtate din armata sa a murit de frig, acésta a fost pe la 2 Noembre. (Letop. Mold., tom. II, pag. 264).

La 1711 Mihaĭ Racoviță Voevod s'a fost înțeles cu Petru I al Rusieĭ, că dacă Regele Carol XII al Suedieĭ, care se afla la Bender, va intra in Iașĭ, atuncĭ Rușiĭ să trimétă un corp de armată la Iașĭ și să'l prindă pe Carol XII și cu acéstă ocasie să trécă Mihaĭ Vodă Racoviță, cu casa sa cu tot la ruși. Pregătirile acestea Racoviță le făcea la Botoșanĭ, aicĭ se gătea în taină, 'șĭ făcea potcóve la caĭ și cărute în Botoșanĭ. Dar Domnul Valachieĭ C. Brancovénu și cu boeriĭ Moldovenĭ nemulțumițĭ carĭ fugise în Valachia, denunțară Turcilor planul Domnuluĭ Moldoveĭ, și Mihaĭ Racoviță fu prins de Alei-Bei, fu pus în fére și fu dus la Țarigrad și închis la șépte-turnurĭ. (Veḑĭ Letop. Moldoveĭ, tom. II, pag. 321 până la 323).

La 1616 și între Cotnarĭ și Botoșanĭ s'a desfășurat pe la finele luĭ August, una din dramele cele maĭ cumplite ale istorieĭ Moldoveĭ și Polonieĭ. Aicĭ s'a risipit pentru vecĭ casa luĭ Ieremia Movilă Voevodul Moldoveĭ; aicĭ la Dracșanĭ s'a robit de turcĭ și tătarĭ, comandațĭ de Sknider-Pașa, după maĭ multe crâncene bătăliĭ, întréga fa-

milie a luĭ Ieremia Movilă. Tot aicĭ s'a pus sfîrșit, prin nimicirea caseĭ luĭ Ieremia Movilă, acelor lupte grósnice și sângeróse dintre Moldoveniĭ partisanĭ Movileștilor unițĭ cu Poloniĭ, contra Moldovenilor unițĭ cu Ștefan Tomșa, unițĭ cu Turciĭ, Tătariĭ, Munteniĭ și Transilvăneniĭ, în aceste lupte a cădut atâta lume, în cât Kobierzicki, scriind aceste bătăliĭ, dice că Moldova devenise mormîntul Polonieĭ. La tóte acestea, după Miron Costin, ar fi Ilisaveta Dómna care ar fi fost causa acestor lupte atât de nenorocite, atât pentru Moldovenĭ cât și pentru Polonĭ. (Letop. Moldoveĭ, tom. I, pag. 234).

Grigore Ghica Domnul Moldoveĭ din porunca Sultanuluĭ a stat în Botoșanĭ 10 zile cu armata sa de 7000 miĭ ómenĭ, așteptând pe Mustafa pașa de Hotin, ca se plece împreună contra luĭ Adăl-Ghereĭ la 1728. (Letop. Mold., tom. III, pag. 151, 156; tom. II pag. 404).

La 1788 isbucni resbelul între Rusia și Turcia. Austria care era aliată Rusieĭ, trimese un corp de 20000 óamenĭ în Bucovina, sub comanda Principeluĭ Coburg. La 9 Februarie se începu operațiunile, principele Coburg intră cu armata sa în Moldova și ocupă Botoșaniĭ. Resbelul a urmat și în fine pacea se încheie la Iașĭ la 29 Decembre 1790 și armatele Austro-Rusescĭ deșertară Moldova și Valachia. (Ist. Românilor de A. Treb. Laurian, pag. 555, 556 și 559. Bucurescĭ, 1869).

La anul 1821 în timpul etarieĭ grecescĭ, boeriĭ carĭ n'aŭ voit a face causă comună cu eteriștiĭ, aŭ pribegit parte în Rusia și în Bucovina, iar parte s'aŭ tras în Botoșanĭ, unde nu veniaŭ eteriștiĭ de frica Nemților. La Botoșanĭ se găsia ispravnic, stolnicul Gr. Rizu, cu douĭ comandirĭ aĭ eteriștilor, căpitan Bălașu și căpitan Pantazi Spiru și cu 100 mavrofurĭ cu arnăuțĭ pentru paza orașuluĭ.

Boeriĭ Moldovenĭ, nevoind a face causă comună cu Ipsilanti, și cerênd de la Turcĭ ajutor și reîntórcerea vechilor drepturĭ ale țêreĭ, țineaŭ în județul Dorohoiŭ, într'un cătun al Zvoriștei, întîlnirĭ tainice și se puneaŭ la cale a ridica satele și a porni contra eteriștilor. Căminarul Stefanachi Gherghel și paharnicul Gavriil Istrati, pornindu-se de la Zvoriștea, aŭ ridicat locuitoriĭ în numĕr de aprópe 3 miĭ bine înarmațĭ, avênd stégurĭ ce fluturaŭ pe lăncĭ, făcute din bucățĭ de materie roșie, semn de resboiŭ și de mórte.

Aflând botoșeneniĭ de apropierea luĭ Gherghel și a luĭ Istrati cu atâta popor, se înarmară și eĭ și

mergênd la Isprăvnicie a luat administrația din mâna Rizuluĭ, isgonindu-l din Têrg și punênd prefect pe Petru Vârnav, și a pus străjĭ la tóte drumurile spre a-l apĕra contra eteriștilor; iar eteriștiĭ s'aŭ făcut nevĕḍuțĭ din Botoșanĭ. Gherghel și cu Istrati, cu ómeniĭ lor, ajungênd către moșia Stăncesciĭ, aŭ tăbărît pe șesurile Siretuluĭ, stând în așteptare 3 ḍile, pentru a le veni hrană și povățuirĭ de mers înainte din Botoșanĭ unde eraŭ adunațĭ boeriĭ din tóte satele. Dar neprimind nicĭ o inlesnire, ómeniĭ s'aŭ împrăștiat fie-care pe la casele lor, fără a face alt-ceva, de cât slobodirea Botoșanilor și alungarea eteriștilor. (Istoria Moldoveĭ, tom. II, pag. 117—121, Iașĭ, 1857 de Manolachi Drăghicì).

In Botoșanĭ se maĭ află și monumente religióse, de o importanță mare istorică, precum:

1. Monastirea sf. Necolaĭ (M-rea Poponțĭ) după numele moșieĭ pe care se află situată, proprietatea Monastireĭ, astă-ḍĭ a statuluĭ, spre bariera Dorohoiuluĭ, în dosul găreĭ. Biserica e înaltă, de peatră, cu arcurĭ și bolțĭ ca tóte monastirile ḍidite de Ștefan cel Mare.

Pe păretele bisericeĭ, alĕturea de unde a fost ușa cea veche este inscripția slavonéscă, pe peatră, a luĭ Ștefan cel Mare, doveditóre că acéstă biserică a fost ḍidită la aniĭ 7004 (1496). Iată acea inscripție: «Iω Ștefan Voevod cu mila luĭ Dumneḍeŭ Domn țĕreĭ Moldoviĭ, fiul luĭ Bogdan Voevod, a ḍidit acest hram în numele celuĭ între sfințĭ Părintelui nostru Archierarch și făcĕtorul de minunĭ Nicolae la anul 7004, iar al domnieĭ sale in al patru-ḍecilea an. Luna Septembre 30.»

In biserică la drépta este portretul luĭ Ștefan cel Mare zugrăvit în oleiŭ, pe care este scris: Ștefan cel Mare Domn și Iroŭ al Moldoveĭ, care a domnit la anul 1458 până la 1504 Iuliu 2 am ḍidit acéstă Monastire precum se vede, la anul 7004 Septembre 30. Iar la stânga este scris: «Acest chip s'a făcut la anul 1827 Februarie 4.»

La 7559 Vodă Constantin Racoviță, vĕḍênd că nu face copiĭ, se hotărî sĕ dea parte din averea sa la vre-o monastire; iată ce ḍice cronicarul Moldoveĭ Spătarul I. Çanta: «Era o biserică de peatră în Poponțĭ la Botoșanĭ, făcută de Ștefan Voevod cel bătrân. Constantin Vodă 'i-a dat tóte moșiile tătâniseŭ luĭ Mihaiŭ Vodă. (Letop. Mold., III, 231).

2. *Biserica Sf. Gheorghe*, care se află situată chiar în mijlocul orașuluĭ. De asupra ușeĭ se citesce următórea inscripțiune în slavo-

nesce: «Elena Despotoana, dómna luĭ Petru Voevod, a ḑidit acest hram în numele sfântuluĭ mareluĭ mucenic Gheorghe în târgul Botoșanilor, în ḑilele domnuluĭ Iω Ștefan Voevod. Și l'a sĕvĕrșit la aniĭ 7049 Octombre. (Letop. Mold., Vol. I, pag. 148 și tom. II, pag. 201). Ianuarie 1541.

Dómna Elena Despotoana, este soția a 2-a a luĭ Petru Rareș și fiica luĭ Despot craiul Sîrbesc. (Letop. Mold., Vol. I, pag. 148). Acéstă biserică a fost începută a se ḑidi la anul 1541, când trăia soțul eĭ Petru Vodă Rareș, care a murit la 1546 și a sfârșit'o în ḑilele fiuluĭ sĕŭ Ștefan Voevod, care a domnit de la 1551—1553.

3. *Biserica Uspenia adică Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.* Acéstă biserică a fost iarăși ḑidită la anul 7060 adică la 1552 de Dómna Elena Despotoana. Iată inscripția: «Cu voia tatăluĭ și cu ajutorul fiuluĭ și cu plinirea sfântuluĭ Duh. Iată eŭ róba Dumneḑeŭluĭ meŭ Domnul Isus Christos Elena Despotoana Dómna luĭ Petru Voevod fiica luĭ Ión Despot Țarul, cu de bună voia mea și cu bun cuget am ḑidit acest hram în numele Uspenieĭ (Adormireĭ) Prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre Născătóreĭ de D-ḑeŭ și pururea Fecióreĭ Maria. Și s'aŭ sevârșit la anul 7060 August 15.

Biserica a fost înnoită de Mihail Racoviță Voevod la lét 7233 (1725). Acéstă biserică se maĭ numesce și biserica domnéscă a Uspenieĭ și Biserica Dómneĭ. (Chrisovul luĭ Alexandru Moruz Voevod la 1806, în Uricar, tom. II, pg. 59).

In acéstă biserică se găsesce un ceaslov tipărit la anul 1745 și altă carte, triodul tipărit la anul 1731, Iulie 4, în Tipografia sfinteĭ Episcopiĭ de Râmnic. Acest triod este cumpĕrat din venitul dughenilor și s'a dat la biserica Albă, ce este hramul Adormireĭ Maiceĭ Domnuluĭ (Maica Precista), ca să fie pomană de Theodor Stihi. Va să ḑică biserica Uspenia se maĭ numea în vechime și *biserica Albă.*

In orașul Botoșanĭ, maĭ sunt și alte bisericĭ vechĭ, dar cu mult maĭ moderne ca acelea enumerate maĭ sus. Data înființăreĭ acestor bisericĭ, precum și orĭ-ce alte lămurirĭ se găsesc în vechile chrisóve domnescĭ ce sunt în primăria de Botoșanĭ și care aŭ fost păstrate de D-l Th. Pisoski, nepotul reposatuluĭ Tudurache Pisoski, unul din vechiliĭ târguluĭ Botoșanĭ de pe la 1844.

In Botoșanĭ a fost în vechime o școlă domnéscă, care luase o mare desvoltare, iată și chrisóvele următóre:

De la 7267 (1759) Decembre 20,

chrisov de la Ión Th. Calimah Voevod, pentru înființarea uneĭ școlĭ domnescĭ în târgul Botoșanĭ pentru învĕțătura copiilor. In acest chrisov se hotărĕsce și léfa dascăluluĭ școleĭ și tot aice titluesce pe ispravnicul de Botoșanĭ, Vornic de Botoșanĭ. (Uricar, tom. II, pag. 51).

De la 1793 Septembre 30, chrisov de la Mihail C. Șuțu Voevod, prin care închină biserica Uspenieĭ la școla din Botoșanĭ, dând tóte veniturile acesteĭ bisericĭ, adică dughenĭ și orĭ-ce ar maĭ avea, pentru întreținerea școleĭ și a bisericeĭ, și spre ajutor, Vodă Șuțu maĭ dărueste acesteĭ școlĭ din Botoșanĭ 12 scutelnicĭ. (Uricar, tom. II, pag. 53—55).

Din 1796 Februar 15, chrisov de la Alexandru Ión Calimah Voevod care, întăresce cele coprinse în chrisovul din 1793 a luĭ Vodă Șuțu. (Vedĭ Uricarul, tom. II, pag. 55—57).

De la 1806 August 17, chrisov de la Alexandru Constantin Moruz Voevod, prin care hărăzesce școleĭ din Botoșanĭ 870 leĭ pe an, ca să se dea dascălilor elinescĭ și Moldovenescĭ, așe̦ațĭ spre învĕțătura publică, peste venitul bisericeĭ domnescĭ a Uspenieĭ, care este legat la școlele acestea. Și fiind-că venitul Botoșanilor este al Dómneĭ, să se dea din acest venit al Dómneĭ la școla din Botoșanĭ câte 300 leĭ pe an. (Uricarul, tom. II, pag. 59—60).

Orașul Botoșanĭ a fost prada maĭ multor focurĭ care în diferite vremĭ a consumat multe case și chiar părțĭ întregĭ ale târguluĭ, dar din tóte cel maĭ grozav foc și se póte numi chiar colosal, a fost *marele incediŭ din 3 Iunie 1888*, cu ocasiunea căruĭ incendiŭ s'a consumat partea cea maĭ frumósă și maĭ principală a orașuluĭ, cum și biserica Uspenia, catedrala orașuluĭ, urmele acestuĭ incendiŭ se vĕd și astă̦dĭ.

Tot în Botoșanĭ în anul 1890, luna Septembre 8 ȡile, în orașul Botoșanĭ, s'a pus statuea de bronz a eminentuluĭ poet M. Eminescu, statue făcută și adusă în oraș prin stăruința și munca *Studenților Universitarĭ Românĭ* din țară. Acéstă statue s'a așe̦dat pe piața Școleĭ No. 1 de băețĭ, ȡisă Marchison.

Boul-Roș, iaz, pe teritorul comuneĭ Băbicenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Brăiasca, pârâŭ, isvoresce pe moșia Cătămărescĭ și se varsă în pârâul Drĕsleuca, com. Cucorenĭ, plasa Târgu.

Brăiasca, vale, pe moșia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ, între délul Stavina și délul de la șosea.

Brăiasca, podiș, pe teritorul comuneĭ Cucorenĭ, pl. Târgu.

Brăiasca, loc isolat, pe moșia Ipotescĭ, lângă șoséua națională, com. Cucorenĭ, plasa Târgu.

Brătenĭ, comună rurală, situată în partea de Nord-Vest a plăseĭ Ștefănescĭ, se întinde pe valea Bașeuluĭ, Sarata-Hodoróia și délurile de ambele părțĭ ale Bașeuluĭ.

Comuna se compune din satele: *Brătenĭ*, *Mihălășenĭ*, *Nastasă*, *Negrescu* (Silișcanĭ), *Odaia-Silișcanĭ* (Odaia Moscovicĭ). *Păun* (Silișcanĭ Razașĭ), *Ratoș-Apostol*, *Slobozia-Serafinescĭ*.

Teritorul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate, are o întindere de 7020 hectare și o populație de 595 familiĭ saŭ 2167 suflete, toțĭ locuitorĭ românĭ carĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor. Comuna numeră 528 contribuabilĭ.

Intinderea locurilor cultivate e de 2773 hectare și s'a recoltat in 1890: 25000 hectol. grâŭ, 15000 hectol. păpușoĭ, 70 hectol. secară, 2800 hectol. orz, 1500 hectol. ovĕz, 350 hectol. fasole, 360 hectol. cartofĭ.

In partea de Vest a comuneĭ, pe délurĭ se intinde o pădure de stejar cu o suprafață de 310 hect. care se exploatéză sistematic.

In comună sunt: 8 comercianțĭ, 5 meseriașĭ și 7 cârciume.

Numĕrul vitelor e de 851 boĭ, 641 vacĭ, 464 caĭ, 660 porcĭ, 2945 oĭ și 37 stupĭ cu albine.

E strebătută de pâraele Bașeu, Sarata și Hodoróia, are 8 iazurĭ, 3 morĭ de apă și 1 móră de abur.

Drumurĭ petruite lipsesc cu totul.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 9717 leĭ, 86 banĭ și la cheltuelĭ 9421 leĭ, 10 banĭ.

Sunt în comună 3 bisericĭ și 2 capele, cu 2 preoțĭ și 6 cântărețĭ și 2 școlĭ mixte cu 2 invĕțătorĭ, 91 școlarĭ și 13 școlărițe, sunt în comună 186 copiĭ in etate de a urma la școlă.

Brătenĭ, sat, așeḑat pe costa de Est a déluluĭ Brătenilor, în partea de Vest a comuneĭ Brătenĭ, plasa Ștefănescĭ, are o suprafață de 2280 hect. și o populație de 280 familiĭ saŭ 837 suflete, avĕnd 109 contribuabilĭ.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ, zidită de Costache Jora la anul 1819, și o școlă mixtă întreținută de comună cu 1 invĕțător și 36 școlarĭ.

Parte din moșie e acoperită cu pădure de stejar in intindere de 310 hect.

In vechime satul purta numele de Dolnicenii.

Numĕrul vitelor este de 270 vite cornute, 124 caĭ marĭ şi micĭ, 1231 de oĭ, 185 mascurĭ şi 20 stupĭ.

In acéstă cătună este o cârciumă, 1 comerciant şi 1 meseriaş.

Brătenilor, dél, se întinde de la Nord la Sud, trecênd pe moşia Brătenĭ, se prelungesce şi în com. Dobîrcenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Brătenĭ, pădure, în intindere de 310 hect. în partea de Vest a moşieĭ Brătenĭ, com. Brătenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Brehuescĭ, comună rurală, situată în centrul plăşeĭ Siret de o parte şi de alta o rîuluĭ Siret.

Comuna se compune din satele : *Brehuescĭ, Bursucanĭ, Corocăescĭ, Hancea, Hriţcanĭ, Huţanĭ, Mândrescĭ* şi *Vlădenĭ;* are o suprafaţă de 7635 hect. şi o populaţie de 1358 familiĭ saŭ 5374 suflete, avênd 1503 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt românĭ şi ruşĭ şi câte-va familiĭ de evreĭ şi nemţĭ.

Pămêntul e de calitate bună, variind în pămênt negru vegetal şi năsipos maĭ cu sémă pe luncile Siretuluĭ.

Intinderea locurilor cultivate în 1890 a fost 3078 hectare şi s'a recoltat : grâŭ 9325 hectol., secară 460 hectol., orz 2670 hectol., ovĕz 1400 hectol., popuşoĭ 4018 hectol., fasole 450 hectol., cartofĭ 40000 hectol. ; are 989 hectare pădure, carĭ parte se exploatéză sistematic şi sunt situate parte pe délurĭ, parte pe şesul Siretuluĭ. Viĭ nu sunt.

Numĕrul vitelor e de 1964 boĭ şi vacĭ, 385 caĭ, 624 porcĭ, 3445 de oĭ, 218 stupĭ, carĭ aŭ produs 218 kgr. céră şi 880 kgr. miere. Comuna e udată prin mijloc de rîul Siret, maĭ multe pârâe, gârle şi vărsăturĭ din Siret, sunt 3 iazurĭ şi maĭ multe bălţĭ, tóte apele bogate în peşte ; are 2 morĭ de apă la iazurĭ şi 2 morĭ de abur ; maĭ sunt în comună 1 carieră de pétră şi 2 de năsip saŭ prunt pentru şosele.

Comuna e strĕbătută de şoséua naţională ce merge pe şesul din stânga Siretuluĭ şi calea judeţiană Botoşanĭ-Burdujenĭ, petruite şi în bună stare.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 14066 leĭ 53 banĭ şi la cheltuelĭ 14022 leĭ şi 30 banĭ.

Are 7 bisericĭ cu 5 preoţĭ şi 12 cântăreţĭ şi 4 şcolĭ cu 3 învĕţătorĭ, 1 învĕţătóre, 177 şcolarĭ şi 13 şcolăriţe.

Legendele spun că în vechime cea maĭ mare parte din teritorul comuneĭ era acoperit cu pădure şi că în locul satelor de astă-ḑĭ eraŭ

schiturĭ de călugarĭ şi de călugă-rițe, carĭ desființându-se, fără a se putea ține minte, s'aŭ înființat sate pe locurile lor.

Brehuescĭ, sat, aşeḑat pe costa de dél şi parte pe vale, în partea de Est a comuneĭ Brehueştĭ, pl. Siret; are a suprafață de 1658 hectare şi o populație de 418 familiĭ saŭ 1350 suflete şi 400 contribuabilĭ. Pământul este ocupat cu semănăturĭ şi parte cu pădure.

Are 1 iaz şi 1 móră de apă, 1 carieră de pétră pentru fântânĭ şi case şi 1 carieră pentru prunt de şosele.

Aicĭ este reşedința comuneĭ Brehuescĭ.

Este o biserică făcută de locuitorĭ cu 1 preot şi 2 cântărețĭ şi 1 şcólă mixtă cu 1 învĕțător şi 40 şcolarĭ.

Numĕrul vitelor este de 470 vite cornute, 50 caĭ marĭ şi micĭ 1128 de oĭ, 1000 mascurĭ şi 60 stupĭ cu albine. Se maĭ află 6 meseriaşĭ, 2 comercianțĭ şi 2 cârciume.

Brehuescĭ, iaz, în satul Brehuescĭ, com. Brehueştĭ, pl. Siret.

Brişcariul, pod, pe şoséua comunală Delenĭ-Hârlaŭ.

Broştenĭ, sat, în partea de Nord a comuneĭ Babicenĭ, pl. Ştefănescĭ, aşeḑat pe un podiş; are o suprafață de 594 hectare şi o populație de 81 familiĭ saŭ 241 suflete cu 69 contribuabilĭ. Numĕrul vitelor este de 187 vite cornute, 34 caĭ marĭ şi micĭ, 1062 de oĭ, 1 capră, 146 mascurĭ şi 70 stupĭ.

Broştenilor, dél, pe teritorul satelor Băbicenĭ şi Broştenĭ, com. Băbicenĭ.

Broştenilor, iaz, în cătuna Broştenĭ, com. Băbicenĭ.

Broscăria, pârâŭ, isvoreşte din comuna Cristescĭ, curge pe teritorul cătuneĭ Orăşenĭ, comuna Curtescĭ, pl. Târgu, formézā iazul Broscăria şi se varsă în pârâul Hlibocĭ, com. Curtescĭ.

Broscăria, iaz, format de pârâul Broscăria, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Broscarilor, pârâŭ, pe moşia Stâncenĭ se varsă în iazul Stâncenĭ, com. Băluşenĭ, pl. Târgu.

Buda, dél, în partea de Est a com. Copălăŭ, pl. Coşula.

Buda, pădure, pe délul Buda, com. Copălăŭ, pl. Coşula.

Buduhala, pădure, com. Copălăŭ, pl. Coşula.

Bucecea, târgușor, comună rurală, situată în partea Nord-Est a plășeĭ Siretuluĭ și în mijlocul comuneĭ Călinescĭ, pe un podiș, are o suprafață de 136 hectare, din carĭ 14 hectare locul târguluĭ și 121 hectare imaș și o populație de 335 familiĭ saŭ 1385 suflete, carĭ locuesc în 300 case, cu 280 contribuabilĭ.

După naționalitate locuitoriĭ se împart: 385 românĭ și 1000 evreĭ; știŭ carte 289.

E situat la 25 km. spre N. V. de Botoșanĭ, měsurat pe calea ferată.

Târgul e străbătut prin mijloc de calea națională Botoșanĭ-Mihăilenĭ, iar pe marginea de Sud trece calea ferată Botoșanĭ-Verescĭ, avěnd stație la Bucecea.

Aicĭ este reședința sub-prefectureĭ plășeĭ Siret, a judecătoruluĭ ocoluluĭ Siret și reședința primărieĭ comuneĭ.

Are 1 biserică fondată de locuitorĭ la 1888 cu 1 preot, 2 cântărețĭ, iar evreĭ aŭ 2 sinagoge; este 1 școlă de băețĭ și 1 de fete întreținute de Stat cu 2 învěțătorĭ și 2 învěțătóre, fiind frecuentate de 78 elevĭ și 66 eleve; 2 învěțătorĭ sunt plătițĭ de comună, se maĭ însémnă 1 biuroŭ telegrafo-poștal.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu comerciul și meșteșugurile, maĭ ales evreiĭ; iar româniĭ cu agricultura pe moșiile vecine; sunt 26 cârciume, 9 băcaniĭ, 5 lipscăniĭ, 5 brutăriĭ, 2 boiangiĭ. Industria constă în croitorie, ciubotărie, ferărie și lemnărie; sunt 8 meseriașĭ românĭ, 56 israelițĭ, 7 streinĭ.

In Bucecea se face târg sěptămânal în fie-care Duminică.

Numěrul vitelor e de 7 boĭ și vacĭ, 75 caĭ, 197 porcĭ, 15 capre și 352 oĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 20547 leĭ, 69 banĭ și la cheltuelĭ 20004 leĭ 12 banĭ.

Târgul Bucecea este înființat la anul 1828, pe timpul domnieĭ luĭ Ion Sturdza, de către Dimitrie Ralet ca înbunătățire pe moșie.

Bucecea, pîrîŭ, isvorește din pădurea Bohoghina, com. Bucecea, curge prin valea Leorda și se varsă în pîrîul Dolina, com. Costinescĭ, pl. Târgul.

Bucecea, sat, în partea de Nord-Est de târgul Bucecea. Acest sat este așeḑat pe o cóstă de dél și aparține comuneĭ Călinescĭ, pl. Siret, are o suprafață de 1080 hectare e proprietate a statuluĭ și cu o populațiune de de 284 familiĭ saŭ 1272 suflete. E compus din două părțĭ: satul vechiŭ saŭ locuitoriĭ

împroprietăriţi la 1864 şi satul noŭ format la 1879 cu împroprietărirea însurăţeilor. Acéstă cătună numěră 191 contribuabilĭ.

In acest sat e reşedinţa primărieĭ comuneĭ Călinescĭ, are o biserică reinoită de locuitorĭ la 1864 şi servită de 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Şcólă nu este, dar copiiĭ frecuentă şcólele din târgul Bucecea.

Se povestesce că de maĭ bine de 250 de anĭ, se afla la vărsarca pârâiaşuluĭ Siretul în Siret, un sat numit Vălceştĭ *pe care Turciĭ l'aŭ ars, iar locuitoriĭ aŭ fugit în pădurile ce se aflaŭ pe locul satuluĭ Bucecea unde în urmă s'aŭ şi stabilit formând un noŭ sat. Urmele satuluĭ vechiŭ abia se pot cunósce.*

Numele satuluĭ Bucecea, se ḑice că ar veni de la aceia că un turc ce se aşeḑase aicĭ a perdut o buccea cu lucrurĭ.

Numěrul vitelor este de 471 vite cornute, 103 caĭ marĭ şi micĭ, 1180 de oĭ, 213 mascurĭ, 129 stupĭ.

In acest sat se maĭ află 11 meseriaşĭ, 3 comercianţĭ şi 3 cârciumĭ.

Bucecea, dél, vine din com. Costinescĭ, merge în direcţie de la Nord spre Sud-Est, trecênd prin partea de Nord a satelor Bucecea şi Călinescĭ se termină în comuna Brehuescĭ.

Bucelor, dél, în partea de Nord-Est a moşieĭ Albescĭ, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Buda, pădure, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Drăcşanĭ, pl. Miletin, se intinde pe valea Budeĭ şi are o suprafaţă de 514 hectare.

Budeştĭ, (v. Guranda, sat, com. Băbicenĭ, pl. Ştefănescĭ).

Buda, vale, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Drăcşanĭ, pl. Miletin, acoperită cu pădure.

Buda, dél, în partea de Sud a com. Drăcşanĭ, pl. Miletin.

Buda, dél, în partea de Vest a satuluĭ Stroiescĭ, com. Zlătunóia, se prelungesce în com. Drăcşanĭ.

Buda, pădure, pe moşia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu, are o întindere de 243 hect., compusă maĭ mult din stejar, fag şi carpen, se explótéză sistematic.

Pămêntul e rîpos şi se găsesc: porcĭ, lupĭ, vulpĭ şi epurĭ mulţĭ pentru vênat.

Budăiu, dél, pe moşia Lătăĭ, com. Lătăĭ, pl. Coşula.

Budăiu, iaz, în com. Lătăĭ, pl. Coşula.

Budăiul, dél, în comuna Mănăstirenĭ, pl. Jijia, începe de lângă rîul Jijia sub numele de Délul Odăeĭ, merge paralel cu délul Vieĭ, spre Sud și se termină în podișul Furilor.

Budăiul, vale, în comuna Mănăstirenĭ, pl. Jijia, între délul Budăiul și délul Vieĭ.

Budăiul, dél, în partea de Nord-Est a comuneĭ Cucorenĭ, pl. Târgu.

Budăiul, părîŭ, curge pe moșia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ și se varsă în Sicna.

Budăiul, loc isolat, pe moșia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu.

Budăe, isvóre, pe moșia Bobulescĭ, com. Bobulescĭ pl. Ștefănescĭ, de unde isvoresce pîrîul Saha.

Buduhóia, pădure, în partea de Nord-Vest a, comuneĭ Uricenĭ, pl. Coșula.

Buduhocea, iaz, pe moșia Cervicescĭ, com. Cucorenĭ, format din pârîul Ranca, are o suprafață de 3 hectare.

Buduhocea, șes, pe moșia Cervicescĭ, comuna Cucorenĭ, produce mult fên.

Buhăcenĭ, sat, pe țĕrmul stâng al rîuluĭ Jijia în partea de Sud a comuneĭ Dânjenĭ, pl. Jigia; are o suprafață de 1327 hect. și o populațiune de 140 familiĭ saŭ 526 suflete, avênd acéstă cătună și 117 contribuabilĭ.

Toțĭ locuitoriĭ românĭ, carĭ se ocupă cu lucrarea pămêntuluĭ și cu crescerea vitelor, sunt harnicĭ și avuțĭ; aspectul satuluĭ, compus din case marĭ și bine făcute, înzestrate cu multe atenause de gospodărie, deosebesce mult acest sat, de satele megieșe.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și o móră cu aburĭ.

Numĕrul vitelor este de 557 vite cornute, 117 caĭ marĭ și micĭ, 1761 de oĭ, 94 de mascurĭ, 70 de stupĭ.

Se maĭ află 5 meseriașĭ, 3 comercianțĭ și 3 cârciumĭ.

Buimăcenĭ, comună rurală, situată în centrul plășeĭ Jijia, se întinde pe valea Jijieĭ și délurile din drépta și stânga să.

E formată din satele: *Albescĭ Buimăcenĭ, Capu-Păduriĭ, Crăciunenĭ, Jumătățenĭ, Petrescĭ* și *Sătrărenĭ*; are o suprafață de 7150 hect. și o populațiune de 560 familiĭ saŭ 2008 suflete, cu 450 contribuabilĭ, locuesc în 453 case, locuitorĭ românĭ, carĭ se ocupă cu

agricultura și crescerea vitelor, sunt și 6 familiĭ de evreĭ.

Teritorul comuneĭ, format în cea maĭ mare parte din délurĭ este de bună calitate și produce cereale, a căror întindere e de 3203 hect. și a produs : 17800 hecto-litri grâŭ, 14100 hecto-l. popușoĭ 700 hecto-l. secară, 5000 hecto-l. orz, 5500 hecto-l. oves, 250 hecto-l. fasole, 700 hecto-l. cartofĭ, 440 hecto-l. rapiță.

E străbătută, prin mijloc, de rîul Jijia în lungul căruia se află așezate satele ce compun comuna, iar șesul Jijieĭ este lăsat imașurĭ pentru vite al căror numĕr e de 3760 vite boĭ și vacĭ, 300 caĭ, 450 porcĭ, 3650 oĭ și 226 stupĭ.

In partea de Nord a comuneĭ și spre Vest, pe délurĭ se află pădurĭ, care formézăă maĭ multe grupe, ce se explótéză, compuse maĭ mult din stejarĭ și aŭ o întindere de 673 hectare ; pe cóstele délurilor ce mărginesc Jijia sunt 17 hectare viĭ, carĭ aŭ produs 640 hecto-litri vin. In comună sunt 10 iazurĭ.

Drumurile pietruite lipsesc cu totul, prin comună trece linia ferată în lucru Dorohoiŭ-Iașĭ.

Budgetul comuneĭ a avut la veniturĭ, pe anul 1889/90, 6262 leĭ ; iar la cheltuelĭ 6153 leĭ 90 banĭ.

Are 4 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 4 cântărețĭ și o șcólă mixtă întreținută de județ cu 1 învĕțător și 30 școlarĭ.

Buimăcenĭ, sat pe țĕrmul stâng al Jijieĭ, în centrul comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia cu o suprafață de 892 hect. și o populație de 68 familiĭ saŭ 293 suflete și 72 contribuabilĭ.

Are 1 biserică făcută de locuitorĭ cu 1 preot și 2 cântărețĭ și o școlă mixtă a județuluĭ cu 1 învĕțător și 30 școlarĭ.

Aicĭ este reședinta comuneĭ Buimăcenĭ.

Numĕrul vitelor cornute este de : 175 vite cornute, 50 caĭ marĭ și micĭ, 735 de oĭ, 60 mascurĭ și 50 stupĭ.

In cătună se maĭ găsesce 1 cârciumă și 1 comerciant.

Bulbocĭ, bălțĭ pe teritorul moșieĭ Brehuescĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Bulbóne, bălțĭ adâncĭ, săpăturĭ, în gârla cea săpată pe teritorul comuneĭ Fântânele, pl. Siret.

Bulhac, dél, pe moșia Durnescĭ, com. Durnescĭ, pl. Ștefănescĭ.

Bulhac, vale, pe moșia Durneștĭ, com. Durneștĭ, pl. Ștefăneștĭ.

Bulhacul de lângă-curte, iaz, format din rîul Jijia în centrul comuneĭ Trusescĭ, pl. Jijia, pe proprietatea Statuluĭ, are o intindere de 14 hectare cu mult pesce.

Bulhacele, iaz-baltă, format din isvóre pe pământul locuitorilor din Hulubu-Noŭ, com. Trusescĭ, pl. Jijia, are o intindere de 35 hectare, n'are pesce.

Buneni-Floriĭ, sat, pe țĕrmul sting al Jijieĭ, în partea de Nord a comuneĭ Dângenĭ, pl. Jijia cu o suprafață de 587 hect. și o populație de 9 familiĭ saŭ 27 suflete, cu 6 contribuabilĭ. Numĕrul vitelor este de 15 vite cornute, 3 caĭ marĭ și micĭ, 16 oĭ și 4 mascurĭ. O cârciumă și 1 comerciant.

Buneni-Stihi, sat, pe țĕrmul sting al Jijieĭ, în partea de Nord a comuneĭ Dângenĭ, pl. Jijia, in megieșie cu Buneni-Floriĭ, cu o suprafață de 246 hect. și o populație de 19 familiĭ saŭ 52 suflete, cu 17 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 34 vite cornute, 7 caĭ marĭ și micĭ, 36 oĭ și 13 mascurĭ.

Burciĭ, loc isolat, în partea de Nord-Vest a târguluĭ Ștefănescĭ, unde pe țĕrmul drept al Bașeuluĭ este un mic dél, acoperit cu gropĭ și ridicăturĭ de pământ, care se observă și pe vale și despre care legenda spune, că sunt întăriturĭ făcute cu ocasia unuĭ resboiu cu Turciĭ.

Burdujenĭ, târgușor, comună rurală, situată în partea de Vest a plășeĭ Siret, pe vale, în stânga rîuluĭ Sucéva la marginea țĕreĭ despre Bucovina.

Teritorul târguluĭ are o suprafață de 984 hect. din carĭ vre-o 809 hect. moșia Statuluĭ și 175 hect. imașul și locul târguluĭ; are o populație de 486 familiĭ saŭ 1960 suflete, din carĭ 939 bărbațĭ și 1021 femeĭ și locuesc în 340 case.

După naționalitățĭ sunt 456 românĭ și 1477 evreĭ.

Târgul este proprietatea locuitorilor, rĕscumpĕrat de la Stat, conform legeĭ; în vechime se crede a fi fost proprietate a Movilescilor.

Depărtarea târguluĭ de la Botoșanĭ e de 58 km. pe calea ferată. Se însamnă 412 contribuabilĭ.

E străbătut de o șosea petruită, întreținută de județ, care pune comuna în legătură cu orașul Botoșanĭ și cele-l-alte comune vecine și de la calea ferată Pașcanĭ-Ițcanĭ; gara se află până acum

construită pe teritoriul austriac, guvernul însă a luat mĕsurĭ a construi gara pe teritoriul românesc.

Locuitoriĭ se ocupă : evreiĭ maĭ cu sémă cu comerciul și meșteșugurile, iar românii cu lucrarea pămêntuluĭ ; în grădinile locuitorilor se produce 230 hecto-litri păpușoĭ 15 hectol. fasole, 115 hectol. cartofĭ.

Numĕrul vitelor e de 146 boĭ, 135 vacĭ, 166 caĭ, 118 porcĭ și 60 oĭ. Sunt în Burdujenĭ 108 comercianțĭ și 137 meseriașĭ și 200 cârciume.

Se maĭ însémnă 1 móră de apă și 1 de abur, 1 fabrică de rachiŭ de drojdiĭ, 1 fabrică de pâslărie, 1 fabrică luminărĭ de sĕŭ și 1 fabrică luminărĭ de céră.

Se face târg sĕptămânal în fiecare Duminecă (iarmaroc).

Este 1 biserică cu 2 preoțĭ și 3 cântărețĭ. Acéstă biserică a fost mănăstire de călugărĭ, astă-ḍĭ transformată în biserică de mir și este zidită de Theodor Movilă, de unde și numele mănăstireĭ Theodorenĭ, în prima jumĕtate a seculuhuĭ XVII.

Sunt 2 școlĭ, una de băețĭ și una de fete cu 2 învĕțătorĭ și 2 învĕțătóre, avênd 105 elevĭ și 90 eleve.

Școla de băețĭ este întemeiată de la 1856 in localul hărăzit de românul transilvănian Ilie Morariŭ.

Budgetul comuneĭ, în 1889/90 are la veniturĭ 24050 leĭ și la cheltuelĭ 23920 leĭ.

Numele têrguluĭ, după legendă se crede a se fi luat de la numele unuĭ cioban numit *Burdujo*.

Despre locul Burdujenilor, iarăși se povestește, că satul era situat maĭ spre Vest, însă din pricina una rĕsboiŭ, locuitoriĭ speriațĭ, s'aŭ retras în pădurea, ce era pe locul târguluĭ și satuluĭ, împrejurul M-reĭ Theodorenĭ și s'aŭ stabilit acolo. Despre locul vechiŭ se spune, că acolo a existat un sat mare cu biserică și curțĭ și că dacă s'ar săpa în pămênt s'ar găsi beciurĭ ; pietre multe se vĕd și astă-ḍĭ. Ca dovadă se ḍice că s'a găsit pe acel loc un sigiliŭ și o piatră cu inscripțiĭ, carĭ s'aŭ încredințat fostuluĭ egumen al mănăstireĭ, anume Sofronie, dar nu se știe ce a făcut cu ele.

Burdujenĭ, sat, comună rurală, situată în partea de Vest a plășeĭ Siret, se întinde pe șesul Suceveĭ și délurile ce mărginesc acest rîŭ în stinga. E formată din satele : *Burdujenĭ, Fetescĭ, Merenĭ, Plopenĭ, Prilipca* și *Tisăuțĭ* are o suprafață de 1859 hectare și o populație de 939 familiĭ saŭ 3001 suflete.

Pămêntul comuneĭ e argilo-nisipos și parte calcaros, este productiv.

Sunt 118 hectare pădurĭ, carĭ se explótéză sistematic.

Numĕrul vitelor e de: 574 boĭ și vacĭ, 48 caĭ, 400 porcĭ, 1104 de oĭ. Comuna e strebătută de calea ferată Pașcanĭ-Ițcanĭ și de șoséua județiană Botoșanĭ-Burdujenĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 8430 leĭ și 79 banĭ și la cheltuelĭ 6506 leĭ.

Sunt 3 bisericĭ cu 4 preoțĭ și 6 cântărețĭ, 1 șcólă de băețĭ cu 1 învĕțător și 96 școlarĭ, 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre și 54 școlărițe, ambele întreținute de județ.

Burdujenĭ, sat, în comuna Satul Burdujenĭ, formând mahalaua Târguluĭ Burdujenĭ, e situat pe moșia statuluĭ Burdujenĭ, cu o suprafață de 809 hectare și o populație de 1585 suflete, toțĭ locuitorĭ românĭ, saŭ 404 familiĭ, cu 212 contribuabilĭ. Are o biserică, 2 preoțĭ și 2 dascălĭ.

Se însémnă reședința primărieĭ din comună; are 3 meseriașĭ, 6 comercianțĭ, 2 fabricĭ și 4 cârciume.

Numĕrul vitelor este de 199 vite cornute, 8 caĭ marĭ și micĭ, 498 oĭ, 50 mascurĭ și 90 stupĭ cu albine.

Burdujenĭ, pârâŭ, trece pe lângă Târgul Burdujenĭ, isvoresce din pădurea Burdujenĭ și se varsă în rîul Sucéva, după ce forméză un mic iaz, pe care se află o móră de apă.

Burdun, gârlă, curge din iazul Bălăniasa pe moșia Fântânele, com. Fântânele și se varsă în gârla Săpata, tot pe moșia Fântânele.

Burihóia, baltă, lângă satul Roșcanĭ, com. Fântânele, pl. Siret, are suprafața de 2 hectare.

Bursucul, dél, în partea de Est a comuneĭ Slobozia-Secătura, numit ast-fel de la vizuinile de bursucĭ ce se află săpate în cóstele sale.

Bursucenĭ, sat, pe țĕrmul drept al Siretuluĭ, în partea de Sud-Vest a com. Brehuescĭ, pl. Siret, cu o suprafață de 1046 hectare și o populațiune de 157 familiĭ saŭ 680 suflete și 183 contribuabilĭ.

Are o biserică, făcută de locuitorĭ, cu 1 preot și 1 cântăreț; o școlă mixtă a județuluĭ cu 1 învĕțător și 40 școlarĭ.

Bursuc, dél, în com. Brătenĭ, pl. Ștefănescĭ

Burla, sat, in partea de Nord a comunei Gorbănescĭ, pl. Miletin, pe pîrîul Burla. Numele se dice a fi rĕmas de la un vechiŭ proprietar numit Borcilă.

Are o suprafață de 485 hectare și o populație de 22 familiĭ saŭ 100 suflete și 15 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 40 vite cornute, 6 caĭ mari și micĭ, 60 de oĭ și 10 mascurĭ.

Se maĭ află 2 comercianți și 1 cârciumă.

Burla, pârâŭ, isvoresce din valea Grajdiului, în partea de Nord a com. Gorbănescĭ, curge prin satul Burla, se unesce cu pârâul Drislea și se varsă in Jijia.

Busuiucenilor, drum, in com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Buștiucul, (Vedĭ Slobozia, sat, com. Fântânele, pl. Siret).

Buțuluc, pârâŭ, care isvoresce de pe moșia Serafinescĭ, comuna Cornii, curge prin comuna Poiana-Lungă, pl. Siret, se unesce cu pârâul Toplița și se varsă în iazul Clopoțel.

Buzenĭ, sat, in partea de Vest a comuneĭ Bălușeni, pl. Târgu, situat aprópe de șoséua națională Botoșanĭ-Hârlău.

Acéstă moșie este proprietatea spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iașĭ și are o suprafață de 785 hectare și o populație de 78 familiĭ saŭ 321 suflete, cu 56 contribuabilĭ.

Are o pădure de stejar de 80 hectare.

Este 1 biserică cu 1 preot și 2 cântăreți.

Numĕrul vitelor este de 130 vite cornute, 20 caĭ mari și micĭ 40 de oĭ, 171 mascurĭ și 15 stupĭ cu albine.

In acéstă cătună se află 2 meseriașĭ, 1 comerciant și o cârciumă.

C

Calarașĭ, sat, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Ringhilescĭ, pl. Ștefănescĭ. Este înființat la 1880 cu noiĭ împroprietărițĭ însurățeĭ, pe moșia Ciornohal, are o suprafață de 1436 hectare pămênt al locuitorilor și cu o populație de 193 familiĭ saŭ 1012 suflete, cu 212 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ din acest sat sunt

veniți din plasa Siret, com. Salcea și Călinesci, ceĭ maĭ mulți sunt rușĭ.

Are o școlă mixtă, întreținută de comună, cu 1 învĕțător și 29 școlarĭ, avênd 8 hect. și 50 ariĭ pămênt.

Numĕrul vitelor este de 608 vite cornute, 96 caĭ marĭ și micĭ, 441 de oĭ, 60 mascurĭ, 48 stupĭ cu albine.

De asemenea se maĭ află o cârciumă, 5 comercianți și 4 meseriașĭ.

Capreĭ, dél, în partea de Nord a com. Delenĭ, pl. Coșula.

Capreĭ, vale, în com. Delenĭ, pl. Coșula, între délul Holm și délul Dodolea.

Calu-Alb, vale, în satul Onéga, com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula.

Capu-Pădureĭ, sat, pe moșia Albescĭ, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia, aparține de satul Albescĭ, cu o populație de 23 familiĭ saŭ 81 suflete și cu 7 contribuabilĭ.

Numele satuluĭ vine de la aședarea sa la capul pădureĭ Albescĭ.

Numĕrul vitelor din acéstă cătună este de 18 vacĭ și boĭ, 10 caĭ marĭ și micĭ și 4 mascurĭ.

Captalan, dél, se prelungesce de pe moșia Stefănescĭ până în comuna Bobulescĭ, pl. Stefănescĭ.

Captalan, movilă, pe délul Captalan, com. Bobulescĭ, pl. Stefănescĭ.

Acéstă movilă fiind situată pe un punct înalt, vederea se întinde fórte departe, peste locurile de prin prejur și de aceea se crede că în vechime servia ca loc de observație în rĕsbóe.

Carale, luncă, pădurice de salcie, pe moșia Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Carpin, pădure, pe șesul Siretuluĭ, pe teritorul moșiilor Huțanĭ și Hancea, com. Brehuescĭ, pl. Siret, în întindere de 350 hectare compusă din stejar, carpen, teiŭ, salcie și plop.

Carpin, poiană, în pădurea Carpin, comuna Brehuescĭ, pl. Siret.

Carpin, pârăŭ pe moșia Brehuescĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret

Carpin, vale, între délul Lupărieĭ și délul Petróeĭ din comuna Brehuescĭ, pl. Siret.

Caruz, iaz, pe moșia Todirenĭ, com. Todirenĭ, pl. Jijia.

Cazac, movilă, comuna Todirenĭ, pl. Jijia.

Călcăiósa, baltă, pe șesul Prutuluĭ, formată din revărsarea apelor, în com. Ostopcenĭ, pl. Stefănescĭ.

Călinescĭ, comună rurală, situată în partea de Nord a plășeĭ Siret, se întinde pe șesul Siretuluĭ și délurile din drépta și stânga sa.

E formată din satele: *Bucecea*, *Călinescĭ*, *Grigorescĭ* și *Siminicea-Miclescu*; are o suprafață de 4750 hectare și o populație de 790 familiĭ saŭ 3257 suflete, carĭ locuesc în 708 case.

Pămêntul este productiv; locurile cultivate aŭ o întindere de 2989 hectare și aŭ produs în 1890: grâŭ 5800 hectolitri, 2300 hectolitri secară, 9000 hectol. păpușoĭ, 1000 hectol. orz, 900 hectol. ovĕs, 90 hectol. fasole, 200 hectol. cartofĭ.

In partea de Sud-Vest a comuneĭ se află pădurea Grigorescĭ cu 429 hect., iar în partea de Nord și Est pădurile Statuluĭ Bohoghina și Gavanele 180 hectare, tóte se explótéză sistematic.

Numĕrul vitelor e de 913 boĭ, 633 vacĭ, 360 caĭ, 2016 oĭ, 6 capre, 878 porcĭ și 324 stupĭ cu albine.

In comună sunt 8 comercianțĭ, carĭ țin cârciume și 31 meseriașĭ.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoșanĭ-Verescĭ, avênd și stație la Târgul Bucecea, și de calea națională Mihăilenĭ-Botoșanĭ.

In comună sunt 4 iazurĭ și 15 morĭ de apă, din carĭ 11 sunt pe pârâul Isvorul, proprietățĭ ale Statuluĭ și aduc, aceste din urmă, un venit anual de 4800 leĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 6860 leĭ, 14 banĭ, iar la cheltuelĭ 6673 leĭ, 09 banĭ.

Sunt 4 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 7 cântărețĭ și 1 șcólă mixtă a Statuluĭ cu 1 învĕțător, 53 băețĭ și 7 fete. Numĕrul copiilor, din tótă comuna, în etate de a urma la șcólă e de 207 băețĭ și 198 fete.

Călinescĭ, sat, situat pe cósta déluluĭ Călinescĭ în partea de Sud-Est, a comuneĭ Călinescĭ, pl. Siret și spre Sud de târgul Bucecea, are o suprafață de 2137 hectare și o populație de 175 familiĭ saŭ 816 suflete, locuind în 170 case.

Are 1 biserică de zid, făcută de Scărlat Miclescu, vechiŭ proprietar, cu 1 preot și 2 cântărețĭ; o șcólă mixtă cu un învĕțător, 53 elevĭ și 7 eleve. Copiĭ în etate de șcólă 75 băețĭ și 50 fete.

Numĕrul vitelor este de 493 vite cornute, 117 caĭ marĭ și micĭ, 1086 de oĭ, 6 capre, 372 mascurĭ și 135 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 3 cârciume, 3 comercianțĭ și 8 meseriașĭ.

Se povestesce, că numele de

Călinescĭ, s'ar fi păstrat de la o călugăriță numită «Călina», care fusese stăpână pe o parte din acel loc, unde se crede a fi existat schit și chilii.

Actualul sat Călinescii, se dice, că era așeḑat maĭ aprópe de Siret, în vechime pe locul numit *Siliştea*, unde se observă câțĭ-va pomĭ, urme de ruine de biserică, cărămiḑĭ și pietre sfărămate, un cimitir, ș. a., însă proprietarul Const. Miclescu a tăiat pădurea, ce se afla pe locul satuluĭ de astăḑĭ și a strĕmutat pe locuitori unde se găsesce astăḑĭ satul Călinescĭ.

Călugărenĭ, sat, pe țĕrmul drept al Jijieĭ, în partea de Nord a comuneĭ Mănăstirenĭ, pl. Târgu, cu o suprafață de 2032 hectare și o populație de 200 familiĭ saŭ 760 suflete.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă întreținută de Stat, cu 1 invĕțător și 36 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 390 vite cornute, 90 caĭ marĭ și micĭ, 1556 de oĭ, 2 capre, 200 mascurĭ și 150 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 3 meseriașĭ, 4 comercianțĭ și 3 cârciume.

Călugăruluĭ, móră pe rîul Bahluiŭ in pădurea Delenĭ, în apropiere de schitul Lacurĭ, se ḑice, că a fost a călugărilor aceluĭ schit.

Căluț, iaz, în partea de Nord-Est a comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia, pe moșia Buimăcenĭ.

Cămîrzan, pădure, în partea de Sud-Est a comuneĭ Gorbanescĭ, plasa Miletin.

Cărămidăria, șes, pe teritorul satuluĭ Manolescĭ saŭ Botușanca, com. Curtescĭ, pl. Târgu, numit ast-fel de la urmele de cuptóre de cărămidă ce se vĕd.

Cărărenilor, luncă, în com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Căcaina, părăŭ, ese din orașul Botoșanĭ și pe moșia Zeicescĭ se unesce cu Drĕsleuca și se varsă in ezerul Dracșanĭ, com. Bălușenĭ.

Cânipeĭ, dél, în com. Băbicenĭ, pl. Stefănescĭ.

Cânipeĭ, vale, se întinde, între délurile Cânipeĭ și Murguța, în com. Bădicenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Cârjóia, baltă, comuna Călinescĭ, pl. Siret.

Cârliguluĭ, pădure, în partea de Nord-

Vest, com. Dobîrcenĭ, pl. Stefănescĭ, are o întindere de 71 hectare și se exploatéză.

Cârliguluĭ, pârăŭ, isvoresce din pădurea Cârlig, com. Dobîrcenĭ, pl. Stefănescĭ și se varsă în pârâul Corogea tot pe teritoriul comuneĭ Dobîrcenĭ.

Cârliguluĭ, vale, prin care curge pârâul Cârlig din comuna Dobîrcenĭ, pl. Stefănescĭ.

Cârnitureĭ, pârăŭ, curge pe moșia Buzenĭ, com. Bălușenĭ, pl. Târgu, și se varsă în pârâul Drĕsleuca.

Cătămărescĭ, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Cucorenĭ, pl. Târgu, cu o suprafață de 1317 hect. și o populație de 152 familiĭ saŭ 530 suflete și cu 157 contribuabilĭ.

Are 1 șcólă mixtă întreținută de județ cu 1 învĕțător și 22 școlarĭ.

Pe moșie se află pădure cu întindere de 286 hect., un iaz, 2 morĭ de apă și 3 cârciume.

Numĕrul vitelor este de 212 vite cornute, 32 caĭ marĭ și micĭ, 625 de oĭ și 104 mascurĭ.

Cepurĭ, bălțĭ, în com. Salcea, plasa Siret, cu întindere de 17 hectare.

Cerbuluĭ, dél acoperit cu pădure în partea de Est a comuneĭ Copalăŭ, pl. Coșula.

Cerbăria, parte de pădure, pe moșia Stăncescĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Cerbătórea, dél, în com. Feredienĭ, pl. Coșula, e o parte din délul Țencușa. Numele de Cerbătórea vine de la «a ferbe», îĭ maĭ ḑice și Gâlgâitórea, din causă că cóstele de la Est fiind fórte ponoróse, apele când curg fac vuet mare, clocotind pare că ferbe.

Cerbătórea, numit și Gâlgâitórea, pârâŭ, iese din délul Cerbătórea, com. Feredienĭ, curge spre Est, se unesce cu pârâul Hurgheș și Neaun și se varsă în lacul Leahu în partea de Est a comuneĭ Feredienĭ, pe acest pârâŭ, în com. Feredienĭ sunt 4 morĭ de apă.

Cerbătórea, ponóre, prin care curge pârâul Cerbătórea în com. Feredienĭ, pl. Coșula.

Cerchejenĭ, sat, situat pe cóstă de dél și în partea dréptă a pârâuluĭ Ursóia, în partea de Nord a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, cu o suprafață de 2446 hect. și o populație de 150 familiĭ saŭ 600 suflete : are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ ; 1 școlă întreținută

de comună cu 1 învĕțător și 23 școlari. De asemenea o cârciumă și 1 meseriaș.

Numĕrul vitelor este de 235 boi și vacĭ, 38 caĭ mari și mici, 224 oĭ, 54 mascurĭ și 28 stupĭ cu albine.

Cernescĭ, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Zlătunóia, pl. Miletin, așeḑat pe culme de dél, are o suprafață de 610 hect., din carĭ 386 hect. ale proprietaruluĭ mare și 224 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 81 familii saŭ 324 suflete; are o biserică de lemn cu 1 preot și 2 cântăreți și 1 școlă întreținută de comună cu 1 învĕțător și 22 școlari. De asemenea se maĭ află 2 cârciume și 2 neguțătorĭ. Numĕrul vitelor este de 110 vite cornute, 10 caĭ, 120 de oĭ, 20 mascurĭ și 24 stupĭ cu albine.

Cetățuia, dél, în partea de Sud a comuneĭ Deleni, spre Vest de satul Pêrcovacĭ, acoperit parte cu pădure. Numele se crede că-ĭ vine de la forma sa, care e ca o cetate.

Cervicescĭ, sat, în partea de Nord a comuneĭ Cucorenĭ, pl. Târgu, are o suprafață de 1721 hect. și o populație de 188 familii saŭ 691 suflete. In acest sat sunt 2 biserici, din carĭ una în ruine, servite de 1 preot și 2 cântăreți.

Numĕrul vitelor este de 245 vite cornute, 36 caĭ marĭ și mici, 400 de oĭ și 42 mascurĭ, avênd de asemenea 1 cârciumă și 2 meseriași.

Cervicescĭ, pădure, pe moșia Cervicesci, com. Cucorenĭ, pl. Târgu, are o întindere de 572 hect. și se explótéză.

Chircia, pădure, în partea de Sud a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, maĭ mult compusă din stejar și carpen, are o suprafață de 429 hect. și se explótéză.

Chirivóia, pârâŭ, isvoresce din halta Chirivóia, de sub délul Chirivóia, trece pe proprietatea locuitorilor din satul Orășeni, com. Curtesci și se varsă în pârâul Miletin.

Chiscovata, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret, pe moșia Vorona a Statuluĭ, situat parte pe cósta de dél și parte pe vale, cu o suprafață de 343 hect., partea locuitorilor și o populație de 97 familiĭ saŭ 523 suflete, sunt 126 contribuabili.

Are o biserică zidită la 1824 cu 2 cântăreți și o școlă a Statuluĭ cu 1 învĕțător, 95 băeți și 12 fete; școla are 8 hect. pămênt.

Are o cârciumă, 1 comerciant și 6 meseriași.

In acest sat este primăria com. Poiana-Lungă.

Numele îi vine de la așeḍarea sa pe un pisc de dél și o vale avênd forma ca covata; două cuvinte forméză numele *chisc* și *covata*.

Numĕrul vitelor e de 198 boĭ și vacĭ, 38 caĭ, 186 oĭ, 38 porcĭ și 150 stupĭ cu albine.

Chiscovata, pârâŭ, isvoresce din pădurea Tudora, forméză hotarul între pădurea Tudora și Vorona și se varsă în iazul Pancu, în com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Chisculescĭ, movilă, pe délul Reusenilor, spre Vest de satul Reusenĭ, com. Comăndărescĭ, pl. Jijia, are 167 metri înălțime de asupra nivelului măreĭ.

Chișcata, pârâŭ, isvoresce de pe teritorul moșieĭ Ciornohal, com. Ringhilescĭ, curge pe moșia Pogoreștĭ, com. Comăndărescĭ și se varsă în iazul Chișcata de pe moșia Glăvănescĭ, proprietate a Statuluĭ, com. Epurenĭ, pl. Turia, jud. Iașĭ.

Chițovenĭ, sat, în centrul comuneĭ Uricenĭ, pl. Coșula, pe țĕrmul stâng al pârâuluĭ Miletin; 'șĭ-a luat numele de la cel dintâiŭ om ce s'a așeḍat aicĭ și care se numea Chițoc, după care s'aŭ maĭ așeḍat și alțiĭ; este înființat la 1826 de Dum. Mavrocordat.

Are o populație de 68 familiĭ saŭ 316 suflete și o biserică zidită la 1770 cu 1 preot și 2 cântărețĭ, avênd și 94 contribuabilĭ, 1 cârciumă și un comersant.

Numĕrul vitelor este de 124 boĭ și vacĭ, 17 caĭ marĭ și micĭ, 518 oĭ și 76 mascurĭ.

Chițovanca, pădure, în com. Urzicenĭ, pl. Coșula.

China, (v. Petrosul, pârâŭ, comuna Călinescĭ).

Cinghinenĭ, dél, pe teritorul satulu Movila-Ruptă, com. Movila-Ruptă, pl. Stefănescĭ.

Ciobanuluĭ, pârâŭ, isvorește de sub délul Strahotinuluĭ, trece prin Iacobeniĭ-Vechĭ, com. Dângenĭ, pl. Jijia și se varsă în Jijia.

Ciocan, pârâŭ, isvoresce din iazul Ciocan, lângă satul Ciornohal, com. Ringhilescĭ, curge pe moșia Pogorescĭ, com. Comăndărescĭ și se varsă în iazul Chișcata, de pe moșia Glăvănescĭ, comuna Epurenĭ, județul Iașĭ.

Ciocan, baltă, in comuna Gorbănescĭ, pl. Miletin.

Ciolpanĭ, iaz, pe moșia Statului Trușescĭ, in partea de Vest a comuneĭ Trușescĭ, pl. Jijia, are o suprafață de 1 hectar.

Ciomag, vale, în partea de Est a comuneĭ Todirenĭ, pl. Jijia.

Ciorenĭ, (v. Dracsinĭ sat, com. Dracșanĭ, pl. Miletin).

Ciornohal, sat, în partea de Sud a comuneĭ Ringhilescĭ, pl. Ştefănescĭ, situat parte pe cóstа de dél, parte pe valea ce se întinde în códa iazuluĭ Chișcata.

Moșia este proprietate a Statuluĭ și a fost pendinte de Mănăstirea Fâstâcĭ, are o suprafață de 2071 hect., din carĭ 1430 hect. ale Statuluĭ și 641 hect. ale locuitorilor împroprietărițĭ la 1864. Are o populație de 183 familiĭ saŭ 579 suflete, toțĭ locuitorĭ românĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor; locuitoriĭ sunt harnicĭ și avuțĭ, cu 133 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ acestuĭ sat sunt aduşĭ de călugăriĭ ce stăpâniaŭ moșia, din satele Coșula și Onéga, ca chiriașĭ de pămênturĭ.

In partea de Vest a satuluĭ, pe délul Ciornohal, se află o pădure de stejar, in întindere de 286 hect., se ezploatéză sistematic și produce un venit anual de 1500 leĭ.

Are 1 biserică, zidită la 1864, cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Pe moșie sunt 5 iazurĭ. Se maĭ află 1 cârciumă, 4 meseriașĭ și 2 comercianțĭ. Numĕrul vitelor este de 197 boĭ și vacĭ, 47 caĭ, 602 oĭ, 28 de mascurĭ și 75 de stupĭ cu albine.

Ciornohal, dél, in partea de Vest pe moșia Ciornohal, com. Ringhilescĭ, plasa Ştefănescĭ, este acoperit cu pădure.

Cierul, dél, o prelungire spre Nord-Vest a déluluĭ Ghilonescĭ, comuna Cristescĭ, plasa Coșula.

Cieruluĭ, vale, între délul Cierul și Dumbrava, în com. Cristescĭ, plasa Coșula.

Cireșul, dél, pe moșia Hârlăŭ, in partea de Nord-Est.

Cireşul, loc de cultură pe moșia Hărlăŭ, pe délul Cireșul.

Ciriteiĭ luĭ Drâncă, pădure, pe moșia Buhăcenĭ, com. Dăngenĭ, plasa Jijia, în întindere de 20 hect.

Ciriteiĭ luĭ Vraghie, pădure, pe

moșia Dăngeni, com. Dăngeni, in întindere de 15 hect.

Ciriteĭ, pădure, pe moșia Gorbănesci, în partea de Sud-Est a comuneĭ Gorbănescĭ, pl. Miletin.

Ciriteĭ, pădure, în partea de Est a moșieĭ Dobîrcenĭ, com. Dobîrcenĭ, plasa Ștefănescĭ, are întindere de 71 hect. și e compusă maĭ mult din stejar.

Ciriteĭ, dĕl pe moșia Dobîrcenĭ, com. Dobîrcenĭ.

Ciriteĭ, (vedĭ Dumbrava Négră, pădure în comuna Bărbulescĭ, plasa Ștefănescĭ).

Ciriteĭ, pădure de stejar în întindere de 21 hect. pe moșia Statuluĭ Trușescĭ, com. Trușescĭ, pl. Jijia.

Cișmănescĭ, sat, așeḑat pe dél în partea de Nord-Est a com. Dobîrcenĭ, pl. Ștefănescĭ, cu o suprafață de 1138 hect., din carĭ 1000 hect. proprietatea mare cu 42 hect. pădure și 138 hect. ale locuitorilor și cu o populație de 68 familiĭ saŭ 232 suflete, din carĭ 130 bărbațĭ și 122 femeĭ, cu 55 contribuabilĭ, toțĭ locuitoriĭ sunt românĭ.

Are o biserică cu 1 preot și 1 cântăreț; biserica este adusă de locuitorĭ, din satul Soloneț, jud. Iașĭ, pe la anul 1750.

Numĕrul vitelor e de 433 boĭ și vacĭ, 86 caĭ, 1210 oĭ și 97 porcĭ.

Cișmănescilor, dél, pe teritorul satuluĭ Cimănescĭ, com. Dobîrcenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Cișméua, sat în partea de Nord a orașuluĭ Botoșanĭ, com. Popontĭ, pe părâul Sitna, are o populație de 64 familiĭ saŭ 252 suflete și cu o suprafață de 164 hectare ale locuitorilor, avĕnd 92 contribuabilĭ.

Numele satuluĭ se crede a veni de la cișméua (fântâna) zidită în partea de Nord-Vest a satuluĭ, despre care se ḑice că ar fi fórte veche, zidită de Ștefan cel Mare, domnul Moldoveĭ.

Insă, inscripția de pe zid, spune că cișméua a fost prefăcută din noŭ la anul 1831 Maiŭ în 20 de diaconul Panaitescu Neculaĭ din Botoșanĭ.

Acest sat se crede a fi fórte vechiŭ; are o biserică zidită la 1847, n'are preot.

Numĕrul vitelor este de 129 vite cornute, 12 caĭ, 202 oĭ, 26 mascurĭ și 8 stupĭ cu albine. Se maĭ află 1 crâșmă, un comerciant și un meseriaș.

Cişmeleĭ, dél, începe pe teritorul com. Botoşanĭ şi se prelungesce până în satul Cişméua, comuna Popouţĭ, pl. Târgu. In acest dél, în partea de mijloc despre satul Cişméua, spun locuitoriĭ, că pe când eraŭ micĭ, s'aŭ găsit cuţite câte treĭ într'o técă, bucăţĭ de sabie şi arme întregĭ, dar nu se ştie ce s'a făcut cu ele.

Cişméua, iaz, pe teritorul satuluĭ Cişméua, com. Popouţĭ, format din pârâul Sicna.

Cişmeleĭ, pârâŭ, isvoresce din délul Delenĭ, com. Fântânele şi se varsă în Gârla-Săpata, com. Fântânele.

Cişmeleĭ, ponor, com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Ciulinóra, baltă, pe şesul Siretuluĭ în com. Călinescĭ, pl. Siret.

Ciulinescĭ, (veḑĭ Unsa mănăstire, com. Feredienĭ, pl. Coşula).

Ciuraru, podiş, pe teritorul comuneĭ Lătăĭ, pl. Coşula. Acest dél se prelungesce şi în com. Flămânḑĭ, pl. Coşula.

Ciuraruluĭ, movilă, pe délul Ciuraru din com. Flămânḑĭ, plasa Coşula. Pe acéstă movilă se ḑice că era strejĭ şi loc de observaţie în vechime.

Ciuru, sat, în centrul comuneĭ Ostopcenĭ, pl. Stefănescĭ, aşeḑat pe cósta de Nord-Est a déluluĭ Ciuru, loc ponoros si pe ţermul din drépta Prutuluĭ, compus din două părţĭ, Ciuru din dél şi Ciuru din vale.

Moşia este proprietate fórte vechie a locuitorilor răzaşĭ, se ḑice, că ar fi încă din timpul luĭ Stefan cel Mare şi care, se ḑice, a stăpânit'o familia «Bogdan». Acest Bogdan a împărţit'o la 3 fiĭ, dând luĭ Stefan partea numită astă-ḑĭ Bâscăcenĭ, Dumitru partea din mijloc numită Ciuru şi luĭ Andronic, al treilea fiŭ, partea numită Românescĭ saŭ Ostopeni-Baloş.

Părţile Românescĭ şi Bâscăcenĭ s'aŭ înstreinat şi a remas răzaşilor numaĭ partea din mijloc numită astă-ḑĭ Ciuru, care se întinde din Prut până în pârâul Corogia. Maĭ pe urmă aŭ vêndut partea de lângă Prut, aşa că astă-ḑĭ stăpânesc numaĭ până în pârâul Başeu, are o suprafaţă de 292 hect. şi o populaţie de 61 familiĭ saŭ 234 suflete; are 2 bisericĭ cu 1 preot şi 1 cântăreţ, şi o şcólă a judeţuluĭ cu 1 învĕţător şi 36 şcolarĭ.

Satul e strebătut de şoséua judeţénă Stefănescĭ-Iaşĭ, pietruită. Se

maĭ află 4 cârciume și 6 comercianțĭ.

Numĕrul vitelor este de 480 vite cornute, 160 caĭ marĭ și micĭ, 2463 de oĭ, 2 bivolĭ, 60 mascurĭ și 100 stupĭ cu albine.

Ciurgău, dél, puțin înalt, în partea de Nord-Vest pe moșia Reușenĭ, lângă Jijia, com. Comândărescĭ, pl. Jijia.

Clopoțel, iaz, format din pârae, pe moșia Statuluĭ Vorona, com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Cobicenĭ, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Todirenĭ, pl. Jijia, așeḑat sub cóstă de dél, pe țermul drept al Jijieĭ; moșia se compune din 2 părțĭ: Cobiceniĭ luĭ Panaite Neculaŭ de 1000 hect. și în Cobiceniĭ frațiĭ Gușerescu de 258 hect., pe lângă carĭ se maĭ adaugă și părțile locuitorilor de 214 hect.; are o populație de 60 familiĭ saŭ 280 suflete și locuesc în 45 case; are 1 biserică servită de personalul bisericeĭ din Hlipicenĭ, avênd 45 de contribuabilĭ. Numĕrul vitelor este de 214 boĭ și vacĭ, 6 caĭ, 116 oĭ, 25 mascurĭ și 10 stupĭ cu albine.

In cătună se află 2 cârciume și 2 comersanțĭ.

Cociugenĭ, sat, în partea de Nord-Est a comuneĭ Zlătunóia, pl. Miletin, situat pe un podiș înalt și acoperit parte cu pădure, cu o suprafață de 872 hectare din carĭ 729 proprietate mare și 143 hectare ale sătenilor și cu o populațiune de 98 familiĭ saŭ 249 suflete; are o biserică cu un preot și 2 cântărețĭ, cu 75 contribuabilĭ. Numĕrul vitelor este de 160 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 900 oĭ, 30 mascurĭ și 40 stupĭ. Se maĭ află una cârciumă și 2 comercianțĭ.

Cociungenilor, pîriŭ, isvoresce din pădurea Cociungenĭ și se varsă în Jijia, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Cociorveĭ, dél, pe moșia Brehuescĭ, comuna Brehuescĭ pl. Siret.

Cociorveĭ, vale, între délul Cociorveĭ și délul Mogoș, pe moșia Brehuescĭ, com. Brehuescĭ.

Codrovița, (veḑĭ Lunca, sat, com. Zlatunóia, pl. Miletin).

Colțișor, pădure, pe moșia Albescĭ, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia, are o întindere de 514 hectare., compusă maĭ mult din stejar, carpen și ulm; se explótéză sistematic.

Colțișoruluĭ, dél, începe de pe mo-

șia Cociungeni, com. Zlătunóia, trece pe moșia Măscăteni, com. Trușești și se termină pe moșia Ionășeni, com. Șoldănesci.

Comândărescĭ, comună rurală, 'i vine numele de la satul Comândăresci, e situată în partea de Sud-Est a plășeĭ Jijia, în hotar cu jud. Iașĭ și se întinde pe délurile ce se ridică pe de o parte și de alta de rîul Jijia, maĭ multe văĭ strimte și șesul Jijia și se compune din satele: *Comândăresci, Pogorescĭ, Rediu* și *Rĕusenĭ*.

Teritoriul sĕŭ accidentat, e format din délurĭ și podișe, carĭ aŭ în general direcțiunea Nord-Vest spre Sud-Est, cele maĭ însemnate délurĭ sunt: *Rĕusenĭ, Vieĭ, Topală* și *Pungeni* în drépta Jijieĭ și *Mihăiasa, Vultur, Pogorescilor* și *Cracalia*, în stînga Jijieĭ, apoĭ *Ciurgăŭ, Turda* sunt maĭ micĭ (v. l. r.)

Movilĭ situate pe délurĭ înalte, de unde vederea se întinde departe, sunt: mov. Comândărescului pe délul Vieĭ, mov. Cruceriuluĭ și mov. luĭ Gherman pe délul Pogorescĭ, mov. Hârlăuluĭ și mov. Chisculescĭ, pe délul Rĕusenĭ (v. l. r.)

Cel maĭ inalt punct ajunge la 103 metri (movila Comândărescului pe délul Vieĭ, unde e și o piramidă topografică, are 208 m. de asupra nivelului măreĭ.

Comuna e udată de rîul Jijia prin mijloc, care o udă în direcția Nord-Vest spre Sud-Est; are opt iazurĭ, produce pesce și stuh; pesce și racĭ se scóte mult și din Jijia.

Clima este sănătósă și în general maĭ mult uscată, lipsind pădurile și apele marĭ.

In acéstă comună, în satul Pogorescĭ, pe țĕrmul stîng al Jijieĭ, la distanță de 800 m. de satul Comândărescĭ se află instalată o stațiune meteorologică de al 2-lea ordin. Resultatele climatologice se pot vedea la «Clima județuluĭ Botoșanĭ» pag. 31.

Suprafața totală a comuneĭ e de 5838 hectare din carĭ: 3381 hectare ale proprietarilor marĭ, 583 hectare ale Statuluĭ, 896 hectare ale locuitorilor răzașĭ și 978 hectare ale locuitorilor împroprietărițĭ la 1864 și 1880.

Populațiunea e de 340 familiĭ, saŭ 1296 suflete, din carĭ 661 bărbațĭ și 635 femeĭ, carĭ locuesc în 350 case, sunt 356 contribuabilĭ și 198 alegĕtorĭ, locuitoriĭ sunt românĭ și 20 evreĭ.

Intinderea locurilor cultivate e e 2054 hectare și s'a recoltat în 1890: grâŭ 14900 hectol., păpușoĭ 6450 hectol., orz 1200 hectol., ovĕs 2250 hectol.

In partea de Vest și Sud-Vest a comuneĭ, pe délurile Rĕusenĭ d.

Vieĭ și d. Topală, se află păduri formate din micĭ rediurĭ, aŭ o întindere de 80 hectare, carĭ se explótéză sistematic, sunt 3 viĭ pe délurile Vieĭ și Topală în întindere de 12 $^1/_2$ hectare și aŭ produs 3500 decalitri vin în valóre de 4000 leĭ.

Numĕrul vitelor e de 765 boĭ, 463 vacĭ, 150 caĭ, 302 porcĭ, 2500 oĭ, 406 stupĭ și 6 capre.

Distribuția pămêntuluĭ comuneĭ e de: 2054 hectare arătură, fânețe, 1000 hectare pășune și locul satelor, 2500 hectare pădure, 80 hectare drumurĭ, locurĭ sterpe, iazurĭ și ape aproximativ 200 hectare.

Are douĕ morĭ de apă pe Jijia și douĕ morĭ cu aburĭ.

In comună sunt 4 cârciumĭ, 2 dughene, 6 comercianțĭ și 10 meseriașĭ. Sunt 3 bisericĭ servite pe rînd de 1 preot, 2 cântărețĭ și 2 eclisiarcĭ și una șcólă de băețĭ înființată la 1865 cu 1 învĕțător plătit de Stat și cu 60 școlarĭ și 3 eleve.

Comuna e străbătută de calea ferată în lucru Dorohoiŭ-Iașĭ, cu stație la Rediu și de 2 drumurĭ marĭ nešoseluite pe ambele părțĭ ale Jijieĭ, carĭ merg spre Iașĭ și Botoșanĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 7087 leĭ 15 banĭ, și la cheltuelĭ 6555 leĭ 32 banĭ.

In cuprinsul comuneĭ sunt 103 băețĭ și 72 fete în etate de școlă.

Comândărescĭ, sat, în centrul comuneĭ Comândărescĭ, iĭ vine numele, se dice, de la un Costache Comândărescu care a intemeiat și satul cu vre-o 80 anĭ în urmă; e situat pe țĕrmul drept al Jijieĭ, parte pe șes, parte pe o colină.

Moșia este a statuluĭ, avênd întinderea de 798 hectare din carĭ 583 hectare ale Statuluĭ și 215 hectare ale locuitorilor improprietărițĭ la 1864 și 1880, cu o populație de 52 familiĭ saŭ 204 suflete din carĭ 109 bărbațĭ și 95 femeĭ, locuesc în 40 case, sunt 50 contribuabilĭ, toțĭ locuitorĭ românĭ.

Pădurea Statuluĭ, situată pe délul Vieĭ și valea Vidra are 44 hectare și produce un venit de 500 leĭ anual prin explótare, în pădure e și o vie care produce 500 decalitri vin în valóre de 800 leĭ.

Numĕrul vitelor e de 66 boĭ, 49 vacĭ, 29 caĭ, 67 porcĭ și 100 oĭ.

Are una școlă de băețĭ a Statuluĭ, înființată la 1865, cu un învĕțător, 60 școlarĭ și 3 școlărițe.

Comândărescului, movilă, pe délul Vieĭ, pe hotarul moșiilor Rĕusenĭ și Comândărescĭ, la 208 metri de asupra niveluluĭ măreĭ saŭ 103 m. d'asupra șesuluĭ Jijia.

Legenda spune, că în pădurea, ce se întinde pe cósta délului Vieĭ, locuia un haĭduc, cu maĭ mulţĭ de aĭ sĕĭ, numit Comândărescu şi că de pe movila numită Comândărescu, ce e lângă pădure, acel haiduc observa drumurile şi trecătoriĭ şi de aicĭ se lăsaŭ cu toţiĭ spre şlĕhurĭ şi prădaŭ pe trecătoriĭ boerĭ şi neguṡtorĭ şi nicĭ odată pe ómenĭ săracĭ.

Tot despre acest Comândărescu legenda spune că gonindu-l Turciĭ, pentru a-ĭ lua iapa ce se numia «Paga», până pe délurile Cracalieĭ, pe moşia Pogorescĭ, com. Comândărescĭ, acolo l'aŭ prins şi tăiat.

Comoreĭ, dél, în partea de Est, în pădure, pe moșia Tudora, com. Tudora, pl. Siret.

Conegĭ, (vedĭ Orăşenii sat, com. Curtescĭ, pl. Targul).

Conegĭ, dél, lângă satul Orăşenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu. Se dice că numele i-ar veni de la cĕĭ d'ânteiŭ locuitori stabilițĭ in vale, veriți din Transilvania și carĭ se numiaŭ Conegĭ; eĭ aŭ format satul care pe urmă a luat numele de Orăşenii din vale.

Conegĭ, vale, între délul Conegĭ și délul Vieĭ pe teritorul satului Orăşenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgul.

Condurache, movilă, pe podişul Novacĭ, spre Est de satul Bàznósa, com. Zlătunóia, pl. Miletin-Târgu.

Copălău, comună rurală, în partea de Nord a plăşeĭ Coşula, se întinde pe valea Miletinuluĭ și délurile ce mărginesc Miletinul pe ambele părțĭ; se compune din satul *Copălău*, are o suprafață de 1584 hectare, din carĭ 644 ale proprietaruluĭ și 940 hectare ale locuitorilor și cu o populație de 298 familii saŭ 1324 suflete, din carĭ 650 bărbațĭ și 674 femeĭ, sunt 280 contribuabilĭ și locuesc în 291 case.

Teritorul acesteĭ comune este fórte deluros și de natură argilos, acoperit in partea de Sud și Sud-Vest cu pădure a căreia întindere e de 644 hectare, se exploteză sistematic; viile sunt situate pe cósta de Sud-Vest a déluluĭ Copălău in intindere de 19 hectare și produce 1615 hectolitri vin.

Locurile de cultură aŭ o intindern de 220 hectare și aŭ produs 102 hectol. grâŭ, 184 hectol. orz, 130 hectol. ovĕz, 5000 hectol. păpușoĭ, 500 hectol. secară, 100 hectol. fasole și 250 hectol. cartofĭ, sunt 3 cârciume, 5 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Numĕrul vitelor e de 900 boĭ și vacĭ, 108 caĭ, 182 porcĭ, 815 oĭ și 60 stupĭ cu albine.

Prin mijlocul comunei trece calea națională Botoșanĭ-Hărlău. Satul e așeḑat, parte pe vale, parte pe cóstă de dél.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 3901 leĭ 07 banĭ și la cheltuelĭ 3875 leĭ și 88 banĭ.

Are 1 biserică, cu 1 preot și 2 cântărețĭ, fórte veche și 1 șcólă mixtă întreținută de județ cu 1 învĕțător și 42 școlarĭ.

Se ḑice că primiĭ locuitorĭ așeḑațĭ aicĭ ar fi venit din Bucovina.

Corăcăescĭ, sat, situat pe țĕrmul drept al Siretuluĭ, in partea de Sud-Vest a com. Brehuescĭ, pl. Siret cu o suprafață de 1328 hectare și o populație de 169 familiĭ saŭ 730 suflete; are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă a comuneĭ cu 1 învĕțător și 50 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 116 vite cornute, 60 caĭ, 263 oĭ, 50 de mascurĭ și 30 stupĭ cu albine. Maĭ este 1 cârciumă, 2 comersanțĭ și 3 meseriașĭ.

Corcescĭ, vale, în partea de Est a comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Cordun, sat, pe drépta pârâuluĭ Tulburea în partea de Nord-Est a comuneĭ Flămânḑĭ, pe moșia Flămânḑĭ, pl. Coșula. Locuitoriĭ acestuĭ sat, se ḑice că, sunt venițĭ din Bucovina, pe care poporul o numește și «Cordun» și de aicĭ și locuitoriĭ numițĭ Cordunenĭ și satul Cordun; are o populație de 148 familiĭ saŭ 838 suflete, avênd 188 contribuabilĭ. Se află 4 cârciume, 4 comersanțĭ și 5 meseriașĭ. Numĕrul vitelor este de 188 boĭ și vacĭ, 71 caĭ marĭ și micĭ, 275 oĭ, 95 mascurĭ și 42 stupĭ cu albine.

Cornaciu, pârâŭ, isvoresce din pădurea Palanca, com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula, formézā balta Antoce, primesce pâraile Pălăncuța, Cruceĭ, Oneguța saŭ Lingurarilor și se varsă în pârâul Miletin.

Cornaciu, șes, se întinde in partea de Est a comuneĭ Slobozia-Secătura și parte pe teritoruĭ comuneĭ Coșula, e productiv în fân.

Corneț, dél, pe teritorul moșieĭ și comuneĭ Cornĭ, pl. Siret, numit ast-fel de la pădurea ce-l acoperă și în care se află mulțĭ cornĭ.

Corneț, pădure, pe moșia Cornĭ, com. Cornĭ, compusă din stejar, în care se află mulțĭ cornĭ se explótézā sistematic.

Cornĭ, comună rurală, în partea de

Est a plășeĭ Siret, se întinde pe șesul Siretuluĭ și délurile din stânga sa și se compune din satele : *Cornĭ* și *Serafinescĭ;* are o suprafață de 8188 hectare, din carĭ 6484 hectare proprietățĭ marĭ, și 1704 hectare ale locuitorilor și o populație de 620 familiĭ saŭ 2702 suflete, din carĭ 1400 bărbațĭ și 1302 femeĭ, sunt 716 contribuabilĭ și 650 case de locuit.

Calitatea pămêntuluĭ este bună, variind în pămênt negru pe délurĭ și nisipos pe șesul Siretuluĭ. Locurile cultivate aŭ o întindere de 1984 hectare și se produce: grâŭ 7600 hectol., orz 1700 hectol., ovĕz 19000 hectol., secară 2100 hectol., popușoĭ 22600 hectare.

Sunt 2400 hectare pădurĭ carĭ se explótéză sistematic.

Numĕrul vitelor e de 1100 boĭ și vacĭ, 225 caĭ, 1629 oĭ, 610 porcĭ și 340 de stupĭ cu albine.

Are 2 iazurĭ și 1 móră de apă, 1 fabrică de spirt, care nu funcționéză. In comună sunt 17 cârciume, 19 comersanțĭ și 23 meseriașĭ.

Comuna e strebătută, în partea despre Siret, de șoséua Dorohoiu-Bucecea-Lespidĭ-Pașcanĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 7363 leĭ 29 banĭ și la cheltuelĭ 7334 leĭ și 93 banĭ.

Sunt 2 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 4 cântărețĭ, 1 șcólă de băețĭ a statuluĭ cu 1 învĕțător, 1 maestru de pălăriĭ de pae, plătit de județ și 60 școlarĭ, 1 școlă de fete plătită de județ cu 1 învĕțătóre și 22 fete.

Cornĭ, sat, în centrul comuneĭ Cornĭ, pl. Siret, situat pe cósta de Sud a déluluĭ Cornet.

Legenda spune că în vechime, pe locul satuluĭ, era pădure nestrăbătută, între carĭ mulțĭ cornĭ și că ceĭ întâĭ locuitorĭ, fiind fugărițĭ de Turcĭ s'aŭ adăposiit aicĭ și aŭ făcut casele satuluĭ, tăind pădurea de cornĭ, adică așeḑându-se în cornĭ, de unde, se crede, vine numele satuluĭ de Cornĭ.

Moșia are o populație de 450 familiĭ saŭ 1800 suflete și 517 contribuabilĭ.

Are 2 iazurĭ, 1 móră de apă și 1 fabrică de spirt, care nu produce.

Are 1 biserică cu 2 preoțĭ și 2 cântărețĭ, 1 școlă de băețĭ cu 1 învĕțător, 1 maestru de pălăriĭ de pae și 60 școlarĭ și 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre și 22 eleve.

In acest sat e reședința comuneĭ Cornĭ.

Numĕrul vitelor este de 676 vite marĭ și micĭ, 181 caĭ, 1365 oĭ, 3 bivolĭ, 508 mascurĭ și 264 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 11 cârciume, 12 comersanțĭ și 16 meseriașĭ.

Cornul, ponor, pe moșia Cervicescĭ, comuna Cucorenĭ, pl. Târgul.

Cornișuluĭ, dél, în partea de Sud-Vest, a comuneĭ Zlătunóia, pl. Miletin, începe de lângă mlaștina Morișca și se termină în valea Gornitul.

Corogea, părâŭ, isvoresce din pădurea moșieĭ Dobircenĭ, curge prin partea de Vest a plășeĭ Ștefănescĭ și formézā maĭ multe iazurĭ, udă comuna Dobîrcenĭ, Durneștĭ și Băbicenĭ, trece pe lângă marginele de Vest a comunelor Bobulescĭ și Ostopcenĭ, intră apoĭ în comuna Ringhilescĭ în direcțiune spre Est și se varsă în Prut, lângă Borosenĭ, com. Ringhilescĭ. Primesce maĭ multe pârâiașe micĭ, carĭ aduc apele a diferite iazurĭ, ast-fel sunt: Murguța, Bâguluĭ, Valea Adîncă, Hârtop, Putrida, Valea Bivolarilor, Fundóia și Valea Cârliguluĭ, din comunele Dobîrcenĭ și Durnescĭ.

Acest părâŭ este însemnat și în cronicele vechĭ, cunoscut însă sub numele de «Corova». Aicĭ, spune cronica, la gura acestuĭ părâŭ, era tăbărît cu oștile Ștefăniță Vodă, fiul luĭ Bogdan, și nepot luĭ Ștefan cel Mare, când a întâmpinat pe Albul Sultanul ce introse în țară cu Tătarĭ și o prăda :

«Albul Sultan cu Tătariĭ de la Perecop intrat'aŭ în țéră și aŭ înaintat până la Serbanca din sus de Ștefănescĭ (acesta este satul Serbachi în Basarabia, în dreptul satuluĭ nostru Damachi, com. Movila Ruftă), iar Ștefăniță Vodă se afla cu óstea gata, ce norocul cel bun l'a prilejit la gura Coroveĭ din jos de Ștefănescĭ, și trecut'aŭ Prutul de aŭ apucat pe Tătarĭ fără veste de i-a bătut și mulțĭ s'aŭ înglodat în Ciuhru, anul 7026 (1518) August 18. (vedĭ Letop. Tom...., pag. 186).

Corogea, vale, numită ast-fel de la părâul Corogea, care o udă dealungul.

Corogea, dél, pe moșia Bobulescĭ, comuna Bobulescĭ, în partea de Vest, mărginind valea și pârâul Corogea.

Corogea, dél, pe moșia Dămidenĭ, com. Ostopcenĭ, în partea de Vest.

Corogea, iaz, format din pârâul Corogea lângă satul Ilisenĭ, com. Ringhilescĭ, pl. Ștefănescĭ, are o suprafață de 11 hect., produce pesce mult, aicĭ se află 2 morĭ de apă și 1 móră de abur, care fabrică făină de grâŭ în cantitățĭ marĭ.

Costescĭ, comună rurală, în partea de Nord a plășeĭ Târgul, la 15 km de orașul Botoșanĭ, situată pe valea Sicna și délurile ce mărginesc pârâul Sicna pe ambele părțĭ, se compune din satele: Costescĭ, Cotîrgacĭ, Nicșenĭ și Teișóra; are o suprafață de 4914 hectare și o populație de 932 familiĭ, saŭ 3527 suflete, carĭ locuesc în 820 case și 649 contribuabilĭ. Locuitoriĭ se ocup cu agricultura și crescerea vitelor.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 4397 hectare și se produce: grâŭ 16214 hectol., orz 7080 hectolitri, ovĕz 1756 hectol., rapiță 2088 hectol., hrișcă 358 hectol., cânepă 312 hectol., porumb 20736 hectol., cartofĭ 1075 hectol., fasole 300 hectol. Sunt micĭ rediurĭ de pădurĭ pe moșia Statuluĭ Teișóra în întindere de 38 hectare, iar viĭ sunt 5 hectare și aŭ produs 189 hectol. vin.

Numĕrul vitelor e de 4865 boĭ și vacĭ, 558 caĭ, 3076 oĭ, 1032 porcĭ, 14 capre și 535 stupĭ cu albine.

Comuna e străbătută de pârâul Sicna și are 7 iazurĭ cu 45 hect. stuf; are 6 morĭ de apă.

Calea județiană Botoșanĭ-Sevenĭ, în lucrare, trece prin acéstă comună.

Are 4 bisericĭ, 4 preoțĭ și 8 cântărețĭ; 1 școlă cu 1 învĕțător și 174 școlarĭ.

Budgetul comuneĭ are 10255 leĭ la veniturĭ și 10000 leĭ la cheltuelĭ. Se maĭ află în comună 10 cârciume, 12 comercianțĭ și 17 meseriașĭ.

Costescĭ-Ciolac, sat, în partea de Sud a comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu, pe pârâul Teișora, cu o populație de 72 familiĭ saŭ 294 suflete, cu 64 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu un preot și 2 cântărețĭ și o móră de apă pe Teișóra.

In acéstă cătună se află 205 vite albe, 21 caĭ, 320 oĭ, 80 mascurĭ și 60 stupĭ cu albine. Se maĭ află 1 cârciumă, 3 comersanțĭ și 4 meseriașĭ.

Costescĭ-Gherghel, sat, în partea de Sud a comuneĭ Costescĭ, plasa Târgu, forméză un trup cu Costescĭ-Ciolac și Costescĭ-Melik, cu o populație de 116 familiĭ saŭ 532 suflete și cu 107 contribuabilĭ.

In acéstă cătună se maĭ află 263 vite albe, 40 caĭ marĭ și micĭ, 626 oĭ, 170 mascurĭ și 60 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 1 cârciumă, 2 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Costescĭ-Melik, sat, în partea de Sud a comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu, formând un trup cu Costescĭ-Ciolac și Costescĭ-Gherghel, cu o popu-

lație de 64 familii saŭ 214 suflete și 52 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 187 vite albe, 17 caĭ, 214 oĭ și 60 mascurĭ. In cătună se maĭ găsesce 1 cârciumă și 2 meseriașĭ.

Costinescĭ, comună rurală, în partea de Nord-Vest a plășeĭ Târgu, la distanță de 15 kilom. de orașul Botoșanĭ, se compune din satele: Belcea, Costinescĭ, Dolina, Găureana și Leorda; are o suprafață de 4485 hect. și o populație de 422 familiĭ saŭ 1465 suflete, din carĭ 1407 românĭ, 39 evreĭ, 9 germanĭ și 13 țiganĭ.

Calitatea pămêntuluĭ este bună, iar locurile cultivate aŭ o întindere de 2070 hect. și s'aŭ recoltat: grâŭ 10000 hectol., orz 2000 hectol., ovĕz 3500 hectol., rapiță 2500 hectol., și păpușoĭ 20000 hectol.; sunt 480 hect. pădure și 17 hect. viĭ, carĭ produc 100 hectol. vin.

Numĕrul vitelor e de 1255 boĭ și vacĭ, 12 bivolĭ, 220 caĭ, 1330 oĭ, 40 capre, 350 porcĭ și 28 stupĭ cu albine.

Are 5 iazurĭ cu mult pesce și 5 morĭ de apă și 1 de abur.

Comuna e strĕbătută de calea ferată Verescĭ-Botoșanĭ și are stație la Leorda de unde plécă linia la Dorohoiŭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 5743 leĭ și la cheltuelĭ 5741 leĭ.

Sunt 4 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 4 cântărețĭ, 2 școlĭ mixte cu 2 învĕțătorĭ, unul plătit de stat, avênd șcóla 30 elevĭ și 8 eleve și altul de comună, avênd șcóla 27 de elevĭ și 4 eleve.

Costinescĭ, sat, în centrul comuneĭ Costinescĭ, pl. Târgu, cu o suprafață de 1293 hect. și o populație de 80 familiĭ saŭ 398 suflete.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ, 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător, 30 elevĭ și 8 eleve.

In vechime, se dice, că moșia Costinescĭ era a d-luĭ Delii-Boeri, astă-dĭ este proprietatea d-luĭ I. Arapu, iar satul era aședat pe vale și se numia Arinĭ.

Numĕrul vitelor este de 114 vite albe, 22 caĭ, 742 oĭ și 129 mascurĭ.

Costinescilor, dél, pe moșia Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Costinescilor, ponóre, în partea de Vest a satuluĭ Costinescĭ, comuna Costinescĭ.

Costișeĭ, movilă, pe moșia Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Coșerilor, dél, pe moșia Stăncenĭ, com. Bălușenĭ, pl. Târgu.

Coşteni, sat, în partea de Nord-Est a comunei Dăngeni, pl. Jijia, are o suprafaţă de 227 hect. şi o populaţie de 7 familii saŭ 36 suflete cu 5 contribuabili.

Numěrul vitelor este de 14 vite cornute, 6 cai, 82 oi şi 5 mascuri. Se mai află în cătună 1 cârciumă şi 1 comersant.

Coşoveni, iaz, în partea de Nord a comunei Uriceni, pl. Coşula.

Coşula, plasă, situată în partea de Sud a judeţului Botoşani, se întinde pe délurile şi văile dintre Jijia şi Siret.

Acéstă plasă se mărginesce la Nord cu plasa Târgu şi pl. Miletin, la Est cu plasa Jijia şi jud. Iaşi, la Sud cu jud. Iaşi şi Sucéva şi la Vest cu plasa Siret.

Se compune din 12 comune:

1) Copălaŭ, cu satul Copălaŭ, în partea de Nord a plăşei.

2) Coşula, cu satul Coşula, spre Vest de Copălaŭ.

3) Cristesci, cu satele: Cristesci şi Schitul Orăşeni (Maicele), spre Nord-Vest de com. Coşula.

4) Deleni, cu satele: Deleni, Macsut, Pêrcovaci şi Slobozia, în partea de Sud a plăşei şi spre Nord-Vest de Hărlăŭ.

5) Feredieni, cu satele: Feredieni, Poiana şi Unsa la Nord de Deleni.

6) Flămânḑi, cu satele: Cordun, Flămânḑi, Poiana şi Prisecani la Sud de Copălaŭ.

7) Hărlăŭ, formată din oraşul Hărlăŭ, la marginea de Sud a plăşei şi judeţului.

8) Lătăi, cu satele: Lătăi şi Prăjeni (Siliştea) la Nord-Est de com. Deleni.

9) Rĕdeni, cu satele: Bahluiu, Bascoteni, Mănăstirea lui Baluş, Rădeni, Şendreni şi Vlădeni la Nord de Feredieni.

10) Slobozia-Secătura, formată din satul Slobozia-Secătura (Oniaga) la Sud-Vest de Coşula.

11) Storesci, cu satele: Storesci şi Têrguşorul-Frumuşica la Sud de Flămânḑi.

12) Uriceni, cu satele: Bosinceni, Chiţoveni, Stahna, Tamba şi Tulburea.

Pămêntul, în partea de mijloc şi de Sud este argilos şi petros şi acoperit cu păduri, cari se întinde şi peste partea de Vest a plăşei; în partea de Est şi Nord-Est pămêntul este argilos şi ocupat de semănături.

Clima este sănătósă şi rĕcorósă în timpul verei, mai ales în regiunea délurilor înalte şi a pădurilor. La Hărlăŭ este o staţiune udometrică, care are de scop a înlesni studiul apei căḑute (plóia şi zăpada) în acéstă regiune.

Dêlurĭ. Terenul acesteĭ plășĭ este fórte accidentat și acoperit, în mare parte, cu codri seculari.

In partea de mijloc a plășeĭ se ridică un dél înalt și petros numit Țencușa prin comunele Storescĭ și Rĕdenĭ, apoĭ prin Feredienĭ, sub numele de Cerbătórea, prin Delenĭ până la Hărlăŭ sub numele de Petrăria.

De o parte și de alta a acesteĭ șire se prelungesce spre Sud, délurĭ ce mărginesc Bahluiul și afluenții sĕĭ pe ambele părțĭ. Ast-fel sunt: Délu-Mare, Stăniștea, Lebăda, Bursucul, Bolohan și Petrăria în com. Slobozia-Secătura.

Hartop, Ivășcóia, Melcĭ și Prisecanĭ în com. Flămândĭ.

Holm, Dealul-Roș și Țencușa în comuna Storescĭ.

Holm în com. Rădenĭ.

Cerbătórea, Holm, Nacu, Poiana, Raiu și Unsa în com. Feredienĭ.

Cetățuia Gurgueta, Holm, Lutul Galben, Délu-Mare, Mărul Scumpuluĭ, Modruz, Petrăria și Délul-Petreĭ in com. Delenĭ (v. l. r.)

In partea de Nord și Nord-Est a plășeĭ se întinde pe ambele părțĭ ale pârâuluĭ Miletin, maĭ multe șire de délurĭ, cele maĭ principale sunt:

Alghia, Dumbrava, Dumbrăvița, Furnicariĭ, Ghilonescĭ, Cierul, Ursóia și Teișul în com. Cristescĭ.

Buda, Cerbul, Jorovlea și Varnița in com. Copălăŭ.

Gornitul, Tamba și Voloca în com. Uricenĭ.

Movila Paruluĭ și Prăjescĭ în com. Lătăĭ.

Văile sunt înguste și puține; cele maĭ însemnate sunt:

Valea Miletinuluĭ, care strebate plasa in partea de N.-E. și e cea maĭ mare; apoĭ Oniaga, Bahluiu, Bahna, Tulburea, Scânteia și Dodolea în drépta Miletinuluĭ, iar Novacĭ și Prajanul in stânga Miletinuluĭ.

Apele ce udă acéstă plasă sunt:

Miletin, care udă partea de Nord-Est a plășeĭ, trece prin comunele Cristescĭ, Coșula, Copălăŭ, Uricenĭ și Lătăĭ și primesce ca afluenți din drépta: pârâul Satuluĭ (Storescĭ) mărit cu Petricelu, Tulburea cu Stahna și Bahna, pârâul Vlădenilor, Cornaciu cu Pălăncuța, Oneguța și p. Cruceĭ și pârâul Putreda, iar în stânga pe Prajanul și Novacĭ.

Bahluiu, udă partea de Sud a plășeĭ, curgênd prin pădure, trece pe lângă Hărlăŭ și apoĭ în jud. Iașĭ. Primesce din diferitele văĭ ale codrilor Delenĭ, de unde și el isvoresce, maĭ multe pârâiașe, precum: Văcărița, Racoșu, Humosu, Tisa și Pârcovacĭ din drépta și Măgióra și Recea din stânga.

Apoi mai multe iazuri și anume: *Leahu* și *Nacu* în com. Feredieni; iazul de la *Valea Rea, Movila Parului* și *Hranaciu* în com. Lătăi, *Lipoveni* și *Tofănésca* în com. Cristesci.

Suprafața plășei e de 52,400 hect.

Producțiuni. Cea mai mare parte din intinderea plășei e acoperită cu păduri seculare, și numai partea de Nord, Nord-Est și Est este câmpósă și ocupată cu semănături.

In privința culturilor teritorul este ast-fel împărțit: pentru agricultură se cultivă 22200 hect.; cu vii 200 hect.; acoperite cu păduri 19900 hect., din cari 16502 hect. proprietăți particulare și 3398 hect. ale Statului (pădurea Coșula și Feredieni); iar restul de 10231 hect. din întinderea plășei sunt imașe, fânețe și locurile satelor.

Producțiunea cerealelor s'a evaluat în 1890 la 52733 hectolitri grâŭ, 128979 hectol. popușoi, 2419 hectol. secară, 16569 hectol. orz, 8857 hectol. ovĕz, 6998 hectol. rapiță, 128 hectol. hrișcă. (Veḑi situația jud. Botoșani pe 1890).

Numĕrul vitelor pe 1890 este de 8427 boi și vaci, 1818 cai, 12366 oi, 2588 porci și 3230 stupi cu albine. (Veḑi situația jud. Botoșani, 1890).

Animale sĕlbatice, pentru vênat se găsesc fórte multe în regiunea pădurósă; ast-fel în codri se găsesc capre și porci sĕlbatici, lupi, vulpi, epuri, dihori.

Industria în acéstă plasă, se însémnă prin o velniță de spirt în com. Deleni, care produce 4000 decalitri spirt și 2 mici fabrici de spirt de drojdii și de tescovină în Hârlăŭ, 2 fabrici de uleiŭ în Hârlăŭ, 1 fabrică de sticlă la Storesci, 3 mori cu aburi și 22 mori de apă.

Lemnăria și rotăria este bine desvoltată în tóte comunele, fiind bogăție de lemn, dar mai mult în Hârlăŭ; olăria în com. Feredieni.

Industria petrelor de móră din com. Deleni este vestită; aceste cariere, aduce un venit anual de 20000 lei; apoi numerósele cariere de pétră pentru construcții și șosele din com. Storesci, Feredieni, Slobozia-Secătura. Industria casnică se menține.

Comerțul constă din desfacerea cerealelor, apoi lemnăria pădurilor, vinuri, animale și produsele, industriile, cariere, etc.

Piețele de desfacere sunt Botoșanii și Hârlăŭ și de aici la Tg.-Frumos.

Drumuri. Pentru comunicațiune este frumósa cale națională de la Hârlăŭ la Botoșani, care trece prin mijlocul plășei, legând mai tóte comunele între ele; mai sunt apoi

maĭ multe șosele vecinale-comunale, care légă comunele cu calea națională.

Populațiunea. In tótă plasa Coșula sunt 4952 familiĭ saŭ 21911 suflete, din carĭ 4196 suflete în orașul Hârlăŭ, iar restul de 17715 in sate. Sunt 5520 contribuabilĭ.

După starea civilă se nasc pe an 1046, se căsătoresc 211 și morțĭ 876.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor și cultura viilor, iar ceĭ din regiunea pădurósă cu lemnăria, petrăria și olăria, iar ceĭ din orașul Hârlăŭ, cu comerciul, micĭ industriĭ și parte cu agricultura și cultura viilor.

Administrația. Acéstă plasă se compune din 12 comune formate din 30 sate, 1 oraș și 1 târgușor. Plasa se administréză de 1 sub-prefect cu reședința in Hârlăŭ, și fiecare comună de câte 1 primar.

In privința judiciară ea forméză un ocol cu plasa Miletin și reședinta judecătorieĭ e în Hârlăŭ.

Serviciul sanitar se face de 1 medic de plasă, 1 vaccinator, 5 móșe numițĭ pentru plasa Coșula.

Numĕrul bisericilor e de 25 cu 20 preoțĭ și 32 cântăreți. Mănăstire este Coșula de călugărĭ, apoĭ a maĭ fost desființatele schiturĭ: Lacurile, Unsa, Schitul Orășenĭ saŭ Maicele, Schitul Baloș (v. aceste nume).

Numĕrul șcólelor e de 14, din carĭ 1 urbană de băețĭ și 2 rurale, 8 școlĭ rurale mixte, 1 șcólă urbană de fete și 2 școlĭ rurale, cu 4 institutorĭ, 4 institutóre și 1 maestră, 10 învĕțătorĭ și 2 învĕțătóre în carĭ urméză 393 băețĭ și 50 fete in șcólele rurale și 133 băețĭ și 95 fete in șcólele urbane.

In privința putereĭ armate, pl. Coșula face parte din garnizóna companieĭ de Dorobanțĭ din Hârlăŭ.

Coșula, comună rurală, in partea de Nord a plășeĭ Coșula, formată din satul *Coșula*, numele sĕŭ vine de la mănăstirea Coșula de călugărĭ.

Teritorul sĕŭ, compus din mulțime de coline și văĭ inguste, are o suprafață de 4497 hect. din carĭ 758 hect. pământ cultivabil, 1451 hect. fânețe și imașurĭ și 2288 hect., pădure, compusă din fag, carpen, stejar și teiŭ; sunt 54 hect. viĭ, carĭ aŭ produs 2700 hectolitri vin.

Moșia e a Statuluĭ căreia aparține pădurea și o mică porțiune din partea câmpósă.

Comuna are o populație de 500 familiĭ saŭ 2714 suflete din carĭ 1307 bărbațĭ și 1407 femeĭ, locuind in 475 case; sunt 380 contribuabilĭ. Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și cu lemnăria; locurile cultivate aŭ produs: 140 h. l.

grâŭ, 530 hectol., orz, 20 hectol., ovĕz, 14 hectol., secară, 2632 hectol., popușoiŭ.

Prin partea de N. E. a comunei trece calea națională Botoșanĭ-Hârlăŭ.

Numĕrul vitelor e de 1035 boĭ și vacĭ, 179 caĭ, 975 oĭ și 320 rîmătorĭ și 150 stupĭ cu albine.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ; 1 șcólă cu 1 învĕțător și 35 elevĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 4651 leĭ și la cheltuelĭ 4459 leĭ și 91 banĭ.

In acéstă comună sunt 4 cârciume și 4 comercianțĭ.

Coșula, mănăstire de călugărĭ, fondată, se ḑice, de Mateĭ Coșulvei, visternicul luĭ Ștefan cel Mare, sunt 10 călugărĭ.

Acéstă mănăstire se află așeḑată chiar în mijlocul satuluĭ și comuneĭ Coșula din plasa Coșula.

Imprejurul mănăstireĭ s'a așeḑat la început câte-va familiĭ, carĭ se numiaŭ «Scutelniciĭ mănăstireĭ», ómenĭ carĭ făceaŭ serviciile necesare mănăstireĭ, precum: tăiatul lemnelor din pădure, măcinatul, micĭ culturĭ de legume, etc. Cu vremea, așezându-se pe lângă scutelnicĭ și alte familiĭ și maĭ înmulțindu-se, aŭ format satul Coșula.

Se scie că ómeniĭ, de pe lângă mănăstire, eraŭ apărațĭ de greutățile ce apăsaŭ pe poporul cel-l-alt și apoĭ în timp de încălcărĭ, ale armatelor streine, găsiaŭ maĭ ușor scăpare în locurĭ retrase și in pădurĭ, unde se gasiaŭ mănăstirile.

Coșula, pădure a Statuluĭ, pe moșia Coșula, com. Coșula, compusă din fag, stejar, carpen și teiŭ se exploteză sistematic; are o întindere de 2288 hect.

Coșulenĭ, sat, în partea de Vest a comuneĭ Bălușenĭ, pl. Târgu, are o suprafață de 595 hectare și o populație de 55 familiĭ, saŭ 201 suflete și 20 contribuabilĭ.

Sunt 70 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 60 oĭ, 100 porcĭ și 1 cârciumă.

Cotîrgacĭ, sat, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu; pe un podiș cu o populație de 112 familiĭ saŭ 372 suflete și 96 contribuabilĭ.

Sunt 227 boĭ și vacĭ, 37 caĭ, 180 oĭ, 54 porcĭ, 118 stupĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ; 1 cârciumă, 1 comerciant și 2 meseriașĭ.

Cotóca, dél, pe teritoriul com. Trusescĭ, de unde se prelungesce în com. Băbicenĭ.

Cotu Dobi, loc isolat, situat într'un cot al Siretuluĭ, com. Fântânele, este loc arabil, produce grâŭ bun, aice se află și o prisacă de stupĭ.

Cotu-luĭ-Mămăligă, luncă de salcie și plop, pe malul Siretuluĭ, cu o suprafață de 5 hectare în comuna Fântânele.

Cotu-luĭ-Rufă, luncă de salcie și plop, pe malul Siretuluĭ, în întindere de 3 hectare comuna Fântânele.

Cotu-luĭ-Luțan, luncă, pe moșia Băluşenĭ, com Fântânele.

Cotu-luĭ-Țimpăŭ, luncă de salcie în întindere de 5 hectare pe moșia Băluşenĭ, com. Fântânele.

Covrigésca, baltă, pe moșia Slobozia, com. Fântânele, cu o suprafața de 1 hectar 50 ariĭ.

Cracalia, dél, pe moșia și com. Lătăĭ, pl. Coșula.

Cracalia, vale pe moșia și com. Lătăĭ, pl. Coșula.

Cracalia, délurĭ în partea de Nord-Est pe teritoriul comunelor Comândărescĭ și Ringhilescĭ.

Cracalia, vale, pe teritoriul moșielor Ciornohal, com. Ringhilescĭ și Pogorescĭ, com. Comândărescĭ, printre délurile Cracalia.

Crăciunenĭ, sat, în partea de Sud a com. Buimăcenĭ, pl. Jijia, situat pe cóstă de dél și în drépta Jijieĭ, cu o suprafață de 1053 hectare și o populație de 48 familiĭ saŭ 145 suflete și 36 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 cântăreț și 2 morĭ de apă și 1 cârciumă.

Numĕrul vitelor e 275 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 60 oĭ, 95 porcĭ și 16 stupĭ.

Cristescĭ, comună rurală, situată în partea de Nord-Vest a plășeĭ Coșula formată din satele : *Cristescĭ* și *Schitul Orăşenĭ* (Maicele) ; are o suprafață de 5892 hectare și o populație de 533 familiĭ saŭ 2092 suflete, carĭ locuesc în 75 case, sunt 552 contribuabili ; locuitoriĭ se ocup cu agricultura, creșterea vitelor și cultura viilor.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 3892 hectare și aŭ produs 8300 hectol. grâŭ, 2000 hectol. orz, 600 hectol. ovĕs, 70 hectol. secară, 720 hectol. rapiță, 5300 hectol. popușoĭ, 280 hectol. cartofĭ, 96 hectol. mazere, 70 hectol. fasole.

In partea de Sud și Sud-Vest a comuneĭ se află pădure întinsă, cu

o suprafață de 1315 hectare compusă din fag, stejar, carpen și teiŭ, pe un teritor foarte ondulat. Acéstă pădure e o parte din vastul codru ce acopere teritorul comunelor : Coșula, Slobozia-Secătura, Poiana-Lungă, Tudora, Flămânzi, Staresti, Rădeni și Deleni.

Sunt 54 hectare vii pe teritorul satului prin grădini și aŭ produs 1160 hectol. vin.

E străbătută de pârâul Miletin și are 4 iazuri, 1 moră de apă și 1 de abur.

Vitele sunt în numĕr de 1165 boĭ și vacĭ, 265 caĭ, 1487 oĭ și 722 porcĭ.

Are 2 bisericĭ, 2 preoțĭ, 1 diacon, și 2 cântărețĭ, 1 șcólă mixtă cu 1 invĕțător plătit de stat, 58 băețĭ și 12 fete.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 12212 leĭ 20 banĭ, iar la cheltuelĭ 7768 leĭ 94 banĭ.

Cristescĭ, moșie și sat mare din care se compune comuna Cristescĭ. Satul se întinde pe maĭ multe văĭ și cóste pe o întindere de 229 hect. suprafața moșieĭ e de 5892 hect. Compus din maĭ multe părțĭ, și anume : *Dialul* partea despre Nord-Vest a satuluĭ fiind așeḑată pe dél ; *Ghilonescciĭ* partea despre Sud numit ast-fel de la frațiĭ Ghilanĭ, carĭ era pădurarĭ unul Pavel Ghilan în acéstă parte ; *Țibeniĭ* în partea despre Sud-Vest numit de la familia Țibu, venită din Bucovina ; *Furnicariĭ* partea despre Vest, numit de la mulțimea moșuróilor de furnicĭ, ce aŭ fost aice, fost sat în vechime astă-ḑĭ însă e loc de cultură ; se maĭ cunosc abea gropile în care se ținea productele ; *Lipoveniĭ* partea despre Sud-Est numit ast-fel de la iazul lucrat aice de niște Lipovenĭ.

Despre acest sat se ḑice că în vechime era așeḑat maĭ spre Nord Vest, pe locul numit *Seliștea,* dar care s'a desființat cu ocasia năvălirilor streine și locuitoriĭ s'aŭ retras spre Sud-Est în pădure pe locurile unde astă-ḑĭ este satul Cristescĭ.

Acest sat are o populație de 491 familiĭ saŭ 1997 suflete, 1 biserică cu 1 preot, 1 diacon și 2 cântărețĭ, 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de stat și 58 băețĭ și 12 fete.

Are 1 móră de apă la iazul Lipovenĭ, pe pârâul Miletin și 1 móră cu aburĭ.

In Cristescĭ sunt 54 hectare viĭ prin grădinĭ, ale locuitorilor și proprietarilor. Moșia se împarte între frațiĭ Cristescĭ și e acoperită în mare parte cu pădure.

Cristióia, dél, în centrul com. Rînghilescĭ, plasa Ștefănescĭ.

Cristióia, vale, la pólele délului Cristióia spre Nord, corespunde în valea Corogea, com. Ringhilescĭ.

Cristióia, iaz, în valea Cristióia, com. Ringhilescĭ, cu o suprafață de 6 hectare.

Crucea-de-pétră, loc isolat, lângă șoséua națională Botoșanĭ-Hărlăŭ, în partea de Nord-Est a satuluĭ Delenĭ, com. Delenĭ, nu departe de pârâul Velnița Veche ; aice este o cruce de pétră, fixată cu un capĕt în pămênt, despre care cruce legenda spune, că acolo ar fi îngropat, un vitéz căpitan din vreme depărtată, fără să-i se fi păstrat numele.

Cruceĭ, pârâŭ, isvoresce din délul Velnițeĭ, com. Slobozia-Secătura și se varsă în pârâul Cornaciu, afluent al Miletinuluĭ.

Cruceĭ, șes, prin care curge pârâul Cruceĭ în com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula.

Cruceĭ, vale, între délurile Valea Cruceĭ și Unțeiŭ, com. Popouțĭ, pl. Târgu.

Cruceĭ, dél, în com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu.

Cruceĭ, în partea de Sud-Est a satuluĭ Bîznósa, com. Zlătunóia și se termină spre Sud în podișul Novacĭ.

Crucile drumuluĭ, pod, pe moșia Roșcanĭ, com. Fântânele, pl. Siret.

Cruceriuluĭ, movilă, pe délul Ciornohal, în partea de Nord a moșieĭ Pogorescĭ, com. Comăndărescĭ, pl. Jijia. Numele, se dice, a-ĭ fi rĕmas de la un răzaș, care stăpânea partea moșieĭ de lângă acea movilă, și care răzaș avuse rangul de Clucer.

Crîșma-Mânzuluĭ, dél, în com. Popouțĭ, se prelungesce spre Est și intră pe teritorul com. Mânăstirenĭ. Numele se dice că 'i vine de la o cârciumă ast-fel numită ce se află pe cósta sa de la Nord.

Cucóneĭ, iaz, în com. Băbicenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Cucovenĭ, comună rurală, în partea de Vest a plășeĭ Târgu, formată din satele: *Cătămărescĭ, Cervicescĭ, Cucotenĭ* și *Ipotescĭ*.

Teritoriul comuneĭ e deluros și acoperit parte cu pădure. Comuna are o suprafață de 6118 hectare,

din carĭ 1887 hectare este pădure și o populație de 568 familiĭ saŭ 2236 suflete.

Intinderea locurilor cultivate e 3762 hectare și se produce 8280 hectol. grâŭ, 5870 hectol. păpușoĭ, 187 hectol. secară, 1620 hectol. orz, 1330 hectol. ovĕs, 850 hectol. fasole, 500 hectol. cartofĭ.

Numĕrul vitelor e de: 1011 boĭ și vacĭ, 223 caĭ, 3235 oĭ, 4 capre, 221 porcĭ.

Are 8 iazurĭ din care unele cu mult pesce, 5 morĭ de apă și 1 de abur.

Comuna e strĕbătută de calea ferată Botoșanĭ-Verescĭ n'are stație și de șoséua națională Botoșanĭ-Dorohoiŭ.

Prin acéstă comună, în vechime, trecea un drum mare de la Botoșanĭ la Sucéva, numit «Şlehul Suceveĭ».

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 12653 leĭ și la cheltuelĭ 9588 leĭ 50 banĭ.

Sunt 4 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 6 cântărețĭ, 2 școlĭ mixte cu 2 învĕțătorĭ, 66 băețĭ și 4 fete.

Copiĭ în etate de școlă 100 băețĭ și 95 fete.

Cucorenĭ, sat, în centrul comuneĭ Cucorenĭ, pl. Târgu, are o suprafață de 2492 hectare și o populație de 177 familiĭ saŭ 774 suflete.

Aicĭ este reședința primărieĭ com. Cucorenĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 32 școlarĭ.

Pe moșie sunt 616 hectare pădure; are 3 iazurĭ, 2 morĭ de apă pe pârâul Sicna și o móră de abur.

Numĕrul vitelor e de 308 boĭ și vacĭ, 42 caĭ, 1375 oĭ, 19 porcĭ; are o cârciumă și 3 meseriașĭ.

Satul Cucorenĭ este fórte vechiŭ. Legenda spune că este format din alte 3 sate, care aŭ existat pe moșia Cucorenĭ și anume:

Selistia (póte vechiĭ Cucorenĭ) al doilea Văleniĭ și Tănăseștiĭ.

Prin Cucorenĭ, în vechime trecea vechiul drum de la Botoșanĭ la Suceava.

Pe la Cucorenĭ aŭ trecut codrul spre Sucéva Unguriĭ cu Petki Istfan, carĭ veniseră în ajutor luĭ Gheorghiță Ştefan contra Cazacilor luĭ Vasile Lupu (v. Letop. Tom. I, pag. 340)

Cucutenĭ-Răzășĭ, sat, numit și Pelin situat pe córtă de dél în centrul comuneĭ Durnescĭ, pe délul și valea Pelin, cu o suprafață de 507 hect., și o populație de 49 familiĭ saŭ 206 suflete; sunt 76 contribuabilĭ, vechĭ locuitorĭ răzeșĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și

crescerea vitelor ; aŭ 14 hect. viĭ pe hârtopul viilor carĭ produce 220 hectol. vin.

Numĕrul vitelor e de 59 boĭ și vacĭ, 42 caĭ, 56 oĭ, 25 porcĭ și 45 stupĭ cu albine.

Cucutenĭ-Tufescu, sat, situat în partea de Nord-Est a comuneĭ Durnescĭ, pl. Stefănescĭ, pe un podiș înclinat spre Sud-Est și pe valea pârâuluĭ Cucutenilor ; moșia are o suprafață de 872 hect. din carĭ 143 hect. ale locuitorilor și 7294 ale proprietaruluĭ și o populație de 57 familiĭ saŭ 143 suflete, cu 33 contribuabilĭ.

In acest sat se află 1 biserică de zid cu 1 preot și 2 cântărețĭ ; are 4 iazurĭ și o móră de apă.

Prin mijlocul satuluĭ trece calea județénă Botoșanĭ-Stefanescĭ.

Numĕrul vitelor e de 98 boĭ și vacĭ, 44 caĭ, 350 oĭ și 30 porcĭ.

Cucutenilor, pârâŭ, isvorește de pe moșia Cucutenĭ-Tufescu, com. Durnescĭ, trece pe lângă satul Cucutenĭ și se varsă în pârâul Corogea.

Cucutenilor, iaz, format de pârâul Cucutenilor pe moșia Cucutenilor-Tufescu, com. Durnescĭ, pl. Stefănescĭ.

Cuibu-Vulturilor, dél, în partea de Vest a comuneĭ Bobulescĭ, pl. Stefănescĭ,

Curăturile, ponóre, în pădure spre Vest de sat. Orășenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Curăturile, mlaștină, în partea de Sud-Vest în pădurea satuluĭ Orășenĭ, com. Curtescĭ.

Curmătura Mare, o tăetură a déluluĭ Harangiu, pe moșia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ.

Curmătura Mică, o tăetură a déluluĭ Harangiu, pl. Târgu.

Curmătura, dél, pe moșia Bălușeniĭ, com. Bălușeniĭ, pl. Tîrguluĭ.

Curtescĭ, comună rurală, în partea de Vest și Sud-Vest a plășeĭ Târgul, se întinde pe délurile de la Sud și Vest de orașul Botoșanĭ cu care este în vecinătate. Se compune din satele : *Baisa, Balta-Arsă, Băicenĭ, Botușanca, Curtescĭ, Manolescĭ, Monastirea-Agafton, Monastirea-Dómneĭ, Raiu, Stăncescĭ* și *Orășenĭ* ; are o suprafață de 6193 hect. și o populație de 1054 familiĭ saŭ 3671 suflete.

Teritoriul comuneĭ este deluros,

de natură argilos, negru orĭ galben ; întinderea locurilor cultivate e de 3600 hect. și se produce: 6,000 hectol. grâu, 5,000 hectol. popușoĭ, 1,100 hectol. secară, 1,600 hectol. orz, 2,000 hectol. ovĕz, 600 hectol. fasole, 1,600 hectol. cartofĭ.

Parte din teritoriul comuneĭ e acoperit cu pădurĭ.

Numĕrul vitelor e de 1420 boĭ și vacĭ, 128 caĭ, 1414 oĭ, 422 porcĭ și 557 stupĭ cu albine.

Are 2 morĭ de apă și 1 móră situată la Raiu, care fabrică făină de grâŭ de bună calitate chiar pentru export.

In tótă comuna sunt 18 comercianțĭ și 57 meseriașĭ carĭ se ocupă cu micĭ meserii, ca ciobotăria, stoleria, etc. Comuna e strĕbătută de șoséua națională Botoșanĭ-Hârlăŭ în partea de Est iar în partea de Sud de șoséua Botoșanĭ-Fălticenĭ, la Vest șoséua Botoșanĭ-Burdujenĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 6,905 leĭ 47 banĭ și la cheltuelĭ 6956 leĭ.

Sunt 7 bisericĭ și 1 paraclis, cu 8 preoțĭ, 1 diacon și 9 cântărețĭ. Se maĭ însémnă monăstirea Agafton cu 124 călugărițe ; maĭ sunt 4 școlĭ mixte, cu 4 învĕțătorĭ, 2 plătițĭ de Stat și 2 de județ, în carĭ frequentă 107 bĕețĭ și 16 fete. Numĕrul copiilor ajunșĭ în etate de șcólă e de 296 băețĭ și fete.

Curtescĭ, sat, în comuna Curtescĭ, în partea de Sud-Vest a orașuluĭ Botoșanĭ, cu o suprafață de 885 hect. și o populație de 83 familiĭ saŭ 321 suflete.

Aicĭ e reședința comuneĭ Curtescĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț ; biserica este zidită la 1889 de d-na Natalia Boian, chiar pe mormântul soțuluĭ sĕŭ Theodor Boian, maĭ este 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat și cu 16 băețĭ și 14 fete.

Numĕrul vitelor e de 94 boĭ și vacĭ, 6 caĭ, 11 porcĭ. Are o móră de apă pe pârâul Droslenca.

Aprópe de bariera orașuluĭ Botoșanĭ, se află casele de vară a d-neĭ Natalia Boian, unde se află grădinĭ frumóse și nisce isvóre și habuzurĭ, unde fac băĭ mulțĭ în timpul vereĭ.

Curțeĭ, pârâŭ, isvorește din délu Petrarieĭ, com. Delenĭ, pl. Coșula, curge prin partea de Nord-Est a satuluĭ Delenĭ, pe o cóstă fórte înclinată, se unesce cu pârâul Dómneĭ, formézä pârâul Josenilor, care se varsă în iazul Gurgueta la Nord-Est de Delenĭ.

Cozancea, schit de călugărĭ, situat

în pădure, pe valea Cozancea în partea de Sud a com. Şoldănescĭ, pl. Miletin. Biserica e zidită la anul 1732 de Vasile Baluş, cu hramul Sânta Maria.

Sunt 6 călugărĭ şi 3 cântărețĭ.

Cozancea, pârâŭ, care isvoresce din pădurea Cozancea com. Şoldănescĭ, trece pe lângă satul Stănescĭ, com. Slătunóia și se varsă în Siena.

Cozancea, vale, prin care cu ge pârâul Cozancea.

Cozancea, pădure, pe moșia Cerchejenĭ, com. Dracșanĭ, in întindere de 1,144 hect. se exploatéză regulat.

D

Damachi, sat și centrul comuneĭ Movila Ruptă, plasa Ştefănescĭ, aședat pe țermul drept al Prutuluĭ într'o înfundătură de dél; moșia are o suprafață de 1260 hect. și o populațiune de 74 familiĭ saŭ 312 suflete.

Numĕrul vitelor e de 104 boĭ și vacĭ, 14 caĭ, 300 oĭ, 38 porcĭ. Are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț și 2 morĭ de apă pe Prut.

Satul maĭ pórtă numele și de Movila Ruptă; aicĭ e reședința primărieĭ com. Movila Ruptă.

Daringă, iaz, în partea de Nord-Est a moșieĭ și comuneĭ Todirenĭ, pl. Jijia.

Dămidenĭ, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Ostopcenĭ, pl. Ştefănescĭ, aședat pe cóstă râpósă în dreapta Prutuluĭ cu o populație de 84 familiĭ saŭ 226 suflete; pe moșie lĕngă Prut se află o pădure de salcie și o móră de apă.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ

Numĕrul vitelor e de 100 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 309 oĭ, 80 porcĭ și 20 stupĭ cu albine.

Dăngenĭ, comună rurală, situată în partea de Nord-Est a plășeĭ Jijia, formată din satele: *Bivolarĭ, Buhăcenĭ, Bunenĭĭ-Floriĭ, Bunenĭĭ-Stihiĭ, Coștenĭ, Dăngenĭ, Iacobenĭĭ-Noĭ, Iacobenĭĭ Vechĭ* și *Strahotinul,*

Teritoriul comuneĭ e deluros de natură argilos și are o suprafață de 7,209 hect. și o populație de 400 famiiiĭ saŭ 1669 suflete.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor sunt toțĭ românĭ; întinderea locurilor cultivate e de 6008 hect. și produce 6620 hectol. grâŭ, 6960 popușoĭ, 819 hectol. orz, 512 hectol. ovĕz, 76 hectol. rapiță; sunt 10 comercianțĭ și 12 meseriașĭ în comună.

Pădurĭ sunt în comună și aŭ o întindere de 194 hect. compuse din rêndurĭ micĭ, carĭ unele se exploatéză.

Numĕrul vitelor e de 1563 boĭ și vacĭ, 352 caĭ, 4269 oĭ, 169 porcĭ.

Se însémnă 3 iazurĭ și 2 morĭ de aburĭ.

Drumurĭ petruite nu sunt; comuna e strĕbătută de calea ferată în lucru, Dorohoiu-Iașĭ pe Jijia.

Budgetul comuneĭ e de 7795 leĭ, 96 banĭ la veniturĭ și 7212 leĭ, 89 banĭ la cheltuelĭ.

Are treĭ biserici cu 2 preoțĭ și 6 càntărețĭ, 1 scólă mixtă cu 1 invĕțător, 27 băețĭ și 4 fete.

Dângenĭ, sat, situat în centrul comuneĭ Dângenĭ, pl. Jijia, pe țĕrmul stâng al Jijieĭ și strĕbătut de pârâul Banuluĭ; moșia are o întindere de 1327 hect. și o populație de 88 familiĭ saŭ 477 suflete, locuitorĭ românĭ.

In acest sat este 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 scólă mixtă cu 1 invĕțător plătit de stat, 27 băețĭ și 4 fete; aice este reședința comuneĭ Dângenĭ.

Are 11 hect., o pădure și 1 móră de abur, 1 cârciumă și 4 meseriașĭ.

Numĕrul vitelor e de 255 boĭ și vacĭ, 55 caĭ, 655 oĭ, 34 porcĭ 120 stupĭ cu albine.

Delenĭ, comună rurală, situată la sudul plășeĭ Coșula, în vecinătate cu Harlăul, formată din satele: *Delenĭ*, *Macsut*, *Pêrcovacĭ* și *Slobozia*, tóte așeḑate pe moșia Delenĭ.

Comuna se întinde pe maĭ multe délurĭ și văĭ, carĭ în partea de Vest sunt acoperite cu codri secularĭ.

Priveliscea măréță ce înfățișéză délul Petrăria de natură petrósă, care se ridică în centrul comuneĭ și prin înălțimea sa predomină tóte vêrfurile de prinprejur, satele Delenĭ, Macsut, Slobozia și Percovacĭ, așeḑate pe cóstele de Sud, Sud-Est și Est a acestuĭ dél, împodobite cu grădinĭ și liveḑĭ de pomĭ fructiferĭ, arborĭ de pădure, șoselele și drumurile cele maĭ multe petruite de natură, în fine aerul curat și sănătos ce domnesce aice, face ca acéstă regiune să aibă o posițiune pitorécă.

Teritorul comuneĭ fórte acci-

dentat, iar natura solului variază în pământ negru, galben, petros, și nisipos.

Cel maĭ înalt dél e *Petrăria* în centrul comuneĭ, apoĭ *Cetățuia* și *délul Mare* în pădure spre Vest, *Holmul*, *Lupăria* și *Gurgueta* spre Est, etc.

Prin comună curg maĭ multe pârae, care de și micĭ, dar apa lor limpede și rece curge necontenit, ast-fel sunt: *Bahluiŭ* care curge, prin partea de Vest a comuneĭ, prin pădure, și primesce pâraele: *Tisa, Pêrcovacĭ, Adâncata, Văcărița, Răcosu* și *Humosu* în drépta, iar *Măgióra* și *Recea* stânga, apoĭ pârâul *Dómneĭ, Josenilor, Juganĭ, Neaun, Velnița-Veche, Modruz* și *Dodolea*, carĭ curg prin și pe lângă satul Delenĭ și prin văile de la Nord-Estul comuneĭ; are 2 iazurĭ marĭ Gurgueta și Strâmbul.

Clima e recorósă, atât din causa înălțimeĭ loculuĭ cât și influența pădurilor, iarna însă este expusă crivĕțuluĭ.

Inălțimea de asupra niveluluĭ măreĭ a satuluĭ Delenĭ e de... m. iar vêrful déluluĭ Petrăria de... m. Suprafața comuneĭ e de 18,646 hect., din carĭ 17.291 hect. ale proprietarilor marĭ și 1,355 hect. ale locuitorilor improprietărițĭ la 1865. Acéstă comună e una din cele maĭ marĭ în întindere din jud. Botoșanĭ.

Populațiunea comuneĭ e de 600 familiĭ saŭ 2745 suflete, carĭ locuesc în 589 case, sunt 574 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ, între carĭ sunt și mulțĭ țiganĭ și câte-va familiĭ de evreĭ. Ocupațiunea lor ea gricultura, crescerea vitelor, petrăria, lemnăria, iar țiganiĭ sunt și ferarĭ, musicanțĭ, etc.

Intinderea locurilor cultivate în 1890 a fost de 6476 hect., fînețe 775 hect., și 1395 hect., locurĭ sterpe, imașurĭ și locurile sateıor și s'a recoltat :4349 hectol. grâŭ, 18904 hectol. popușoĭ, 1136 hectol. orz, 256 hectol. ovĕz, 16 hectol. cânepă, 500 hectol. cartofi, 20 hectol. fasole; sunt și 24 hect. grădinĭ de legumĭ, varză, cépă, etc. cultivate de bulgarĭ.

Tótă partea de Vest și Sud-Vest este acoperită de codri vechĭ pe o întindere de 10.000 hect., lemnul ce predomină este stejarul, carpen, fag, jugastru, teiŭ, paltin etc. și se exploatează în cantitățĭ fórte marĭ.

Sunt 27 hect. viĭ și produce 829 hectol. vin în valóre de 6200 leĭ.

Numĕrul vitelor e de 1849 boĭ și vacĭ, 11 bivolĭ, 198 caĭ, 3.400 oĭ, 275 porcĭ și 500 stupĭ cu albine, carĭ produc 1.000 kgr. miere și 680 kgr. céră.

In comună sunt 5 morĭ de apă și 1 de abur, 1 fabrică de spirt (velniță) care produce 40.000 litri pe an.

In délul Petrăria în partea de Sud-Vest se află renumitele cariere de pétră de móră, care se fabrică pe loc, de unde se transpórtă în țară și chiar peste hotare și produc 20.000 leĭ pe an.

Exploatarea se face din timpurĭ fórte vechĭ. Maĭ sunt și alte cariere de unde se scóte pétră de zid, șosele, etc.

Comunicația se face pe șoséua națională, care trece pe la Est de Delenĭ, apoĭ prin Hârlău, pe șoséua vicinală Hârlău-Dolhasca prin Pârcovacĭ, în construcție și șoselele comunale Hârlău-Macsut-Delenĭ-Slobozia și Feredienĭ, apoĭ șoséua casele Ghica la soséua națională.

Comerciul se face cu Hârlăul, Têrgul-Frumos și Botoșanĭ. Sunt în comună 6 cârciumĭ, 5 comercianțĭ și 8 meseriașĭ.

Budgetul comuneĭ e de 6135 leĭ la veniturĭ și 6088 leĭ, 80 b. la cheltuelĭ.

Are 4 bisericĭ cu 3 preoțĭ, 3 cântărețĭ și 1 paraclisier, maĭ sunt 2 bisericĭ în părăsire și aprópe în ruină; este 1 scólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de stat și 50 băețĭ. Sunt 136 copiĭ înscrișĭ pe liste.

Delenĭ, sat, situat pe cósta de Sud-Est a déluluĭ Petrăria în centrul comuneĭ Delenĭ.

Moșia Delenĭ, de 18646 hect., este împărțită în două între frațiĭ Ghica: o parte numită Delenĭ cu satele Delenĭ și Slobozia în partea de Nord-Est și alta numită Macsut cu satele Macsut și Pârcovacĭ la Sud.

Partea numită Delenĭ are o întindere de 12582 hect. din carĭ 11725 hect. ale proprietaruluĭ și 857 ale locuitorilor.

Satul Delenĭ are o populație de 1691 suflete și 425 familiĭ, locuitoriĭ, carĭ se ocupă cu lucrarea pămêntuluĭ și cu crescerea vitelor, dar mulțĭ se ocupă cu stoleria și petrăria.

Partea de Vest a moșieĭ e acoperită cu codri verdĭ, iar partea de Est e ocupată cu semĕnăturĭ, fânețe și imașurĭ; sunt 7 hect. viĭ și produc 230 hectol. vin.

Numĕrul vitelor e de 390 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 1,350 oĭ, 100 caĭ, 100 stupi cu albine; are 1 fabrică de spirt, 5 morĭ de apă.

Satul e strebătut de soséua comunală Hârlău-Delenĭ-Feredienĭ.

Are 1 biserică cu 2 preoțĭ și 1 cântăreț, apoĭ spre Nord-Vest în codru, este vechia biserică de la schitul Lacurile în părăsire; maĭ este 1 scólă mixtă cu 1 în-

vĕțător, plătit de Stat și 50 școlarĭ.

Despre biserica din Delenĭ se zice că temelia ar fi pus'o un Stefan Voevod și în urmă zidită de familia Ghiculeștilor. Legenda atribue acestuĭ sat o vechime de peste 400 anĭ, însă se zice că era așeḑat, maĭ spre Est, aprópe de iazul Gurgueta, pe valea Iuganĭ și Tulburea, pe unde trecea șlehul mare Hârlău-Botoșanĭ, și satul se numia Iuganĭ și Tulburea. Moșia, se ḑice, că era dată de Stefan cel Mare răzeșilor și avéŭ moșiórele lor cu capetele spre rĕsărit și apus. Iar în locul satuluĭ de astă-zĭ Delenĭ, eraŭ codri și în mijloc o mănăstire de călugărĭ, ale căreia urme se presupun a fi în partea de Sud-Est. In Iuganĭ există numaĭ o biserică de lemn vremelnică.

Cum s'a desființat satul Iuganĭ și Tulburea și când s'aŭ înființat actualul sat Delenĭ, nu se póte ști; ceea ce póte fi probabil, e că desele năvălirĭ a armatelor streine în țéră și maĭ cu sémă situația acestuĭ sat în șlehul mare îl expunea tuturor atacurilor, așa că locuitoriĭ cu timpul aŭ putut fi silițĭ a se retrage maĭ în codru, împrejurul mânăstireĭ și a întemeia satul de astă-zĭ, pentru a fi apĕrat de invasiunĭ.

Cu vremea, atât póte din causa că era în mijlocul locuințelor omenescĭ, a făcut pe călugărĭ a se retrage maĭ în sînul codrilor și a întemeea schitul Lacurile, spre Nord-Vest de Delenĭ (v. acest nume) iar biserica din sat e reedificată de Toderasco Cantacuzen, cum arată inscripția de asupra pridvoruluĭ bisericeĭ:

«Acéstă sfântă biserică a Prea curateĭ Fecióre, Adormirea, a făcut'o Toderasco Cantacuzino vel Visternic lét 7177 d. Adam (1669), iar de iznóvă le-aŭ făcut Iordache Cantacuzino vel Vornic lét 7230 d. Adam (1722).»

Numele satuluĭ se póte explica de la vorbele «ómeniĭ din dél» saŭ «Delenĭ» de óre-ce satul ocupa partea de sus a déluluĭ Petrăria. Cum aŭ dispărut vechiĭ răzeșĭ, se ḑice că un boer le-ar fi cumpĕrat parte din moșióre, parte le-ar fi luat cu sila.

Ca urme de sate vechĭ se maĭ inseamnă *Lacurile* la Nord de schitul Lacurile. Acest sat a fost desființat la 1865 cu ocasia înproprietărireĭ țăranilor, carĭ parte s'aŭ așezat în Delenĭ, parte în cele lalte sate.

Satul Sîngeap spre Vest de Percovacĭ desființat la 1865 odată cu Lacurile, aĭ căror locuitorĭ ceĭ maĭ mulțĭ s'aŭ așezat în Percovacĭ.

In partea de Nord a satuluĭ Deleni se află un isvor numit «isvorul Dómnei» din care curge părăiașul numit «Șipoțelul Dómneĭ».

In fine chiar în letopisețele țăreĭ, familia Cantacuzino, sunt cunoscuțĭ ca ceĭ maĭ vechĭ proprietarĭ aĭ acesteĭ moșiĭ, cum reese din următoarele :

«In luna luĭ Iunie anul 1730, Grigore Ghica Vodă logodesce pe fiul sĕŭ Scarlat cu fiica luĭ Iordache Cantacuzino vel spătar, fiind față și Kiru Nichifor Mitropolitul, și aŭ făcut petrecerĭ și mese la Delenĭ, ținutul Hârlăului maĭ multe zile, nu numaĭ boeriĭ ci toată slujitorimea.

De la Delenĭ aŭ mers Grigore Vodă la Hârlăŭ, de aŭ vĕḑut casele domnescĭ, apoĭ la Coticar, unde aŭ făcut iarăși mese cu boerĭ apoi s'aŭ întors la Iașĭ, la scaun (Letop. Tom. III., pag. 198).

«In tómna anuluĭ 1738 Grigore Ghica Vodă, întorcându-se de la Orheiŭ, unde fusese trămis din ordinul Sultanuluĭ, să ridice puscile ce le îngropase rușiĭ și să le ducă la Tigine, n'aŭ maĭ venit la Iașĭ, că mureaŭ reŭ de ciumă, ci aŭ trecut la sat la Delenĭ în ținutul Hârlău, la Vornicul Iordache Cantacuzino Delénul, și aŭ șeḑut acolo, până în ḑi întâiŭ Dechemvre, când ințelegênd că s'aŭ maĭ potolit focul ciumeĭ, s'aŭ întors la Iașĭ, la scaun. (Letop. Tom. III. pag.)

Delenĭ, codri în com. Delenĭ, pl. Coșula, se întind în partea de Vest a moșieĭ Delenĭ pe o suprafață fórte ondulósă, pe întindere de 10.000 hect., se compune din arborĭ marĭ, foarte vechĭ și deșĭ, în care predomină stejarul, carpen, jugastru, teiŭ, fag, ulm, paltin, etc.

Sunt codri cei maĭ întinșĭ din județul Botoșanĭ, și în carĭ se află și o mulțime de animale sĕlbatice pentru vênat, precum : porcĭ sĕlbaticĭ, capre, lupĭ, vulpĭ, jderĭ, epurĭ, etc.

Sunt propietatea fraților D-niĭ Grigore și Constantin Ghica : se exploatéză în cantitățĭ foarte marĭ.

In partea de Vest în codri se află *Pétra Șoimuluĭ* în loc înalt și petros, de unde se póte vedea în depărtărĭ marĭ.

Delenilor, dél, situat în partea de Nord a comuneĭ Fântânele, începe din hotarul ce desparte moșia Hancea de moșia Băloșeni și se continuă pe moșia Băneștĭ și Fântânele ; In acest dél isvorĕsc păraiele Cișmeleĭ, Gârla-Mori și Gârla Rêmnicelor, udă moșiile Baloșeni și Fântânele și se varsă în Siret prin iazul Vădulet.

Delénu, dél, în com. Bobulescĭ, pl. Ştefănescĭ, pe acest dél se ḑice că aŭ fost aşeḑată o tabără turcéscă în timpul unuĭ resbel cu Ruşiĭ, urma de şanţuri se věd şi astă-ḑĭ.

Delii-Boeri, (v. Costinescĭ) sat. com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Délul-Mare, dél în codri Deleni, la hotarul moşiei, Deleni şi com. Tudora, numit ast-fel de la înălţimea sa ce predomina tóte délurile din împrejurimĭ. E de natură petrósă.

Délul-Mare, dél în com. Gorbănescĭ, pl. Miletin, se întinde la Nord-Est de satul Vênătorĭ pe moşia Statuluĭ Gorbănesci, de unde trece spre Est în comuna Şoldănescĭ; preste acest dél trece calea judeţeană Botoşanĭ-Ştefănescĭ.

Délul-Mare, dél în com. Poiana Lungă, pl. Siret, se întinde pe teritorul moşieĭ Chiscovata.

Délul-Mare, dél situat în pădure in partea de sud a comuneĭ Slobozia-Secătura plasa Coşula, din acest dél se scóte multă pétră pentru şosele.

Délul-Petreĭ, dél în mijlocul codrilor Delenĭ, nu departe de desfiinţatul sat Lacurile, e de natură petrósă.

In acest dél se găsesce o peşteră sĕpată în stîncă, pe care astă-ḑí poporul o numeşte «Bolta Tâlharilor». Legenda spune că aicĭ locuiaŭ, în vechime, nişce sihastri, carĭ aŭ fost ucişĭ de hoţĭ, luând eĭ locul sihastrilor, unde s'aŭ şi aşeḑat, de unde a rĕmas şi numele pescereĭ.

Délul maĭ pórtă şi numele de Pétra-Şoimuluĭ (v. acest nume.) Că a fost locuinţe omeneştĭ, în acéstă pesceră, se dovedesce din săpĕturile făcute înăuntru precum mese de pétră, paturĭ, cuptóre tóte săpate în pétră; pe pereţĭ se pot vedea nisce inscripţiunĭ nedescifrabile.

Câţĭ-va visitatorĭ aŭ cercetat acéstă pesceră; eşirea e maĭ periculósă de cât intrarea.

Délul-vieĭ, dél pe moşia Jurescĭ, com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Délul, (v. Cristescĭ) sat com. Cristescĭ, pl. Coşula.

Délul-Roş, parte din pădurea moşieĭ Storesci, com. Storescĭ, pl. Coşula se întinde pe délul Ţencuţa.

Dobîrcenĭ, comuna rurală, situată

în partea de Vest a plășeĭ Ștefănescĭ, pe un teritor deluros și compus din satele: *Cișmănescĭ* și *Dobircenĭ*. Este udată de pârâul Corogea care trece prin mijlocul comuneĭ și pârâul Muguța, prin partea de Est, sunt 6 iazurĭ.

Suprafața comuneĭ e de 3183 hect., din care 2717 hect. ale proprietarilor marĭ și 466 hect. ale locuitorilor; și o populație de 291 familiĭ saŭ 1.001 suflete, care locuesc în 200 case, sunt 186 contribuabilĭ, toțĭ locuitorĭ românĭ carĭ se ocupă cu agricultura și crescererea vitelor.

Intinderea locurilor cultivate în 1890 a fost de 1787 hect. și s'a recoltat: 3010 hectol. grâŭ, 1505 hectol., orz, 301 hectol., ovĕz, 4837 hectol., păpușoĭ, 300 hectol., cartofĭ, 500 hectol., fasole, 200 stogurĭ de fîn.

Pe teritorul comuneĭ se află 471 hect. pădurĭ, formate maĭ mult de stejar, se exploatéză și aduc un venit anual de 1745 leĭ.

Viĭ sunt 5 hect. și produc 207 hectol. în valorĭ 2800 leĭ.

Numĕrul vitelor e de 402 boĭ și vacĭ, 51 caĭ, 360 oĭ, 222 porcĭ și 200 stupĭ cu albine; are și 1 móră cu 2 petre.

Budgetul comuneĭ e de 4030 leĭ la veniturĭ și 4009 leĭ 70 banĭ la cheltuelĭ.

Are 2 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 3 cântărețĭ și 1 scoală mixtă cu 1 învĕțător, 30 băețĭ și 2 fete.

Dobîrcenĭ, sat, în partea de Sud a comuneĭ Dobircenĭ, pl. Stefănescĭ, așed̦at pe un dél înclinat spre Nord.

Intinderea moșieĭ e de 2043 hect. din carĭ 1716 hect. ale proprietaruluĭ și 327 ale locuitorilor. Teritorul e ocupat cu semĕnăturĭ și parte cu pădure.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 1072 hect. și s'a recoltat: 1720 hectol. grâŭ, 1075 hectol. orz, 216 hectol. ovĕs, 3225 hectol. popușoĭ, 200 hectol. cartofĭ, 400 hectol. fasole și 101 stogurĭ de fân.

Pădurile aŭ întindere de 429 hect. și viĭ 5 hect.

Numĕrul vitelor e de 269 boĭ și vacĭ, 35 caĭ, 250 oĭ, 125 porcĭ și 200 stupĭ.

In acest sat e reședința comuneĭ Dobircenĭ; are o populație de 223 familiĭ saŭ 749 suflete, locuesc in 140 case, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școală mixtă înființată la 1879 cu 1 învĕțător plătit de Stat, 30 băețĭ și 2 fete.

Dobîrcenĭ, iaz, în satul Dobircenĭ, com. Dobircenĭ.

Dobîrcenilor, pădure de stejar în partea de Vest a comuneĭ Dobîrcenĭ, are o intindere de 300 hect.

Dolina, sat în partea de Nord-Vest a comuneĭ Costinescĭ pl. Târgu, pe valea și pâriul Signa, cu o suprafață de 1465 hect. și o populație de 100 familiĭ saŭ 440 suflete ; are 1 biserică cu 1 cântăreț, 2 morĭ de apă la iazurĭ și 1 móră de abur.

Numĕrul vitelor este de 297 boĭ și vacĭ, 67 caĭ, 1214 oĭ, 8 capre, 131 mascurĭ, 6 stupĭ. Se maĭ află 3 cârciume, 3 comersanțĭ și 6 meseriașĭ.

Dolina, pârâŭ, trece prin mijloclul satuluĭ Dolina com. Costinescĭ și se varsă în părâul Sicno.

Dolina, vale între délurile Dolina si Găuréna, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Dolina, dél, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Dolina, dél în partea de Sud-Vest a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin.

Dolina, pădure în întindere de 430 hect. pe délul Vasilincea, în partea de Vest a moșieĭ Dolina, com. Costinescĭ, pl. Têrgu.

Dolnicenĭ, (v. Brătenĭ sat, com. Brătenĭ, pl. Stefănescĭ.

Dolnicenĭ, iaz, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Brătenĭ, pl. Stefănescĭ, pe moșia Brătenĭ, are o suprafață de 12 hectare.

Dodolea, vale pe moșia Delenĭ, în partea de Nord-Est a comuneĭ Delenĭ, pl. Coșula, între délul Capreĭ, Dodolea și Struna.

Dodolea, dél la Est de valea Dodolea, pe moșia și comuna Delenĭ.

Dodolea, iaz în valea Dodolea, com. Delenĭ.

Doina, vale pe moșia Reusenĭ, în partea de Sud-Vest, comuna Comândărescĭ, pl. Jijia.

Doina, iaz în valea Doina, moșia Reusenĭ, com. Comândărescĭ.

Dómneĭ, (vedĭ mănăstirea Dómneĭ, sat, com. Curtescĭ, pl. Târgu).

Dómneĭ, pârâŭ, isvoresce din locul Isvorul Dómneĭ», udă partea de Nord a satuluĭ Delenĭ, com. Delenĭ și unindu-se cu pârâul Curțiĭ formézā pârâul Josenilor și se varsă în iazul Gurgueta la Nord-Est de Delenĭ.

Domnésca, partea din stânga Jijieĭ, din moșia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia, numită ast-fel de la propietara cea maĭ veche Bogdănésa, care, se ḑice, era din familie domnească.

Domnésca, altă parte din moșia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, în partea de Sud despre moșia Oneștĭ, com. Şipotele, jud. Iașĭ, din care moșie s'a deslipit prin danie și s'a alipit la Rĕusenĭ.

Domnésca, vale în partea de Sud a moșieĭ Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ.

Domnésca, iaz, în valea Domnéscă, în partea de Sud a moșieĭ Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, are o suprafață de 5 hectare; e bogat în pesce.

Domnésca, pădure, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Flămânḑĭ, pl. Coșula, se întinde pe délul Meleĭ și alte ramurĭ ce plécă din Țencușa, are o suprafață de 1287 hect. și se exploatéză sistematic.

Dorme-rĕŭ, șes lângă Miletin în partea de Est a comuneĭ Uricenĭ, pl. Coșula.

Dorobanțĭ, sat în partea de Sud a comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu, pe valea Sicna, este înființat la 1870 pe moșia Statuluĭ, Nicșenĭ, cu noiĭ împropietărițĭ, o populație de 169 familiĭ saŭ 638 suflete; are 1 școlă mixtă cu 1 învĕțĕtor, plătit de Stat și 37 băețĭ.—Are 1 preot și 1 dascăl

Numĕrul vitelor este de 230 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 475 oĭ, 160 mascurĭ, 89 stupĭ cu albine.

Se află o cârciumă, 2 comersanțĭ și 3 meseriașĭ.

Dracșanĭ, comună rurală, în partea de Sud a plășiĭ Târgu-Miletin, se întinde pe valea Sicneĭ, părâuluĭ Ursóia și délurile din drépta și din stânga Sicneĭ, pe un teritor deluros și acoperit cu pădurĭ. Se compune din satele: *Cerchejenĭ*, *Dracșanĭ*, *Dracșinĭ*, *Sulițóia* și *Zlătunóia-Mică*; are o suprafață de 7304 hect. și o populație de 720 familiĭ saŭ 2880 suflete și 701 contribuabilĭ.

Pămêntul e maĭ mult argilos, negru saŭ galben; locurile de cultură aŭ o întindere de 3200 hect. și se produce: 10000 hectol. grâŭ, 25000 hectol. păpușoĭ, 500 hectol. secară, 2500 hectol. orz, 2600 hectol. ovĕs, 250 hectol. fasole, 8000 hectol. cartofĭ.

In partea de Sud și Vest teri-

torul comuneĭ e acoperit cu păduri, asemenea și în partea de Nord, și aŭ o suprafață de 4000 hect. se exploatéză în cantități mari.

In centrul comuneĭ și spre Vest de târgul Sulița este lacul Dracșanĭ, are o suprafață de 1360 hect. cu o lungime de peste 5 km., este bogat în pesce, stuh și papură; aduce un venit de peste 4000 leĭ anual; prin lacul Dracșanĭ curge pârâul Sicna la eșirea căruia se află 1 móră de apă sistem noŭ.

Numĕrul vitelor e de 1431 boĭ și vacĭ, 235 caĭ, 465 porcĭ, 2198 oĭ, 7 livedĭ, 689 mascurĭ și 132 stupĭ cu albine.

Comuna este strĕbătută de calea vecinală comunală Sulița-Talpa în lucru și calea Dracșanĭ-Copălăŭ.

Budgetul comuneĭ are 7667 leĭ 79 banĭ la veniturĭ și 7444 leĭ 55 banĭ la cheltuelĭ.

Sunt 3 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 5 cântărețĭ; 2 școlĭ mixte cu 2 învățătorĭ și 120 scolarĭ.

Dracșanĭ, sat în partea de Sud a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, așezat pe cóstă de deal și în dreapta laculuĭ Dracșanĭ.

Moșia este a prințuluĭ Grig. M. Sturza și are o suprafață de 2466 hect. în care intră și partea locuitorilor. Cu o populație de 240 familiĭ saŭ 960 suflete.

Partea de Sud-Vest e acoperită cu pădure în întindere de 1300 hectare.

In lungul văiĭ Sicna se întinde lacul Dracșanĭ, bogat în ape, pesce și stuh.

In Dracșanĭ e reședința primărieĭ com. Dracșanĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Numĕrul vitelor este de 627 boĭ și vacĭ, 146 caĭ, 695 oĭ, 6 bivolĭ, 496 mascurĭ și 50 stupĭ.

Se maĭ află 1 cârciumă 1 comersant și 1 meseriaș.

La Dracșanĭ, în ținutul Hârlăuluĭ a urmat bătălie între turcĭ sub comanda luĭ Schindir pașa carĭ susțineaŭ în domnie pe Radul Vodă și Leșĭ și Cazacĭ sub comanda luĭ Coretchi carĭ susțineaŭ pe Dómna luĭ Ieremia Movilă. Și aŭ învins Turciĭ prinḑênd pe Dómna și familia sa și pe Coretchi și i-aŭ dus în robie la Constantinopol.

Aice, cum spune cronicarul, fu perderea caseĭ luĭ Ieremia Movilă. (veḑĭ Letop. Tom. I, pag. 234).

Dracșanĭ, lac pe moșia Dracșanĭ, com. Dracșanĭ, pl. Miletin, se întinde pe valea Sicna, cu o suprafața de 1360 hect., are 1 móră de apă.

Pe apele sale trăesc, în timpul

verei, o mulțime de paseri aquatice, între cari de multe ori și lebede, apoi nenumerate rațe, gâște sëlbatice, becați, lișițe, pescari, bitlani, etc.

Se pescuesce de mai multe ori pe an pentru o valóre de 14000 lei pe an; se găsesce în el mai cu seamă crap, caras, știucă, lin, mreană, etc.

Dracsinĭ, sat, pe cóstă de deal, în drépta laculuĭ Dracșanĭ, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, pe moșia Dracșanĭ, cu o suprafață de 2072 hect. pământ atât al locuitorilor cât și al proprietaruluĭ și o populație de 250 familii saŭ 1000 suflete și 245 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântăreți și 1 școlă mixtă cu 1 învățëtor plătit de județ și 80 școlari.

Numĕrul vitelor este de 412 boĭ și vacĭ, 87 caĭ, 610 oĭ, 166 mascurĭ, 20 stupĭ cu albine.

Se află 2 cârciume, 3 comersanțĭ, și 2 meseriașĭ.

Relativ la vechimea acestuĭ sat se dice, eraŭ pădurĭ, că într'o poiană s'ar fi stabilit câte-va familiĭ de peste Prut și din Bucovina, sunt vre-o 200 anĭ. In urma năvăliref Turcilor asupra unuĭ mic sătișor ce era în stânga laculuĭ Dracșanĭ, numit *Selıștea* pe locul numit astă-zĭ Lipovenĭ, locuitoriĭ ar fi fugit în drépta laculuĭ, în poiana unde se stabilise câțĭ-va. Se dice ca Turciĭ i-ar fi prins și tăiat în biserică pe parte din ómeniĭ din Seliște. Maĭ târdiŭ un preot Andreĭ ar fi mutat bisericuța de lemn din Seliștea pe locul Dracsinilor, carĭ pe atuncĭ se numea *Bejinarĭ*, adică ómenĭ scăpațĭ cu fuga. Locuitoriĭ uneĭ alte localitățĭ *Ciorenĭ* aŭ venit încă aicĭ și aŭ mărit satul

Cu ocasia împroprietărieĭ locuitorilor la 1864 s'aŭ maĭ adaos vre-o 20 familiĭ ce locuiaŭ într'o poiană numită *Tăetura*, unde era și o velniță, dar s'a disființat.

Ca dovedĭ că a existat satul Selistea și despre vechimea sa sunt una cruce cu inscripția ruséscă și o carte scrisă rusesce care se dice a fi aduse de la biserică din Seliște.

Dracsinĭ, dél, în satul Dracsinĭ, com. Dracșanĭ.

Dracilor, iaz în com. Todirenĭ, moșia Todirenĭ, pl. Jijea.

Dragomirescĭ, ponóre pe moșia Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Drăgan, urmă de fântână pe cósta

dealuluĭ Ţencuşa, com. Storescĭ, unde se ḑice că poposiaŭ hoţiĭ.

Drĕsleuca, pârâŭ isvoresce din iazul Loescĭ com. Cucorenĭ, trece prin comuna Curtescĭ, Baluşenĭ şi Dracşanĭ şi se varsă în lacul Dracşanĭ.

Drĕsleuca, vale, prin care curge pârâul Drĕsleuca.

Drislea, pârâŭ, isvoresce din com. Şoldănescĭ din iazul Henik şi se varsă în Jijia la Ionăşenĭ.

Drogi, podiş, pe moşia Dobîrcenĭ, com. Dobîrcenĭ.

Dubiţa, iaz pe moşia Lătăĭ, com. Lătăĭ, pl. Coşula.

Dumbrăvenĭ, comună rurală, în partea de Sud a plăşeĭ Siret, se întinde pe valea Siretuluĭ, la Est pe valea Suceveĭ, la Vest şi pe delurile dintre Siret şi Sucéva. Tot teritorul comuneĭ e format din o singură moşie Dumbrăveniĭ şi avênd următórele sate: *Dumbrăvenĭ*, *Sălăgerĭ*, *Văratic şi Verescĭ*.

Suprafaţa comuneĭ e de 15758 hectare, din carĭ 12758 hectare ale proprietaruluĭ şi 3000 hectare ale locuitorilor şi cu o populaţie de 971 familiĭ saŭ 4087 suflete, carĭ locuesc în 822 case; sunt 842 contribuabilĭ, toţĭ locuitorĭ românĭ şi vre-o câte-va familiĭ de evreĭ şi nemţĭ.

Pământul este de calitate bună productiv în cereale şi legume pe a cărora întindere de 10000 hectare se produce: 4903 hectol. grâŭ, 3976 hectol. orz, 541 hectol. ovĕs, 2465 hectol. secară, 7300 hectol. păpuşoĭ, 5000 hectol. cartofĭ, 80 hectol. mazere, 180 hectol. fasole; are 289 hect. pădure, viĭ nu sunt.

Numĕrul vitelor e de 1799 boĭ şi vacĭ, 276 caĭ, 2647 oĭ, 6 capre şi 262 porcĭ.

Are 1 fabrică de spirt (velniţă) care produce 2923 hectol. spirt pe an, alte fabricĭ şi morĭ nu sunt; sunt 33 comercianţĭ 30 meseriaşĭ.

Comuna e străbătută de calea ferată Paşcanĭ-Iţcanĭ linia principală, avênd gara Verescĭ, de unde plécă spre Nord linia Verescĭ-Botoşanĭ, linie secundară; apoĭ e strĕbătută de şoséua judeţeană Botoşanĭ-Burdujenĭ petruită şi soseaua vecinală Dumbrăvenĭ-Fântânele.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 12410 leĭ 60 banĭ şi la cheltuelĭ 12397 leĭ 55 banĭ.

Sunt 4 bisericĭ cu 4 preoţĭ şi

5 cântăreţĭ şi 2 şcolĭ de băeţĭ, cu 2 învăţĕtorĭ şi 158 băeţĭ, 2 şcolĭ de fete cu 2 învĕţătóre şi 70 fete.

Numĕrul copiilor ce aŭ etatea cerută de lege de a frequenta şcóla e de 180 băeţĭ şi 120 fete.

Dumbrăvenĭ, sat în centrul comuneĭ Dumbrăvenĭ, pl. Siret, pe moşia Dumbrăvenĭ, are 15758 hectare şi o populaţie de 737 familiĭ, saŭ 2862 suflete.

Are 2 bisericĭ şi 1 capelă la cimitir cu 2 preoţĭ şi 2 cântăreţĭ, 1 scólă de băeţĭ cu 1 învăţĕtor plătit de stat şi 104 băeţĭ şi 1 scólă de fete cu 1 învăţĕtóre plătită de judeţ şi 54 fete.

Se află 13 cârciume, 29 comersanţĭ şi 23 meseriaşĭ.

In acest sat e reşedinţa comuneĭ Dumbrăvenĭ. Acesta e satul cel maĭ mare şi maĭ populat din pl. Siret.

Numĕrul vitelor e de 828 boĭ şi vacĭ, 120 caĭ, 1204 oĭ, 220 porcĭ, 8 capre şi 47 stupĭ cu albine.

Legenda spune că în locul comuneĭ Dumbrăvenĭ era o pădure numită Dumbrava în mijlocul căreia era un schit de călugărĭ, numit Trestióra şi maĭ în urmă Dumbrăvióra, care era pendinte de M-rea Putna din Bucovina. Puţiniĭ locuitorĭ ce s'aŭ stabilit în Dumbrăvióră pe lângă schit aŭ fost numiţĭ Dumbrăvenĭ. Maĭ târḑiŭ s'aŭ maĭ adunat şi locuitoriĭ din desfiinţatul sat Româneseĭ, situat între jumĕtate distanţă de la Dumbrăvenĭ la Siret şi din satul ce se ḑice că era în stânga Siretuluĭ, în faţa poduluĭ de peste Siret de astă-ḑĭ, despre a căreia existenţă sunt urmele unuĭ cimitir şi biserică, carĭ se vĕd spre Sud de pod.

Dumbrăvenĭ, parăŭ, ce curge prin comuna Dumbrăvenĭ şi se varsă în gârla isvórelor Româneseĭ.

Dumbrăvióra, (V. Dumbrăvenĭ, sat).

Dumbraveĭ, dél, com. Brehuescĭ, pl. Siret

Dumbraveĭ, vale, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Dumbraveĭ, ponor rîpă, formată de pârâul Petricel, com. Storescĭ, pl. Coşula.

Dumbrava, dél, în partea de Vest a comuneĭ Cristescĭ, pl. Coşula, se ḑice că a fost acoperit cu pădurĭ saŭ dumbravă, astă-ḑĭ e loc arabil.

Dumbrăviţa, dél, în partea de Sud-Est a com. Cristescĭ pl. Coşula, acoperit cu hucégurĭ de pădure.

Dumbraveĭ, pârâŭ, isvoresce de lângă Schitul Orăşenĭ, com. Cristescĭ, curge pe moşia Cristescĭ şi se varsă în pârâul Alghia, formând iazul Dumbrava.

Dumbrava-Négră, pădurice, în întindere de 35 hectare, în com. Bobulescĭ, pl. Stefănescĭ.

Dumbrava, pădure de 45 hectare, în com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Dumbrava, pădure de 21 hect., în com. Fantânele, pl. Siret.

Dumbrava, isvor, pe moşia Delenĭ, din care ese pârâul Recea, un afluent al Bahluiuluĭ.

Dumbraveĭ, dél, pe teritorul moşieĭ Vlădenĭ, com. Fântanele.

Dumbraveĭ, vale, între délul Dumbraveĭ şi valea Hrişcanilor, pe moşia Vlădenĭ, com. Fântânele, pl. Siret.

Durnescĭ, comună rurală, în partea de Vest a plăşeĭ Stefănescĭ, e formată din satele: *Cucutenĭ-Răzăşĭ, Cucutenĭ-Tufescu şi Durnescĭ-Brănişténu.*

Teritorul comuneĭ e compus maĭ mult din délurĭ şi podişe întinse cu puţine văĭ. Suprafaţa comuneĭ e de 4080 hect. din carĭ 3625 hect. ale propietarilor marĭ, 395 hect. ale locuitorilor şi 60 hect. ale răzaşilor.

Populaţiunea e de 193 familiĭ saŭ 969 suflete, din carĭ 480 bărbaţĭ şi 489 femeĭ, carĭ locuesc în 166 case, sunt 235 contribuabilĭ.

Intinderea locurilor cultivate e de 1616 hect. şi se produce 3883 hectol. grâŭ, 2321 hectol. păpuşoĭ, 737 hectol. orz, 335 hectol. oves, 70 stogurĭ de fân. Pădurĭ nu se află în comună; viĭ sunt 3, carĭ aŭ o întindere de 20 hect. şi aŭ produs 305 hectol. vin, în valóre de 2000 leĭ.

Numĕrul vitelor e de 547 boĭ şi vacĭ, 206 caĭ, 1739 oĭ, 115 râmătorĭ şi 70 stupĭ cu albine.

Are 3 morĭ de apă.

Budgetul comuneĭ e de 4255 leĭ la veniturĭ şi 4248 leĭ la cheltuelĭ.

Sunt 2 bisericĭ cu 2 preoţĭ, 3 cântăreţĭ şi 1 paracliser, o scólă mixtă cu 1 învĕţător plătit de Stat şi 58 elevĭ.

Se află 4 cârciume, 4 comersanţĭ şi 8 meseriaşĭ.

Durnescĭ-Brănişténu, sat în comuna Durnescĭ, pl. Stefanescĭ, în partea de Vest a comuneĭ; are o suprafaţă de 2684 hect., din carĭ 2431 proprietate mare şi 253 ale locui-

torilor și o populație de 87 familii saŭ 401 suflete, carĭ locuesc in 80 case.

In acest sat e reședința comuneĭ Durnescĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântăreți și 1 scólă mixtă cu 1 învățĕtor și 58 școlarĭ.

Numĕrul vitelor e de 390 boĭ și vacĭ, 120 caĭ, 1333 oĭ, 60 porcĭ și 25 stupĭ cu albine.

Se află 2 cârciume, 2 comersanțĭ și 5 meseriașĭ.

Durnescĭ-Mitropolieĭ, fostă moșie a Statuluĭ și mic sat în partea de Est a comuneĭ Rînghilescĭ, plasa Stefănescĭ în drépta Prutuluĭ. In urma împroprietăririlor de la 1879 pe o parte din moșie, s'a format satul noŭ Santa-Maria, iar partea rĕmasă fu înstreinată de Stat, cumpĕrată și alipită la moșia Rînghilescĭ.

Astă-ḑĭ sub numele de Durnescĭ-Mitropolieĭ, se cunósce mica catună așeḑată pe marginea șoseleĭ județene Stefănescĭ-Iașĭ, în partea de Est a satuluĭ Santa-Maria, are o populație de 31 familiĭ saŭ 105 suflete și o întindere de 369 hect., avênd 28 contribuabilĭ.

In vechime satul se numia *Perițanĭ* și era așeḑat in ponóre maĭ spre Nord pe malul Prutuluĭ, însă din causă că Prutul risipea malul și locuitoriĭ împroprietărindu-se la 1864 aŭ format, mutându-se pe locul de astă-zĭ satul luând și numele de Durnescĭ dupĕ numele vechiuluĭ proprietar Durnea.

Astă-zĭ Statul maĭ are o mică pădure de răchită (salcie) lângă Prut.

Numĕrul vitelor este de 48 boĭ și vacĭ, 8 caĭ, 70 oĭ, 18 mascurĭ.

Durnescĭ, sat așeḑat în partea de Nord-Vest a comuneĭ Ungurenĭ, pl. Jijia, cu o suprafață de 1083 hectare și o populație de 45 familiĭ saŭ 166 suflete, avênd 53 contribuabilĭ. Numĕrul vitelor este de 143 boĭ și vacĭ, 64 caĭ, 290 oĭ, 32 mascurĭ.

Se maĭ află 1 cârciumă și 1 comersant.

Durnescilor, pârâŭ, isvoresce de pe moșia Ciorohal, trece pe pămêntul locuitorilor din Santa-Maria, formézā 2 iazurĭ și se varsă în Prut între Santa-Maria și Durnescĭ.

Durnescilor, dél lângă Prut, în partea de Nord-Est a comuneĭ Rînghilescĭ, pl. Stefănescĭ, este o ramificare a délurilor Cracalieĭ, carĭ merg spre Sud-Est la Prut, împreună cu ramurile dé'ul Boroseni și Berza.

Durduc, pârâŭ care scurge în Jijia apa din iazul Rușilor, com. Comăndărescĭ, moșia Reusenĭ.

Dumitróia, baltă pe teritorul com. Brehuescĭ, pl. Siret, pe șesul Siretuluĭ.

Drumul-piciorului, pădure, pe moșia Stâncescĭ, com. Curtescĭ, plasa Târgu.

E

Enache, pădure de stejar, în intindere de 16 hect., pe moșia Baloșenĭ, com. Fântânele, pl. Siret.

Epăria, podiș, pe moșia Guranda, com. Băbicenĭ, pl. Stefănescĭ.

Epăria, iaz, pe moșia Guranda, com. Băbicenĭ.

Epăria, vărsătură din apele Siretuluĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Epurenĭ, sat, situat pe drépta Jijieĭ, în partea de Sud a comuneĭ Ungurenĭ, pl. Jijia, cu o suprafață de 1716 hect. și o populație de 122 familiĭ saŭ 436 suflete și 92 contribuabilĭ.

Are 1 biserică făcută de locuitorĭ și 1 moară de abur

Numĕrul vitelor este de 298 vite cornute, 112 caĭ mari și micĭ, 1420 de oĭ, 6 capre, 2 bivolĭ, 32 mascurĭ, 26 stupĭ.

Se află 1 biserică și 1 dascăl, 2 cârciume și 2 comersanțĭ.

Epurieĭ, grădinĭ de legume în stânga Jijieĭ, pe moșia Todirenı, com. Todirenĭ, pl. Jijia.

Epuroĭ, poiană, în pădurea com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Erche, isvor, în com. Salcea, pl. Siret, forméză un pârâŭ care se varsă in rîul Suceava.

Eslele-Boilor, iaz pe moșia și com. Durnescĭ, pl. Stefănescĭ.

Ezuruluĭ, vale in com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

F

Făgăt, pădure, în intindere de 70 hect. lângă satul Dracsinĭ, com. Dracșanĭ, pl. Miletin.

Făgățel, pădure pe moșia Orășenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Făget, pădure in întindere de 243

25481

hect., situată între Verescĭ şi Dumbrăvenĭ, com. Dumbrăvenĭ, pl. Siret.

Fântânele, comună rurală, situată in partea de Sud a plaseĭ Siretul, se întinde pe délul Delenĭ, şesul Suceveĭ şi Siretuluĭ şi parte pe valea şi délurile din stânga Siretuluĭ şi se compune din satele: *Băloşenĭ* (Stamatele) *Bănescĭ*, *Fântânele*, *Joldescĭ*, *Roşcanĭ* şi *Slobozia* (Bustiucul).

Teritorul comuneĭ este maĭ mult şes ocupând văile Siretuluĭ şi Suceveĭ, are o suprafaţă de 4359 hect., şi o populaţie de 927 familiĭ saŭ, 4000 suflete, locuitorĭ românĭ şi parte ruşĭ romanisaţĭ, sunt şi câte-va familiĭ de evreĭ, germanĭ şi armenĭ şi se ocupă cu agricultura şi crescerea vitelor şi parte cu meşteşugul şi negoţul.

Sunt 3903 hect. pământ de cultură şi se produce: 12.995 hectol. grâŭ, 2760 hectol. secară, 4600 hectol. orz, 5750 hectol. ovĕs, 22747 hectol. popuşoĭ, 1400 hectol. fasole, 3980 hectol. cartofĭ, are 141 hect. pădure, viĭ nu sunt.

Comuna este de ajuns udată de apele Siretuluĭ la Est şi Suceava la Vest, maĭ multe pârae şi un mare numĕr de bălţĭ şi iazurĭ, parte avênd isvóre propriĭ, parte formate din vĕrsăturile Siretuluĭ, sunt fórte bogate în pescĭ şi racĭ.

Numĕrul vitelor e de 1100 boĭ şi vacĭ, 209 caĭ, 764 porcĭ, sunt 3 prisăcĭ, care produc pe an 3000 kgr miere şi 300 kgr. ceară.

Are 3 morĭ de apă; sunt 16 comercianţĭ şi 42 meseriaşĭ.

Soselе petruite strĕbat comuna în tóte părţile, ast-fel este calea judeţiană Burdujenĭ-Slobozia-Hancea, altă ramură trece Siretul la Joldescĭ, pe un pod umblător făcut de judeţ.

Are 6 bisericĭ cu 5 preoţĭ şi 7 cântăreţĭ şi 4 şcolĭ mixte, cu 4 invĕţătorĭ şi 230 şcolarĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 8961 leĭ şi la cheltuelĭ 8933 leĭ.

NB. Până la 1868, comuna a purtat numele de Bănescĭ.

Se află 8 cârciumĭ, 15 comersanţĭ şi 41 meseriaşĭ.

Fântânele, sat, situat pe loc şes in centrul comuneĭ Fântânele, pl. Siret; moşia e proprietate particulară are 3 sate Fântânele, Roşcanĭ şi Slobozia şi o întindere de 1929 hect. şi o populaţie de 104 familiĭ saŭ 528 suflete.

Teritorul moşieĭ este aprópe un şes care se întinde între Siret şi Sucéva şi care în mare parte este inundat în timpul revĕrsări-

lor, are multe bălți, iazuri și gârle.

Numĕrul vitelor e de 284 boi și vaci, 41 cai, 702 oi, 167 porci și 295 stupi cu albine.

Pe moșie se află o pădure de 20 hect.

Este reședința comunei Fântânele; are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț, 1 școlă mixtă, cu 1 învĕțător și 39 școlari.

Se află 1 cârciumă, 3 comersanți și 7 meseriași.

Fântâna-Popii isvor, de unde ese pârâul Banului, sub délul Brătenilor, com. Dăngeni, pl. Jijia.

Fântâna-Roșului, poiană în pădure, com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Fântâna-Turcului, poiană în pădure, com. Brăteni, pl. Ștefănesci unde este o fântână făcută, se zice, de Turci.

Feredieni, comună rurală, în partea de Nord-Vest de comu a, Deleni, p'. Coșula și se compune din satele : *Feredieni*, *Poiana* și *Unsa*.

Teritorul sĕŭ e fórte accidentat, format din déluri înalte petróse și repeḑi, cum e Cerbătoarea care e continuarea délului Tencușa, și văi înguste, ocupat în partea de Vest de păduri iar în partea de Est de semĕnături, are o suprafață de 2590 hect. și o populație de 240 familii saŭ 941 suflete, locuitori români cari se ocupă pe lângă agricultură și cu olăria și rotăria.

Întinderea locurilor cultivate e de 1010 hect. și se produce 1400 hectol. grâŭ, 700 hectol. orz, 100 hectol. ovĕs, 2200 hectol. popușoi, 32 hectol. cartofi, 10 hectol. fasole.

Pădurile ocupă tot teritorul comunei și se întind spre Sud-Vest și Sud și aŭ o întindere de 1287 hect.

Numĕrul vitelor e de 416 boi și vaci, 98 cai, 345 oi, 124 porci 260 stupi cu albine.

Are 7 mori de apă pe pârâul Cerbătórea (derivă de la a ferbe).

Budgetul comunei e de 2100 lei la venituri și 2100 lei la cheltueli.

In comună sunt 2 biserici servite de 1 preot și 2 cântăreți și 1 școlă mixtă a comunei cu 1 învĕțător și 10 școlari.

In comună sunt 29 olari și 7 rotari.

Feredieni sat, în partea de Sud a comunei Feredieni, pl. Coșula, situat pe cósta de Nord-Est a délului Cerbătórea saŭ gâlgâitórea. Acest dél nu e de cât continuarea

délului Țencușa din com. Storescĭ și Rĕdenĭ, de unde trece în com. Delenĭ.

Moșia e a Statuluĭ, rĕmasă de la Grig. Crupenschi fără urmașĭ, are o întindere de 2259 hect., din carĭ 1287 hect. pădure, are o populație de 119 familiĭ saŭ 471 suflete, locuitorĭ românĭ carĭ se ocupă cu agricultura, rotăria și olăria.

Aicĭ este reședința comuneĭ, are 1 biserică servită de 1 preot și 1 cântăreț, precum și 1 șcólă cu 1 învĕțător și 10 elevĭ.

Numĕrul vitelor e de 243 boĭ și vacĭ, 47 caĭ, 181 oĭ, 80 porcĭ și 210 stupĭ cu albine.

Are 7 morĭ de apă pe părâul Cerbătórea, este strĕbătut de o șosea petruită.

Legenda atribue acestuĭ sat o vechime mare, însă se spune că satul era așezat, maĭ spre Nord, în valea poduluĭ Cucóneĭ ; nimic nu probează însă, că pe acel loc ar fi existat sat ; urme nu sunt.

Cea maĭ veche familie cunoscută că a stăpânit această moșie este Lupu Crupenschi ; acésta se constată atât din testamentul lăsat de Grig. Crupenschi, când a dat moșia mănăstireĭ Neamțuluĭ, cât și din inscripțiile bisericeĭ, despre care vom vorbi.

Biserica actuală din satul Feredienĭ este zidită de Iordache Crupenschi, dupĕ cum se constată din inscripția de deasupra ușeĭ din pridvor, fără însă a pune data. Se constată însă de pe o pétră mormêntală din biserică data aproximativă a reedificăreĭ, precum : «Sub acéstă pétră sunt ósele robilor luĭ D-zeŭ Lupu Krupenschi Stolnic și o soțieĭ sale Iafta Cuzoia, care a reposat la veletul 1775 genar 2, iar reposatul la 1770 April 28, cum și viața sa a fost 73 anĭ, a căror óse s'aŭ adus de la alte biserici de mine Iordache Krupenschi fiul lor...»

Inainte de clădirea acesteĭ bisericĭ fuse alta, după cum probéză locul bisericeĭ și semne de morminte, în partea de Nord a actualeĭ bisericĭ.

O cruce aflată în actuala biserică pórtă inscripția : logofĕtul Grigore Krupenschi, acéstă sfântă cruce, lemnul este foarte vechiŭ, de la biserica din satul Feredienĭ din vremea bunuluĭ meŭ vornic Lupu Krupenschi, care acum s'aŭ ferecat cu argint de către mine în anul 1865 Marte 25, spre vecinica pomenire a sa și a tot némul sĕŭ». Acésta probéză existența uneĭ alte bisericĭ în Feredienĭ, care cu timpul și din cause necunoscute s'aŭ desființat. Crucea despre care am vorbit e lucrată în diamante, asemenea în genere, toate podóbele biserice

sunt lucrate în aur și argint, acésta dovedesce bogăția vecheĭ biserici.

Maĭ sunt în biserica din Feredienĭ treĭ șiragurĭ de monedĭ vechí de aur, de argint și de aramă: franceze, belgiene, germane, grecescĭ și latine, între cele maĭ vechĭ sunt: latine 1091, 1627, 1753, 1761, romane 1594, 1596, o medalie veche cu inscripția:

Dacia Lito, o icónă cu inscripția: «Das ist gotes lamb vielx der veed sunt tergt Jonn» și chipul unuĭ miell și multe altele.

Feraru, dél, în com. Brătenĭ, pl. Ştefănescĭ, numele se zice a-ĭ fi rĕmas de la un ferar care avea imaș de vite pe acest dél.

Ferbinteluĭ, poiană în codri Delenĭ.

Fetescĭ, sat în partea de Nord a comuneĭ Satul-Burdujenĭ, situat pe pârâul Fetescĭ, are o populație de 245 famili saŭ 429 suflete.

Numĕrul vitelor este de 60 boĭ marĭ și micĭ, 5 caĭ, 20 oĭ, 15 mascurĭ și 13 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 2 cârciume, 2 comersanțĭ și 4 meseriașĭ.

Fetescĭ, fost schit de călugărĭ, așeḑat în pădure și pe vêrful déluluĭ Grigorescĭ, biserica e făcută de Scarlat Miclescu, pe locul uneĭ alte biserici vechĭ, despre care nu se scie când a fost fondată. Schitul astă-zĭ este nelocuit de călugărĭ.

Fetescĭ, pârâŭ vine din satul Fetescĭ com. Burdujenĭ-Sat, de la Vest spre Est, primesce în stânga pe pârâul Porculuĭ intră în satul Grigorescĭ și se varsă pe stânga pârâuluĭ Petrosul, com. Călinescĭ, pl. Siret.

Fetița, pârâŭ isvoresce din Țencușa și se varsă în pârâul satuluĭ com. Storescĭ, pl. Coșula.

Flămânḑĭ, comună rurală, situată în centrul plășeĭ Coșula, se întinde la Nord-Vestul déluluĭ Țencușa pe un teritor ondulat de délurĭ și acoperit cu pădurĭ. Comuna se compune din satele: *Cordun*, *Flămânḑĭ*, *Poiana* și *Prisăcanĭ*; are o suprafață de 5.900 hect., din carĭ 1753 hect. ale locuitorilor și 4147 hect., proprietate mare, din carĭ 1287 hect. e acoperit cu pădure, în care predomină fagul, carpenul, plop și teiŭ.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 3600 hectare; viile aŭ o întindere de 10 hect. și aŭ produs 380 hectol. vin.

Are o populație de 2895 suflete și 516 familiĭ, locuesc în 534 case, sunt 458 contribuabilĭ, locuitorĭ

români, carĭ se ocupă cu agricultura și parte cu lemnăria.

Numĕrul vitelor e de 1,300 boĭ și vacĭ, 261 caĭ, 1120 oĭ, 303 porcĭ.

Comuna e strĕbătută în partea de Nord-Est de calea națională Botoșanĭ Hărlăŭ, și de șosele comunale.

Are o móră de apă pe pârâul Miletin.

Sunt 4 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 5 cântărețĭ; 1 școală de băețĭ cu 1 învĕțător plătit de stat și 53 elevĭ; 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre și 19 eleve.

Numĕrul copiilor cu etatea de a frequenta școla e de 158 băețĭ și 143 fete.

Budgetul comuneĭ e de 6390 leĭ la veniturĭ și 6367 leĭ, 30 banĭ la cheltuelĭ.

In acéstă cătună se află 8 cârciume, 10 comersanțĭ și 17 meseriașĭ.

Flămăndĭ, sat, așezat pe valea Fundóia, în partea de Sud a comuneĭ Flămândĭ, pl. Coșula; moșia Flămândĭ formează tot teritorul comuneĭ Flămândĭ, cu tóte satele din carĭ e compusă.

Satul Flămândĭ are o populație de 185 familiĭ saŭ 982 suflete, are 3 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 5 cântărețĭ, 1 școlă de băețĭ cu 1 învĕțător și 53 școlarĭ; 1 școlă de fete cu o învĕțătóre și 19 eleve.

Satul Flămândĭ nu pare a avea o vechime mare. Cel maĭ vechiŭ proprietar cunoscut a fost Teodor Baluș, care își făcu case de cărămidă în partea de Nord a satuluĭ și o biserică de zid pe care o sfinți la 1813. Treptat își mări moșia prin cumpărăturĭ de la Alex. Mavrocordat, fostul proprietar al Storescilor și de pe la răzașĭ, carĭ sĕ zice eraŭ stabilițĭ in partea câmpuluĭ. Insă în satul vechiŭ fiind puținĭ locuitorĭ, Baluș a adus óments din diferite părțĭ cum și din Bucovina și din Galiția, le-a dat voe să facă case și să fie ca muncitorĭ pe moșie și cum ceĭ maĭ mulțĭ eraŭ sĕracĭ și lipsițĭ de tóte, vecinii i-aŭ numit *Flămândĭ*, de unde a rĕmas și numele satuluĭ și comuneĭ. O parte de sat maĭ e numit și Valea Fundóia de la numele văeĭ pe care e așeḍat.

Numĕrul vitelor este de 280 boĭ și vacĭ, 92 caĭ, 602 oĭ, 1 capră, 89 mascurĭ, 96 stupĭ.

Se află 2 cârciume, 3 comersanțĭ și 8 meseriașĭ.

Frăsineilor, dél în partea de Sud-Vest a comuneĭ Trușescĭ, se prelungesce în drépta pârâuluĭ Drislea.

Frăsineĭ, părăŭ pe moșia Cobicenĭ

în partea de Sud-Vest a comunei Todireni.

Frăsineĭ, vale între délul Holm și hotarul Cișmeleĭ în com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Frăsineĭ, pădure de 14 hect. în com Zlătunóia, pl. Miletin.

Frasinĭ, pădure în valea Frasinĭ de 143 hect. pe moșia Drăcșanĭ în partea de Vest a comuneĭ Drăcșanĭ.

Frăsiniș, pădure mică în partea de Sud-Est a comuneĭ Gorbănescĭ, pl. Miletin.

Frumușica, pădure de 70 hect. în partea de Sud a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin.

Frumușica, târgușor prin care trece calea națională Botoșanĭ - Hârlăŭ, situat în partea de Nord-Est a comuneĭ Storescĭ, moșia Storescĭ, pl. Coșula, are o populație de 140 familiĭ saŭ 400 suflete, locuitoriĭ sunt ceĭ maĭ mulțĭ evreĭ.

Acest târgușor este înființat la anul 1844 de proprietarul moșieĭ de atuncĭ D. A. Mavrocordat.

Se ḑice că înainte de înființarea târguluĭ era aicĭ o cârciumă la șlehul mare, unde era și poșta veche. La acéstă cârciumă era o cârciumărésă vestită prin frumusețea sa și drumeții o numiaŭ «Frumușica». In urmă numele eĭ a rĕmas cârciumeĭ și maĭ apoĭ și târgul care s'a așezat chiar împrejurul cârciumeĭ a rĕmas numit Frumușica. In Frumușica sunt 124 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 187 boĭ și vacĭ, 110 caĭ, 42 capre, 26 porcĭ.

Se maĭ află 8 cârciume, 50 comersanțĭ și 58 meseriașĭ.

Fundóia, pârâŭ, care isvoresce de pe moșia Silișcanĭ, com. Brătenĭ, forméză iazul Fundóia.

Fundóia, vale prin care curge pârâul Fundóia, com Brătenĭ.

Fundóia, vale în partea de Nord-Est a comuneĭ Todirenĭ, este un iaz aicĭ.

Fundóia, vale în partea de Vest a com. Dobîrcenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Fundóia, pârâŭ, care curge prin valea Fundóia, com. Dobîrcenĭ.

Fundóia, (satuluĭ) pârâŭ format din isvóre, curge prin satul Drăcșanĭ, com. Drăcșanĭ și se varsă în lacul Drăcșanĭ.

Fundóia (valea) vedĭ Flămândĭ sat, com Flămândĭ.

Fundóia, pârâŭ isvoresce din pădurea Fundóiea, com. Zlătunóia, curge pe marginea satuluĭ Băznósa și se varsă în pârâul Sicna, com. Zlătunóia.

Fundóia, dumbravă de 14 hect. în com. Zlătunóia partea de Sud.

Fundul-Măgióreĭ, poiană în codriĭ Delenĭ.

Furilor, dél în com. Mânăstirenĭ, pl. Târgu.

Furilor, drum vechiŭ, care merge pe moșiele Ringhilescĭ, Ciornohal și Pogorescĭ, délurile Cracalia și trece pe podișul Turia, în jud. Iașĭ.

Furnicariĭ, vezĭ Cristescĭ sat, com. Cristescĭ).

Furnicariĭ, dél în Partea de Vest a satuluĭ Cristescĭ, com. Cristesc , numit ast-fel de la multele moșiróie de furnicĭ ce eraŭ acolo.

Furnicariĭ, pârâŭ curge prin partea din satul Cristescĭ numită Furnicarĭ, și se varsă în iazul Lipovenĭ, com. Cristescĭ.

G

Galbaza, vale, în pădure între délurile Chirivóia și Hulm, pe moșia Orășenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Galbaza, mlaștină în valea Galbaza, com. Curtescĭ.

Ganeș, vale pe moșia Todirenĭ în partea de N.-E. a comuneĭ Todirenĭ.

Gavana, pădure pe moșia Statuluĭ Bucecea, com. Călinescĭ, are o suprafață de 98 hectare, expusă spre Nord-Vest și întindându-se pe locurĭ ripóse.

Gavanuluĭ, ponor în com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Garduluĭ, vale ce străbate în partea de Est moșiile Petrescĭ, Șătrărenĭ, Crăciunenĭ și Jumătățenĭ din com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Găinăria, iaz, pe moșia Rînghilescĭ, com. Rînghilescĭ, are o suprafață de 15 hect.

Găinăria, iaz, pe moșia Dângenĭ, com. Dângenĭ, pl. Jijia.

Găinăria, vale in partea de Nord

a délului Lutul-Galben, com. Delenĭ, pl. Coșula.

Găinăria, iaz, in valea Găinăria com. Delenĭ, pl. Coșula.

Găunósa, movilă pe délul Gurgueta, com. Delenĭ, pl. Coșula.

Gălușcă, iaz, com. Todirenĭ, pl. Jijia.

Găurenĭ, (vedĭ Berza sat, com. Rînghilescĭ, pl. Stefănescĭ),

Găureana, sat în partea de Nord a comuneĭ Costinescĭ, pl. Târgu, pe moșia Dolina, are 13 familiĭ saŭ 60 suflete.

Gânduluĭ, iaz, com. Durnescĭ, pl. Stefănescĭ.

Gârbescĭ, sat, situat pe cósta de dél în drépta pârâuluĭ Sicna în partea de Sud a comuneĭ Zlătunóia, pl. Miletin, are o întindere de 160 hect. pământ al locuitorilor și o populație de 56 familiĭ saŭ 212 suflete și 67 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor: 60 boĭ și vacĭ, 8 caĭ, 250 oĭ, 40 porcĭ și 30 stupĭ.

Gârla-Moriĭ, isvoresce din délul Delenĭ, moșia Balușenĭ și se varsă în iazul Văduleț, la Bănescĭ com. Fântânele.

Gârla-Remnicilor, isvoresce din délul Delenĭ, curge pe moșia Bălușenĭ și se varsă în gârla luĭ Boghian, com. Făntânele, pl. Siret.

Gârla-Săpată, isvoresce din iazul Văduleț, curge pe moșia Făntânele, pl. Siret, formând în cursul sĕŭ maĭ multe bălțĭ adâncĭ numite Bulbóne.

Gherman, movilă, pe délul Pogorescĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia

Gherghel, iaz com. Dobîrcenĭ, pl. Stefănescĭ.

Gherăescĭ, (Vedĭ Unsa mănăstire' com. Feredienĭ, pl. Coșula.)

Gherghicésa, pârâŭ, care curge prin satul Văratic, com. Dumbrăvenĭ.

Ghidulenĭ, pădure de salcie lângă Prut în comuna Ostopcenĭ, pl. Stefănescĭ.

Ghilonescĭ, (V. Cristescĭ sat, com. Cristescĭ, pl. Coșula.)

Ghilonescĭ, dél, în partea de Sud a satuluĭ Cristescĭ, com. Cristescĭ.

Ghilonescĭ, ponóre în délul Ghilonescĭ, com. Cristescĭ.

Ghiolu-Mare, iaz. pe moșia Mihălășenĭ în partea de Est a comuneĭ Brătenĭ, pl. Stefănescĭ e format din isvóre propriĭ.

Ghiolu-Mic, iaz, pe moșia Mihălășenĭ, com. Brătenĭ.

Ghiolu, iaz, pe moșia Cișmănescĭ, com. Dobircenĭ, pl. Stefănescĭ.

Giamăna, ochiŭ saŭ isvor pe moșia Tudora, com. Tudora.

Giamăn, dél, pe moșia Sarata, com. Movila Ruptă, pl. Stefănescĭ.

Giamăna, movilă pe délul Giamăna, com. Movila-Ruptă.

Giamăna, pădure de 14 hect. pe moșia Sărata saŭ Jovârțenĭ, com. Movila-Ruptă.

Gogésca, (Vedĭ Blăndescĭ sat, com. Gorbănescĭ, pl. Miletin.)

Glodinósa, vale între délul Protopopenĭ și délul Vieĭ; com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Glodinósa, pârâŭ isvoresce din pădurea Statuluĭ Protopopenĭ, com. Poiana-Lungă și se varsă în Siret.

Glodinósa, punct isolat în partea de Sud a com. Fântânele, pl. Siret.

Gorbănescĭ, comună rurală, se întinde pe un teritor deluros în partea de Nord a plășeĭ Miletin, formată din satele: *Blândescĭ* (Gogésca), *Burla* (Urzicenii-Borcilóeĭ) *Gorbănescĭ*, *Silișcanĭ*, *Sorocenĭ*, (Urzicenĭ-Herescu), *Talpa* (Talhărescĭ) *Tomescĭ-Ciolac*, *Tomescĭ-Vernăvóia*, *Urlațiĭ* (Tomescĭ-Ruset) și *Vênătoriĭ*.

Teritoriul comuneĭ e compus din pămênt argilos variind în negru și galben și are o suprafață de 7195 hectarii din carĭ 5756 ale proprietățiĭ marĭ și 1439 ale locuitorilor; are o populație de 637 familiĭ saŭ 3000 suflete, carĭ locuesc în 850 case, sunt 400 contribuabilĭ; locuitoriĭ sunt românĭ și 22 evreĭ.

Intinderea locurilor de cultură e de 2346 hectare, iar producțiunea de 31800 hectol. grâŭ, 6750 hectol. orz, 1000 hectol. ovês, 855 hectol. secară, 33,754 hectol. păpușoĭ; pădurile aŭ o întindere de 80 hectare.

Vitele sunt în numĕr de 2320 boĭ și vacĭ, 212 caĭ, 3864 oĭ, 4 capre, 272 porcĭ.

Sunt 7 iazurĭ, 2 bălțĭ, 2 morĭ de abur și 2 de apă pe pârâul Burla.

Comuna e strebătută de la Vest spre Est de calea județiană Botoșanĭ-Ștefănescĭ.

Are 6 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 6 cântărețĭ, 2 școlĭ de băețĭ și 1 de fete cu 2 învĕțătorĭ și 1 învĕțătóre și 128 școlarĭ.

Budgetul comuneĭ e de 8809 leĭ la veniturĭ și de 8698 leĭ la cheltuelĭ.

Gorbănescĭ, sat situat în centrul comuneĭ Gorbănescĭ, pl. Miletin, pe un podiș fórte înalt.

Moșia e a Statuluĭ și are o populație de 172 familiĭ saŭ 710 suflete și 150 contribuabilĭ.

Numele satuluĭ se ḑice că vine de la un om numit Gorbănescu care s'a așezat întâiŭ pe aceste locurĭ.

Locuitoriĭ sunt românĭ și se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, iar teritoriul moșieĭ e ocupat cu semănăturĭ, fânețe și imașurĭ, avênd în partea de Vest o pădurice de stejar în întindere de vre-o 64 hectare, pe moșie e și o móră de apă.

Aicĭ e reședința comuneĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț și 1 școlă de băețĭ cu 1 învĕțător și 36 școlarĭ.

Sunt 400 boĭ și vacĭ, 20 caĭ 320 oĭ, 50 porcĭ, 20 stupĭ, 3 cârciume și 5 comercianțĭ.

Gornitul, dél, în partea de Vest a comuneĭ Dracșanĭ, se întinde și în comuna Urzicenĭ, pl. Coșula, în direcțiunea de la Nord-Vest spre Sud-Est.

Gornitul, pădure pe délul Gornit se întinde pe teritorul comuneĭ Dracșanĭ, plasa Miletin, parte în comuna Urzicenĭ, pl. Coșula.

Gornitul, pârâŭ, isvoresce din pădurea Gornit, com. Dracșanĭ, curge prin satul Stroescĭ, comuna Zlătunóia și se varsă în pârâul Sicna.

Gornitul, vale prin care curge pârâul Gornitul, com. Dracșanĭ.

Gradiștea, vale în partea de Est a com. Delenĭ, pl. Coșula, între délurile Dodole, Modruz și Nucșor.

Greceĭ, vale în partea de Sud a moșieĭ Rĕusenĭ, com. Comăndărescĭ, pl. Jijia.

Greceĭ, iaz în valea Greceĭ, com. Comăndărescĭ.

Grecu, (Veḑĭ Strîmbul, vale, com. Delenĭ).

Grigorescĭ, sat, în partea de Vest a comuneĭ Călinescĭ, pl. Siret pe ţermul drept al Siretuluĭ ; are o suprafaţă de 202 hectare pămênt al locuitorilor şi o populaţie de 120 familiĭ saŭ 540 suflete, locuesc în 118 case şi 122 contribuabilĭ.

Are o biserică de piatră zidită la 1837 de Scarlat Miclescu, cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ, şcólă n'are; sunt însă 48 băeţĭ şi 34 fete cu etatea de a frequenta şcóla.

Acest sat în vechime se dice că a fost proprietatea luĭ Buhuş, că moşia era răzăşéscă. Satul era aşedat maĭ aprópe de Siret la locul numit astă-dĭ «la Curte», unde se dice că a fost case, iar pe cósta délulul e o mică livadă unde, se dice, că a fost biserica. Maĭ târdiŭ s'aŭ tăiat pădurea ce era în locul satuluĭ de astă-dĭ şi a mutat şi satul aicĭ.

In acest sat Gheorghe Ştefan, fost logofet mare, a luĭ Vasile Lupu, aŭ făcut sfat cu Petki Istfan serdarul luĭ Racoţi al Transilvanieĭ şi cu Condraţki polcovnic leşesc, cine să ia comanda contra Cazacilor carĭ iĭ aşteptaŭ la Prut, şi aŭ însărcinat cu comanda pe Condraţki (Letop. Tom. I, p. 340).

Numĕrul vitelor este de : 149 boĭ şi vacĭ, 33 caĭ, 142 oĭ, 151 porcĭ, stupĭ 41 ; sunt 2 cârciumĭ, 3 comercianţĭ şi 7 meseriaşĭ.

Grigorescĭ, pădure de 429 hect., se întinde în partea de Sud-Vest a satuluĭ Grigorescĭ, com. Călinescĭ, pl. Siret.

Gropile, pădure de 543 hect,, în partea de Vest a comuneĭ Dracşanĭ, pl. Miletin.

Gulimăşóia, movilă pe moşia Gulimăşóia, saŭ Lehnescĭ-Razaşĭ, com. Movila-Ruptă, pl. Ştefănescĭ.

Guranda, sat în centrul comuneĭ Băbicenĭ, pl. Ştefănescĭ, cu o suprafaţă de 1969 hect., din carĭ 640 hect. pădure, se întinde în partea de Nord a moşieĭ ; are o populaţie de 149 familiĭ saŭ 449 suflete, 1 biserică cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ.

Este străbătut de şoséua judeţiană Botoşanĭ-Stefănescĭ.

Numĕrul vitelor e de 142 bo şi vacĭ, 65 caĭ, 530 oĭ, 85 porcĭ, 3 bivolĭ şi 80 stupĭ cu albine.

Gurandeĭ, dél în partea de Est a comuneĭ Truşescĭ, pl. Jijia

Gura Cismănescilor, vale pe moşia Cismănescĭ, com. Brătenĭ, pl. Stefănescĭ.

Gurgueta, dél în partea de Est a satuluĭ Delenĭ, com. Delenĭ, pl. Coșula.

Gurgueta, iaz, în partea de Nord-Est a déluluĭ Gurgueta, com. Delenĭ, pl. Coșula, are o suprafață de 10 hectare.

H

Hancea, sat, asedat în stânga rîuluĭ Suceava și în partea de Vest a comuneĭ Brehuescĭ, pl. Siret, are o suprafață de 479 hect. și o populație de 62 familiĭ saŭ 251 suflete; are 1 biserică făcută de locuitorĭ, și 1 móră de apă pe moșie.

Numĕrul vitelor este de: 115 boĭ și vacĭ, 13 caĭ, 33 oĭ, 16 bivolĭ, 12 porcĭ, și 28 stupĭ; este o cârciumă, 1 comerciant și 4 meseriașĭ.

Haidăuluĭ, poiană în pădure, com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Haranginul, dél, pe moșia Cătămărescĭ în partea de Sud a com. Cucorenĭ, pl. Târgu.

Haranginul, pădure de 286 hect., esență stejar, pe un teren ponoros, moșia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ.

Hateĭ, dél, ocupat de arăturĭ în partea de Est a moșieĭ Hârlăŭ, pl. Coșula.

Hateĭ, părâŭ, curge în partea de Est a moșieĭ Hârlăŭ, apoĭ trece în com. Bădenĭ și Ceplenită, jud. Iașĭ și se varsă în Bahluiŭ.

Hateĭ, pod în com. Fântânele, pl. Siret, peste gârla luĭ Boghian.

Hătmănescĭ, poiană în codriĭ Delenĭ.

Hărghiligiul, baltă pe șesul Siretuluĭ, com. Călinescĭ.

Hângirăŭ, dél, pe moșia Petrescĭ și Șatrărenĭ, in partea de Șud a comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Hângirăŭ, pădure pe délul Hângirăŭ de pe moșiile Petrescĭ și Șătrărenĭ, în partea de Sud-Vest a com. Buimăcenĭ, cu o suprafață de 128 hect.

Hârlăŭ, oraș, comună urbană situată în partea de Sud a plășeĭ Coșula, se întinde pe colinele déluluĭ Petrăria până în Bahluiŭ și țĕrmul stâng al Bahluiuluĭ pe loc șes; este înconjurat de tóte părțile cu

délurĭ înalte, iar spre Sud-Est se deschide șesul Bahluiuluĭ. Posițiunea sa, a délurilor înalte ce-l înconjóră, acoperite cu pădurĭ marĭ și cu viĭ, într'un cuvênt frumusețea naturală a regiuneĭ și aerul cel curat și rĕcoros îĭ daŭ un aspect pitoresc ; tot odată acest oraș are și o posițiune strategică.

Clima este rĕcorósă în timpul vereĭ, temperată prin presența pădurilor, iar iarna este adăpostit contra vênturilor de délurile înalte. In Hârlăŭ se află o stațiune metereologică-udometrică care are de scop observațiunea apeĭ cădute (plóia și zăpada) în acéstă regiune; stațiunea instalată la școla de băețĭ In cursul anuluĭ 1890 st. n. a cădut 566 milimetri apă în 84 dile.

Hârlăul se află la 48 km. de Botoșanĭ, soséua națională 'l străbate.

Orașul se compune din centrul orașuluĭ și suburbiile : Bojica spre Vest, Seliștea spre Nord, Munteniĭ la Est, Burdujeniĭ și Bahluiu spre Sud.

Teritoriul orașuluĭ e de 113 hect., ocupat de oraș și viĭ, imașul târguluĭ are 260 hect., de care se maĭ ține pămêntul «Cireșul» loc de arat de 290 hect., pe care 'l împărțesc locuitoriĭ românĭ aĭ orașuluĭ. Orășeniĭ aŭ 46 hect. viĭ.

Populațiunea orașuluĭ e de 952 familiĭ saŭ 4196 suflete, din carĭ 2066 bărbațĭ și 2130 femeĭ, sunt 850 contribuabilĭ. Dupĕ naționalitățĭ sunt: 300 familiĭ, românĭ, 550 familiĭ evreĭ și 100 alte națiunĭ, locuesc în 1000 case.

Nascerĭ anuale 190, morțĭ 199 în 1889—90, asemenea 184 nascerĭ și 185 morțĭ în 1888—89.

Locuitoriĭ se ocupă cu meșteșugurile și comerțul, parte cu agricultura, cultura viilor și crescerea vitelor. Sunt 164 comercianțĭ și 490 meseriașĭ. Se însémnă o fabrică de rachiŭ de drojdiĭ și produce 2000 litri pe an, 2 fabrice de oleiŭ. carĭ produc 2052 kgr. oleiŭ, Industria lemnuluĭ e desvoltată, maĭ cu sémă căruțăria și dogăria. Sunt 51 cârciume. Se face comerț cu producte locale cât și străine. Calea națională Botoșanĭ Hârlăŭ-Târgu-Frumos, înlesnesce comunicația orașuluĭ cu comunele vecine.

In partea de Nord a orașuluĭ este o zidire maĭ mare, unde e Primăria, percepția și poliția orașuluĭ ; aicĭ e și un turn ca observator pentru foc și serviciul de pompierĭ.

In Hârlăŭ e reședința sub-prefectureĭ plășeĭ Coșula și a judecătorieĭ ocoluluĭ Coșula-Miletin.

Are 1 școla de băețĭ cu 4 institutorĭ și 133 școlarĭ, avênd un

local propriŭ construit de comună 1 şcólă de fete cu 2 institutóre, 1 maestru pentru lucrul de mână şi 95 eleve.

In Hârlăŭ sunt 3 biserici şi 1 paraclis, cu 3 preoţĭ, 6 cântăreţĭ şi 3 eclesiarhĭ, se maĭ însémnă un spital care atîrnă de epitropia sf. Spiridon din Iaşĭ, şi este zidit de Pulheria Ghica, 1 farmacie, 1 biuroŭ telegrafo-postal şi reşedinţa uneĭ companiĭ de dorobanţĭ.

Budgetul comuneĭ e de 81890 leĭ la veniturĭ şi 81352 leĭ la cheltuelĭ.

De comuna Hârlăŭ se maĭ ţine şi moşia Hârlăŭ, proprietate a spitalelor sf. Spiridon din Iaşĭ în întindere de 858 hectare.

Acéstă moşie se pretinde a fi dată târgoveţilor de Ştefan cel Mare, printr'un hrisov, care-l aşeḑă în zid în biserica sf. Gheorghe, de-asupra amvonuluĭ. Insă, Constantin Mihail Cehan Racoviţă la 1783 sfarmă acel hrisov—e moşia Târguluĭ—şi o dă mănăstireĭ Precista din oraşul Roman, spre întreţinere. Maĭ pe urmă administraţia mănăstireĭ le răpi şi alte drepturĭ şi le impuse felurite dijme pe viĭ, liveḑĭ, etc., din care causă pe timpul domnieĭ a doua a luĭ Alexandru Const. Moruz, târgoveţiĭ reclamă contra ḑiseĭ mănăstirĭ, iar Domnul recunoscênd dreptul lor iĭ apără asupra tuturor drepturilor de stăpâni, lăsând mănăstireĭ moşia şi a maĭ da târgul 10 oca céră pe an, cu zapis întărit de Domn.

Administraţia mănăstireĭ însă nu i-a lăsat în pace ci din noŭ le-a impus dijme, până când, în urma alteĭ reclamaţiunĭ Alexandru C. Moruz, ordonă logofĕtuluĭ Ţĕreĭ de jos, ca în unire cu ispravnicul Hârlăuluĭ Vasile Balş biv vel Căminar să facă Hotărnicia loculuĭ târgoveţilor, afară de cele 600 fălcĭ saŭ 858 hect., care rĕmân mănăstireĭ, iar târgoveţiĭ, pentru pomenire, se obligă a da 35 oca céră pe an. Moruz confirmă acésta prin hrisovul din 1805 luna Februar, care hrisov şi acte s'aŭ aşeḑat în ḑid în locul hrisovulu luĭ Ştefan-cel-Mare.

Epitropia spitalelor sf. Spiridon din Iaşĭ, primind averile mânăstireĭ Precista din Roman, a rĕmas stăpână pe acéstă moşie. (Comunicat de Dl. Gr. Rozan, institutor Hârlăŭ). Pe locurile de cultivat se produc 390 hectol. griŭ, 276 hectol. păpuşoĭ, 103 hectol. orz, 30 hectol. oves, 154 hectol. rapiţă; pe moşie sunt 7 hectare viĭ.

Numĕrul vitelor de pe moşie şi ale târgoveţilor e de 632 boĭ şi vacĭ, 267 caĭ, 2069 oĭ, 22 capre şi 135 porcĭ.

Noţiunĭ Istorice. Oraşul Hârlăŭ

are o importanță fórte mare, atât prin vechimea sa, cât și pentru aceea că a fost a doua capitală a Moldoveĭ cât-va timp.

Cronica spune că acest târg a fost descălicat de Ștefan cel Mare la anul 6995 (1487) când a făcut și biserica Domnéscă de pétră, sf. Gheorghe și curțile cele domnescĭ cu ziduri cu tot. (V. Letop. tom., pag. 169).

Totuși Hârlăul are o vechime mult maĭ mare căcĭ după tocméla ce făcu Alexandru Vodă cel Bun țěreĭ se vede așeḑat paharnic mare și pârcalab la Cotnarĭ și Hărlăŭ (Letop. Tom. I, pag. 138).

Dintr'un act dat de Petru Vodă de la Pobrata la anul 1448, relativ la drepturile ce se daŭ mânăstireĭ Poiana asupra a treĭ sate (veḑĭ Unsa, schit) se dovedesce că Hărlăul exista inainte de Ștefan cel Mare, că aicĭ eraŭ și judecătorĭ mărĭ carĭ judecaŭ afacerĭ grele (veḑĭ revista Archiva Istorică, tom. I, P. I, pag. 144).

Pe timpul luĭ Ștefan cel Mare Hărlăul era reședința sa de vară, unde avea curțĭ domneseĭ. Astăḑĭ se maĭ cunósce temelia pe care a fost zidit palatul, în apropiere de sf. Gheorghe, catedrala orașuluĭ și ruinele uneĭ pivnițe și a unuĭ feredeŭ.

In Hârlăŭ a dat Ștefan cel Mare un ospěț mare boerilor și oștenilor în ḑiua de sf. Nicolae, după ce a învins pe Albert regele Poloniei, (Letop. tom. I, pag. 173).

Ștefăniță Vodă, nepotul luĭ Ștefan cel Mare, a dat oștenilor sěĭ in ḑiua de sf. Dimitrie, un ospěț mare, in urma învingereĭ unor tătarĭ. (Letop. tom. I, pag. 187).

In luna luĭ Aprilie anul 7031 (1523) Ștefăniță Vodă a tăiat în Hărlăŭ pe Arbore Hatmanul și fiii sěĭ, din causa unor pârĭ mincinóse a unor boerĭ învrăjbitorĭ (Letop. tom. I, pag. 187).

Din Hărlăŭ a fost Petru Rareș, care se ḑice că se ocupa cu pescăria și mergênd cu pesce la Sucéva a fost vestit de urmaș al luĭ Ștefan cel Mare, iară Ștefăniță Vodă, care era pe patul de mórte a cerut de la boierĭ să'l pună pe Petru Măjearul ce l'aŭ poreclit Rareș, după numele femeii ce a fost, după alt bărbat, târgověț din Hărlăŭ, și l'aŭ chemat Rareș, care femeie a avut relațiunĭ cu Ștefan cel Mare, muma luĭ Petru (Letop. tom. I, pag. 190).

Petru Rareș și-a avut reședința sa maĭ mult în Hărlăŭ, locuind în palatul făcut de Ștefan cel Mare și a zidit și biserica sf. Dumitru. (Letop. tom I, pag. 205).

La anul 1624 a ars palatul domnesc in Iașĭ și Radul Mihnea Vodă și-a mutat reședința in Hărlăŭ,

unde a și murit la anul 1626 și fu dus la Bucurescĭ și se îngropă la o mănăstire făcută de el. (Letop. tom. I, pag., 288).

La anul 1650, Hmil Hatmanul cu Tătariĭ și Cazacii, aŭ ars și prădat Hărlăul, robind mulți ómenĭ în timpul domnieĭ luĭ Vasile Lupu (Letop. tom. I, pag. 319).

La anul 1687, Hârlăul a fost prădat de Tătarĭ carĭ aŭ fost chemați de Constantin Cantemir Vodă in ajutor să alunge pe Sobieschi cu Leșiĭ.

La anul 1706 Antioh Cantemir visită Hărlăul cu gând de a tocmi biserica, a o face mânăstire și alte îmbunătățirĭ, dar timpul și imprejurările grele în care se afla țara n'a putut lăsa pe Antioh să-șĭ împlinéscă gândul. (v. Letop. tom. II, pag. 52).

La anul 1711, Hărlăul a fost prădat ingrozitor de Turcĭ, în timpul resboiuluĭ cu Petru cel Mare al Rusieĭ. (Letop. tom. II, pag. 109).

Până la anul 1834 Hărlăul a fost capitală de județ (ținut,) care coprindea o parte din județul Iașĭ împreună cu Cotnarĭ și o parte din jud. Botoșanĭ de astă-dĭ.

In fine, în diua de 8 Maiŭ 1888, a ars cu totul partea sudică a orașuluĭ Hărlăŭ, și se numia ținutul Hărlăuluĭ.

In Hărlăŭ se maĭ află și următórele mănăstirĭ cu o importanță mare istorică :

1) S'ântul Gheorghe saŭ biserica Domnéscă, zidită de Ștefan cel Mare la anul 6995 (1487) când a făcut și curțile de piatră. Acéstă biserică a fost jefuită de odórele vechĭ, de nisce făcătorĭ de rele în luna Ianuarie 1882. (Letop. tom. I, pag. 169).

2) Biserica sf. Dimitrie, zidită de Petru Rareș, nu se cunósce anul zidireĭ, nefiind nicĭ o inscripțiune, însă în letopisețĭ se spune că a făcut bisericĭ de pétră in Hârlaŭ, în Baie, etc., se póte susține că orașul Hârlaŭ fiind locul natal al luĭ Rareș și reședința sa, că acéstă biserică fiind aprópe tot atât de veche ca biserica sf. Gheorghe, după cum se vede chiar din stilul după care e construită, e chiar biserica despre care se vorbesce în Tom I, pag. 205 din letopisețĭ).

Hârlăuluĭ, movilă pe délul Rĕusenĭ, în partea de Vest a satuluĭ Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia, se numesce ast-fel căcĭ vine în direcția orașuluĭ Hârlăŭ și pe lîngă ea trece drumul la Hârlaŭ.

Hârtopul-luĭ-Amiază, dél în partea de Vest a com. Ostopcenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Hârtopul, dél în partea de Nord-Vest, pe moșia Ripicenĭ, com. Movila-Ruptă pl. Ştefănescĭ.

Hârtopul, dél în partea de Sud-Est a comuneĭ Flămânḑĭ, pl. Coșula, forméză hotarul între com. Storescĭ și Rĕdenĭ.

Hârtop, (iazul din), iaz pe moșia Rĕdenĭ, com. Rĕdenĭ.

Hârtopul-Mare, vale pe moșia și comuna Durnescĭ, pl. Ştefănescĭ.

Hârtop, vale în com. Dobircenĭ, pl. Ştefăneșeĭ.

Hâstilia, poiană în codriĭ Delenĭ.

Hlibocĭ, dél în partea de Sud a com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Hlibocĭ, pârâŭ, isvoresce din pădurea Agafton, sub numele de Humăria, trece pe moșiile Băicenĭ și Orășenĭ și se varsă în pârâul Drĕsleuca, primind în drépta pârâul Broscăria.

Hliboca, pădure pe moșia Stăncescĭ com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Hlina, baltă pe pămênturile locuitorilor satuluĭ Bănescĭ, com. Fântânele, pl. Siret, are o suprafață de 9 hectare și produce mult pesce.

Hlipicenĭ, sat numit și Slobozia-Todirenĭ, situat pe cóstă de dél pe partea dréptă a pârâuluĭ Sicna și Jijia, în com. Todirenĭ, pl. Jijia, satul e situat pe moșia Todirenĭ, a caseĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iașĭ; satul are o populație de 265 familiĭ saŭ 713 suflete, și 193 contribuabilĭ maĭ toțĭ locuitoriĭ sunt rușĭ romanisațĭ; pămênturile locuitorilor aŭ o intindere de 650 hect.

In acest sat este reședința comuneĭ Todirenĭ; are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător plătit de stat și 35 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 615 boĭ și vacĭ, 38 caĭ, 830 oĭ, 180 porcĭ, 151 stupĭ.

Hluza, vale pe moșia Rĕdiŭ, în partea de Sud a comuneĭ Comândarescĭ, pl. Jijia.

Hluza, iaz în valea Hluza, com. Comândărescĭ, are o suprafață de 2 hectare.

Hodoróia, pârâŭ, isvoresce de pe moșia Hănescĭ, jud. Dorohoiŭ, trece pe moșia Brătenĭ și se varsă în stânga Bașeuluĭ, com. Brătenĭ.

Hodoróia, vale în com. Brătenĭ, pl. Ştefănescĭ, prin care curge pârâul Hodoróia.

Hohan, iaz în valea gardului în partea de Est pe moșia Petrescĭ, com. Buimăcenĭ, are 1 móră de apă.

Holm, dél pe teritorul satuluĭ și com. Rĕdenĭ, pl. Coșula ; acest dél este prelungirea déluluĭ Țencușa, care se întinde de la Storescĭ până la Hârlăŭ ; e de natură petrósă, ocupat cu sate pe partea de Est și cu păduri pe partea de Vest.

Holm, dél, care se ridică în partea de Est a șoseleĭ naționale Botoșanĭ-Hârlăŭ, pe teritorul com. Teredienĭ și Delenĭ.

Holmul de la vie, dél în partea de Nord-Est a comuneĭ Dângenĭ, pl. Jijia, este o continuare a déluluĭ ce trece prin com. Brătenĭ, în drepta Bașeuluĭ.

Holmuluĭ, vale în pădure în partea de Vest a com. Storescĭ.

Holmul, dél în partea de Vest a comuneĭ Storescĭ, se prelungesce în com. Slobozia-Secătura.

Holm, dél în partea de Nord-Est a comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia, mărginesce pârâul Corogea în drépta.

Holm, pădure pe moșia Ipotescĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu, are o întindere de 28 hectare.

Holtiasca, podiș pe moșia Rînghilescĭ, com. Rînghilescĭ.

Holtiasca, hârtop pe moșia Șetrărenĭ și Crăciunenĭ, com. Buimăcenĭ.

Hranaciu, iaz în com. Lătăĭ, pl. Coșula, pe valea Dodolea.

Hrișcanĭ, sat în partea de Nord a com. Brehuescĭ, pl. Siret, așeḑat pe côstă de dél și valea pârâuluĭ de la Timoftenĭ, cu o suprafață de 680 hectare și o populație de 37 familiĭ saŭ 160 suflete și 50 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de : 47 boĭ și vacĭ, 8 caĭ, 95 oĭ, 16 porcĭ, 10 stupĭ.

Hrișcanĭ, dél pe teritorul moșieĭ Hrișcanĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Hrișcanĭ, vale situată între délurile Dumbrava și Hrișcanĭ, com. Brehuescĭ

Hrișcanĭ, iaz în valea Hrișcanĭ, com. Brehuescĭ.

Hrițculuĭ, vale situată la pólele déluluĭ Holmul-de-la-vie, com. Dân-

genĭ, pl. Jijia, acéstă vale corespunde cu valea Jijieĭ.

Hrițuluĭ, pârâŭ isvoresce din pădurea Bivolarilor, com. Dângenĭ, curge prin valea Hrițuluĭ, formézá în cursul săŭ 2 iazurĭ și se varsă în Jijia maĭ în jos de Dângenĭ.

Hucu, (vedĭ Strîmbul vale, pârâŭ și iaz, com. Delenĭ)

Hucu, pod lângă satul Macsut, com. Delenĭ.

Hulpăria, dél în partea de Est a moșieĭ Pogorescĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia, numit ast-fel de la multele vizuinĭ de vulpĭ, ce are; acest dél este o ramură a délului Cracalia, fiind repede pe cósta de Vest și un podiș înalt spre Est.

Hulubu-vechiu, sat, în partea de Nord-Vest a moșieĭ și comuneĭ Trușescĭ, pl. Jijia, în drépta Jijieĭ, să maĭ numesce și Odaia Hulub. Se dice, că cu vre-o 40 anĭ în urmă aicĭ nu eraŭ de cât câte-va bordee între carĭ și un locuitor numit Hulub de la care a remas și numele satuluĭ; are o suprafață de 89 hect. pământ al locuitorilor și o populație de 35 familiĭ saŭ 178 suflete și 40 de contribuabilĭ. In acest sat sunt: 101 boĭ și vacĭ, 24 caĭ, 393 oĭ, 6 capre și 12 porcĭ.

Hulubu-noŭ, sat, în partea de Vest a comuneĭ Trusești, pl. Jijia, înființat la 1879 cu nouiĭ improprietăriți pe moșia statuluĭ Trușescĭ, com. Trușescĭ; are o întindere de 1214 hectare si o populație de 96 familiĭ saŭ 392 suflete; are o biserică făcută de locuitorĭ, cu 1 preot și 1 cântăreț și 1 scólă cu 1 învĕțător și 30 scolarĭ.

In acest sat maĭ sunt: 230 boĭ și vacĭ, 83 caĭ, 740 oĭ și 46 porcĭ.

Hulubuluĭ, dél, în partea de Vest a comuneĭ Trușescĭ, pe teritorul satuluĭ Hulub.

Humăria-Băhnóia, dél, pe moșia Poiana în partea de Nord-Vest a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret.

Humăria-Buhnóia, vale, între délul Poiana și délul Humăria-Băhnóia, com. Poiana-Lungă.

Humăria, dél în partea de Est a moșieĭ Hârlăŭ.

Humăria, dél, pe moșia și comuna Bălușenĭ, pl. Târgu.

Humăria, vale, între délul Humăria și Curmătura, în com. Bălușenĭ.

Humăria, ponor, pe moșia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ.

Humăria, dél, pe teritorul satuluĭ Băicenĭ, com. Curtescĭ.

Humăria, pârâŭ, isvoresce din pădurea Serafineștĭ, comuna Cornĭ, trece pe teritorul satuluĭ Orășenĭ și se varsă în Miletin, com. Curtescĭ.

Humosul, pârâŭ, isvoresce din délul Mare, codriĭ Delenĭ, se unesce cu Bahluiul.

Hurez, vale, în pădurea Frumușica, com. Dracșanĭ.

Hurgheșu, pârâŭ, isvoresce din délul Petrăria și unindu-se cu Pârâul-Mare, se varsă în iazul Leahu, com. Feredienĭ.

Hurgheșuluĭ, ponóre saŭ rîpĭ pe cósta déluluĭ Cerbătórea prin care curge pârâul Hurgheș, în com. Feredienĭ.

Husenĭ, (vedĭ Rĕusenĭ, sat. com. Comândărescĭ, pl. Jijia)

Huțanĭ, sat ,in centrul comuneĭ Brehuescĭ, pl. Siret, pe loc șes în stânga Siretuluĭ, cu o suprafață de 404 hectare și populație de: 102 familiĭ saŭ 371 suflete și 120 contribuabilĭ, locuitorĭ rușĭ.

Teritorul moșieĭ este mare parte șes și acoperit cu pădure ; are 1 móră de aburĭ.

Numĕrul vitelor e de 124 boĭ și vacĭ, 18 caĭ, 220 oĭ, 10 bivolĭ, 60 porcĭ și 18 stupĭ.

Huțanilor, movilă, pe moșia Costinescĭ, comuna Costinescĭ, pl. Târgu.

Huțanuluĭ, poiană, în pădurea Brătenĭ, com. Brătenĭ.

Hucu, iaz, format de pârâul Sicna, lângă satul Gărbescĭ, com. Zlătunóia.

I

Iacobenĭ-vechĭ, sat, în centrul comuneĭ Dângenĭ, pl. Jijia pe partea dréptă a Jijieĭ, cu o suprafață de 993 hectare și cu o populație de 50 familiĭ saŭ 250 suflete. Moșia este a Statuluĭ.

Are o biserică făcută de locuitorĭ, cu doui cântăreți.

Iacobenĭ-noĭ, sat, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Dângenĭ, pl. Jijia, pe cóstă de dél în drépta Jijieĭ ;

satul e înființat la 1879 cu noiĭ împroprietăriți pe moșia Statuluĭ Iacobenĭ, cu o suprafață de 436 hectare ale locuitorilor și cu o populație de 70 familiĭ saŭ 264 suflete.

Numĕrul vitelor e de 422 boĭ și vacĭ, 81 caĭ, 702 oĭ, 35 porcĭ; este 1 cârciumă, 2 comercianțĭ și 2 meseriașĭ.

Ianculuĭ, iaz, pe moșia Rînghilescĭ com. Rînghilescĭ, pl. Ștefănescĭ, are o suprafață de 5 hectare.

Iazul-Curțiĭ, iaz, format din pârâul Vlădenĭ, în grădina proprietaruluĭ, com. Rĕdenĭ, pl. Coșula.

Iazul din Hârtop, iaz, în partea de Nord, com. Rĕdenĭ, pl. Coșula.

Iazul Mare, iaz, în com. Dobîrcenĭ, pl. Jijia.

Iazul Mare, iaz, format de pârâul Corogea, în partea de Vest a comuneĭ Bobulescĭ.

Iazul Moriĭ, iaz, format din pârâul Vorona Mare, în satul Joldescĭ, com. Fântânele.

Iazul Moriĭ, iaz, format din pârâul Hlibocĭ și pârâul Broscăria și Seliscea, lângă móra de abur din Raiu, pe teritorul satuluĭ Orășeni, com. Curtescĭ.

Iazul Mic, iaz, pe moșia Brătenĭ, com. Brătenĭ.

Iazul Noŭ, iaz, pe moșia Hârlăŭ.

Iazul Noŭ, iaz, pe moșia Rĕdenĭ, com. Rĕdenĭ.

Iazul Noŭ, iaz, format din pârâul Corogea, com. Ostopcenĭ.

Iazul din Luncă, iaz, în partea de Vest a comuneĭ Trusescĭ.

Iazul de la Plopĭ, iaz, pe moșia Băbicenĭ, com. Băbicenĭ cu o suprafață de 3 hectare.

Ichim, vale, între délul Modruz și Robuluĭ, în partea de Est a com. Delenĭ, pl. Coșula.

Ichim, pădure, pe moșia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu, are o întindere de 386 hectare, compusă maĭ mult din stejar.

Icușenĭ, sat, situat pe dél în partea de Sud a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret, cu o suprafață de 760 hectare și o populațiune de 50 familiĭ saŭ 315 suflete și 111 contribuabilĭ.

Sunt 3 iazurĭ şi 2 morĭ de apă. Numĕrul vitelor e de 160 boĭ şi vacĭ, 52 caĭ, 195 oĭ, 35 porcĭ şi 20 stupĭ.

Iliasca, baltă, pe teritorul moşieĭ Baloşenĭ, com. Fântânele, pl. Siret, cu o suprafaţă de 5 hectare.

Ilişenĭ, sat, în partea de Nord a comuneĭ Rînghilescĭ, pl. Ştefănescĭ, situat pe cósta de S.-E. a délului dintre Corogea şi Prut, lângă iazul Ilişenĭ. Satul e situat pe moşia Rînghilescĭ şi are o suprafaţă de 33 hectare ale locuitorilor şi o populaţiune de 35 familiĭ saŭ 164 suflete şi 41 contribuabibilĭ.

Numĕrul vitelor e de 50 boĭ şi vacĭ, 14 caĭ, 172 oĭ, 30 porcĭ şi 38 stupĭ cu albine.

Ilişenĭ, iaz, lângă satul Ilişenĭ, are o suprafaţă de 5 hectare, e bogat în pesce; aicĭ se află 1 móră de apă şi 1 de abur care fabrică făină de grâŭ în cantităţĭ marĭ.

Inpuţita, vale, pe moşia Delenĭ, pl. Coşula, între délul Nucşor şi Odaia de pe moşia Hârlăŭ.

Incăŭ, pădure, de stejar în întindere de 85 hectare pe moşia Dângenĭ, com. Dângenĭ.

Incăŭ, dél, pe moşia Brătenĭ, com. Brătenĭ.

Incăŭ, pădure de stejar, în întindere de 22 hectare pe moşia Brătenĭ, com. Brătenĭ.

Ionăşenĭ, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Şoldănescĭ, pl. Miletin, aşeḑat pe un podiş înalt şi pădurros, în drépta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 4290 hectare, din carĭ 1140 hectare pădure, care se exploatéză regulat şi cu o populaţiune de 164 familiĭ saŭ 744 suflete, 210 contribuabilĭ.

Are 3 bisericĭ cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ; 1 şcólă mixtă cu 1 învĕţător plătit de Stat şi 60 şcolarĭ şi 1 móră de aburĭ.

Numĕrul vitelor e de 438 boĭ şi vacĭ, 168 caĭ, 2682 oĭ, 202 porcĭ şi 70 stupĭ; are 5 cârciume, 3 comercianţĭ şi 10 meseriaşĭ.

Ionăşenĭ, pădure, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Şoldănescĭ, plasa Miletin, cu o suprafaţă de 1140 hectare.

Ióneĭ, vale, pe moşia Comândărescĭ, în partea de Sud a comuneĭ Comândărescĭ, pl. Jijia.

Ipotescĭ, sat, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Cucorenĭ, pl. Târgu,

cu o populațiune de 75 familiĭ saŭ 300 suflete; moșia e împărțită în treĭ părțĭ: Ipotescii Statuluĭ cu 64 hectare, Ipotescii frațiĭ Iscăcescĭ cu 64 hectare și Ipotescii Marinovicĭ cu 458 hectare.

In acest sat se află 1 biserică, cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Numĕrul vitelor e de 130 boĭ și vacĭ, 21 caĭ, 795 oĭ și 56 porcĭ.

Iónеĭ, pârâŭ, isvoresce din pădurea Stâncescĭ, trece prin satul Stâncescĭ, com. Curtescĭ și se varsă în pârâul Dresleuca.

Isvóre, pârâŭ, isvoresce din Orășenĭ, curge pe teritorul satuluĭ Băicenĭ, com. Curtescĭ, se unesce cu pârâul Țurcaniĭ și se varsă în Hlibocĭ.

Isvórele, mlaștină, pe teritorul moșieĭ M-rea Dómneĭ, din care curge un pârâiaș, care se varsă în Hlibocĭ.

Isvórele, vale, formată din ramificările déluluĭ Delenĭ. com. Fântânele.

Isvorul, pârâŭ, isvoresce dintr'un mal din târgul Bucecea trece prin satul Bucecea, curge spre Nord, se unesce cu pârâul Vasilincea și apoĭ trece în com. Costinescĭ și se varsă în Sicna.

Istrătenĭ, (vedĭ Bâscăcenĭ sat, com. Ostopcenĭ).

Iticaș, vale, între délul Vultur și délul Jiruluĭ, com. Mânăstirenĭ.

Iuganĭ, (vedĭ Delenĭ, sat, comuna Delenĭ).

Iuganĭ, vale, între satul Delenĭ și délul Lutul-Galben, com. Delenĭ.

Iuganĭ, pârâŭ, curge prin valea Iuganĭ și se varsă în iazul Gurgueta, com. Delenĭ.

Iurescĭ, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Zlătunóia, pe valea pârâuluĭ Enóia, are o întindere de 1508 hectare din carĭ 1251 hectare proprietatea mare și 257 hectare ale sătenilor și cu o populațiune de 90 familiĭ saŭ 347 suflete. Pe moșie se află și 45 hectare pădure.

Are 1 biserică.

Numĕrul vitelor e de 340 boĭ și vacĭ, 36 caĭ, 1000 oĭ, 60 porcĭ și 30 stupĭ cu albine; are 1 cârciumă.

Ivăș óia, pârâŭ, pe moșia Vlădenĭ, com. Rĕdenĭ, isvoresce de la o fântână de la N. de satul Vlădenĭ și se varsă în iazul Ivășcóia.

Ivășcóia, iaz, formmat din pârâul

Ivășcóia în partea de Nord a satuluĭ Vlădeni, com. Rĕdenĭ, plasa Coșula, cu o suprafață de 3 hectare, bogat în pesce și racĭ.

Ivășcóia, dél, în partea de Sud-Est a comuneĭ Flămânḍĭ.

J

Jidogina, ruptură de dél, în partea de Nord a văeĭ Ruptura, de pe moșia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia.

Jijia, plasă, astă-ḍĭ unită cu plasa Stefănescĭ, numită după râul Jijia, care o strĕbate de-alungul. Se întinde la Vest de plasa Stefănescĭ, pe valea Jijia și délurile ce o mărginesc de ambele părțĭ. Se mărginesce la Nord, cu jud. Dorohoiŭ, la Est cu plasa Stefănescĭ, la Sud cu jud. Iașĭ și la Vest cu plasa Târgu și Miletin.

Plasa Jijia se compune din 6 comune:

1) *Comândărescĭ*, cu satele: *Comândărescĭ, Pogorescĭ, Rĕdenĭ* și *Rĕusenĭ*, în partea de Sud a plășeĭ.

2) *Buimăcenĭ*, cu satele: *Albescĭ, Buimăcenĭ, Capu-pădureĭ, Crăciunenĭ, Jumătățenĭ, Petrescĭ* și *Sătrărenĭ*, în centrul plășeĭ.

3) *Dângenĭ*, cu satele: *Bivolarĭ, Buhăcenĭ, Bunenii Floriĭ, Bunenii Stihi, Dângenĭ, Iacobenii vechĭ, Iacobenii noĭ* și *Strahotinul*, în partea de Nord a plășeĭ.

4) *Todirenĭ*, cu satele: *Cobicenĭ, Hlipicenĭ* și *Todirenĭ*, la Nord de Comândărescĭ.

5) *Trușescĭ*, cu satele: *Mășcătenĭ, Hulubu vechiŭ, Hulubu noŭ*, și *Trușescĭ*, la Nord de Buimăcenĭ, în centrul plășeĭ.

6) *Ungurenĭ*, cu satele: *Durnescĭ, Epurenĭ, Sapivenĭ, Ungurenĭ-Ciuleĭ, Ungurenĭ-Isăcescu, Ungurenĭ-Jianu* și *Vicolenĭ*, la Nord-Vest de Dângenĭ.

Pămêntul este de calitate bună, prielnic pentru agricultură.

Pentru studiul climeĭ in acéstă regiune, este instalat în Comândărescĭ, o stațiune meteorologică de al 2-a ordin, unde se observă tóte elementele climatologice. Resultatele sunt trecute la paragrafu! Clima jud. Botoșanĭ.

Délurĭ. De ambele părțĭ ale Jijieĭ se întind coline de délurĭ întretăiate de văĭ și pârâiașe; ele aŭ direcția de la Nord la Sud

[library stamp]

maĭ cu sémă cele din stânga și se termină în apropiere de Jijia.

In drépta Jijieĭ avem următórele délurĭ: Délul de la Lutărie, Délul de la Stég, și Délul de la Vie, în com. Ungurenĭ;

Délul Strahotinuluĭ in com. Dângenĭ;

Délul Frăsineilor, Hulubuluĭ, Moriĭ, Priseciĭ saŭ Colțușoruluĭ, Rĕdiuluĭ, și Vieĭ în com. Trușescĭ;

Rĕușenilor, Vieĭ Comândărescilor, Topala și Pungenĭ în com. Comândărescĭ.

In stânga avem:

Holmul de la vie în com. Dângenĭ;

Cotóca, Guranda în com. Trușescĭ;

Holmu, Hângirăŭ și Bucelor în com. Buĭmăcenĭ;

Misir, Gémălaŭ, în com. Todirenĭ;

Ciurgău, Mihăiasa, Pogorescilor, Cracalia în com. Comândărescĭ.

Văile. Cea maĭ mare vale este a Jijieĭ, care străbăte plasa în tot lungul sĕŭ, apoĭ valea Drisleĭ, Sicna, etc.

Rîurĭ. Jijia e cel maĭ însemnat riŭ, udă tóte comunele acesteĭ plășĭ, Ungurenĭ, Dăngenĭ, Trușescĭ, Buimăcenĭ, Todirenĭ și Comândărescĭ.

Primesce în drépta: pârâul Ciobanuluĭ com. Dâugenĭ, Drislea în com. Trușescĭ, părâul Cociugenilor com. Buimăcenĭ, Sicna la Todirenĭ și pârâul Livedilor în com. Comândărescĭ.

In stânga: Pârâul Banuluĭ, Hrițculuĭ și Morόica, în com. Dângenĭ; pârâul Albescĭ în com. Buimăcenĭ; Rușilor, Durduc și Hulturul în com. Comândărescĭ.

Sunt 40 iazurĭ.

Suprafața plășeĭ e de 39950 hectare.

Producțiunĭ. Cerealele, fânețele, și imașele ocupă cea maĭ mare parte din teritorul plășeĭ; pădurĭ și viĭ sunt puține. Din 39950 hect. întinderea plășeĭ, 20000 hect. o ocupă semănăturile; 1948 hect. pădurile din carĭ 409 hect. ale Statuluĭ, iar restul de 17593 hect. il ocupă fânețele, imașele și locurile satelor.

Din cereale se produce: 66620 hectol. grâŭ, 51700 hectol. păpușoĭ, 20000 hectol. secară, 16319 hectol. orz, 12562 hectol. ovĕs, 2600 hectol. rapiță. Dintre vitele domestice se cresc: 15015 boĭ și vacĭ, 1502 caĭ, 21019 oĭ, 1299 porcĭ, 1086 stupĭ cu albine.

Pădurile se exploatéză și produc lemne pentru construcție și pentru foc.

Industria se însémnă prin 7 morĭ de apă și 8 de aburĭ, alte fabricĭ nu există. Industriĭ manuale

sunt fórte puține, iar industria casnică se menține prin sate.

Comerciul se face cu cereale, vite, băuturi și lemne; piețele de desfacere sunt Botoșani, Sulița și Ștefănesci.

Drumuri. Are câte-va șosele care o întretae de a curmezișul, precum șoséua Botoșani-Ștefănesci care trece prin Trușesci, apoi Botoșani-Săveni prin Dângeni. Lipsesce însă o șosea care să pue în comunicație tóte comunele așeḑate în lungul Jijieĭ. Calea ferată, Dorohoi-Iași pe Jijia, în lucru, va îndeplini acéstă lipsă și tot viitorului e reservat și facerea șoselelor necesare.

Populațiunea. Numĕrul familiilor e de 2525 saŭ 10035 suflete. Toți locuitori români între cari sunt și puțini evrei și alte câte-va naționalități în numĕr fórte mic; 2268 contribuabili. Locuitorii se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, fórte puțini cu comerciul și cu mici industrii.

Administrația. Plasa Jijia e unită în administrație cu plasa Ștefănesci, are 6 comune cu 6 primari și ajutórele lor.

In privința sanitară și judiciară e unită tot cu plasa Ștefănesci; are 2 móșe comunale.

Numĕrul bisericelor e de 19 cu 12 preoți și 27 cântăreți; sunt 7 școli mixte cu 7 învĕțători, 285 școlari și 10 școlărițe.

Comunele din plasa Jijia sunt în garnisónele companiilor de dorobanți din plasa Ștefănesci.

Jijia, rîŭ, isvoresce din lacul Dorohoiŭ, udă județul Dorohoiŭ intră în jud. Botoșani pe la satul Tăutesci, udă tótă plasa Jijia de a lungul, udând următórele sate: Ungureni, Epureni, Strahotin, Hulub, Mășcăteni, Jumătățeni, Crăciuneni Șătrăreni, Todireni, Hlipiceni, Cobiceni, Rĕuseni Comândăresci și Rĕdiŭ în drépta: iar

Buneniĭ, Dângeni, Buhăceni, Trușesci, Albesci, Buimăceni, Petresci și Pogoresc, în stânga, de unde trece în jud. Iași și se varsă în Prut. Este de mare folos populațiunei căci procură apa animalelor domestice, pune în mișcare mori de apă și procură și pesce pentru hrană.

Joldescĭ, sat, în partea de Est a comunei Fântânele, pl. Siret pe șesul din stânga Siretului și udat de pârâul Vorona-Mare, care formézã iazul Joldeștĭ în sat; moșia are o suprafață de 899 hect. și o populație de 180 familii saŭ 822 suflete.

Iazul Joldescĭ are 1 móră de apă.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2

cântăreţĭ şi 1 şcó'ă a judeţuluĭ cu 1 învĕţător şi 55 scolarĭ.

Prin acest sat trece şoséua ce vine pe stânga Siretuluĭ şi se unesce cu şoséua judeţiană Botoşanĭ-Fălticenĭ.

Numĕrul vitelor e de 197 vite cornute, 37 caĭ, 190 oĭ, 44 porcĭ, 241 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 1 cârciumă, 2 comersanţĭ şi 6 meseriaşĭ.

In acest sat, Joldescĭĭ, aŭ fost rĕsboiu între Ştefan cel Mare şi Petru Aron pentru domnia Moldoveĭ, în ḑiua de Joia Mare, la 12 Aprilie 1457, şi a învins Ştefan pe Aron. (v. Letop. Tom. I, pag. 151).

Joldescĭ, iaz în satul Joldescĭ, com. Fântânele, pl. Siret, format din pârâul Vorona-Mare, ce vine din Poiana-Lungă, are o suprafaţă de 1 hectar ; aci este şi 1 móră de apă.

Jorovlea, dél, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Copălăŭ plasa Siret, este acoperit cu pădure.

Jorovlea, pădure, pe délul Jorovlea, in com. Copalăŭ.

Jorovlea, poiană, în pădurea Jorovlea, com. Copălău.

In acéstă poiană a existat pînă la anul 1870 satul Jorovlea, aĭ căreia locuitorĭ se ocupaŭ mult cu cultura viilor şi pomĭ roditorĭ. Arendaşul moşieĭ de pe atuncĭ Costea Haretu, prin persecuţiĭ şi maĭ multe procese reuşi să alunge de aicĭ pe locuitorĭ, sub cuvînt că fiind în mijlocul pădurii ar strica pădurea, le luă locurile carĭ eraŭ date la 1864 şi le dete în satul Copălăŭ.

La anul 1873 risipi şi biserica cu învoirea proprietaruluĭ, Principele Gr. M. Sturza, şi o vêndu locuitorilor din Cernescĭ, com. Zlătunóia. Despre acéstă biserică, se ḑice, că a fost schit de călugărĭ în vechime.

Josenĭ, pârâŭ, format din pârâul Dómneĭ şi pârâul Curţeĭ, udă partea de Est a satuluĭ Delenĭ, trece prin valea Tulbureĭ şi se varsă în iazul Gurgueta, com. Delenĭ, pl. Coşula.

Josenĭ, sat vechiŭ desfiinţat, pe valea pârâuluĭ Josenĭ, com. Delenĭ, pl. Coşula, numit ast-fel în opunere cu satul din dél adică Deleniĭ, acesta se numia satul din vale, de jos saŭ Joseniĭ, cu vremea locuitoriĭ, se ḑice, s'aŭ tras toţĭ pe dél formând satul Delenĭ (v. Delenĭ ; com. Delenĭ, pl. Coşula).

Jumătăţenĭ, sat, în partea de Sud a com. Buimăcenĭ, pl. Jijia, pe

țĕrmul drept al Jijieĭ, cu o suprafață de 350 hect. și o populație de 25 familiĭ saŭ 112 suflete, cu 20 de contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 16 boĭ și vacĭ, 10 caĭ, 28 oĭ, 8 porcĭ și 10 stupĭ cu albine.

L

Lacurile, (v. Delenĭ sat, com. Delenĭ, pl. Coșula.

Lacurile, schit, astă-ḑĭ în ruină, pe loc plan, în partea de Nord-Vest, in codri Delenĭ, com. Delenĭ. Chiliile sunt ruinate, numaĭ biserica maĭ este, dar pare a nu exista mult.

Este înființat de Iordache Cantacuḑin vel Visternic la anul 1724, dupĕ cum se constată din inscripția săpată în pétră deasupra ușeĭ pridvoruluĭ.

«Acéstă sfântă biserică aŭ făcut'o și înfrumusețat'o Iordache Cantacuzino vel Visternic într'o slavă cu hramul sfântuluĭ și de minunĭ făcĕtorul Neculaĭ la anul 7232 (1724) d. Adam, Iunie 29».

Călugăriĭ acestuĭ schit se ḑice că aveaŭ stăpânire peste o parte de loc numită astă-ḑĭ valea Mitoc, și Găinăria, precum și o parte de pădure pe lângă Bahluiŭ unde aveaŭ și o móră de apă pe Bahluiŭ, căreia i-a rĕmas numele și astă-ḑĭ de «Móra Călugăruluĭ».

In urmă li s'aŭ luat locurile de proprietarĭ și eĭ aŭ părăsit schitul.

Lătăĭ, comună rurală, în partea de Est a plășeĭ Coșula, se întinde pe valea Miletinuluĭ și délurile ce mărginesc acest pârâŭ de ambele părțĭ, formată din satele: *Lătăĭ* și *Prăjenĭ;* are o întindere de 3789 hect., din carĭ 3575 hect. proprietate mare și 215 hect. ale locuitorilor și o populație de 160 familiĭ saŭ 640 suflete, carĭ locuesc în 150 case; sunt 120 contribuabilĭ. Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și crescerea vitelor, calitatea pămêntuluĭ este bună; bogată în cereale, fânețe și imașe, pădurĭ și viĭ nu sunt. E udată de pârâul Miletin și Prăjanul; are 3 iazurĭ.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 2575 hect., și se produce: 16000 hectol. grâŭ, 14730 hectol. păpușoĭ, 900 hectol. orz, 1200 hectol. ovĕz, 900 hectol. rapiță.

Numĕrul vitelor e de 735 boĭ

și vacĭ, 54 caĭ, 6000 oĭ, 160 porcĭ și 80 stupĭ cu albine.

Comuna este lipsită de șosele. Sûnt 2 bisericĭ cu 1 preot și 1 cântăreț și 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător și 40 elevĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3185 leĭ la veniturĭ și 3140 leĭ la cheltuelĭ.

Se află 1 cârciumă.

Lătăĭ, sat, în centrul comuneĭ Lătăĭ, așeḑat pe loc podiș cu o suprafață de 967 hect., și o populație de 70 familiĭ saŭ 280 suflete.

Aicĭ este reședința comuneĭ Lătăĭ; are 1 biserică zidită de Vasile Crupenschi, care se ḑice că e și întemeĭetorul satuluĭ Lătăĭ, biserica e servită de 1 preot și 1 cântăreț și 1 șcólă cu 1 învĕțător și 40 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 288 vite cornute, 24 caĭ, 330 oĭ, 85 mascurĭ și 120 stupĭ cu albine.

Are 1 cârciumă.

Lebĕda, dél pe teritoriul moșieĭ Curtescĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Lebĕda, dél în partea de Est a comuneĭ Slobozia-Secătura, pl. Coșula, este de natură petrósă.

Lehnescĭ-Maghistan, sat în partea de Sud-Est a comuneĭ Movila-Ruptă, plasa Ştefănescĭ, pe țĕrmul drept al Prutuluĭ, cu o suprafață de 687 hect., și o populație de 90 familiĭ saŭ 412 suflete.

Locuitoriĭ sunt împroprietărițĭ la 1864. Are 1 móră de apă pe Prut și 1 carieră de var, unde se și arde pétra de var. Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ. Avênd 94 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 204 vite cornute, 40 caĭ, 240 oĭ, 47 porcĭ și 40 stupĭ cu albine. Se află o cârciumă și 1 comersant.

Lehnescĭ-Răzașĭ, sat pe țĕrmul Prutuluĭ, com. Movila-Ruptă, este pe moșia răzășéscă însă formézä o continuare cu satul Lehnescĭ-Maghistan în partea sa de Nord, iar în partea de Sud se prelungesce Lehnescĭ-Rîșca.

Satul Lehnescĭ-Răzașĭ e fórte vechiŭ și numele sĕŭ la împrumutat si celor-l'alte sate Luhnescĭ-Rîșca.

Numele satuluĭ se póte explica prin derivare de la cuvêntul «leah» saŭ «polon». In partea de Nord a satuluĭ Lehnescĭ-Maghistan se vĕd șanțurĭ marĭ și fórte vechĭ, lângă Prut, un chip de întăriturĭ, apoĭ faptul că locuitoriĭ sunt răzașĭ fórte vechĭ, se póte crede că aicĭ a fost vre-un rĕsboiŭ cu Leșiĭ și că moșia a fost dată chiar acelor vitejĭ din acea bătălie.

Suprafața moșieĭ e de 558 hect., și cu o populație de 48 familiĭ saŭ 218 suflete. Pe moșie se află câte-va viĭ ale locuitorilor răzașĭ în întindere de 8 hect. Avênd 70 contribuabilĭ.

Are 1 școlă cu 1 învĕțător plătit de județ și 48 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 160 vite cornute, 30 caĭ, 220 oĭ, 37 porcĭ și 45 stupĭ. Se află 1 cârciumă și 1 comersant.

Lehnescĭ-Rişca, sat în marginea de Sud-Est a comuneĭ Movila-Ruptă, situat pe țĕrmul Prutuluĭ și formând o continuare cu satele Lehnescĭ-Maghistan și Lehnescĭ-Răzașĭ ; moșia a fost proprietate a Statuluĭ, astă-ḑĭ înstrĕinată, are o supra'ață de 529 hect. și o populație de 76 familiĭ saŭ 316 suflete.

Numĕrul vitelor e de: 204 vite cornute, 64 caĭ, 300 oĭ și 50 mascurĭ; Are o mică pădure de răchită la Prut și 2 morĭ de apă.

Léhu, lac format din pârâul Neaun și din isvórele luĭ propriĭ ; e situat în partea de Est a comuneĭ Feredienĭ, pl. Coșula, și are o suprafață de 74 hect., comunică cu iazul Nacu prin pârâul Nacu, și se scurge în Miletin prin pîrîul Léhu ; e bogat în pesce și stuh.

Léhu, pârâŭ, prin care se scurge iazul Léhu în Miletin.

Leorda, sat în centrul comuneĭ Costinescĭ, pl. Târgu, pe valea Leorda și pârâul Bucecea, cu o suprafață de 1697 hect., și o populație de 178 familiĭ saŭ 503 suflete, locuitoriĭ sunt românĭ, veniți se ḑice din Austro-Ungaria, și se numiaŭ Leordenĭ, de unde a rĕmas și numele satuluĭ. Avênd 192 contribuabilĭ.

Aice e reședința primărieĭ comuneĭ Costinescĭ, pl. Târgu ; are 2 bisericĭ cu 1 preot și 2 cântărețĭ ; o scólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 45 băețĭ și 27 fete.

Numĕrul vitelor este de 490 vite cornute, 70 caĭ, 1838 oĭ, 23 capre, 14 bivolĭ și 220 porcĭ.

In partea de Est a satuluĭ se află o stație a căieĭ ferate Botoșanĭ-Dorohoiŭ. Are 5 morĭ de apă pe pârâul Bucecea.

Se află 5 cârciume, 8 comercianțĭ și 18 meseriașĭ.

Lipovanu, iaz, pe moșia Costescĭ, com. Costescĭ, pl. Târgu.

Leordeĭ, vale, prin care curge pârâul Bucecea, în satul Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Licache, (vedĭ Arapu, dél, com. Costinescĭ).

Lingurarĭ, vale, în com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula.

Lingurarĭ, pârâŭ, numit și Oneguța, curge prin pădure în com. Slobozia-Secătura și se varsă in pârâul Cornaciu.

Lipovenĭ, (vedĭ Cristescĭ, sat, com. Cristescĭ).

Lipovenĭ, iaz, în partea de Sud-Est a satuluĭ Cristescĭ, comuna Cristescĭ, e format din pârâul Miletin.

Lipovanuluĭ, iaz, în com. Rînghilescĭ, pl. Ştefănescĭ.

Livedĭ, iaz, la 50 metri deasupra șesuluĭ Jijieĭ, spre Vest de satul Rĕusenĭ, în valea Livedilor, pe cósta de Est a déluluĭ Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, are o suprafață de 150 hect., cu pesce și stuh.

Loescĭ, iaz, în centrul comuneĭ Cucorenĭ, pe moșia Cucorenĭ, are isvorul sĕŭ, cu o suprafață de 4 hectare.

Loescĭ, pârâŭ, curge din iazul Loescĭ, com. Cucorenĭ, trece pe moșiile Ipotescĭ și Cătămărescĭ, și se varsă în pârâul Drĕsleuca.

Loescĭ, vale pe moșia Cucorenĭ, trece pe moșiile Ipotescĭ și Cătămărescĭ, și se varsă în pârăul Drĕsleuca.

Loescĭ, vale, pe moșia Cucorenĭ prin care curge pârâul Loescĭ.

Loescĭ, șes pe moșia Ipotescĭ, roditor în fân, grâŭ și păpușoĭ.

Loghni, poiană, în codri Delenĭ.

Loizóia, sat, în com. Poponți la Nord de orașul Botoșanĭ, pe valea pârâuluĭ Sicna, are o suprafață de 410 hect., din carĭ 72 ale sătenilor și cu o populație de 22 familiĭ saŭ 81 suflete.

Are 1 iaz pe Siena și 1 móră de apă. Avênd 15 contribuabilĭ. Pe moșia Loizóia se află 1 fabrică de spodium și produce până la 700000 kgr. făină de ciolane care se expediéză în Germania pentru fabricarea zachăruluĭ. Se află 58 vite cornute, 200 oĭ și 14 porcĭ.

Loizóia, iaz, pe pârâul Sicna, în partea de Vest a satuluĭ Loizóia, com. Poponțĭ, pl. Târgu; are o suprafață de 4 hectare.

Loizóia, pădure de 10 hect., pe moșia Loizóia, com. Popontĭ.

Loziĭ, dél numit și Țiganuluĭ în partea de Est a satuluĭ Bìznósa, com. Zlătunóia, pl. Miletin se termină în podișul Novacĭ.

Loziĭ, vale, între délul Loziĭ și délul Cruceĭ în com. Zlătunóia, pl. Miletin-Târgu.

Luciul, isvoresce din balta Luciuluĭ pe moșia Hârlăŭ, trece în comuna Bădenĭ, jud. Iașĭ, și se varsă în Bahluĭ.

Luciul, baltă pe moșia Hârlăŭ.

Lozneanu, iaz, pe moșia Costescĭ, com. Costescĭ, pl. Târgu, format de pârâul Teișóra.

Lunca, sat, în centrul com. Zlătunóia, pl. Miletin-Târgu, așeḑat în stânga pârâuluĭ Sicna, la póle de dél; are o suprafață de 147 hect. pămênt al locuitorilor și o populație de 45 familiĭ saŭ 215 suflete, cu 50 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de 85 vite cornute, 12 caĭ, 400 oĭ, 30 mascurĭ și 30 stupĭ.

In vechime satul se maĭ numia Codrovița.

Lunca, baltă, în com. Tudora, pl. Siret.

Lunca, pădure, în partea de Vest a comuneĭ Dracșanĭ, pe teritorul satuluĭ Dracsinĭ cu o suprafață de 50 hectare.

Lunceĭ, vale, în partea de Nord-Vest a satuluĭ Dracsinĭ, com. Dracșanĭ.

Lungeĭ, vale, în com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Lupăria, dél, în partea de Nord-sat pe moșia Delenĭ, com. Delenĭ.

Lupăria, vale, lângă délul Lupăria, moșia Delenĭ.

Lupăria, dél, pe moșia Brehuescĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Lupăria, dél, pe moșia Dobârcenĭ, com. Dobârcenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Lupuluĭ, poiană în pădure, com. Poiana-Lungă.

Lutul-galben, dél, la Nord de satul Slobozia, com Delenĭ, pl. Coșula, acest dél este o ramificare a déluluĭ Holm din com. Feredienĭ. Numele ĭĭ vine de la culórea galbenă a pămêntuluĭ care-ĭ numaĭ argilă.

Luțan (cotul luĭ), pămênt arabil într'un cot al Siretuluĭ, com. Fântânele.

Luțóia, mic cătun isolat pe moșia Ipotescĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu.

M

Macsut, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Delenĭ, pl. Coșula situat pe partea de Est a déluluĭ Petrăria și în partea de Nord a orașuluĭ Hârlăŭ.

Moșia Macsut este o parte din Delenĭ și are o întindere de 5562 hectare din care 5367 hectare a proprietaruluĭ, cu 4296 hectare pădure și 195 hectare ale locuitorilor. Sunt 20 hectare viĭ și se produce 5000 hectol. vin pe an.

Satul are o populație de 92 familiĭ saŭ 460 suflete și 143 contribuabilĭ.

Are 1 biserică zidită la 1842 de către Pulheria și Iorgu Ghica.

Numĕrul vitelor e de 300 boĭ și vacĭ, 10 caĭ, 110 oĭ, 38 porcĭ, și 20 de stupĭ.

Se află în cătună 1 cârciumă, 1 comersant și 1 meseriașĭ.

Maicele, (vedĭ Schitul Orășenĭ, com. Cristescĭ, pl. Coșula).

Manolescĭ, sat, în partea de Nord-Est a comuneĭ Curtescĭ, pl. Târgu și spre Vest de orașul Botoșanĭ are o suprafață de 194 hectare și o populație de 28 familiĭ saŭ 110 suflete.

Numĕrul vitelor e de 59 boĭ, 34 vacĭ, 18 caĭ, 13 porcĭ.

Se află în cătună; 1 cârciumă și 1 comersant.

Mare, (délul), (v. Délul mare, dél com. Delenĭ).

Mare (délul), (v. Délul mare, dél com. Gurbănescĭ).

Măgióra, părâŭ, care isvoresce din mlăscinele saŭ băltagele din partea de Nord a desființatuluĭ sat Lacurile, din com. Delenĭ, și se varsă în stânga Bahluiuluĭ.

Mălisce, dél, în partea de Vest a comuneĭ Ostopcenĭ, pl. Stefănescĭ, mărginind pe stânga părâul Corogea.

Mălos, dél, în comuna Stroescĭ, pl. Coșula, situat în pădure în partea

de Vest; acest dél este o ramură a délului Țencușa.

Mănăstirenĭ, comună rurală, situată în partea de Nord a plășeĭ Târgul și compusă din satele: *Călugărenĭ*, *Mănăstirenĭ*, *Mândreștĭ*, *Onțenĭ*, și *Valea-Grajduluĭ*; are o suprafață de 8720 hectare, din carĭ 7416 proprietățĭ marĭ și 1306 ale locuitorilor cu o populație de 1983 suflete și 512 familiĭ; 568 contribuabilĭ, locuind în 519 case.

Teritoriul comuneĭ este deluros și udat de Jijia în partea de Nord și de maĭ multe iazurĭ și pârae; natura pământuluĭ este negru argilos și productiv în cereale, carĭ aŭ o întindere de 3435 hectare și se produce: grâŭ 10868 hectol., orz 3232 hectol., ovĕz 1283 hectol., secară 58 hectol., rapiță 283 hectol., păpușoĭ 11698 hectol., cartofi 621 hectol., mazăre 836 hectol. fasole 262 hectol.; pădurĭ nu sunt, viĭ puține și produce 40 hectol. vin.

Vitele sunt în numĕr: de 1936 boĭ și vacĭ, 300 caĭ, 6 bivolĭ, 3922 oĭ, 7 capre și 340 râmătorĭ; are 1 móră de apă.

Prin acéstă comună trece calea județiană Botoșanĭ-Sĕvenĭ în construcție.

Are 3 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 6 cântărețĭ; 4 școlĭ mixte cu 4 învĕțătorĭ și 92 școlarĭ; sunt 179 copiĭ în etate de a frecuenta.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 10365 leĭ 60 banĭ și la cheltuelĭ 9852 leĭ 90 banĭ. Se află 10 cârciumĭ și 13 meseriașĭ.

Mănăstirenĭ, sat, în centrul comuneĭ Mănăstirenĭ, pl. Târgu, pe valea Grajdiuluĭ, cu o suprafață de 1280 hectare și cu o populație de 91 familiĭ saŭ 196 suflete și 91 contribuabilĭ.

Aicĭ este reședința primărieĭ comuneĭ Mănăstirenĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă cu un învĕțător plătit de comună cu 27 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 388 vite cornute, 78 caĭ, 1591 oĭ, 90 porcĭ și 40 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 2 cârciumĭ și 3 meseriașĭ.

Mănăstirenĭ, dél, în partea de Est pe moșia Mănăstirenĭ, com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu.

Mănăstirea luĭ Baluș, (v. Baluș-schit, sat, com. Rĕdenĭ).

Mănăstirea luĭ Baluș, (v. Baluș-schit, com. Rĕdenĭ).

Mănăstireĭ-Iazurĭ, situate în partea de Est a comuneĭ Poiana-Lungă,

plasa Siret, în jurul Monastireĭ Vorora.

Mănăstirea-Dómneĭ, sat, în centrul comuneĭ Curtescĭ, pl. Târgu, are o suprafață de 401 hectare și o populație de 119 familiĭ saŭ 477 suflete și 83 contribuabilĭ.

Distribuțiunea pămêntuluĭ după culturĭ este: 131 hectare arătură, 93 hectare fânețe, 82 hectare imaș și 95 hectare pădure; iar producțiunea se urcă la 700 hectol. grâŭ, 900 hectol. păpușoĭ, 100 hectol. secară, 350 hectol. ovĕz, 300 hectol. orz, 90 hectol. fasole și 100 hectol. cartofĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor și mulțĭ se ocupă cu facerea odgónelor de teiŭ, pentru carĭ aceștĭ meseriașĭ locuesc maĭ multă vreme în pădurĭ prin colibĭ; sunt și 4 comercianțĭ.

Numĕrul vitelor este de: 200 boĭ și vacĭ, 15 caĭ și 26 porcĭ.

Are 1 biserică de lemn, făcută se ḑice de călugărĭ și e servită de 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă cu 1 învĕțător plătit de județ, frequentată de 25 băețĭ și 2 fete. Sunt 53 copiĭ în etate de a frequenta școla.

Aicĭ se ḑice că în vechime era mănăstire de călugărĭ, că pe locul satuluĭ de astă-ḑĭ eraŭ pădurĭ, mănăstirea era întreținută de Dómna, de unde și numele mănăstireĭ e de «Mănăstirea Dómneĭ» și în urmă și satul a luat numirea mănăstireĭ.

Se scie cum orașul Botoșanĭ era apanagiul Dómneĭ împreună cu tóte veniturile târguluĭ și decĭ se póte da ca sigur că mănăstirea a fost înființată și întreținută de Dómnă, anume care nu se scie. Legenda atribue întemeerea de către Domnița Maria, fiică orĭ nepótă a luĭ Stefan-cel-Mare, care a hărăzit și loc mănăstireĭ, care a existat până la anul 1789, când călugăriĭ s'aŭ împrăsciat în diferite părțĭ, iar locul ce aparținea mănăstireĭ a trecut la mănăstirea Agafton și biserica în urmă se transformă în biserică de mir, fiind și locuitorĭ maĭ mulțĭ carĭ venise și se așezase pe lângă căsașiĭ servitorĭ aĭ mănăstireĭ.

Se află 2 cârciumĭ, 2 comersanțĭ și 1 meseriaș.

Mănăstirea-Dómneĭ, fostă mănăstire veche, (veḑĭ mănăstirea Dómneĭ, sat, în comuna Curtescĭ, plasa Târgu.)

Mășcătenĭ, sat, pe șesul din drépta Jijieĭ în partea de Sud a comuneĭ Trușescĭ, pl. Jijia, cu o suprafață de 1363 hectare, din carĭ 570 hectare pădure în partea de Sud-Vest și cu o populație de 67 familiĭ saŭ 266 suflete și 50 contribuabilĭ.

Are o biserică cu 2 preoţĭ şi 3 cântăreţĭ.

Numĕrul vitelor este 255 vite cornute, 67 caĭ, 1125 oĭ şi 25 porcĭ.

Se maĭ află 2 cârciumĭ, 3 comersanţĭ şi 4 meseriaşĭ.

Mĕrul-Scumpuluĭ, dél, lângă iazul Strâmbuluĭ, în partea de Est a comuneĭ Delenĭ, pl. Coşula.

Mândrescĭ, sat, în partea de Nord a comuneĭ Brehuescĭ, pl. Siret, cu o suprafaţă de 1052 hectare şi o populaţiune de 144 familiĭ saŭ 687 suflete şi 168 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ şi 1 şcólă întreţinută de comună cu 1 invĕţător şi 36 şcolarĭ.

Numĕrul vitelor e de: 275 vite cornute, 30 caĭ, 340 oĭ, 50 mascurĭ şi 20 stupĭ cu albine.

Se află 1 cârciumă, 1 comersant şi 3 meseriaşĭ.

Legenda spune că pe aicĭ eraŭ codri secularĭ, prin carĭ se aflaŭ Schiturĭ de călugărĭ şi de călugăriţe şi că satul Mândrescĭ şi-ar fi luat numele de la o călugăriţă cu numele Mândra, de la un schit ce era aicĭ.

Mândrescĭ, sat, pe drépta Jijieĭ in partea de Nord a comuneĭ Mănăstirenĭ, pl. Târgu, cu o suprafaţă de 1487 hectare şi o populaţie de 67 familiĭ saŭ 271 suflete, cu 67 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor este de: 344 vite cornute, 66 caĭ, 993 oĭ, 5 bivolĭ, 283 mascurĭ şi 110 stupĭ cu albine.

Mânzóia, pod, pe pârâul Teişóra, calea Botoşanĭ-Sĕvenĭ, comuna Poponţĭ.

Mestécănuluĭ, dél, se întinde în partea de Sud-Vest a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret, are direcţia de la Est spre Sud, acoperit cu pădure.

Mestécănuluĭ, vale, se întinde la pólele déluluĭ Mestécănuluĭ, com. Poiana-Lungă.

Meica, dél, o prelungire a déluluĭ Haranginul în partea de Sud pe moşia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu.

Meica, baltă, în partea de Sud pe moşia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ.

Meica, vie, pe moşia Cătămărescĭ, com. Cucorenĭ.

Melci, dél, în partea de Sud a com. Flămânḑĭ, în hotar cu com. Stroescĭ, acoperit cu pădure, îşĭ are direcţia de la Vest spre Est.

Melintióia, iaz, format din scurgerea apelor de plóe pe moșia Brăteni, în partea de Vest a com. Brăteni, pl. Stefănesci.

Merenĭ, sat, în centrul comuneĭ Satul Burdujeni, pl. Siret, cu o populație de 76 familiĭ saŭ 108 suflete, cu 68 contribuabili.

Numĕrul vitelor este de : 28 vite cornute, 2 caĭ, 5 mascurĭ și 12 stupĭ.

Merenĭ, pârâŭ, curge prin satul Merenĭ, com. Satul-Burdujeni, și se varsă în Sucéva.

Merescĭ, vale, în partea de Nord-Est pe moșia Albescĭ, com. Buimăceni, se prelungesce în valea Corogea.

Micu, dél, pe teritoriul satuluĭ Orășenĭ, în partea de Est a comuneĭ Curtescĭ.

Mihălășenĭ, sat, pe partea de Sud-Est a déluluĭ ce se prelungesce în stânga Bașeuluĭ până în valea Hodoróia, în centrul comuneĭ Brătenĭ, cu o suprafață de 2341 hectare și cu o populație de 145 familiĭ saŭ 570 suflete și 195 contribuabilĭ ; pe moșie se află 2 morĭ de apă.

In acest sat este reședința primăriei comuneĭ Brătenĭ, are o biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 șcólă a statuluĭ cu 1 învĕțător și 40 școlarĭ.

Numĕrul vitelor e de 200 boĭ și vacĭ, 175 caĭ, 1420 oĭ, 140 porcĭ.

In apropiere de Mihălășenĭ a fost satul Serafinescĭ, care s'a desființat și locuitoriĭ s'aŭ așeḑat in Mihălășenĭ.

Se află 1 cârciumă.

Mihăiasa, sat, desființat de vre-o 15 anĭ pe valea Mihăiasa, în partea de Vest a moșieĭ Statuluĭ Ciornohal, com. Ringhilescĭ, pl. Ștefănescĭ.

Mihăiasa, vale, pe moșia Ciornohal și pe moșia Rĕusenĭ, com. Comăndărescĭ, pl. Jijia numită de la desființatul sat Mihăiasa ; are 1 iaz și 1 pârâŭ care curge (v. Rușilor iaz, com. Comândărescĭ).

Mihăescĭ, dél, în partea de Nord a moșieĭ Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia (v. Mihăiasa sat și vale).

Mihăĭ, vale, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, în pădurea numită Tăețura.

Miletin, plasă, situată în partea de

mijloc a judeţuluĭ, se întinde pe délurile dintre Sicna şi Jijia şi văile pâraelor Dristea, Cozancea, Ursóia, Valea Grajduluĭ şi Sicna. Se mărginesce la Nord şi Est cu plasa Jijia, la Vest cu plasa Târgu cu care este şi în administraţie, iar la Sud cu plasa Coşula.

Este formată din comunele:

1) *Dracşanĭ* cu satele: *Cerchejenĭ*, *Dracşanĭ*, *Dracşinĭ*, *Suliţóia* şi *Zlătunóia-Mică*, în partea de Sud a plăşeĭ.

2) *Gorbănescĭ*, cu satele: *Blândescĭ* (Gogésca), *Burla* (Borcilă), *Gorbănescĭ* (Bozieniĭ), *Silişcaniĭ*, *Sorocenii* (Uriceniĭ-Herescu), *Talpa* (Tălhărescĭ), *Tomescĭ-Ciolac* (Tomescĭ-Fotea), *Tomescĭ-Vêrnăvóia*, *Urlaţiĭ* (Tomescĭ-Ruset) şi *Vênătoriĭ* la Nordul plăşeĭ.

3) *Suliţa*, têrg în centrul plăşeĭ, lângă lacul Dracşanĭ.

4) *Şoldănescĭ*, cu satele: *Bărînescĭ*, *Borcilenĭ*, *Ionăşenĭ*, *Socrujenĭ*, *Starosilţa-Stavri*, *Starosilţa-Radu*, *Soldănescĭ*, *Viforeniĭ-Cerchez*, *Viforeniĭ-Cuzeĭ*, la Est de Dracşanĭ.

5) *Zlătunóia*, cu satele: *Bâznósa*, *Cernescĭ*, *Cociugenĭ*, *Iurescĭ*, *Stănescĭ* şi *Stroescĭ* la Sud-Est de Dracşanĭ.

Intinderea plăşeĭ e de 39240 hectare.

Clima e puţin maĭ recorósă şi maĭ umedă ca în plasa Jijia şi Ştefănescĭ şi acésta din cauza pădurilor, carĭ sunt maĭ în abondenţă şi prin presenţa întinsuluĭ lac Dracşanĭ.

Pământul este maĭ mult argilos variind în galben orĭ negru.

Teritoriul acesteĭ plăşĭ este maĭ mult deluros, délurile ce o strebat fac parte din grupele ce se întind între Sicna şi Jijia şi aŭ în general direcţiunea Nord-Vest şi Sud-Est.

Inălţimea cea maĭ mare o ating délurile din centrul plăşeĭ, numite délul *Ţugueţa* şi *Băbicenĭ* în com. Şoldănescĭ.

Alte délurĭ maĭ însemnate sunt: *Délul Mare*, *Boióia*, şi *Délul Turculuĭ* în com. Gorbănescĭ.

Buda, *Picioru*, *Dracşinĭ*, *Piscul Dracşanĭ*, *Prihodu*, *Gornit*, *Lipovenĭ* şi *délul Cerchejenĭ* în com. Dracşanĭ.

Benchiu, *Bisericeĭ*, *Badăĭ*, *Cornişuluĭ*, *Cozancea*, *Cruceĭ*, *Dolina*, *Luchi*, *Holmu*, *Groziĭ* numit şi *Ţiganilor*, *Tălpóeĭ*, *Valea Sacă*, *Vieĭ* şi *Zlătunóia* dis şi *Bisericeĭ* în com. Zlătunóia.

Délurile în general sunt platourĭ întinse.

Văĭ sunt puţine şi înguste; maĭ întinsă este valea Sicneĭ în partea de Sud a plăşeĭ. Alte văĭ maĭ însemnate sunt: Dristea, Cozancea

și Ursóia înguste și urmând direcțiunea délurilor.

Apele ce udă plasa sunt :

Lacul Dracșanĭ, în partea de Sud a plășeĭ în comuna Dracșanĭ, voluminos în ape și bogat în pesce, racĭ și trestie, are o suprafață de 1360 hectare, apoĭ pâraile:

Sicna, care isvoresce din jud. Dorohoĭ, udă plasa Târguluĭ, formézà maĭ multe iazurĭ marĭ, udă partea de Sud a plășeĭ Miletin, intră în lacul Dracșanĭ, ese din lac prin valea întinsă numită valea Sicneĭ și se varsă în Jijia la Todirenĭ.

Ursóia, isvoresce din com. Mânăstirenĭ și se varsă în Sicna lângă Sulița.

Cozancea, isvoresce din pădurea Cozancea, com. Șoldănescĭ, udă partea de Sud-Est a plășeĭ și se varsă în Sicna la Cernescĭ.

Dristea, udă comuna Gorbănescĭ, în partea de Nord a plășeĭ și se varsă în Jijia la Ionășenĭ.

Producțiunea. Pământul plășeĭ e ocupat cu cultura cerealelor, fânețe, imașurĭ și parte pădure.

Din suprafața totală de 39240 hectare, cerealele ocupă 22280 hectare, pădurile 6574 hectare și fânețele 9200 hectare, imașele și locurile satelor 10500 hectare.

Producțiunea cerealelor e de 83000 hectol. grâŭ, 90000 hectol. păpușoĭ, 23000 hectol. orz, 12000 hectol. ovĕz, 3000 hectol. secară.

Numĕrul vitelor ajunge la 8943 boĭ și vacĭ, 1573 caĭ, 10000 oĭ, 300 capre, 13 bivolĭ, 2097 porcĭ, 788 stupĭ cu albine.

Industria. In plasa Miletin sunt 5 morĭ de apă și 3 de abur, 1 fabrică de spirt (velniță). Industriele manuale sunt maĭ multe în Târgul Sulița, iar industria casnică rurală prin sate. Sunt 200 meseriașĭ.

Comerciul se face cu cereale, vite, lemne și alte obiecte de consumație, iar piețele de desfacere sunt Sulița și Botoșanĭ. In târgul Sulița, în fie-care sĕptămână Lunea se face iarmaroc.

Drumurĭ. Acéstă plasă e străbătută prin centru de la Vest spre Est de șoséua județiană Botoșanĭ-Ștefănescĭ, prin comunele Gorbănescĭ și Șoldănescĭ ; apoĭ calea Talpa-Sulița, care pune în legătură Sulița cu calea județiană și care e în construcție, precum și maĭ multe căĭ vicinale comunale abia începute.

Populațiunea. In tótă plasa sunt 3467 familiĭ saŭ 15963 suflete, sunt 3335 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, iar ceĭ din târgul Sulița, parte cu comerțul și industriĭ manuale.

Administrațiunea. Acéstă plasă se împarte în 5 comune, formate din 32 sate și un târg; ea e unită cu plasa Târgu în administrație și sub-prefectura e în Botoșanĭ.

In privința judiciară forméză un ocol cu plasa Coșula și judecătoria e în orașul Hârlăŭ.

Serviciul sanitar se face de 1 medic de plasă, 1 vaccinator etc. carĭ fac serviciul și în plasa Târgu.

Numĕrul bisericilor e de 22, cu 15 preoțĭ și 28 cântărețĭ.

Numĕrul școlelor e de 9 școlĭ mixte, 1 școlă de băețĭ și 1 de fete cu 10 învĕțătorĭ și 2 învĕțătóre la carĭ frequentă 450 elevĭ și 90 eleve.

In privința serviciuluĭ militar, acéstă plasă face parte din garnizóna companiilor de dorobanțĭ din plasa Ștefănescĭ.

Miletin, pârâŭ, isvoresce din pădurea Balta-Arsă în com. Curtescĭ, curge în direcție de la Nord-Vest spre Sud-Est și udă satele Orășenĭ, Curtescĭ, Coșula, Copălău, Chițovenĭ, Prisecanĭ și Prăjenĭ pe țermul stâng și Lătăĭ pe drépta, forméză maĭ multe iazurĭ în cursul sĕŭ, între carĭ Lipovenĭ, Coșula, etc., trece în jud. Iașĭ și se varsă în Jijia maĭ în jos de satul Vlădenĭ.

Primesce ca afluențĭ în drépta pâraele: Ungurúia cu Alghia și Dumbrava, com. Cristescĭ; Cornaciul cu pâraele Lingurarilor (Oniaga), Pălăncuța (Țiganilor) și pârâul Crucei, com. Slobozia-Secătura; apoĭ pârâul Lupuluĭ (com. Coșula); Tulburea cu Stahna și Bahna com. Flămânzĭ; pârâul Satuluĭ cu Fetița și Petricel com. Storescĭ; pârâul Vlădenilor cu pâr. Rădenĭ, com. Rădenĭ; Scânteia și Dodolea în com. Lătăĭ și Delenĭ, iar pe stânga: pâraele Prajanul și Novacĭ.

Miletinuluĭ, vale, prin care curge pârâul Miletin, e cea maĭ întinsă vale din plasa Coșula, care o strebate în partea de Nord.

Miletin, dél, în com. Uricenĭ, pl. Coșula, se întinde în partea de Est a comuneĭ de la Nord-Est spre Sud-Est.

Mlada, pădure, pe teritorul Agafton a statuluĭ, com. Curtescĭ.

Mirenĭ, parte din moșia Albescĭ, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Misir, movilă, în com. Todirenĭ, pl. Jijia, pe délul din stânga Jijieĭ.

Mitoc (vedĭ Rĕdiul pădure, com. Uricenĭ, pl. Coșula).

Mitoc, vale, între délul Holm și Noculuĭ, în partea de Nord-Est în com. Delenĭ, pl. Coșula.

Mitoc, ponóre, în partea de Nord-Vest a satuluĭ Slobozia, com. Delenĭ, pl. Coșula.

Mitoc, parte din pădurea Delenĭ, împrejurul schituluĭ Hacurĭ, căruia aparținea.

Mocanuluĭ, pârâŭ, curge pe moșia Cristescĭ, com. Cristescĭ si unindu-se cu alte pârâiașe se varsă în balta Ochiŭ.

Mocanuluĭ, dél, o ramură a déluluĭ Ursóia, com. Cristescĭ.

Modruz, pârâŭ, care e scurgerea apelor din valea Modruz, Struna și Ichim de pe moșia Delenĭ, pl. Coșula, curge spre Nord și se varsă în Miletin.

Modruz, iaz, în valea pârâuluĭ Modruz, în partea de Est a moșieĭ Delenĭ, pl. Coșula.

Modruz, dél, mărginind în partea de Est valea și pârâul Modruz, com. Delenĭ.

Mogoș, dél, pe teritorul moșieĭ Brehuescĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Móra-Călugăruluĭ, móră de apă pe pârâul Bahluiŭ în pădurea Delenĭ, spre Sud-Vest de schitul Lacurĭ, unde în vechime exista o móră a unuĭ călugăr. Astă-ḑĭ móra este a proprietaruluĭ moșieĭ.

Movila-Bortósă, movilă pe teritorul moșieĭ Rîpicenĭ, com.Movila-Ruptă, pl. Ștefănescĭ.

Movila luĭ Cotârlaŭ, movilă pe teritorul moșieĭ Damachi (Movila-Ruptă), com. Movila-Ruptă.

Movila-Caliculuĭ, movilă pe moșia Ungurenĭ-Jianu, com. Ungurenĭ.

Movila-Ciurariuluĭ, (veḑĭ Ciurariuluĭ-movilă).

Movila de la Cruce, movilă în partea de Nord-Vest a comuneĭ Lătăĭ, plasa Coșula.

Movilele Ingémănate, grupă de 3 movilĭ împreunate în partea de Vest a moșieĭ Damachi, com. Movila-Ruptă.

Movila Giamăna, movilă pe moșia Sarata, com. Movila-Ruptă.

Movila-Lată, movilă în partea de Nord a satuluĭ Santa-Maria, com. Rînghilescĭ.

Acéstă movilă situată pe un dél inalt este un punct însemnat de observație. Legenda spune că e făcută de Tătari; lângă movilă sunt două movili mai mici, iar în partea de Est se věd urmele a două șanțuri.

Movila de Lut, movilă în partea de Sud a moșiei Sapiveni, com. Ungureni.

Movila-Mare, movilă pe moșia Rîpiceni, com. Movila-Ruptă.

Movila Mare, movilă în partea de Nord-Est a comunei Movila-Ruptă, pe moșia Mihălășeni.

Movila-Mare, movilă pe moșia Stăncesci, com. Curtesci.

Movila-Mică, pe moșia Stăncesci, com. Curtesci.

Movila Parului, iaz, în partea de Est a com. Lătăi.

Movila Parului, dél pe teritorul satului Prăjeni, com. Lătăi.

Movila Purcel, movilă pe moșia Damachi, com. Movila-Ruptă.

Movila Ruptă, comună rurală, în partea de Nord a plășei Ștefănesci, în drepta și de a lungul Prutului și e formată din satele: *Lehnesci*, *Maghistan*, *Lehnesci-Razăși*, *Lehnesci-Rișca*, *Movila-Ruptă* (Damachi), *Rîpiceni*, *Sărata* (Jovirteni) și *Zahareni* (Caraiman).

Teritorul comunei e format din déluri, cari se ridică câte puțin de la Prut spre Vest. Șesul Prutului are 90 metri deasupra nivelului Mărei Negre, iar délurile cele mai înalte din comună nu trec peste 150 m. deasupra nivelului mărei (V. Cursul de geografia României a D-lui Cobâlcescu de la Școla militară din Iași). Centrul comunei se găsesce la 10 km. departe de târgul Ștefănesci.

Are o suprafață de 6902 hectare și o populație de 624 familii saŭ 2733 suflete,

Locuitorii sunt români, și vre-o 70 evrei, 10 țigani, 3 poloni și 2 austriaci și se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, calitatea pămêntului este bună, pămênt negru, pe malul Prutului și în albia să se věd stânci de pietre calcaróse de unde se și scóte și se fabrică var sunt 2 cariere însemnate la Damachi și Lehnesci-Maghistan se produce aproximativ 280000 chilograme var pe an.

Intinderea locurilor cultivate e de 4869 hectare fânețe, 859 hectare imaș 685 hectare, pădure 97 hec-

tare parte de stejar, parte de salcie de Prut. Recolta cerealelor se ridică la : 20000 hectol. grâŭ, 25000 hectol păpușoĭ, 9000 hectol. orz, 4500 hectol. ovĕz, 2000 hectol. cartofĭ, 1500 hectol. rapiță, 200 hectol. fasole.

In comună sunt 11 comercianțĭ și 9 meseriașĭ.

Numĕrul vitelor e de : 1060 boĭ și vacĭ, 250 caĭ, 3800 oĭ și 240 porcĭ și 70 stupĭ cu albine.

In comună sunt 8 iazurĭ, 5 morĭ de apă pe Prut și 1 pe iaz.

Drumurĭ petruite este un început de șosea comunală pe lângă Prut. Comuna e strĕbătută de drumul mare Ștefănescĭ-Rădăuțĭ(Dorohoiŭ).

Are 4 bisericĭ cu 4 preoțĭ și 7 cântărețĭ ; 2 școlĭ mixte cu 2 invĕțătorĭ și 94 elevĭ și 10 eleve.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 6000 leĭ; iar la cheltuelĭ 6450 leĭ. Se află 9 cârciume și 9 comercianțĭ.

Movila-Ruptă, (v. Damachi, sat, com. Movila-Ruptă).

Movila-Tătaruluĭ, movilă pe délul Corogea, com. Rînghilescĭ, pl. Ștefănescĭ.

Movila Vulturuluĭ, movilă, com. Ungurenĭ, pl. Jijia.

Moscaluluĭ, părâŭ isvoresce din valea Viișóra în pădure com. Poiana-Lungă și se varsă în pârâul Soroca și împreună cu Soroca în Voronca, din com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Moşnegu, iaz, pe moșia Buimăcenĭ com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Movila Turculuĭ, movilă pe hotarul moșiilor Albescĭ și Buimăcenĭ, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Movila-Vulturuluĭ. dél pe moșia Nicșeni, com. Costescĭ.

Moraruluĭ, movilă pe șesul Jijieĭ, unde a fost móră de apă hotarul moșiilor Albescĭ și Buimăcenĭ, com. Buimăcenĭ.

Moreĭ, dél, o ramificare din délul Hulub, în com. Trușescĭ, pl. Jijia,

Moreĭ, (vedĭ Iazul Moreĭ, iaz, com. Curtescĭ).

Morișca, șes pe moșia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ, produce fân.

Morișca, iaz, format de pârâul Sicna, pe moșia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ, pl. Târgu.

Morișca, baltă formată de pârâul Teișóra, com. Poponțĭ, pl. Târgu.

Moróica, pârâŭ, isvoresce de sub délul Brătenilor, trece pe moșia Dângenĭ și se varsă în Jijia.

Morțun, iaz, în partea de Est a moșieĭ Albescĭ, com. Buimăcenĭ.

Murărenĭ, (Vedĭ Rĕusenĭ, sat, com. Comândărescĭ).

Murguluĭ, ponor, în partea de Sud, a comuneĭ Slobozia-Secătura, pl. Coșula, are isvóre multe.

Murguța, pârâu, în partea de Est a comuneĭ Dobîrcenĭ, pl. Ștefănescĭ, isvoresce de pe moșia Cismănescĭ, forméză câte-va iazurĭ micĭ și se varsă în Corogea în com. Durnescĭ, pl. Ștefănescĭ.

Murguța, vale, în partea de Est a com. Dobîrcenĭ, prin care curge pârâul Murguța.

Murguța, dél, mărginind în partea de Est valea și pârâul Murguța din com. Dobîrcenĭ, are direcția de la Nord-Vest spre Sud-Est și e plantat cu vie care pórtă numele de Murguța.

Malu Iazuluĭ, (Vedĭ Coșula, sat și comună).

Marculuĭ, dél, acoperit parte cu pădure, cu livedĭ și viĭ în partea de Nord-Est a comuneĭ Coșula.

Marculuĭ, vale, între délul Buda și déluĭ Marculuĭ, în com. Coșula.

Muntenĭ, (Vedĭ Slobozia-Secătura, sat și comună, pl. Coșula).

N

Nacu, iaz, în partea de Nord-Est și comuneĭ Rĕdenĭ, pl. Coșula pe hotarul moșiilor Rĕdenĭ și Feredienii Statuluĭ, aparține maĭ mult de Feredienĭ, cu o suprafață de 5 hectare e bogat în pesce și flóre de nufĕr galben, care cresce în abundență pe lângă apele sale; el comunică cu lacul Léhu din comuna Feredienĭ, prin pârâul Nacu.

Nacu, pârâŭ care pune în comunicație iazurile Léhu și Nacu din comuna Feredienĭ, pl. Coșula.

Nacu, vale în care se află iazul Nacu și pârâul Nacu în partea de Est a moșieĭ Feredienĭ, pl. Coșula.

Nacu, dél lângă iazul Nacu, spre Est de Feredienĭ.

Năstasă, sat pe șesul din drépta Bașeuluĭ în partea de Sud a comuneĭ Brăteni, pl. Ştefănescĭ, cu o suprafaţa de 219 hect. și o populație de 45 familiĭ saŭ 129 suflete.

Numele satuluĭ se crede că derivă de la un Năstase cel maĭ vechiŭ proprietar al acesteĭ părțĭ de loc.

Numĕrul vitelor e de 33 boĭ și vacĭ, 29 caĭ, 30 oĭ, 16 porcĭ și 4 stupĭ.

Năsipărieĭ, dél acoperit cu pădure in partea de Vest a comuneĭ Coșula.

Năsipărieĭ, pădure in partea de Vest a comuneĭ Coșula, pe délul Năsipărieĭ.

Neaun, pârâŭ, isvoresce din délul Pietrăria la Nord-Vest de satul Slobozia, com. Delenĭ, trece prin satul Slobozia și unindu-se cu pârâul Mare și Hurgheșu din Feredienĭ, udă valea Găinăria și Mitoc, com. Delenĭ și se varsă în iazul Léhu, com. Feredienĭ.

Negrescu, sat care se numia și Silișcanĭ, în partea de Sud a comuneĭ Brătenĭ, cu o suprafaţa de 781 hect. și o popultie de 10 familiĭ saŭ 48 suflete și 20 contribuabilĭ.

Moșia e formată din două trupurĭ din care o parte o stăpânea Negrescu, iar parte Coșteanu.

Numĕrul vitelor este de 14 boĭ și vacĭ, 5 caĭ și 11 porcĭ.

Nelipescĭ, podiș pe teritoriul comuneĭ Lătăĭ, pl. Coșula, este o prelungire a dealuluĭ ce se întinde între pârâul Miletin și Prajanul.

Nicolina, podiş, în partea de Est pe moșia orașuluĭ Hârlăŭ.

Nicşenĭ, sat, în centrul comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu, cu o populație de 250 familiĭ saŭ 1390 suflete și 241 contribuabilĭ.

In acest sat este reședința primărieĭ comuneĭ Costescĭ, are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și o scólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 49 scolarĭ.

Numĕrul vitelor e de 576 boĭ și vacĭ, 108 caĭ, 1167 oĭ, 8 bivolĭ, 280 porcĭ și 160 stupĭ cu albine; sunt 4 cârciumĭ, 5 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Novacĭ, sat, așeḑat în partea de Sud-Vest a comuneĭ Zlătunóia, plasa Miletin, în valea Novacĭ; moșia are o întindere de 7407 hectare, e proprietatea prințuluĭ Gr. M. Sturza; locuitoriĭ nu sunt înproprietărițĭ și sunt 20 familiĭ saŭ 71 suflete.

Aci se află o fabrică de spirt

(velniță) care produce 50000 de decalitri spirt pe an.

Numele acesteĭ părțĭ de loc se ḑice că a rĕmas de la nisce păzitorĭ de vacĭ.

Novacĭ, podiș, care se întinde în drépta părâuluĭ Sicna, la Nord de satul Novacĭ, între pâraele Novacĭ și Prajanul.

Novacĭ, iaz, lângă satul Novacĭ, com. Zlătunóia.

Novacĭ, vale, prin care curge pârâul Novacĭ, com. Zlătunóia, în partea de Sud.

Novacĭ, pârâŭ, isvoresce din cósta de Sud a podișuluĭ Novacĭ, com. Zlătunóia, forméză iazul Novacĭ, curge spre Sud-Est și se varsă în Miletin.

O

Ochiul-Alb, loc isolat, în pădurea Ionășenĭ, com. Șoldănescĭ.

Ochiul, baltă mlăștinósă pe moșia Leorda, com. Costinescĭ.

Ochiul luĭ Damaschin, lac saŭ ochiŭ, format din isvóre propriĭ cu o suprafața de 29 m. p., fără pesce, situat în partea de Sud-Est a comuneĭ Fântânelele, pl. Siret.

Ochiurĭ, bălțĭ saŭ ochiurĭ, pe moșia Salcea, com. Salcea, pl. Siret, cu o suprafața de 7 hect., bogate în pesce, tóte în numĕr de treĭ, formate din isvóre.

Odaia-Durnescĭ, iaz, pe moșia Durnescĭ, com. Durnescĭ, pl. Ștefănescĭ.

Odaia-Rînghilescĭ, (veḑĭ Rînghilescĭ sat, com. Rînghilescĭ).

Odaia-Maghistan, (veḑĭ Odaia-Silișcanĭ sat, com. Brătenĭ, pl. Ștefănescĭ).

Odaia-Silișcanĭ, sat pe valea pârâuluĭ Fundóia, com. Brătenĭ, pl. Ștefănescĭ, are o suprafață de 772 hect. și o populație de 36 familiĭ saŭ 118 suflete.

Are 2 iazurĭ și 1 móră de apă.

Sunt 20 boĭ și vacĭ, 10 caĭ, 20 porcĭ și 4 stupĭ.

Olarul, pârâiaș, isvoresce din partea de Est a satuluĭ Călinescĭ, com. Călinescĭ, și se varsă în pârâul Bahna, com. Brehuescĭ. Numele

sěŭ a rĕmas de la un olar care locuia pe malurile sale.

Olarul, movilă pe hotarul dintre moșiele Onțenii și Stăncenii, com. Mânăstirenĭ, pl. Târgu.

Olarĭ, iaz, cu o suprafață de 2 hect., pe moșia Ungurenĭ-Isăcescu, com. Ungurenĭ, pl. Jijia.

Olărița, pârâŭ, isvoresce din com. Dobîrcenĭ, curge pe moșia Odaia-Silișcanĭ, com. Brătenĭ și se varsă pe drépta Bașeuluĭ după ce a primit un mic pârâiaș numit Gura Cișmănescilor.

Olmul, pârâŭ, isvoresce de pe moșia Stăncescĭ, com. Curtescĭ și se varsă în pârâul Drĕsleuca și împreună cu acesta în pârâul Sicna.

Onéga, (vedĭ Slobozia-Secătura, comună, în pl. Coșula).

Oneguța, (vedĭ Lingurarilor, pârâŭ, com. Slobozia-Secătura).

Oneguța, șes prin care curge pârâul Oneguța, com. Slobozia-Secătura.

Onțenĭ, sat, aședat pe Valea-Grajdiuluĭ, în partea de Sud-Est a comuneĭ Mănăstirenĭ, pl. Târgu, cu o suprafață de 2727 hect. și o populație de 170 familiĭ saŭ 388 suflete, sunt 187 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 șcólă cu 1 învĕțător plătit de comună și 24 scolarĭ. Are 1 iaz format de pârâul Puturosu.

Numĕrul vitelor e de 428 boĭ și vacĭ, 113 caĭ, 1830 oĭ, 6 capre, 4 bivolĭ, 270 porcĭ, și 20 stupĭ, sunt 4 cârciume, 4 comercianțĭ și 4 meseriașĭ.

Onțenilor, pârâŭ, pe moșia Onțenĭ, com. Mănăstirenĭ, în partea de Est, trece prin com. Gorbănescĭ.

Orășenĭ, sat, pe valea pârâuluĭ Miletin, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Curtescĭ, pl. Târgu; moșia este proprietate a epitropieĭ spitaluluĭ sf. Sdiridon din Iașĭ, cu o suprafața de o 1437 hectare și o populațiune de 264 familiĭ saŭ 1014 suflete; sunt 233 contribuabilĭ.

Pămêntul este productiv și maĭ mult deluros și coprinde 593 hect. arătură, 343 hect. fânețe, 129 hect. imaș și 571 hect. pădure de stejar.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor și uniĭ cu transportul de lemne in diferite părțĭ

Sunt 4 cârciume, 4 comercianțĭ și 6 meseriașĭ.

Numĕrul vitelor e de 410 boĭ

și vacĭ, 20 caĭ, 86 oĭ, 25 porcĭ și 50 stupĭ cu albine.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de județ cu 29 băețĭ și 1 fată.

Despre întemeierea acestuĭ sat legenda spune că ceĭ d'ântâiŭ locuitorĭ aŭ venit aicĭ din Transilvania și se numiaŭ Conegĭ, care nume a rĕmas numaĭ dealuluĭ ce se ridică între cele două părțĭ ale satuluĭ, iar satul a luat numirea de Orășenĭ, din pricină că împrăștiindu-se ómenii din Seliștea, com. Cristescĭ din causa jafurilor, aŭ venit și s'aŭ așeḑat aci cu maĭ mulțĭ târgovețĭ saŭ orășenĭ și ast-fel satul primi numele de Orășenĭ; acésta cam pe la anul 1754.

Astă-ḑĭ satul se compune din două părțĭ: Orășenii din dél și Orășeniĭ din vale.

Orete, poiană în pădurea Vlădenĭ, com. Coșula.

Ostopcenĭ, comună rurală, situată în partea de Sud-Est a plășeĭ Ștefănescĭ, se întinde pe șesul Prutuluĭ și al Bașeuluĭ și pe un platoŭ întins și înalt care forméză șira délurilor dintre pârâile Bașeŭ și Corogea.

Se compune din satele: *Băscăcenĭ, Dămidenĭ, Ostopcenĭ-Baluș* numit și Româneseĭ și *Ciuru* saŭ Ostopcenĭ-Răzașĭ; are o suprafață de 3512 hect. din carĭ 292 hect. ale răzașilor și cu o populație de 320 familiĭ saŭ 1229 suflete.

Calitatea pămĕntuluĭ este bună, maĭ mult pămĕnt negru și parte nisipos; locurile cultivate aŭ o întindere de 2500 hect. și se produce: grâŭ 5733 hectol., păpușoĭ 10680 hectol., secară 30 hectol., orz 563 hectol., ovĕs 450 hectol.; pădurile aŭ 286 hect. și se întind pe șesul Prutuluĭ compuse din pleop, salcie și parte stejar.

Numĕrul vitelor e de 522 boĭ și vacĭ, 160 caĭ, 3479 oĭ, 290 porcĭ și 130 stupĭ cu albine.

Sunt 5 cârciume, 5 comercianțĭ și 10 meseriașĭ; are 1 móră de abur, 2 de apă pe Saha, un braț al pârâuluĭ Bașeu, și se varsă în Prut și o móră de vĕnt.

Se maĭ însémnă carierele de prunt pentru șosele atât din Prut cât și din délul satuluĭ.

Comuna e strĕbătută de șoséua județiană Ștefănescĭ-Iașĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3197 leĭ 90 banĭ la veniturĭ și 3157 leĭ 90 banĭ la cheltuelĭ.

Sunt 3 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 3 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător plătit de stat și 36 școlarĭ.

Ostopcenĭ-Baluș, (veḑĭ Româneseĭ sat, com. Ostopcenĭ).

Ostopcenĭ-Răzaşĭ, (vedĭ Ciuru sat, com. Ostopcenĭ.

Ostopcenilor, numit și Viișóra, dél, care se prelungesce în drépta Bașcului din com. Brătenĭ, prin com. Ostopcenĭ se apropie de Prut, are cóstele despre prut repedĭ, unde sunt aședate cóstele ce compun com. Ostopcenĭ, și se termină la satul Ilișenĭ la vĕrsarea pârâuluĭ Corogea în Prut.

P

Panțirĭ, (vedĭ Stroescĭ sat, com. Zlătunóia, pl. Miletin).

Pahonțuluĭ, vale, între délul Coșerilor și délul Puturosul pe moșia Stăncenĭ, comuna Bălușenĭ, plasa Târgu.

Pancu, (vedĭ Vorona-Teodor sat, com. Poiana-Lungă, pl. Siret).

Panculuĭ, pârâŭ, isvoresce din pădurea com. Tudoreĭ de la locul numit Corniș, desparte cătuna Vorona Teodor de Vorona-Carale, com. Poiana-Lungă și se varsă în gârla moriĭ de pe moșia Vorona-Carale.

Panculuĭ, iaz, pe moșia Vorona-Teodor, format de pârâul Pancu în partea de Sud a com. Poiana-Lungă.

Palanca, délurĭ, în partea de Sud-Est a com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula, acoperite cu pădure.

Palanca, pădure, în partea de Sud-Est a com. Slobozia-Secătura, se întinde pe délurile și văile numite ale Palanceĭ, cu o suprafață de 450 hect. se exploatéză.

Pălăncuța, (vedĭ Cruceĭ pârâŭ, com. Slobozia-Secătura).

Pascu, poiană în pădure pe moșia Poiana, com. Poiana-Lungă.

Pădureĭ, dél, pe moșia Râpicenĭ, com. Movila-Ruptă.

Păĭ, șes, pe moșia Siminicea lângă Siret, com. Salcea.

Păpurișuluĭ, poiană în pădure, com. Poiana-Lungă.

Părăscelor, vale, între délul Coșe-

rilor de pe Tocilenĭ și délul Puturosul, în com. Bălușenĭ.

Pârâul-Mare, pârâŭ, isvoresce din cósta déluluĭ Cerbătórea saŭ Gâlgâitórea din com. Feredienĭ și unindu-se cu Hurgheșu se varsă în pârâul Neaun și împreună cu acesta în iazul Léhu, în com. Feredienĭ, pl. Coșula.

Pârliturile, poenĭ, în pădurea Haranginul pe moșia Cătămărescĭ, comuna Cucorenĭ, plasa Târgu.

Pěșcuțoiu, iaz, în partea de Nord pe moșia Rěusenĭ, com. Comândărescĭ, pe valea Vultur cu puțin pesce și stuh.

Păruluĭ, dél, în com. Dobircenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Păruluĭ, dél, în com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu.

Pătrașcu, pod, pe pârâul iazuluĭ, moșia Stăncescĭ, comuna Curtescĭ.

Păun, sat, în drépta Bașeuluĭ pe loc șes în partea de Sud a comuneĭ Brătenĭ, pl. Ștefănescĭ, cu o suprafață de 289 hect. și o populație de 74 familiĭ saŭ 230 suflete și 51 contribuabilĭ.

Are o biserică care se construesce din noŭ.

Sunt 10 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 50 oĭ, 28 porcĭ și 4 stupĭ.

Păvăluc, iaz, pe moșia Albescĭ, com. Buimăcenĭ, pl. Jijia.

Pelin, (vedĭ Cucutenĭ Răzașĭ sat, com. Durnescĭ, pl. Ștefănescĭ).

Pelinul, dél, în partea de Sud-Vest a satuluĭ Cucutenĭ-Răzașĭ, com. Durnescĭ, pl. Ștefănescĭ.

Pelin, isvóre și pârâŭ, care curge prin satul Cucutenĭ-Răzașĭ, com. Durnescĭ.

Pêrcovacĭ, sat, pe ambele părțĭ ale Bahluiuluĭ în partea de Vest a com. Delenĭ, pl. Coșula și spre Nord-Vest de orașul Hârlăŭ cu care este învecinat; are o suprafață de 301 hect. pămênt al locuitorilor dat la 1864 din moșia Delenĭ și cu o populație de 60 familiĭ saŭ 300 suflete și 126 contribuabilĭ, locuitoriĭ sunt rușĭ romanisațĭ.

Are 1 biserică zidită la 1858 de Pulheria și Iorgu Ghica cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Numěrul vitelor e de 250 boĭ, 4 caĭ, 100 oĭ, 50 porcĭ, 200 stupĭ cu albine.

In vechime se maĭ numia și Rușiĭ-Bojica.

Pêrcovacĭ, pârâŭ, isvoresce din délul Cetățuia pe moșia Delenĭ, curge spre Est și se varsă în drépta Bahluiuluĭ.

Pêrcovacĭ, vale, prin care curge pârâul Pêrcovacĭ.

Perițcanĭ, (vedĭ Durnescii-Mitropolieĭ sat, com. Ringhilescĭ, pl. Ștefănescĭ).

Petrăria, dél, ce se ridică in mijlocul comuneĭ Delenĭ; acest dél e continuarea déluluĭ Țencușa din com. Storescĭ, Rĕdenĭ, și Feredienĭ și se termină lângă Hârlăŭ. Se numesce, în acéstă parte, petrăria de la carierile de pétră care se exploatéză și produce peste 20000 leĭ pe an. De aicĭ se scot și se fabrică renumitele petre de móră numite «de la Hârlăŭ»; se maĭ scóte și prunt pentru șosele. Pe cósta déluluĭ de Est sunt așezate satele Slobozia, Delenĭ și Macsut, iar cósta de Vest este acoperită cu codri.

Petrăria, dél, de natură petrósă în partea de Nord-Vest a comuneĭ Slobozia-Secătura, pl. Coșula.

Petrăria, dél, în partea de Est a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret, este o ramificare a déluluĭ Petrăria din Slobozia-Secătura.

Petreĭ, dél petros în mijlocul pădureĭ Delenĭ, com. Delenĭ și în apropiere de desființatul schit Lacurile. Intr'o stâncă din acest dél se află o peșteră, despre care se dice, că era locuită de sihastri; legenda spune că nisce hoțĭ ar fi ucis pe sihastri și s'ar fi așezat eĭ acolo, de unde pescera a luat numele de «Bolta tâlharilor». Aicĭ se vĕd săpate în pétră mese, paturĭ, cuptóre, etc., iar pe perețĭ nisce inscripțiĭ nedescifrabile.

Vêrfu' acestuĭ dél este înalt, de unde privirea se întinde pe tótă regiunea; stânca din vêrf maĭ pórtă numele de *Pétra Șoimuluĭ*.

Petrosul, pârâŭ, isvoresce din pădurea Grigorescĭ, com. Călinescĭ, curge spre Est, trece prin satul Grigorescĭ, primesce pâraile Fetescĭ și Porcul pe stânga și se varsă în Siret; în curgerea sa forméză 3 iazurĭ.

Petrosuluĭ, dél, în partea de Est a comuneĭ Mânăstirenĭ, pl. Târgu.

Petróeĭ, dél, pe moșia Brehuescĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Petroĭ, movilă, în partea de Est pe moşia M-rea Dómneĭ, com. Curtescĭ.

Petricel, părâŭ, isvoresce de la Vestul ponoruluĭ Petricel, com. Storescĭ, pl. Coşula şi se varsă în pârâul satuluĭ la locul Bahniţa şi împreună se varsă în Miletin.

Petricel, ponor, în partea de Vest a comuneĭ Storescĭ, pl. Coşula.

Petrescĭ, sat, pe stânga Jijieĭ în partea de Sud-Est a comuneĭ Buimăcenĭ, cu o suprafaţă de 890 hect. din carĭ 100 hect. pădure şi cu o populaţie de 30 familiĭ saŭ 93 suflete, între care mulţi ţiganĭ.

Are 2 iazurĭ şi 2 morĭ de apă. A avut o biserică care a ars la 1880 împreună cu satul Buimăcenĭ şi Petrescĭ.

Numĕrul vitelor e de 127 boĭ şi vacĭ, 22 caĭ, 528 oĭ, 10 porcĭ şi 25 stupĭ ; este 1 cârciumă.

Perişorul, parte din pădurea Storescĭ, com. Storescĭ, pl. Coşula.

Piciorogani, dél, între pârâul Miletin şi pârâul Prajanul, com. Lătăĭ, pl. Coşula.

Piciorogani, vale, prin care curge pârâul Prajanul, com. Lătăĭ, pl. Coşula.

Picioru-Bîrsan, poiană, în codri Delenĭ, com. Delenĭ.

Picioru, dél, în pădurea Buda, com. Dracşanĭ, pl. Miletin.

Piscu, dél, în ţarina satuluĭ Dracsinĭ, com. Dracşanĭ.

Plămânósa, baltă, formată din isvóre propriĭ pe moşia Brehuescĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Platonuluĭ, vale, în partea de Sud-Est a com. Cotescĭ, pl. Târgu.

Pleşul-Mare, dél, în pădurea Ungurója în partea de Vest a com. Cristescĭ, pl. Coşula şi în hotar cu com. Tudora.

Pleşul-Mic, dél, în pădurea Ungurója, com. Cristescĭ

Numele de Pleşul vine de acolo că în vechime se ḑice aceste délurĭ eraŭ góle astă-ḑĭ însă sunt acoperite cu pădure.

Pleşca, poiană în codri Delenĭ, com. Delenĭ.

Plisa, lac mic, pe moşia Băluşenĭ, com. Fântânele, pl. Siret, este for-

mat din isvóre proprii și are o suprafață de 8 hect. 50 arii, este bogat în pesce.

Plopenĭ, sat, situat pe costă de dél in stânga rîuluĭ Sucéva și în partea de Sud-Est a comuneĭ Burdujenĭ-sat, pl. Siret, cu o populație de 325 familii saŭ 766 suflete și 175 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 1 càntăreț și 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de județ și 27 școlarĭ.

Biserica din Plopenĭ este zidită de Lupul Balș, Mare Vornic în téra de jos și de Safta soția sa și fiica luĭ Iordache Cantacuzino Delénul, Mare Spătar, înainte de anul 1778.

Numĕrul vitelor e de 206 boĭ și vacĭ, 13 caĭ, 295 oĭ, 49 porcĭ și 45 stupĭ; sunt 4 cârciume, 4 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Plopenĭ, pârâŭ, care curge prin satul Plopenĭ, com. Burdujenĭ-sat, pl. Siret, se varsă în Sucéva.

Podeț, baltă, pe moșia Salcea, com. Salcea.

Podișul-Odăeĭ, partea de sus a déluluĭ Rĕusenĭ spre Vest de Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia.

Podul-de-pétră, vale, lângă calea națională Botoșanĭ-Hârlăŭ, în com. Feredienĭ, pl. Coșula.

Podul-de-pétră, pod de pétră peste pârâul Bașeŭ, com. Satul Ștefănescĭ, despre care pod legenda spune că ar fi făcut de Ștefan-cel-Mare.

Podul-de-Lut, pădure în întindere de 14 hect. în comuna Zlătunóia, pl. Miletin-Târgu.

Pogorescĭ, sat, pe cósta rîpósă a déluluĭ Pogorescĭ și pe șesul și țermul stâng al Jijieĭ, în partea de Nord-Est a comuneĭ Comândărescĭ, pl. Jijia, cu o suprafață de 896 hect. pămênt al locuitorilor răzașĭ; moșia se întinde din Jijia spre Prut peste maĭ multe délurĭ și văĭ, până în drumul Furilor, ocupate cu arăturĭ și fânețe. Răzașiĭ pretind că stăpânirea veche a lor se întindea și peste moșiile megieșe ale statuluĭ Ciornohalul și Glăvănescĭ, dar călugăriĭ stăpânitorĭ aĭ acestor moșiĭ le-aŭ răpit bucată cu bucată, pentru carĭ răzașiĭ ridicaŭ judecățĭ până pe la Domnie în Iașĭ, după cum probézá numerósele lor acte, dar fără a se alege de cât cu perderĭ.

Moșia se ḑice că a fost dată de Ștefan-cel-Mare, unuĭ oștén vrednic, care pentru acesta s'a supra-

numit Dobîndă, iar urmașii luĭ aŭ început a se numi Pogor, adică pogorîtorĭ din acea veche familie.

Astă-dĭ moșia se află împărțită într'o sumă de «durjincĭ» saŭ curele de moșiĭ și locuitoriĭ se ocup cu agricultura și crescerea vitelor.

Are o populație de 30 familiĭ saŭ 130 suflete și 28 contribuabilĭ și locuesc în 34 case.

Are 1 biserică reparată la 1848 de locuitorĭ răzașĭ cu 1 eclesiarh.

Numĕrul vitelor e de 77 boĭ și vacĭ, 22 caĭ, 1002 oĭ, 30 porcĭ și 60 stupĭ albine.

In acest sat pe șes aprópe de rîul Jijia se află instalată o stațiune meteorologică de al 2-lea ordin sub conducerea D-luĭ I. Țițu, care face observațiunile și le calculézĕ.

Observațiunile se fac din anul 1886.

Poiana, sat, pe loc ponoroș, pe cósta de Vest a délului Cerbătórea saŭ Gâlgâitórea și în partea de Vest a comuneĭ Feredienĭ, pl. Coșula, lângă pădure, aședat pe moșia Feredienĭ, cu o populație de 62 familiĭ saŭ 212 suflete și 42 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ carĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor și parte cu rotăria.

Numĕrul vitelor este de 111 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 65 oĭ și 22 porcĭ.

Sunt 1 comerciant, 15 meseriașĭ și 1 cârciumă.

Poiana, sat, aședat lângă pârâele Turburea și Stahna, pe cósta délului numită cósta Velnițeĭ și sub pădurea moșieĭ Flâmândĭ, comuna Flâmândĭ; cu o populație de 103 familiĭ saŭ 603 suflete și 185 contribuabilĭ, românĭ, parte rușĭ romanisațĭ.

Numĕrul vitelor 153 boĭ și vacĭ, 70 caĭ, 131 oĭ, 2 capre, 75 porcĭ, 109 stupĭ cu albine.

Poiana, dél, o ramificare a déluluĭ Țencușa pe teritorul satuluĭ Poiana, com. Feredienĭ, pl. Coșula.

Poiana, vale, între satul Feredienĭ și podișul Boscotenĭ, com. Feredienĭ, pl. Coșula.

Poiana, (vedĭ Unsa sat și mânăstire, com. Feredienĭ).

Poiana, pădure, în partea de Vest a com. Storescĭ.

Poiana, pârâŭ, isvoresce din pădurea Serafinescĭ și se varsă în lacul Poiana de pe moșia Poiana, com. Poiana-Lungă.

Poiana, lac mic, în partea de Nord a comuneĭ Poiana-Lungă, pe moșia

Poiana a statuluĭ, format din isvóre și pârae.

Poiana, dél, o ramificare a délului Humăria-Bahnóia, în partea de Nord a com. Poiana-Lungă, are direcțiunea spre Sud-Vest și se finesce la hotarul satuluĭ Serafinescĭ, com. Cornĭ.

Poiana-luĭ-Borș, (vedĭ Protopopenĭ, sat, com. Poiana-Lungă).

Poiana-Lungă, comună rurală, în partea de Sud-Est a plășeĭ Siret, se întinde pe un teritor deluros și acoperit cu pădurĭ. Comuna se compune din satele: *Chiscovata*, *Icușenĭ*, *Poiana-Lungă*, *Protopopenĭ*, *Vorona-Carale*, *Vorona-Theodor* și *Satu-Noŭ*; are o întindere de 5622 hect. din carĭ 1600 hect. ale proprietarilor marĭ, 2106 ale locuitorilor și 2267 hect. pădure.

Are o populațiune de 491 familiĭ saŭ 2411 suflete, sunt 450 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ, carĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, iar parte cu olăria.

Distribuția pămêntuluĭ dupe culturĭ e următórea: arăturĭ 1929 hectare, fânețĭ 592 hectare, pășunat 153 hectare, 2412 hectare pădure care ocupă partea de Sud-Vest și Sud a comuneĭ din care masivul cel maĭ mare e pădurea Statuluĭ Vorona. Producțiunea cerealelor e următórea: grâŭ 3580 hectol., secară 3600 hectol., rapiță 150 hectol., păpușoiŭ 11726 hectol., orz 2350 hectol., ovĕs 4200 hectol., cartofĭ 2484 hectol., fasole 42 hectolitri.

Vitele sunt ast-fel repartisate: 858 boĭ și vacĭ, 231 caĭ, 1006 oĭ, 231 porcĭ și 500 stupĭ cu albine.

Sunt 6 iazurĭ și 5 morĭ de apă.

Comuna e străbătută de calea județiană, Botoșanĭ-Fălticenĭ, apoĭ calea comunală începe din calea județiană, trece pe lângă lacul mare al Voroneĭ, prin satul Poiana și în com. Corni, altă cale comunală merge în satul Chiscovata.

Are 5 biserici cu 2 preoțĭ 3 cântărețĭ și 3 paracliserĭ; tot în acéstă comună maĭ este mănăstirea Vorona de călugărĭ și schitul Sehăstria în pădure; apoĭ 2 șcóle cu 2 învĕțătorĭ și o populație scolară care e frequentată de 155 băețĭ și 18 fete.

Budgetul comuneĭ e de 11202 leĭ la veniturĭ și 11202 la cheltuelĭ.

Poiana-Lungă, sat, situat pe valea Poiana, în partea de Nord a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret. Satul e situat pe moșia Statuluĭ Vorona, partea locuitorilor e de

646 hectare; are o populație de 145 familii saŭ 758 suflete sunt 110 contribuabilĭ; locuitorĭ românĭ carĭ se ocupă parte cu agricultura, iar parte cu olăria, care industrie e bine desvoltată aicĭ; sunt 5 comercianțĭ și 15 meseriașĭ.

Numele satuluĭ se dice, că vine de la o poiană lungă, ce era în mijlocul pădurei, ce acoperea odată satul în tóte părțile și unde maĭ pe urmă s'a început a se clădi case.

Are 1 biserică zidită la 1838, cu 1 preot și 2 cântărețĭ, 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat cu 60 băețĭ, și 6 fete.

Numĕrul vitelor e de 220 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 285 oĭ, 45 porcĭ și 90 stupĭ cu albine.

Poloveĭ, iaz pe moșia Todirenĭ, com. Todirenĭ.

Popenilor, movilă în partea de Nord a com. Costinescĭ pl. Târgu.

Popiĭ, vale între délul Mare și délul Botóia în partea de Nord-Est a com. Gorbăneștĭ, pl. Miletin.

Popiĭ, pârâŭ, prin valea Popiĭ, com. Gorbănescĭ.

Popiĭ, isvor-fântână, din care isvoresce părâul Popiĭ pe moșia Vlădenĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Popiĭ, părâŭ, isvoresce de la Fântâna-Popiĭ dis Axinte, curge și se varsă în iazul Vlădenĭ, moșia Vlădenĭ, com. Brehuescĭ.

Popiĭ, isvor, sub pólele déluluĭ Brătenilor în partea de Nord a com. Dângenĭ, pl. Jijia.

Popențĭ, comună rurală, în centrul plășeĭ Târgul în vecinătate și în partea de Nord-Est a orașuluĭ Botoșanĭ și se compune din satele: *Cișmĕua*, *Luizóia*, *Răchițiĭ*, *Roșioriĭ* și *Téscu*; are o suprafață de 3392 hect. și o populație de 463 familiĭ saŭ 1451 suflete și 360 contribuabilĭ, locuesce în 260 case.

Teritorul comuneĭ e deluros, avĕnd solul maĭ mult lutos, variind în negru și galben și se imparte, după culturĭ, ast-fel: arătură 2239 hect., fânețe 479 hect., imaș 610 hect. și pădure 10 hect.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor și se produc cereale: grâŭ 7750 hectol., orz 700 hectol., ovĕs 140 hectol., secară 14 hectol., păpușoĭ 8000 hectol.; viĭ sunt 2 hectare și se produce 108 hectol. vin.

Vitele în numĕr de 544 boĭ și vacĭ, 110 caĭ, 872 oĭ, 108 porcĭ, și 43 stupĭ.

Sunt 6 iazurĭ și 4 morĭ de

apă la iazurĭ pe pârâul Sicna; are 1 fabrică de bere în satul Cișméua, care fabrică până la 700 hectol. pe an și 1 fabrică de spodium (de ars și măcinat ciolane) lângă satul Luizóia, care fabrică până la 70 vagóne pe an. Sunt 7 cârciume, 9 comercianțĭ și 5 meseriașĭ.

Prin acéstă comună trec căile județene Botoșanĭ-Săvenĭ și Botoșanĭ-Rădăuțĭ, în construcție.

Are 3 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 2 càntărețĭ, 2 școlĭ mixte cu 2 învĕțătorĭ și 153 băețĭ, 2 fete.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 7688 leĭ, 50 banĭ și la cheltuelĭ 7688 leĭ 50 banĭ.

Poponțĭ, sat, în partea de Nord a orașuluĭ Botoșanĭ către care este alipit și forméză comuna Botoșanĭ; moșia ține de comuna rurală Poponțĭ și este a Statuluĭ cu o suprafață de 915 hect.; pe moșie sunt 2 morĭ de apă.

Poponțĭ, mănăstire, în satul Poponțĭ, com. Botoșanĭ despre care istoria spune că este făcută de Ștefan-cel-Mare și întocmită de Constantin Racoviță Voevod, îndestrând'o cu moșiĭ.

Iată ce dice Letopisețul .... «Era o biserică de pétră in Pàpăuțĭ la Botoșanĭ făcută de Ștefan Voevod cel bătrîn; i-aŭ dat moșiile tătâne-sĕŭ luĭ Mihaiŭ Vodă, și aŭ făcut'o mănăstire cu Egumen și cu sobor, închinând'o la patriarhia Antiohieĭ, unde este hramul sfântuluĭ Nicolae» (Letop. Form. III pag. 186).

Popóia, pârâŭ, curge prin valea Popóia com. Movila-Ruptă și se varsă în stânga Bașeuluĭ are apă numaĭ în timpurĭ ploióse.

Popóia, vale, între délurile Popóia și Bursucul, prin care curge pârâul Popóia, com. Movila-Ruptă.

Popóia, iaz, în valea Popóia, format de pârâul Popóia pe moșia Damachi, com. Movila-Ruptă

Porculuĭ, pârâu, isvoresce din pădurea Hântescĭ, jud. Dorohoiŭ despărțind moșiile Hântescĭ și Fetescĭ de moșia Grigorescĭ, și se varsă în pârâul Fetescĭ, moșia Grigorescĭ, com. Călinescĭ.

Porcăria, pârâŭ, curge pe moșia Stăncenĭ și se varsă în iazul Stăncenĭ, com. Bălușenĭ, pl. Târgu.

Postelnicuța, iaz, în întindere de 5 hectare, în partea de Est pe moșia Negrescu, com. Brătenĭ, pl. Ștefănescĭ.

Postuluĭ, dél, pe moșia Zeicescĭ, com. Bălușenĭ.

Prăjanul, pârâŭ, curge pe moșia Lătăĭ, com. Lătăĭ și se varsă în stânga Miletinuluĭ.

Prăjenĭ, sat, pe cósta déluluĭ Nelipescĭ, în stânga Miletinuluĭ pe moșia Lătăĭ, com. Lătăĭ, are o suprafață de 1936 hectare și o populație de 90 familiĭ saŭ 360 suflete și 86 contribuabilĭ.

Are 1 biserică servită de personalul bisericeĭ din Lătăĭ. Satul Prăjenĭ se ḍice că ar fi întemeiat de Mitropolitul Moldoveĭ Veniamin Costachi a căria proprietate era moșia Prăjenĭ.

Numĕrul vitelor e de 940 boĭ și vacĭ, 32 caĭ, 2630 oĭ, 116 porcĭ și 147 stupĭ; are 1 cârciumă.

Prăjenĭ, (v. Nelipescĭ dél, com. Lătăĭ).

Prihodu, dél, în partea de Vest a com. Drăcșanĭ.

Prihodu-Zahaicu, pădure de stejar, în întindere de 420 hectare, pe délul Prihodu, com. Drăcșanĭ.

Prilipca, sat, în partea de Sud-Est a com. Satul-Burdujenĭ, cu o populație de 120 familiĭ saŭ 560 suflete și 72 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ, și 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre și 22 eleve.

Numĕrul vitelor e de 146 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 291 oĭ, 50 porcĭ și 25 stupĭ.

Are 1 cârciumă, 2 comersanțĭ și 1 meseriaș.

Pripa, pârâŭ, isvoresce din ponorul Pripa și se varsă în pârâul Toplița, și împreună în iazul Clopoțel, com. Poiana-Lungă.

Prisecanĭ, sat, așeḍat sub délul Prisecanĭ în stânga Miletinuluĭ, în partea de Est a comuneĭ Flămânḍĭ, pl. Coșula, cu o populație de 80 familiĭ saŭ 465 suflete și 59 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 146 boĭ și vacĭ, 31 caĭ, 334 oĭ, 41 porcĭ și 65 stupĭ.

Are 1 cârciumă.

Prisecanĭ, dél, în partea de Nord-Est a com. Flămânḍĭ.

Prisecеĭ, pârâŭ, curge pe moșia Stăncenĭ, și se varsă în iazul Bălușenĭ (Zosin), com. Bălușenĭ.

Prisecеĭ, (veḍĭ Colțușoruluĭ, dél, com. Trușescĭ, pl. Jijia).

Priseceï, (cotul), un cot al Siretuluï pe moșia Slobozia, com. Fântânele.

Prisaca, pădure, pe moșia Stăncescĭ, com. Curtescĭ.

Prisecuța, poiană în pădure, com. Poiana-Lungă.

Prisecele, pădure, în com. Coșula.

Protopopeni, sat, pe cóstă de dél, în partea de Vest a com. Poiana-Lungă, pl. Siret, cu o suprafață de 601 hectare, din care 400 hectare ale Statuluï și 261 ale locuitorilor, și cu o populație de 85 familiĭ saŭ 392 suflete și 60 contribuabilĭ.

Pe moșie se află și 115 hectare pădure, are 1 móră de apă.

Numĕrul vitelor e de 134 boĭ și vacĭ, 29 caĭ, 260 oĭ, 57 porcĭ, și 80 stupĭ cu albine.

Moșia se dice că în vechime era proprietate a luĭ Petru Rareș Domnul Moldoveĭ, din actele moșieĭ se constată că ea era închinată mănăstireĭ Probota.

Satul Protopopenĭ maĭ purta numele de Poiana luĭ Borș.

Protopopenĭ, dél, care se prelungesce din com. Cornĭ pe moșia Protopopenĭ între pârâul Glodinósa și Siret, în com. Poiana-Lungă.

Prut, rîŭ, care isvoresce din munțiĭ Galițieĭ, udă partea de Nord-Est a Moldoveĭ, partea de Est a județuluĭ Botoșanĭ, si a-nume tótă marginea plășeĭ Ștefănescĭ, de la satul Bold (jud. Dorohoĭ), apoĭ satele Răpicenĭ, Damachi (Movila-Ruptă), Lehnescĭ, Stânca, șesul Ștefănescilor și Bobulescĭ, satele Ostopcenĭ, Dămidenĭ, Boroșenĭ, Berza, Santa-Maria și Durnescĭ, de unde trece în jud. Iașĭ.

Primesce pe teritoriul jud. Botoșanĭ, pâraile Bașeŭ și Corogea.

Pruteţul, pârâŭ, isvoresce dintr'un ponor în partea de Nord a com. Zlătunóia, și se varsă în Sicna.

Pruteţul, vale, între délurile Benchiu și Valea-Sécă, com. Zlătunóia prin care vale curge pârâul Pruteţul.

Puciosul, iaz, pe moșia Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Pungenĭ, (vedĭ Rădiul luĭ Begilă), sat, com. Comândărescĭ.

Purcel, movilă, pe moșia Lehnescĭ-Maghistan, com. Movila-Ruptă.

Putreda, baltă, pe pămênturile locuitorilor din com. Coșula, are o suprafață de 3 hectare.

Putredeĭ, vale pe moșia Dobîrcenĭ, com. Dobîrcenĭ.

Putreda, pârâŭ, cu afluentul sĕŭ pârâul mic isvoresce din locul nnmit «șesul țarineĭ» curge pe lângă satul Cristescĭ, în partea sa de Sud-Vest, apoĭ pe pămêntul locuitorilor, și se varsă în Miletin formând o baltă numită Ochiul.

Puturosul, baltă pe Jijia, la móra moșieĭ Rĕdiul, comuna Comândărescĭ.

Puturosul, iaz, pe moșia Ciornohal, în partea de Est a comuneĭ Rînghilescĭ, pl. Stefănescĭ.

Puturosul, dél, pe moșia Bălușenĭ, com. Bălușenĭ.

Puturosul, iaz, cu o suprafață de 11 hectare, pe moșia Bălușenĭ (Zosin) în partea de Nord a comuneĭ Bălușenĭ, pl. Târgu.

Puturosul, pârâŭ, format din isvóre curge prin Valea-Grajdiuluĭ, com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu, forméză iazul de la Valea-Grajdiului, de la Mănăstirenĭ și cel de la Onțenĭ, apoĭ trece în com. Gorbănescĭ și Drăcșanĭ sub numele de Ursóia și se varsă lângă târgul Sulița în Sicna.

Puturósa, baltă, pe moșia Fântânele, com. Fântânele, pl. Siret, formată din isvóre cu o suprafață de 2 hectare, are pesce.

Puturósa, vale pe moșia Todirenĭ, în partea pe Sud a comuneĭ Todirenĭ.

Pruteț, un braț al Prutuluĭ pe șesul com. Bobulescĭ, unde este și o móră de apă.

R

Raduluĭ, movilă, în partea de Est a moșieĭ Delenĭ, com. Delenĭ.

Raiu, sat mic, pe șesul Uncanĭ, valea pârâuluĭ Broscăria în partea de Sud-Est a comuneĭ Curtescĭ, pe moșia Orășenĭ.

Aicĭ se află o móră de abur care fabrică făină de grâŭ în cantitățĭ marĭ.

Ceĭ d'ântâĭ locuitorĭ așeḍațĭ aicĭ aŭ fost ómeniĭ carĭ făceaŭ serviciul la móră, maĭ têrḍiŭ saŭ maĭ adunat și alțiĭ; astă-ḍĭ sunt 20

de familiĭ saŭ 93 suflete, de religiune evreĭ și vre-o câți-va de națiune germană și catolicĭ.

In apropiere de móra de aburĭ se află un iaz format de pârâul Broscăria care servă a întreține móra cu apă.

Apróрe de vĕrsarea pârâuluĭ Broscăria în Drĕsleuca se află cârciuma Singurica astă-dĭ dărâmată.

Spre Vest de móra cu abur a fost satul desființat Uncaniĭ.

Raiu, dél pe moșia Feredienĭ, com. Feredienĭ.

Ranca, pârâŭ, curge din comuna Costinescĭ și forméză iazul Buduhócea în comuna Cucorenĭ, plasa Târgu.

Ranga-Arapuluĭ, pădure în întindere de 22 hectare pe délul Costinescilor, comuna Costinescĭ, plantată de D-l I. Arapu, pe moșia Leorda.

Ratoş-Apostol, sat, pe drépta pârâuluĭ Bașeŭ în partea de Sud a comuneĭ Brătenĭ, pl. Stefănescĭ; moșia în vechime a fost proprietate a paharniculuĭ Apostol astă-dĭ proprietate a epitropieĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iașĭ cu o suprafață de 169 hectare și o populație de 5 familiĭ saŭ 15 suflete.

Rava, dél, pe moșia Storescĭ, com. Storescĭ, pl. Coșula.

Răcos, pârâŭ, curge prin codri Delenĭ și se varsă în stânga Humosuluĭ un braț al Bahluiuluĭ din drépta, numit ast-fel, căcĭ are mulțĭ racĭ.

Răchițĭ, sat, pe valea pârâuluĭ Sicna, în centrul comuneĭ Poponțĭ, plasa Târgu, cu o suprafață de 479 hect. și o populație de 125 familiĭ saŭ 510 suflete și 116 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 25 școlarĭ.

Se maĭ însémnă 1 móră de apă la iazul Răchițĭ.

Numele satuluĭ vine de la răchițele saŭ să'ciile ce eraŭ în vechime la iazul de lângă sat.

Numĕrul vitelor e de 187 boĭ și vacĭ, 58 caĭ, 198 oĭ, 44 porcĭ și 15 stupĭ; sunt 2 cârciume.

Răchițĭ, iaz, în satul Răchițĭ, com. Poponțĭ, format din pârâul Sicna, cu o suprafață de 5 hectare.

Rĕcea, vale, în partea de Sud-Vest a comunelor Todirenĭ și Comăndărescĭ, corespunde în valea Miletinuluĭ, com. Şipotele, jud. Iașĭ.

Rĕcea, pârâŭ, curge prin valea Rĕcea pe teritorul comunelor To-

direnĭ și Comândărescĭ, formézā maĭ multe iazurĭ și se varsă în Miletin.

Rĕcea, pârâŭ, isvoresce din locul numit Dumbrava, dintre Delenĭ și Pârcovacĭ, se varsă în stânga Bahluiuluĭ spre Sud de Pârcovacĭ, com. Delenĭ.

Rĕdenĭ, comună rurală, în partea de Sud a plășeĭ Coșula, se întinde pe délul Holmul, care e o continuare a déluluĭ Țencușa, pe délul Vieĭ și pe valea Bahluiu și valea pârâuluĭ Vlădenilor. Se compune din satele: *Boscotenĭ, Bahluiŭ, Rĕdenĭ, Șĕndrenĭ, Schitu-Balus* și *Vlădenĭ*; are o întindere de 2434 hectare și o populație de 407 familiĭ saŭ 1282 suflete; sunt 253 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ și parte țiganĭ și 2 familiĭ evreĭ și se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, se maĭ practică și olăria și rotăria.

Pămêntul apróрe pe jumĕtate acoperit cu pădurĭ, e de natură petrósă și calcorósă, iar parte pămênt negru care se cultivă.

Distribuția pămêntuluĭ dupĕ culturĭ e ast-fel: arătură 1973 hect., fânețe 255 hect., imaș 715 hect. și pădurea care ocupă partea de Sud și Sud-Vest a comuneĭ are o întindere de 1144 hect., compusă maĭ mult din fag, carpen și stejar. Are și plantațiunĭ de viĭ.

Dintre cereale se produce: grâŭ 10000 hectol., orz 700 hectol, ovĕs 900 hectol., secară 100 hectol., păpușoĭ 20000 hectol., fasole 160 hectol. și cartofĭ 250 hectol.

Numĕrul vitelor e de 565 boĭ și vacĭ, 74 caĭ, 361 oĭ și 135 porcĭ.

Sunt 6 iazurĭ bogate cu pesce, sunt 5 morĭ de apă și 1 de vênt, 6 cârciume, 9 comercianțĭ și 30 meseriașĭ.

Prin partea de Est a comuneĭ trece calea națională Botoșanĭ-Hârlăŭ.

Are 2 bisericĭ cu 1 preot și 2 cântărețĭ, 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător plătit de stat și 78 școlarĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 4139 leĭ 49 banĭ și la cheltuelĭ 4026 leĭ.

Se află în comună 3 cârciume, 5 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Rĕdenĭ, sat, în centrul comuneĭ Rĕdenĭ, pe costa de Est o déluluĭ Holm.

Numele acestuĭ sat se crede că vine de la vorba «rĕdiŭ», «rediae» care însemnézā pădure mică tânără, legenda spune: «Din vechime vreme aicĭ era un rĕdiŭ și stabilindu-se câțĭ-va ómenĭ și-aŭ făcut case din lemnul tăiat din acest rĕdiŭ; pe

urmă înmulțindu-se populația, rĕdiul s'a tăiat cu totul și s'a făcut sat, rĕmânêndu-ĭ numele Rĕdenĭ».

Moșia are o întindere de 1287 hect. și e formată din 2 trupurĭ Boscotenĭ și Rĕdenĭ, din carĭ vre-o 600 hect. este pădure. Pe teritorul aceșteĭ moșiĭ sunt satele Bahluiŭ și Boscotenĭ. In Rĕdenĭ sunt viĭ renumite prin calitatea vinuluĭ.

Numĕrul vitelor este de 269 vite cornute, 83 caĭ, 205 oĭ, 40 porcĭ. Se află 2 cârciume, 2 comercianțĭ și 3 meseriașĭ.

Are 5 morĭ de apă pe Bahluiŭ în pădure și 1 de vênt.

Satul Rĕdenĭ are o populație de 114 familiĭ saŭ 330 suflete, locuitorĭ românĭ și 115 contribuabilĭ.

Are 1 biserică de pétră fórte veche cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțĕtor și 78 școlarĭ.

Rĕdiul luĭ Buzilă, sat, pe cóstă délu-luĭ Topală în drépta Jijieĭ, în partea de Sud-Est a comuneĭ Comândărescĭ, pl. Jijia. Numele sĕŭ de Rĕdiŭ vine de la o pădurice de stejar ce se află pe costa déluluĭ Topală, lângă sat, iar Buzilă de la un vechiŭ proprietar ast-fel numit.

Are o suprafață de 824 hect., din carĭ vre-o 650 ale proprietaruluĭ și 174 hect. ale locuitorilor și cu o populație de 60 familiĭ saŭ 280 suflete și 55 contribuabilĭ.

Lângă sat, pe délul Topală, se află 20 hectare pădure și o vie de 4 hectare și produce 100 hectolitri vin.

Are 1 biserică făcută de proprietarul moșieĭ D-l Constantin Corjescu la 1874 care e servită de preotul din Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ.

Pe rîul Jijia se află 2 morĭ de apă și 1 de abur.

Numĕrul vitelor e de 420 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 286 oĭ, 124 porcĭ și 200 stupĭ cu albine.

Acéstă moșie e compusă din treĭ trupurĭ: Pungenĭ în partea de Est despre care se ḑice că era răzășie, Rĕdiul în centru și Vidra la Nord-Vest moșie răzășéscă cumpĕrată bucată cu bucată de la răzășĭ, carĭ formaŭ satul Vidra așeḑat lângă Jijia spre Nord-Est de Rĕdiŭ și care s'a desființat la 1872.

Se află 1 cârciumă, 1 comerciant și 3 meseriașĭ.

Rĕdiul, dél, numit și al Catargeĭ în drépta Jijieĭ pe moșia statuluĭ Trușescĭ, com. Trușescĭ, o continuare din délul Hulubuluĭ.

Rĕdiul, dél, pe moșia Băicenĭ, com. Curtescĭ.

Rĕdiuluĭ, dél, pe moșia Leorda, com. Costinescĭ.

Rĕdiul-Roș, pădure în partea de Nord a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, pe moșia Cerchejenĭ, cu o suprafață de 213 hectare.

Rĕdiul-Roș, vale, lângă pădurea Rĕdiul-Roș, com. Dracșanĭ.

Rĕdiul, numit și Mitoc, pădure în partea de Sud-Est a com. Uricenĭ, pl. Coșula.

Rĕmășița, baltă, pe șesul Siretuluĭ, moșia Fântânele, com. Fântânele, cu o suprafață de 3 hectare, formată din vĕrsările Siretuluĭ.

Rĕusenĭ, sat, în partea de Vest a com. Comăndărescĭ, pl. Jijia, așeḑat parte pe șes, parte pe cósta de Est a déluluĭ Rĕusenilor și Livezilor, în drépta Jijieĭ.

Intinderea moșieĭ este de 3318 hectare, din carĭ 2700 hectare ale proprietaruluĭ d-l Ión Pavli și 618 hectare ale locuitorilor, pămêntul e maĭ mult deluros, dar de bună calitate, ocupat cu semĕnăturĭ, fânețe și imașurĭ

Locurile cultivate aŭ o intindere de 2000 hectare și se produce: grâŭ 8000 hectol., păpușoĭ 10000 hectol., orz 1500 hectol., ovĕs 500 hectol., cartofĭ 200 hectol., fasole 20 hectol., stogurĭ de fân 150.

Sunt câte-va rĕdiurĭ de stejar în întindere de 25 hectare și o vie pe cósta déluluĭ Vieĭ, în întindere de 6 hectare și se produce 200 hectol. vin.

Numĕrul vitelor e de: 590 boĭ și vacĭ, 63 caĭ, 2000 oĭ, 105 porcĭ și 250 stupĭ cu albine.

Are 1 móră de apă pe Jijia și 1 de abur, pe moșie sunt 6 iazurĭ bogate în pesce și stuh.

In acest sat e reședința primărieĭ com. Comăndărescĭ; are o populație de 200 familiĭ saŭ 690 suflete sunt 180 contribuabilĭ și 120 copiĭ în etate de a urma la șcólă, din carĭ 65 urmézá la șcóla din Comăndărescĭ.

Are 1 biserică veche de bârne zidită la 1789 de D-na Bogdan, născută Ghica, iar catapetézma luată de la o altă biserică fórte veche ce era în grădina caselor proprietățeĭ, lângă care biserică, se ḑice, că era și o casă domnéscă cu treĭ rândurĭ, zidită de cărămidă, astă-ḑĭ nicĭ urmele nu se cunosc; biserica din Rĕusenĭ astă-ḑĭ e servită de 1 preot, 2 cântărețĭ și 1 paracliser.

«Legenda atribue, urmele unuĭ sat fórte vechiŭ la o localitate situată spre Vest de satul Rĕusenĭ

pe cósta de dél și în drépta Jijieĭ, unde astă-dĭ se află câte-va bordee numit: «Odaia Rĕusenĭ». Acel sat desființat, se dice, prin jafurile Turcilor cu vre-o 200 anĭ în urmă se numea Husoeniĭ, saŭ Huseniĭ, a fost ars de Turcĭ și locuitoriĭ măcelărițĭ în sĕrbătorile Paștelor, scăpând numaĭ un flăcăŭ și 1 fată, carĭ aŭ fugit în direcția Némțuluĭ (orașul).

Acestĭ locuitorĭ eraŭ răzașĭ, se ocupaŭ cu crescerea vitelor, cu cultura stupilor și a livedilor de prunĭ, din carĭ livedĭ se vĕd și astă-dĭ pe cósta déluluĭ Livedilor spre Vest de Reusenĭ 5 livedĭ marĭ de prunĭ bĕtrânĭ, carĭ, se dice, sunt sădite de aceĭ bĕtrânĭ moșnenĭ și întreținute apoĭ de urmașĭ.

Spre Nord-Vest de Rĕusenĭ pe țermul stâng al Jijieĭ, față în față cu vechiul sat Huseniĭ, la pólele podișuluĭ Ciurgăŭ, legenda spune de numele unuĭ sat numit Murăreniĭ, ale căruia urme de grădinĭ și locurĭ de case se pot observa și astă-dĭ.

Maĭ târdiŭ moșia Rĕusenĭ ia numele de «Domnéscă» și se stăpânesce de o familie Ghica, negreșit ocupată ca loc pustiŭ. Acéstă familie, a avut case marĭ de pétră lângă biserica veche de care s'a vorbit, dar carĭ s'aŭ distrus de Turcĭ.

Se maĭ însémnă urmele uneĭ vechĭ iziturĭ la Nord-Vest de satul Rĕusenĭ, de ambele părțĭ ale Jijieĭ, care se dice forma un iaz fórte mare ce se întindea spre Vest și acoperea tot șesul Jijieĭ și care se numia «iazul Dómneĭ» și vechea familie boeréscă să preumbla cu luntrea pe acest iaz.

Numerósele gropĭ de pâne carĭ se află prin sat și împrejurul sĕŭ, dovedesc că aicĭ, maĭ înainte vreme a fost un centru de populație mare și bogat.

Notă. Legenda de maĭ sus este luată ast-fel cum s'a audit de la bĕtrâniĭ din sat și maĭ cu sémă bĕtrânul Gonța, mort în etate de 120 anĭ, mărturisea că acestea sunt fapte sciute de părințiĭ și strĕmoșiĭ sĕĭ.

Rîiósa, baltă cu 1 hectar suprafață, situată pe șesul Siretuluĭ, com. Fântânele, pl. Siret.

Rînghilescĭ, comună rurală, în partea de Sud-Est a plășeĭ Ștefănescĭ, se întinde pe délurĭ ce se prelungesc de ambele părțĭ ale pârâuluĭ Corogea până în Prut și până în Jijea; e formată din satele: *Borosenĭ*, *Călărașĭ*, *Ciornoha*, *Durnescĭĭ-Mitropolieĭ*, *Odaia-Rînghilescĭ*, *Berza*, *Ilișenĭ*, *Rînghilescĭ* și *Santa-Maria*.

Teritorul comuneĭ format din déluri înalte, podișe intinse și văĭ înguste este pămênt argilos variind in pămênt negru și galben și se împarte după culturĭ ast-fel: arăturĭ 5500 hectare, fânețe 2000 hectare, imaș 1815 și pădure 451 hectare, care ocupă partea de mijloc a comuneĭ, situată parte pe délul Ciornohal din carĭ 301 hectare ale Statuluĭ, și 150 hectare ale proprietarilor, lemn de stejar; din aceste pădurĭ vre-o 30 hectare sunt pe țĕrmul Prutuluĭ compuse din salcie și plop.

Dintre cereale se produc: grâŭ 20000 hectol., secară 200 hectol., orz 7000 hectol, ovĕs 1200 hectol., păpușoĭ 35000 hectol., rapiță 8000 hectol., fasole 160 hectol., cartofĭ 1500 hectolitri.

Numĕrul vitelor e de 2081 boĭ și vacĭ, 635 caĭ, 6161 oĭ, 955 porcĭ, 164 capre, 2 bivolĭ și 458 stupĭ cu albine.

In comună sunt 13 iazurĭ și 2 morĭ de apă la iazurĭ, 1 móră de abur, care fabrică cantitățĭ marĭ de făină pentru comerț, fiind instalată în condițiunile uneĭ marĭ fabricĭ.

Suprafața întregeĭ comune este de 9766 hectare din carĭ 4636 ale proprietarilor, 3700 ale locuitorilor și 1430 ale Statuluĭ cu o populație de 729 familiĭ saŭ 3407 suflete și 875 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ, parte rușĭ romanisațĭ și câte-va familiĭ evreĭ.

Se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor; sunt 7 cârciumĭ, 9 comercianțĭ și 18 meseriașĭ.

Budgetul comuneĭ e de 14937 leĭ la veniturĭ și 11100 leĭ, 50 banĭ la cheltuelĭ.

In comună sunt 3 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 6 cântărețĭ și 3 școlĭ mixte cu 3 învĕțătorĭ, 150 băețĭ și 20 fete.

Se află 6 cârciume, 21 comercianțĭ și 26 meseriașĭ.

Rînghilescĭ, sat, situat pe cóstă de dél și împrejurul unuĭ iaz pe o vale care se deschide spre valea Corogea și a Prutuluĭ în partea de Vest a comuneĭ Ringhilescĭ, plasa Stefănescĭ.

Moșia are o întindere de 3245 hectare și o populație de 147 familiĭ saŭ 664 suflete, 216 contribuabilĭ; pe moșie sunt satele Ringhilescĭ, Odaia-Ringhilescĭ și Ilișenĭ.

Agricultura se face aicĭ sistematic și este cea întâiŭ moșie care póte servi de model, înzestrată cu 8 iazurĭ bine îngrijite, cu 2 morĭ de apă și 1 de abur la Ilișenĭ, care produce marĭ cantitățĭ de făină de grâŭ pentru comerț; iar pe moșie și în satele Odaia-Ringhilescĭ și Ilișenĭ sunt construite magaziĭ, șurĭ, șopróne, grajdurĭ, ateliere de ma-

șinăriĭ, ferăriĭ, rotăriĭ și lemnăriĭ pentru exploatațiunea agricolă.

In satul Rînghileștĭ se află casele proprietarilor, splendid construite și bine îngrijite, înconjurate cu maĭ multe construcțiunĭ frumóse și o grădină din cele maĭ plăcute, sistematic împărțită și cu alee admirabile; pe cósta de sus a délului cum sunt situate easele și ca continuare a grădineĭ se află o frumósă vie de vre-o 7 hectare, iar în partea de Sud-Est pe vîrful déluluĭ Ciornohal se află o pădure de 115 hectare stejar.

In acest sat e reședința primărieĭ comuneĭ Rînghilescĭ, are 1 școlă de băețĭ a Statuluĭ cu 1 învĕțător și 36 elevĭ și 1 biserică de zid în centrul satuluĭ, cu 1 preot și 2 cântărețĭ; tot aicĭ e reședința companieĭ a 8-a de Dorobanțĭ din regimentul 8 Dragoș, No. 29.

Numĕrul vitelor este de 740 vite cornute, 236 caĭ, 2770 oĭ, 50 capre, 10 bivolĭ, 890 mascurĭ și 192 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 1 cârciumă, 5 comercianțĭ și 6 meseriașĭ.

Rîpicenĭ, sat, pe țĕrmul drept al Prutuluĭ, în partea de Nord a comuneĭ Movila-Ruptă, pl. Stefănescĭ, cu o suprafață de 1718 hectare și o populație de 156 familiĭ saŭ 670 suflete și 140 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu un preot și 2 cântărețĭ și o școlă mixtă cu 1 învĕțător și 66 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 410 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 3630 oĭ, 4 capre, 3 bivolĭ, 84 porcĭ și 30 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 2 cârciumĭ și 2 comercianțĭ

Rîpilor, vale, în partea de Nord a comuneĭ Storescĭ, pl. Coșula.

Rîșca, (vedĭ Lehnescĭ-Rîșca, sat, com. Movila-Ruptă, pl. Stefănescĭ).

Rîmniculuĭ, gârlă, isvoresce din délul Delenĭ, moșia Bălușenĭ, com. Fântânele și se varsă în gârla luĭ Boghian, com. Fântânele.

Robuluĭ, movilă, pe délul Capreĭ în partea de Est a moșieĭ Delenĭ, comuna Delenĭ. Iată cum legenda explică numele acesteĭ movilĭ:

«In vechime vreme se afla un clopot mare la biserica din Delenĭ despre care se dice că a fost luat fără știrea călugărilor de la o mănăstire de lângă Iașĭ, că un călugăr s'a luat întru căutarea aceluĭ clopot și pe drum audind sunetul luĭ, a înaintat până la movila astă-dĭ numită a Robuluĭ pe Delenĭ, unde se dice a și murit de jale.»

Robuluĭ, vale, pe moșia Hârlăŭ, com. Hârlăŭ.

Rogojineĭ, baltă, pe moșia locuitorilor Bănescĭ, în partea de Nord-Est a comuneĭ Fântânele cu o suprafață de 2 hectare, cu pesce mult.

Roibu, podiș, pe moșia Lătăĭ, com. Lătăĭ, pl. Coșula.

Romănésa, baltă, cu o suprafață de 2 hectare pe șesul Siretuluĭ, moșia Roșcanĭ, com. Fântânele.

Romănescĭ, sat, pe cósta de dél în megieșie cu Ciurul, com. Ostopcenĭ, pl. Ștefănescĭ, cu o suprafață de 250 hectare și o populație de 83 familiĭ saŭ 387 suflete și 40 contribuabilĭ.

Moșia a făcut parte odată din moșia răzășéscă Ciuru și se stăpânea de familia Andronic, după care a urmat Niță Romanescu, care o vîndu familieĭ Baloș; de la acest Nița Romanescu a rĕmas și numele satuluĭ.

Are o pădure de salcie și plopĭ de vre-o 200 hectare, 1 móră de vênt și 2 de apă pe pârâul Saha.

Numĕrul vitelor este de 120 vite cornute, 20 caĭ, 244 oĭ și 30 porcĭ.

Romănescĭ (vedĭ Dumbrăvenĭ, sat, com. Dumbrăvenĭ, pl. Siret).

Romănescĭ, gârlă, ce isvoresce din délul Romănescĭ, com. Dumbrăvenĭ și se varsă în Sucéva.

Romănescĭ, dél, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Dumbrăvenĭ, pl. Siret.

Roșca (vedĭ Unsa, mănăstire, com. Feredienĭ).

Roșcanĭ, sat, pe șesul Siretuluĭ la vĕrsarea Suceveĭ în Siret, în partea de Sud a com. Fântânele, pl. Siret, cu o suprafață de 542 hectare pămênt al locuitorilor și o populație de 209 familiĭ saŭ 901 suflete și 126 contribuabilĭ.

Are o biserică cu 1 preot și 1 cântăreț și 1 șcólă mixtă cu 1 învĕțător plătit de județ și 46 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 117 vite cornute, 19 caĭ, 151 oĭ, 50 porcĭ și 197 de stupĭ cu albine. Se maĭ află 2 cârciume, 4 comersanțĭ și 5 meseriașĭ.

Roșiorĭ, sat, așezat pe cósta déluluĭ Teișóra, în partea de Sud-Est a comuneĭ Poponțĭ, cu o suprafață de 1002 hectare și o populație de 130 familiĭ saŭ 518 suflete și 118 contribuabilĭ.

Satul e înființat pe moșia Statuluĭ Poponți, cu noiĭ împroprietăriți în anul 1879.

Se află 3 cârciume, 3 comersanți și 2 meseriașĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț și 1 școlă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 40 școlarĭ.

Numĕrul vitelor este de 200 vite cornute, 32 caĭ, 310 oĭ, 50 porcĭ și 20 stupĭ cu albine.

Roș, dél, în partea de Vest a com. Storescĭ, pl. Coșula.

Rotata, baltă, cu o suprafață de 1 hectar pe șesul Siretuluĭ, moșia Roșcanĭ, com. Fântânele.

Rotăria, ponóre pe moșia Delenĭ, com. Delenĭ.

Ruguluĭ, dél, în pădure în partea de Sud-Est a com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Runcul, dél, o ramură a déluluĭ Țencușa, care plécă spre Sud-Vest în com. Storescĭ, este acoperit cu pădure.

Runcul, vale, între délul Runculuĭ și Țencușa, com. Storescĭ.

Runcul, pădure, pe délul și valea Runculuĭ, com. Storescĭ.

Runcul, pădure, pe moșia Agafton, com. Curtescĭ.

Ruptura, vale, în partea de Vest a com. Comândărescĭ, pe moșia Reusenĭ, se maĭ numesce și Jidogina, de la ruptura déluluĭ.

Ruptură, iaz, în valea Ruptura, pe moșia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, are 2 hectare suprafață, are mult crap.

Rușiĭ-Bojica, (vedĭ Pàrcovacĭ, sat, com. Delenĭ).

Rușilor, vale, în partea de Nord-Vest a com. Comândărescĭ, pe moșia Rĕusenĭ, numită ast-fel de la rușiĭ ce locuiaŭ în satul Mihăiasa de pe moșia Ciornohal în acéstă vale.

Rușilor, iaz, în gura văeĭ Rușilor pe moșia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, se scurge în Jijia prin gârla Durduc, are pesce și puțin stuh, apele sale servesc și la irigațiunea uneĭ grădinĭ de legume ce se află aicĭ.

S

Saca-Valea, între délul Valea-Sacă și Cornu, în com. Zlătunóia.

Saca (valea), pârâŭ isvoresce din pădurea Cozancea, curge prin valea Sacă și se varsă în Sicna lângă satul Lunca, com. Zlătunóia.

Saha, pârâŭ format din isvórele de la Budăe și Șipotul Bâlculuĭ pe moșia Bobulescĭ, com. Bobulescĭ și se varsă în Bașeu.

Saha, un braț al pârâuluĭ Bașeu pe partea dréptă, se varsă în Prut nu departe de gura Bașeuluĭ în com. Ostopcenĭ; are 2 eziturĭ și 1 móră de apă.

Salcea, comună rurală, situată în partea de Vest a plășeĭ Siret și e formată din satele: *Salcea* și *Siminicia-Balș*; are o suprafață de 3088 hectare din carĭ 1844 proprietatea mare și 1244 ale locuitorilor și o populație de 600 familiĭ saŭ 2518 suflete; sunt 611 contribuabilĭ, locoiturĭ românĭ și parte rușĭ romanisațĭ, ocupându-se cu agricultura și crescerea vitelor. Pământul este de bună calitate și este ast-fel impărțit între culturĭ: arăturĭ 2728 hectare, fânețe 230 hectare, imaș 100 hect. și pădure 20 hectare, compusă din salcie și plop pe șesul Siretuluĭ; producțiunea cerealelor este de 10908 hectol. grâŭ, 3431 hectol. secară, 1500 hectol. orz, 800 hectol. ovĕs, 16500 hectol. păpușoĭ, 1900 hectol. cartofĭ și 180 hectol. fasole.

Numĕrul vitelor e de 800 boĭ și vacĭ, 200 caĭ, 1172 oĭ, și 158 porcĭ; sunt 6 cârciume, 6 comersanțĭ și 11 meseriașĭ.

Comuna e strebătută de calea ferată Botoșani-Verescĭ, statie n'are.

Sunt 2 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 4 cântărețĭ și 3 școlĭ, din carĭ 1 de băețĭ, 1 de fete și 1 mixtă cu 4 învățĕtorĭ și 1 învățĕtóre, și 94 școlarĭ și 72 școlărițe.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 8604 leĭ, 75 banĭ și la cheltuelĭ 8260 leĭ.

Se află 2 cârciume, 11 comersanțĭ și 25 meseriașĭ.

Salcea, sat, în partea de Sud a comuneĭ Salcea, pl. Siret, cu o suprafață de 2002 hectare, și o populație de 250 familiĭ saŭ 1090 suflete, cu 270 contribuablĭĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și

2 cântăreți și 2 școli, din cari 1 de băeți cu 1 învĕțător plătit de Stat și 94 școlari, 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre plătită de județ și 72 școlărițe.

Numĕrul vitelor e de 510 vite cornute, 70 caĭ, 924 oĭ, 1 capră, 4 bivolĭ, 92 porcĭ și 42 stupĭ.

Se află 3 cârciume, 7 comercianțĭ și 8 meseriașĭ.

Santa-Maria, sat, așeḑat pe cósta de Sud și Sud-Est a délurilor Durnescilor lângă Prut, în partea de Est a com. Ringhilescĭ, este înființat la 1880 pe moșia Statuluĭ Durnescĭ-Mitropolieĭ cu noiĭ împroprietărițĭ, are o suprafață de 901 hectare pămênt al locuitorilor, și o populație de 150 familiĭ saŭ 604 suflete și 124 contribuabilĭ.

Are 1 școlă mixtă cu 1 învățĕtor plătit de județ și 30 școlari, fiind înființată pe lângă școlă și meseria frânghieriei, care o practică învățĕtorul și cu elevii, iar județul plătesce materialul și instrumentele, precum și un adaos la salarul lunar al învățĕtoruluĭ.

Numĕrul vitelor e de 396 boĭ și vacĭ, 68 caĭ, 700 oĭ, 52 porcĭ; locuitoriĭ aŭ 2 iazurĭ cu pesce și stuh.

Se află în cătun o cârciumă, 5 comersanțĭ și 5 meseriașĭ.

Sapivenĭ, sat, așeḑat pe partea de Nord a déluluĭ Vieĭ în partea de Sud a comuneĭ Ungurenĭ, pl. Jijia și în drépta Jijieĭ, cu o suprafață de 742 hectare, și o populație de 103 familiĭ saŭ 330 suflete, cu 86 contribuabilĭ.

Aicĭ e reședința primărieĭ com. Ungurenĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ, 1 școlă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 35 școlarĭ.

Numĕrul vitelor e de 206 vite cornute, 50 caĭ, 356 oĭ, 23 porcĭ.

Se află 1 cârciumă, 1 comersant și 3 meseriașĭ.

Sarafinescĭ, sat, situat pe délul Sarafinescilor, în partea de Sud-Est a comuneĭ Cornĭ, pl. Siret cu o populație de 170 familiĭ saŭ 902 suflete, cu 199 contribuabilĭ.

Are 1 biserică, 1 preot și 2 dascălĭ.

Numĕrul vitelor e de 294 vite cornute, 139 caĭ, 386 oĭ, și 76 porcĭ.

Se află 6 cârciume, 7 comersanțĭ și 7 meseriașĭ.

Sarafinescĭ, (veḑĭ Mihălășenĭ, sat, com. Brătenĭ).

Sarata, sat pe valea Sarata, în partea de Vest a com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănescĭ, cu o suprafață de 1363

hectare și o populație de 93 familiĭ saŭ 420 suflete, cu 109 contribuabilĭ.

Numele satuluĭ vine de la locurile sărăturóse ce se află pe lângă sat; se maĭ numesce și Jovirtenĭ. Se însemnă 1 biserică, și 1 dascăl. Numĕrul vitelor este de 206 vite cornute, 60 caĭ, 600 oĭ, 91 porcĭ. Se maĭ află 2 cârciume și 2 comersanțĭ.

Sarata, pârâŭ, care scurge apa din iazul Sărăta în Bașeŭ pe moșia Sărata, com. Movila-Ruptă.

Sarata, iaz, lângă satul Sărata, com. Movila-Ruptă.

Satul-Noŭ, sat, situat lângă iazul Poeneĭ în partea de Nord-Vest a com. Poiana-Lungă, pe moșia Statuluĭ Vorona, este înființat la 1880 cu noiĭ împroprietărițĭ și are o suprafață de 132 hectare și o populație de 24 familiĭ saŭ 105 suflete, cu 26 contribuabilĭ, avênd 2 meseriașĭ.

Numĕrul vitelor e de 41 vite cornute, 8 caĭ, 131 oĭ și 16 mascurĭ.

Satul-Vechiŭ, (vedĭ Flămândĭ, sat, com. Flămândĭ, pl. Coșula).

Satuluĭ, pârâŭ, isvoresce din délul Holm, trece prin mijlocul satuluĭ Storescĭ, com. Storescĭ, și se varsă în Miletin, după ce a primit pârâile Fetița și Petricel.

Satuluĭ, pârâŭ, isvoresce de sub un dél al satuluĭ Gorbănescĭ, curge prin Silișcanĭ și Vênătorĭ, com. Gorbănescĭ și maĭ în jos de Silișcanĭ se varsă în pârâul Burla saŭ Ursóia.

Satuluĭ, iaz, în satul Băbicenĭ, com. Băbicenĭ, pl. Stefănescĭ.

Sauca, iaz, la Nord de satul Vlădenĭ, com. Rădenĭ, format din pârâul Vlădenĭ, are o suprafață de 4 hectare, cu puțin pesce și stuh, dar apa servesce la udatul grădinelor de legume, ce se află aicĭ.

Saulea, loc isolat, cârciumă, pe moșia Viforenĭ, com. Şoldănescĭ, pl. Miletin-Târgu, lângă soșéua județiană Botoșanĭ-Stefănescĭ.

Săhăstria, schit, în pădurea Vorona, la 2 km. spre Est de M-rea Vorona și în partea de Sud-Est a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret, așeḑată în valea Schituluĭ Săhăstria, întreținut de Stat, cu 6 călugărĭ, 2 cântărețĭ; are 2 biserici: una în ograda schituluĭ, zidită la 1857 de Arhiereul Chesarie Sino-

don, Irodiaconul Daniil Stroescu și Arhimandritul Iosif Vasiliu, iar a doua biserică se află afară de ograda schituluĭ, unde este și cimitirul de îngroparea călugărilor, zidită la 1842 de către Arhimandritul Rafail.

Despre vechimea întemeereĭ acestuĭ schit se spune că înainte de anul 1859 treĭ ómenĭ învĕțațĭ, numițĭ voivoḑĭ, fugițĭ din Rusia pentru óre-carĭ persecuțiĭ s'aŭ stabilit in aceste locuri păduróse și aŭ luat schema monahală, trăind cu ce puteaŭ, făcêndu-șĭ chiliĭ ; din aceștĭ treĭ sahastriĭ, doĭ aŭ murit, iar unul Onofrei a rĕmas încă câțĭ-va anĭ și apoĭ a murit, și pe locurile chiliilor lor s'a făcut maĭ pe urmă biserica schituluĭ.

Insă la anul 1846 domnul țĕreĭ Mihail Sturza, vizitând mânăstirea Vorona, se ḑice că s'ar fi înțeles cu starețul mânăstireĭ Vorona, asupra desgropăreĭ osemintelor luĭ Onofreĭ, despre care călugăriĭ spun că ar fi vĕḑut licărind într'o nópte o lumină la mormînt, și dând în urmă domnul poruncă s'aŭ desgropat acel călugăr și l'aŭ așeḑat într'o cutie în biserică.

Săhăstria, vale, în pădurea Vorona, unde este și Schitul Săhăstria, în partea de Sud-Est a comuneĭ Poiana-Lungă.

Sălăgenĭ, sat, în partea de Nord-Vest, a comuneĭ Dumbrăvenĭ, pl. Siret, pe moșia Dumbrăvenĭ ; are o populațiune de 105 familiĭ saŭ 483 suflete și 101 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Este și o moriscă de apă pe pârăul Sălăgenilor ce strebate satul. Se află 1 cârciumă, 5 comercianțĭ și 4 meseriașĭ.

Numĕrul vitelor este de 104 vite albe, 25 caĭ, 255 oĭ, 41 porcĭ

Sălăgenilor, pârâŭ, care curge prin satul Sălăgenĭ, com. Dumbrăvenĭ și se varsă în Siret.

Schitul Baloș, (veḑĭ Baloș-schit, sat în com. Redenĭ, pl. Coșula).

Schitul Baloș, (veḑĭ Baloș-schit desființat în com. Rĕdenĭ).

Schitul-Orășenĭ, sat, pe valea pârâuluĭ Miletin, în partea de Vest a comuneĭ Cristescĭ, pl. Coșula, pe moșia Cristescĭ, are o populație de 42 familiĭ saŭ 95 suflete și 47 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor este de 70 vite albe, 23 caĭ, 120 oĭ, 88 porcĭ și 150 stupĭ.

Despre întemeerea acestuĭ sat se

scie că biserica de aice era schit de călugărițe, care schit a fost în ființă până la 1864 când s'a desființat; iar locuitorii acestuï sat sunt scutelnicii saŭ ómenii schituluï, carï aveaŭ câte-va case în apropiere de chiliile călugărițelor și de schit, ómenï gospodarï, carï eraŭ slujitorï aï schituluï și carï cu timpul tot înmulțindu-se aŭ format un mic sat; astă-ḑi sunt împroprietărițï.

Se maï află 3 cârciume, 3 comersanțï și 5 meseriașï.

Schitul-Orășenï, numit și Maicele, fost schit de călugărițe în satul Schitul-Orășenï, com. Cristescï.

Scânteia, podiș pe moșia Flămândí, com. Flămânḑï, pl. Coșula.

Sĕlisce, pârâŭ, isvoresce din com. Cristescï și se varsă în pârâul Broscărieï pe moșia Orășenï, com. Curtescï, pl. Târgu.

Sĕlisce, (veḑí Călinescï, sat, com. Călinescï, pl. Siret).

Sĕlisce, (veḑï Grigorescï sat, com. Călinescï).

Sĕlisce, (veḑï Cristescï sat, comuna Cristescï, pl. Coșula).

Sĕlisce, (veḑï Dracșinï sat, comuna Dracșanï, pl. Miletin-Târgu).

Sĕlisce, vale, în com. Lătăï, plasa Coșula.

Sĕlisce, pod, pe pârâul Dolina, com. Costinescï, pl. Târgu.

Sgărieta, dél, pe moșia Guranda, com. Băbicenï, pl. Stefănescï, se prelungesce în drépta pârâuluï și valea Corogea și este acoperit cu pădure.

Sgărieta, pădure de stejar pe délul Sgărieta, moșia Guranda, comuna Băbicenï.

Sicna, pârâŭ, isvoresce din jud. Dorohoiŭ, curge prin comunele: Costinescï unde primesce pârâul Bucecea mărit cu Dolina din drépta, din com. Cucorenï, pârâile Slatina, Loescï și Brăiasca, din com. Bălușenï-Drĕsleuca, încărcată cu pârâile Iónei și Olmul, apoï pârâul Hlibocï cu Baisa, Țurcanii, Isvórele și pârâul Broscăria (tóte din com. Curtescï), din com. Bălușenï încă pârâul Cârnitureï, din com. Dracșanï pârâile Bàrlădénca, Fundóia, Amara și Ursóia, din com. Zlătunóia, Gornitul, Fundóia, tóte pe drépta, apoï Valea-Sacă, Prutețul, Cozancea și Enóia pe stânga și se

varsă în drépta Jijieï lângă satul Hlipiceni, com. Todireni.

Sicna forméză în cursul sĕŭ maĭ multe iazurĭ, însă cele maĭ însemnate sunt: ĭazul Vasiliu (Popontĭ), iazul Stănceni, care primesce pârâul Teişóra în stânga Sicneĭ (Băluşenĭ) iazul Zosin (com. Băluşenĭ) şi lacul Dracşanĭ (com. Dracşanĭ).

Sicna, vale, prin care curge pârâul Sicna prin plăşile Târgu şi Miletin.

Sicna, iaz, format de pârâul Sicna, pe moşia Leorda, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Sicna, dél, în partea de Nord a comuneï Costinescĭ, pl. Târgu.

Silişcanĭ, sat, în partea de Sud a comuneï Gorbănescĭ, pl. Miletin, aşedat pe vale aprópe de confluenţa pârâuluĭ satuluĭ Gorbănescĭ cu Burla saŭ Ursóia, are o populaţie de 37 familiĭ saŭ 156 suflete şi 30 contribuabilĭ.

Are 1 biserică aprópe în ruină. Numĕrul vitelor este de 150 vite cornute, 15 caĭ, 100 oĭ, 30 porcĭ.

Silişcanĭ, (vedĭ Negrescu sat, com. Brăteni, pl. Stefănescĭ).

Silişcanĭ-Răzăşĭ, (vedĭ Păun sat, com. Brăteni, pl. Stefănescĭ).

Silişcanĭ, iaz, pe moşia Odaia-Silişcanĭ, com. Brăteni, pl. Stefănescĭ, este format de pârâul Fundóia şi are 4 hectare suprafaţă.

Siminicea-Balş, sat, în parte de Nord a comuneĭ Salcea, în drépta Siretuluĭ cu o suprafaţă de 1143 hectare şi o populaţiune de 286 familiĭ saŭ 1402 suflete şi 329 contribuabilĭ.

Are 1 şcólă de băeţĭ cu 2 învĕţătorĭ şi 121 băeţĭ şi 1 şcólă de fete cu 2 învĕţătóre şi 47 fete; 1 biserică cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ. Se maĭ află 3 cârciume, 4 comersanţĭ şi 17 meseriaşĭ.

Locuitoriĭ sunt ruşĭ romanisaţĭ şi se ocupă cu lucrarea pămĕntuluĭ.

Numĕrul vitelor e de 320 vite cornute, 52 caĭ, 432 oĭ, 114 porcĭ şi 54 stupĭ cu albine.

Siminicea-Miclescu, sat, în drépta Siretuluĭ şi în partea de Vest a comuneĭ Călinescĭ, pl. Siret, acest sat forméză un singur trup cu satul Siminicea-Balş din com. Salcea; are o suprafaţă de 279 hectare pămĕnt, al locuitorilor, iar moşia proprietaruluĭ e alipită la moşia Grigorescĭ, şi cu o populaţie de 151 familiĭ saŭ 609 suflete, locuind în 141 case şi 126 contribuabilĭ.

Copiiĭ în etate de şcólă urméză şcóla din Simincea - Balş pentru

care comuna Călinescĭ plătesce un ajutor de învĕțător.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Numĕrul vitelor e de 181 boĭ și vacĭ, 29 caĭ, 129 oĭ, 142 porcĭ și 19 stupĭ cu albine ; sunt 2 cârciume, 3 comercianțĭ și 5 meseriașĭ.

Singeap, (vedĭ Delenĭ sat, comuna Delenĭ, pl. Coșula).

Singeap, parte din pădurea Delenĭ, împrejurul vechiuluĭ sat desființat Singeapul, com. Delenĭ, pl. Coșula.

Singurica, loc isolat, cârciumă lângă calea națională Botoșanĭ-Hârlăŭ, pe moșia Orășenĭ, com. Curtescĭ.

Sirbilor, iaz pe moșia Brătenĭ, com. Brătenĭ, pl. Stefănescĭ cu o suprafață de 12 hectare.

Siret, plasă, numită ast-fel de la rîul Siret, care o strebate dealungul de la Nord-Vest la Sud-Est. E situată în partea de Vest a județuluĭ Botoșanĭ și se întinde pe valea Siretuluĭ și Suceveĭ și délurile ce mărginesc Siretul de ambele părțĭ. Se mărginesce la Nord cu jud. Dorohoiŭ, la Est cu pl. Târgu și pl. Coșula, la Sud cu jud. Suceava și la Vest cu Bucovina, de care se desparte prin rîul Sucéva.

Acéstă plasă se compune din 11 comune și anume :

1) *Bucecea*, formată din târgu *Bucecea* spre Nord.

2) *Burdujenĭ-Târg* formată din *târgul Burdujenĭ* în partea de Nord-Vest.

3) *Burdujenĭ-Sat*, format din satele: *Burdujenĭ-Sat, Fetescĭ, Merenĭ, Plopenĭ, Prilipca*, și *Tiseuțĭ*, în partea de Nord-Vest.

4) *Brehuescĭ*, formată din satele: *Brehuescĭ, Bursucenĭ, Corocăescĭ, Hancea, Hrișcanĭ, Huțanĭ, Mândrescĭ* și *Vlădenĭ*, în centrul plășeĭ.

5) *Călinescĭ*, format din satele : *Bucecea, Călinescĭ, Grigorescĭ* și *Siminicea-Miclescu*, în partea de Nord.

6) *Cornĭ*, formată din satele : *Cornĭ* și *Sarafinescĭ*, în partea de Est.

7) *Dumbrăvenĭ*, formată din satele: *Dumbrăvenĭ, Sălăgenĭ, Văratic* și *Vereșcĭ*, în partea de Sud-Vest.

8) *Fântânele*, formată din satele: *Bălușenĭ* (Stamatele), *Bănescĭ, Fântânele, Joldescĭ, Roșcanĭ* și *Slobozia* (Bustiucul) în partea de Sud-Est a plășeĭ.

9) *Poiana-Lungă*, formată din satele : *Chiscovata, Poiana-Lungă, Icușenĭ, Protopopenĭ, Satu-Noŭ, Vorona-Carale* și *Vorona-Theodor*, în partea de Sud-Est.

10) *Salcea*, formată din satele: *Salcea* și *Siminicea-Balș*, în partea de Vest.

11) *Tudora*, formată din satele: *Tudora* și *Vorona-Mare*, în partea de Sud-Est.

Natura pămêntuluĭ este nisipos pe văile Siret și Sucéva și argilo-nisipos orĭ argilo-calcaros în regiunea délurilor.

Clima este rĕcorósă și umedă în regiunea pădurilor și pe văile Siretuluĭ și Suceveĭ și maĭ urcată în regiunea délurilor.

Délurĭ. Teritorul acesteĭ plășĭ e strĕbătut de la Nord- Vest spre Sud-Est de două șire de délurĭ: una, șirul délurilor dintre Siret și Sucéva, carĭ sunt ultimile ramificațiunĭ ale délurilor Bucovineĭ; dintre Prut și Siret și, a doua, șira délurilor din stânga Siretuluĭ.

Délurile cele maĭ însemnate sunt:

1) In stânga Siretuluĭ: *Bucecea-Călinescĭ* și *Călinescĭ-Cucorenĭ* în com. Călinescĭ.

Baisa, Cociorveĭ, Dumbrăveĭ, Hoilcarilor, Lupărieĭ și Petróia, în com. Brehuescĭ.

Cornișul și *Sarafinescĭ*, în com. Cornĭ.

Chiscovata, Délu-Mare, Humăria-Bahnóia, Mestécănuluĭ, Protopopenĭ, Poenit, Riguluĭ și *Délul-Vieĭ*, în comuna Poiana-Lungă.

Bolohan, Délu-Mare, Délu-Vorona, Pleșa și *Turbata*, în com. Tudora.

2) In drépta Siretuluĭ:

Délurile Grigorescĭ, în comuna Călinescĭ.

Dumbrăvenĭ, în com. Dumbrăvenĭ și

Delenĭ în com. Fântânele.

Văile cele maĭ însemate sunt: Valea Siretuluĭ în partea de Est a plășeĭ și Valea Suceveĭ care mărginesce plasa la Vest; ambele văĭ sunt întinse, productive în fânețe și imașe și ocupate cu o désă populație.

Apele ce udă acéstă plasă sunt:

Siretul în partea de Est a plășeĭ, udă comunele Călinescĭ, Dumbrăvenĭ, Brehuescĭ, Fântânele, Cornĭ, Poiana-Lungă și Tudora și curgênd prin mijlocul Moldoveĭ se varsă în Dunăre aproape de Galațĭ.

Primesce pâraile: *Vâlcelele, Fetescĭ* cu pârâul *Porcul* și *Petrosul* în com. Călinescĭ, pârâul *Păĭ* în com. Salcea.

Gârla luĭ Boghian cu *pârâul Remnicelor*, *gârla Meriĭ* și apele *iazuluĭ, Văduleț*, apoĭ *gârla-Șopota* cu pârâul *Cișmeleĭ, gârla Burdun* care tóte se varsă în Siret prin gârla Boghian și gârla Șopota în stânga.

In stânga Siretuluĭ: *Sirețelul* în comuna Călinescĭ.

Pârâul Bahneĭ cu *Olarul, pâ-*

râul Popiĭ, Timofti și *pârâul Huțaniĭ*, în com. Brehuescĭ.

Glodinósa, Buțuluc cu *Toplița* și *Pripa* prin iazul, pârâul *Poeniĭ* prin iazul *Poeniĭ* și *Clopoțel*, apoĭ prin iazul *Aftiței* prin *Lacul Voroneĭ* în *Vorona-Mare, Moscalul, Soroca, Icușeniĭ, Chișcovata* prin iazul *Pancu* și pârâul *Pancu* în lacul Voroneĭ și apoĭ tóte prin Vorona-Mare se varsă în Siret în comuna Poiana-Lungă.

Vorona și *Turbata*, în comuna Tudora.

Sucéva, isvorând din munțiĭ Bucovineĭ curge prin partea de Vest a plășeĭ formând hotarul plășeĭ și județuluĭ și țereĭ despre Vest, udă teritorul comunelor Burdujenĭ, Salcea, Dumbrăvenĭ.

Primesce pârâul *Satuluĭ Burdujenĭ* și *Plopenĭ*, în com. Satul-Burdujenĭ.

Erche, în com. Salcea.

Gârla Românescilor cu *pârâile Sălăgenilor* și *pârâul Verescilor*, în com. Dumbrăvenĭ.

Sunt 9 iazurĭ și 37 bălțĭ pe șesul Siretuluĭ și Suceveĭ.

Suprafața plășeĭ e de 59571 hectare.

Producțiunĭ. Teritorul acesteĭ plășĭ e ocupat cu cereale, fânețe și imașurĭ, iar parte cu pădurĭ, maĭ cu sémă partea din stânga Siretuluĭ.

Din 59571 hect. întinderea plășeĭ, cultura cerealelor și diverselor plante ocupă 31136 hect., fânețele 5932, imașele, locurile satelor și târgurilor 12638 hect. și 9865 hect. sunt pădurile, din carĭ 2377 hect. ale Statuluĭ și 7488 hect. pădurĭ particulare, așa dar suprafața pădurósă ocupă aprópe a 6-a parte din teritor.

Producțiunea cerealelor e de 51891 hectol. grâŭ, 18120 hectol. secara, 144926 hectol. păpușoĭ, 20942 hectol. orz, 32000 hectol. ovĕs, 150000 hectol. răpiță, 1600 hectol. hrișcă, 90000 hectol. cartofĭ și, 1,000 hectol. fasole.

Numĕrul vitelor e de 11257 boĭ și vacĭ, 2051 caĭ, 12000 oĭ, 4348 porcĭ, 3135 stupĭ cu albine.

Industria. In acéstă plasă sunt 4 morĭ de aburĭ și 28 morĭ de apă, 1 fabrică de săpun, 1 de pălăriĭ, 3 dubălăriĭ și maĭ multe olăriĭ (Poiana-Lunga), 60 cariere de pétră și prunt pentru șosele, intre carĭ una de var la Burdujenĭ; 2 fabricĭ de spirt (velnițe) una la Dumbrăvenĭ și una la Cornĭ. Industriile manuale sunt maĭ bine disvoltate în târgurile Burdujenĭ și Bucecea, iar industriile casnice prin sate; în tótă plasa sunt 279 meseriașĭ.

Comerciul se face cu cereale, vite și diferite producte locale, apoĭ produsele manufacturare și de băcăniĭ streine.

Piețele de desfacere sunt Burdujenii și Bucecea, la Burdujeni trecătóre în Bucovina; sunt în plasă 219 comercianți.

Din fericite inspirațiuni, guvernul român, a decis construirea unei gare a drumului de fer pe teritorul românesc la acéstă trecătóre; iar o lege hotăresce înființarea unui mare târg de vite laBurdujeni, pentru înlesnirea comerciului. Aceste mĕsuri, cari negreșit vor aduce folóse mari economice, aŭ început a se pune în aplicare.

Drumuri. Plasa Siret este cea mai înzestrată de căi de comunicație, ast-fel sunt căile ferate, șoselele și apele Siretului pentru plute ușóre.

1) Căi ferate: a) Linia principală care vine pe drépta Siretului Pașcani-Ițcani, trecênd prin Verescí și b) Linia secundară Verescí-Bucecea-Leorda-Botoșani.

2) Șosele sunt: a) Calea națională Dorohoiŭ-Bucecea-Botoșani și Bucecea-Huțani-Dumbrăveni, de unde plécă o ramură la Burdujeni și alta la Fântânele-Roșcani, b) șoséua județiană Botoșani-Poiana-Lungă-Liteni-Fălticeni și c) mai multe șosele comunale.

Populațiunea. Plasa Siret numeră 8187 familii, saŭ 33526 suflete și 7247 contribuabili, nasceri anuale 1698, iar morți 1247 (pe 1890).

Locuitorii se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, iar cei din târgurile Burdujeni și Bucecea mai mult cu comerciul și industriile manuale

Administrațiunea. Plasa Siret se compune din 11 comune, formate din 41 sate și 2 târgușóre și se administréză de 1 sub-prefect și 11 primari.

In privința judiciară formézǎ singură un ocol cu reședința judecătoriei în târgul Bucecea.

Serviciul sanitar se face de 1 medic de plasă, 1 vaccinator și 5 móșe.

Numerul bisericelor e de 36 cu 32 preoți și 48 cântăreți.

Numĕrul școlelor e de 13 școli mixte, 7 de băeți și 6 de fete cu 19 învĕțători și 7 învĕțătóre, la cari frequentă 1119 băeți și 342 fete.

In acéstă plasă se află 1 companie de Dorobanți cu reședința in Târgul Burdujeni, ea face parte din Regimentul XVI.

Siret, riŭ, isvoresce din muntele Lung din Bucovina, udă partea de Vest a jud. Dorohoiŭ și Botoșani, străbătênd plasa Siret prin mijloc, din sus de satul Grigorescí, com. Călinescí, până în jos de Roșcani, com. Fântânele, unde trece în jud. Iași.

Siretul alimentézǎ cu apele sale

numeróse sate aşeḑate aprópe de el, apoĭ şesurile cele întinse bogate în fâneţe, imaşurĭ şi locurí de cultură.

El primesce pe drépta: *Felescii* cu pârâul *Porculuĭ* şi Petrosul (com. Călinescĭ), pârâul *Pălĭ* (com. Salcea), *Gârla, Boghian* şi *Gârla Sapata* cu gârla *Remnicilor, Gârla-Moriĭ,* pâr. *Cişmeleĭ* si *Gârla-Burdun* (com. Fântânele); iar pe stânga *Sireţelul* (com. Călinescĭ), pârâul *Bahna* cu afluenţii seĭ (Brehuescĭ), *Vorona Mare* cu afluenţiĭ (com. Poiana-Lungă) şi *Turbata* (com. Tudora).

Sireţelul, pârâŭ, isvoresce din com. Vir'ul-Câmpuluĭ, jud. Dorohoiŭ, desparte com. Călinescĭ de Hântescĭ jud. Dorohoiŭ şi se varsă în stânga Siretuluĭ, com. Călinescĭ.

Slatina, pârâŭ, isvoresce pe moşia Cătămărescĭ şi se varsă în Drĕsleuca, com. Cucorenĭ, pl. Tîrgu.

Slatina, dél, pe moşia Ipotescĭ, com. Cucorenĭ.

Slobozia-Secătura, com. rurală, situată în partea de Vest a plăşeĭ Coşula se maĭ numesce şi Oniaga, se întinde pe un teritor deluros şi acoperit cu pădurí. Comuna se compune din satul Slobozia-Secătura saŭ Oniaga şi are o suprafaţă de 2176 hectare şi o populaţie de 245 familiĭ saŭ 1021 suflete şi 168 contribuabilí.

Tótă partea de Sud şi Vest a comuneĭ este acoperită de pădurĭ, carí sunt o continuare a întinsuluĭ masiv ce acoperă comunele Poiana-Lungă, Tudora, Cristescí, Coşula, Storescĭ, Flămânḑí, Rĕdenĭ, Delenĭ; se compune din stejar, fag şi teiŭ cu o suprafaţă de 715 hect.

Locurile cultivate aŭ o întindere de 525 hectare, fâneţele 286 hectare şi imaşele 600 hectare şi se produce: grâŭ 1100 hectol., secară 120 hectol., orz 600 hectol., ovĕs 700 hectol., păpuşoĭ 2500 hectol., fasole 100 hectol., şi cartofí 300 hectol.

Numĕrul vitelor e de 359 boĭ şi vací, 103 caĭ, 948 oĭ, 101 porcí, 220 stupí cu albine; are şi 3 iazurĭ.

Pământul comuneĭ de natură argilo-petros, are cariere însemnate din care se scóte pétră şi prunt pentru şosele şi construcţiune, situate în pădure spre Sud-Vest.

Ca drumurí sunt şoselele comunale, parte petruite.

Budgetul comuneĭ are la veniturí 4406 leĭ şi la cheltuelí 3951 leĭ 45 banĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot şi 2 cântăreţĭ şi 1 şcólă mixtă cu

1 învĕțător plătit de județ, avênd 25 băeți și 5 fete, carĭ frequentă școla, sunt încă 60 băeți și 80 fete cu etate de școlă.

Slobozia-Secatura ca sat este întemeiat de Nic. Cristescu, vechiŭ proprietar, carĭ vestind că dă voe ómenilor să taie pădurea și se facă case, s'aŭ rădicat vre-o 40 familiĭ din satul Stănescĭ, com. Zlătunóia și s'aŭ așeḍat aice lângă câte-va familiĭ veniți de la munte carĭ s'aŭ așeḍat în partea de Est a satuluĭ, care tóte port numele de Munteniĭ.

Slobozia, sat, așeḍat în valea Cerbătórea (o ferbe) pe cósta de Est a déluluĭ Petrăria și in partea de Nord a comuneĭ Delenĭ, pl. Coșula, cu o suprafață de 381 hectare pămênt dat locuitorilor la 1864 din moșia Delenĭ, și cu o populație de 55 familiĭ saŭ 275 suflete și 130 contribuabilĭ; locuitoriĭ aŭ 3 hectare viĭ.

In acest sat este 1 biserică zidită la 1835 de Iorgu Ghica, cu 1 preot și 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 260 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 230 oĭ, 45 porcĭ și 170 stupĭ cu albine.

Slobozia, sat pe țĕrmul drept al Siretuluĭ in partea de Est a com. Fântânele, pl. Siret, pe moșia Fântânele cu o suprafață de 289 hectare ale locuitorilor și o populație de 76 familiĭ saŭ 319 suflete si 60 contribuabilĭ, locuitoriĭ sunt rușĭ romanisațĭ.

Numĕrul vitelor este de 51 boĭ și vacĭ, 11 caĭ, 55 oĭ, 31 porcĭ și 76 stupĭ cu albine.

Se maĭ află 1 cârciumă și 3 meseriașĭ.

Slobozia-Călugărenĭ, (veḍĭ Mândrescĭ, sat, com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu).

Slobozia, sat, in stânga pârâuluĭ Bașeu pe valea pârâuluĭ Fundóia in partea de Nord-Est a comuneĭ Brătenĭ, pl. Ștefănescĭ, așeḍat pe moșia Odaia-Silișcanĭ, are o suprafață de 167 hect. pămênt al locuitorilor și o populație de 80 familiĭ saŭ 309 suflete și 69 contribuabilĭ.

Are 1 biserică la cimitir cu 2 cântărețĭ.

Numĕrul vitelor e de 90 boĭ și vacĭ, 35 caĭ, 200 oĭ, 60 porcĭ și 7 stupĭ; are 1 cârciumă,

Slobozia-Todirenĭ, (veḍĭ Hlipicenĭ, sat, com. Todirenĭ, pl. Jijia).

Socrujenĭ, sat, pe valea pârâuluĭ Drislea, in partea de Nord-Vest a com. Șoldănescĭ, pl. Miletin, cu o suprafață de 1087 hect., compusă din două părțĭ, aparținênd la doĭ

proprietarĭ și cu o populație de 70 familiĭ saŭ 324 suflete și 60 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 cântăreț și 1 scólă cu 1 învĕțător și 38 școlarĭ.

Numĕrul vitelor e de 137 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 306 oĭ, 45 porcĭ și 15 stupĭ cu albine; sunt 2 cârciume și 3 meseriașĭ.

Soroceni, sat, pe valea pârâuluĭ Burlea saŭ Ursóia în partea de Nord-Vest a com. Gorbănescĭ, în vechime se maĭ numia și Uricenĭ-Herescu, cu o populație de 72 familiĭ saŭ 266 suflete și 45 contribuabilĭ; are 1 biserică.

Are 2 iazurĭ, 1 móră de apă și 1 de abur.

Numĕrul vitelor e de 500 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 850 oĭ, 10 bivolĭ, 120 porcĭ și 50 stupĭ; are 1 cârciumă 2 comercianțĭ.

Soroca, pârâŭ, isvoresce din délul Mestécănul, com. Poiana-Lungă, primesce ca afluent pârâul Moscalul și se varsă în pârâul Voronca, com. Poiana-Lungă.

Spinósa, pădure de stejar, in întindere de 33 hect. în partea de Sud-Vest a com. Todirenĭ, pl. Jijia; numită ast-fel, căcĭ are mulțĭ spinĭ saŭ porumbarĭ.

Stahna, sat, așeḑat în partea de Nord-Vest a com. Uricenĭ, pl. Coșula, pe stânga pârâuluĭ Stahna, cu o populație de 110 familiĭ saŭ 230 suflete și 94 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 137 boĭ și vacĭ, 6 caĭ și 86 oĭ; are 1 cârciumă.

Stahna, pârâŭ, isvoresce din pădurea com. Flămânḑĭ, străbate partea de Vest a com. Uricenĭ, pe lângă satul Stahna și se varsă în pârâul Tulburea și împreună în Miletin.

Stahna, vale, prin care curge pârâul Stahna, com. Uricenĭ.

Stamatele, (veḑĭ Bălușenĭ, sat, com. Fântânele, pl. Siret).

Staniscea, dél, în com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Staniscea, dél, în partea de Sud a com. Slobozia-Secătura, pl. Coșula, se scóte piatră pentru șosele.

Starosilța-Stavri, sat, pe valea pârâuluĭ Drislea, în partea de Nord-Vest a com. Șoldănescĭ, pl. Miletin, cu o suprafață de 1480 hect. și o populație de 50 familiĭ saŭ 388 suflete și 49 contribuabilĭ; are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 199 boĭ și vacĭ, 76 caĭ, 131 oĭ, 10 bivolĭ, 50 porcĭ, 19 stupĭ cu albine; sunt 6 meseriașĭ.

Starosilța-Radu, sat pe valea pârâuluĭ Drislea în partea de Nord-Vest a com. Șoldănescĭ, pl. Miletin, cu o suprafață de 898 hect. și o populație de 40 familiĭ saŭ 331 suflete și 80 contribuabilĭ; satul formézā o continuare cu Starosilța-Stavri.

Numĕrul vitelor e de 120 boĭ și vacĭ, 37 caĭ, 690 oĭ, 66 porcĭ și 18 stupĭ cu albine; sunt 2 cârciume și 8 meseriașĭ.

Starostea, iaz, pe moșia Teișor, com. Costescĭ, format de pârâul Teișor.

Stănescĭ, sat, situat pe cósta de dél în drépta pârâuluĭ Cozancea și în partea de Nord a com. Zlătunóia, pl. Miletin, cu o suprafață de 1072 hect., din carĭ 900 hect. proprietate mare și 171 hect. ale locuitorilor cu o populație de 51 familiĭ saŭ 183 suflete și 53 contribuabilĭ.

Satul se dice că este întemeiat de Banul Cristea.

Are 1 biserică cu 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 120 boĭ și vacĭ, 12 caĭ, 500 oĭ, 40 porcĭ și 20 stupĭ; este 1 cârciumă.

Stânca, sat, lângă délul Stânca pe țĕrmul drept al Prutuluĭ, în partea de Nord a com. Satul-Ștefănescĭ, pe moșia Ștefănescĭ, numit ast-fel de la délul Stânca de natură petrósă.

Are o suprafață de 460 hect. pămĕnt al locuitorilor, avĕnd și 5 hect. viĭ prin grădinĭ și o populație de 152 familiĭ saŭ 675 suflete și 101 contribuabilĭ.

Are 1 biserică de lemn cu 1 preot și 2 cântăreți și 1 școlă mixtă cu un învĕțător și 61 școlarĭ, avĕnd localul donat de D-l Bahrin.

Numĕrul vitelor e de 216 boĭ și vacĭ, 62 caĭ, 888 oĭ, 160 porcĭ și 160 stupĭ cu albine; are 1 fabrică de var și 1 cârciumă.

Stânca, dĕl, care se termină lângă Prut și satul Stânca din com. Satul-Ștefănescĭ, este o ultimă ramificare a délurilor ce se întind între Prut și Bașeŭ. In partea de Est a acestuĭ dél, lângă Prut, se vĕd eșite nisce stâncĭ de pétră calcară (de var), de unde și-a luat și numele de délul Stânca. In aceste stâncĭ, și anume în partea despre Prut, unde aŭ forma unuĭ perete înalt și prăpăstios, se află o peșteră numită «Casa Dómnei» și despre care legenda spune că ar fi fost locuită de Dómna luĭ Ștefan cel Mare și maĭ târziŭ de un pusnic (sihastru).

Legenda maĭ spune că într'una din dile când Dómna privia la o

bătălie a luĭ Ştefan cu Turcii peste Prut, a fost lovită de Turcĭ cu arcul şi a murit.

Se ḑice, că înprejurul stânceĭ unde era Casa Dómneĭ, a fost întăriturĭ cu şanţurĭ, iar pe partea de sus a délului, că a fost case marĭ domnescĭ, a căror temelie le ţineaŭ minte ómenii bĕtrânĭ.

Stânca, pădure de stejar, întindere de 103 hectare în com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Stăncescĭ, sat, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Curtescĭ, pl. Târgu şi spre Nord-Vest de oraşul Botoşanĭ, cu o suprafaţă de 239 familiĭ saŭ 952 suflete.

Are 2 bisericĭ cu 2 preoţĭ şi 2 cântăreţĭ, 1 şcólă mixtă cu 1 învĕţător plătit de Stat şi 40 şcolarĭ; sunt 3 cârciume şi 3 meseriaşĭ.

Numĕrul vitelor e de 374 boĭ şi vacĭ, 47 caĭ, 850 oĭ, 30 porcĭ; are şi 1 móră de apă pe iazul Sicna.

In partea de Sud a pădureĭ Stâncescĭ se află un şanţ mare, făcut din vechime despre care se crede că era făcut ca loc de apărare, cu prilejul vre-uneĭ bătăliĭ.

Stâneĭ, dél, în partea de Est a com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu.

Stăncenĭ, sat, situat pe ambele părţĭ ale văeĭ Sicna şi pe malurile iazuluĭ Stăncenĭ în partea de Nord a comuneĭ Băluşenĭ, pl. Târgu, cu o suprafaţă de 2911 hectare şi o populaţie de 216 familiĭ saŭ 860 suflete şi 180 contribuabilĭ.

Satul este alimentat de iazul Stăncenĭ, care iaz este bogat în pesce şi stuh, are şi 1 móră de apă; prin sat trece calea judeţiană Botoşanĭ-Ştefănescĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot şi 1 cântăreţ şi 1 şcólă mixtă cu 1 învĕţător plătit de Stat şi 34 şcolarĭ.

Numĕrul vitelor e de 861 boĭ şi vacĭ, 52 caĭ, 1210 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ şi 50 stupĭ cu albine; sunt 4 cârciume şi 5 meseriaşĭ.

Stăncenilor, iaz, în satul Stăncenĭ com. Băluşenĭ, format de pâraele Sicna şi Teişóra, cu o suprafaţă de 171 hectare; are 1 móră de apă.

Stăncénuluĭ, iaz mic, pe pămîntu-rile locuitorilor din com. Slobozia-Secătura, pl. Coşula.

Steag, dél, în com. Ungurenĭ, pl. Jijia.

Steclaciuluĭ, vale, pe moşia Delenĭ, com. Delenĭ, în partea de Est între délul Nucşoruluĭ şi Mĕrul Scumpuluĭ.

Ştefănescĭ, plasă, numită ast-fel de la târgul Ştefănescĭ.

Acéstă plasă e situată în partea de Est a judeţuluĭ Botoşanĭ şi se întinde pe văile Prutuluĭ şi Başeuluĭ şi văile şi délurile dintre Jijia şi Prut; se márginesce la Nord cu jud. Dorohoiŭ, la Sud cu plasa Jijia şi jud. Iaşĭ, la Est cu Prutul şi la Vest cu plasa Jijia. Este formată din 10 comune şi anume:

1) *Băbicenĭ*, cu satele: *Băbicenĭ, Bârsănescĭ, Broştenĭ* şi *Guranda*, în marginea de Vest a plăşeĭ.

2) *Bobulescĭ*, formată din satele: *Bobulescĭ*, în partea de Est a plăşeĭ pe şesul Prutuluĭ şi Başeuluĭ.

3) *Brătenĭ*, formată din satele: *Brătenĭ, Mihălăşenĭ, Năstasă, Negrescu* (Silişcanĭ), *Odaia-Silişcanĭ* (Odaia Moscovicĭ), *Păun* (Silişcanĭ, Rozaşi), *Ratuş-Apostol* (Odaia Maghistan) şi *Slobozia*, în partea de Nord-Vest a plăşeĭ, în marginea judeţuluĭ despre Dorohoiŭ.

4) *Dobîrcenĭ*, formată din satele: *Cişmănescĭ* şi *Dobîrcenĭ*, la Sud de Brătenĭ.

5) *Durnescĭ*, formată din satele: *Cucutenĭ-Răzaşĭ, Cucutenĭ-Tufenĭ* şi *Durnescĭ-Brănişténu*, la Nord de Băbicenĭ.

6) *Movila-Ruptă*, formată din satele: *Lehnescĭ-Maghistan, Lehnescĭ-Răzăşĭ, Damachi* (Movila Ruptă), *Sărata* (Jovirtenĭ) *Rîpicenĭ, Rîşca* şi *Zahorenĭ* (Caraiman), la Est de Brătenĭ şi în partea de Nord-Est a plăşeĭ în lungul Prutuluĭ.

7) *Ostopcenĭ*, cu satele: *Bâscăcenĭ, Dămidenĭ, Ostopcenĭ, Baluş* şi *Ostopcenĭ-Răzăşĭ* la Sud de Bobulescĭ pe ţĕrmul Prutuluĭ.

8) *Ştefănescĭ-târg*, formată din *târgul Ştefănescĭ*, în partea de Est a plaseĭ, la Sud de Movila-Ruptă, pe ţĕrmul stâng şi drept al Başeuluĭ.

9) *Ştefănescĭ-sat*, cu satele: *Bădiuţĭ, Stânca* şi *Satul Ştefănescĭ*, la Nord de Bobulescĭ, împrejurul comuneĭ Târgul-Ştefănescĭ.

10) *Rînghilescĭ*, cu satele: *Berga, Borosenĭ, Călăraşĭ, Ciornohal, Durnescĭ-Mitropolieĭ, Ilişenĭ, Rînghilescĭ* şi *Santa-Maria*, la Sud Ostopcenĭ şi în partea de Sud-Est a plăşeĭ.

Natura pămêntuluĭ este argilo-nisipos, variind după locurĭ, şi parte argilo-calcaros, ocupat maĭ mult de semĕnăturĭ.

Clima este sănătósă şi uscată în genere, pe podişele întinse; pe valea Prutuluĭ e maĭ recorósă şi umedă, în timpurĭ slotóse.

Acéstă plasă este lipsită de padurĭ maĭ mult ca orĭ-care alta; ast-fel este sustrasă de la influenţa pădurilor.

In târgul Ştefănescĭ la şcóla de

băeți, este o stațiune meteorologică, unde se observă apa căḑută în acéstă regiune.

Délurĭ. Acéstă plasă de și delurósă, dar are nisçe podișe întinse și délurĭ puțin repeḑĭ.

Délurile ce strĕbat acéstă plasă, se împart, prin valea și pârâul Bașeu, în două șire: una în stânga Bașeuluĭ până în Prut, care se termină la satul Stânca, lângă Ștefănescĭ, și alta în drépta Bașeuluĭ până în Jijia, despărțită, acesta din urmă, încă în două culmĭ prin valea și pârâul Corogea, una în stânga Corogeĭ, care se termină la satul Ilișenĭ și alta în drépta, care întretăiată de maĭ multe văĭ se continuă în jud. Iașĭ sub numele de podișul Furilor și al Turicĭ.

Cele maĭ însemnate délurĭ sunt:

In stânga Bașeuluĭ: *Cinghinenĭ, Geamăn, Hârtopul, Pădureĭ, Popoia, Stânca, Sarata* și *Viilor* în com. Movila-Ruptă.

Intre Bașeu și Corogea: *Brătenilor, Feraru* și *Incăŭ*, în com. Brătenĭ.

Valea-Adâncă, Bîrsenescĭ, Cismănescĭ, Ciritеĭ, Lupăria, Murguța Păruluĭ și *Vieĭ*, în com. Dobîrcenĭ.

Bulhacul, Corogea, Pelin și *Vieĭ*, în com. Durnescĭ.

Broscenilor, Bisericeĭ, Cânipeĭ, Murguța și *Sgârieta*, în com. Băbicenĭ.

Délu-Botcelor, Cuibu-Vulturuluĭ si *Movila-Captalan*, în com. Bobulescĭ.

Corogea, Hârtopul luĭ Anciază, Mălăiște și *Vieĭ*, în com. Ostopcenĭ.

Intre Corogea și Jijia: *Cracalia, Cristióia, Ulucele și Vulturul*, în com. Ringhilescĭ.

Văile maĭ însemnate sunt: Valea Prutuluĭ în tot lungul plășeĭ la Est, Valea Bașeu strebate plasa în partea de Nord-Est și valea Corogea o strebate prin centru în lungul plășeĭ.

Apele ce strebat plasa (în ordine de la Est la Vest) sunt:

Prutul, la Est, trece pe lângă comunele Movila-Ruptă, Stefănescĭ, Bobulescĭ, Ostopcenĭ și Ringhilescĭ, curgĕnd spre Dunăre.

Bașeu, curge prin valea Bașeu, prin comunele Brătenĭ, Ștefănescĭ, Bobulescĭ și la Ostopcenĭ, se varsă în Prut.

Corogea, isvorând din com. Dobîrcenĭ, formézā maĭ multe iazurĭ în cursul sĕŭ, trece prin comunele Durnescĭ, Băbicenĭ și Rînghilescĭ și maĭ în jos de satul Ilișenĭ se varsă în Prut.

In tótă plasa sunt 55 iazurĭ și 12 bălțĭ.

Producțiunĭ. Aprópe întréga su-

prafață a plășeĭ e ocupată de semĕnăturĭ, fânețe și imașurĭ, pădurĭ sunt puține. Ast-fel din suprafața totală a plășeĭ de 48418 hectare, arăturile ocupă 26870 hectare, fânețele 7306 hectare, imașele, locurile comunelor și diferite locurĭ sterpe 11427 hect., pădurile 2765 hectare, din carĭ 2464 hectare particulare și 301 hectare ale statuluĭ și 50 hectare viĭ. Producțiunea cerealelor este ast-fel: grâŭ 102118 hectol., secară 1170 hectol., păpușoĭ 112000 hectol. orz 34700 hectol., ovĕs 16185 hectol., rapiță 15000 hectol., cartofi 5050 hectol., fasole 1500 hectolitri.

Numĕrul vitelor e de 9265 boĭ și vacĭ, 2743 caĭ, 17000 oĭ, 200 capre, 3408 porcĭ, 2374 stupĭ cu albine.

Industria. In plasa Ștefănescĭ se află 6 morĭ cu aburĭ și 21 morĭ de apă, 1 móră de caĭ și 3 de vênt; 1 fabrică de tăbăcit peile, 1 fabrică de lumânărĭ și 1 de săpun; apoĭ 2 cariere de pétră de var: una la Lehnescĭ și una la satul Stânca, unde se și fabrică varul (varnițe). Industriile manuale se însémnă maĭ mult în târgul Ștefănescĭ ca croitoria, ciubotoria, lemnăria, rotăria, ferăria, etc. Industriile casnice rurale se însémnă prin lucratul lâneĭ, cânepeĭ, bumbaculuĭ, maĭ cu sémă prin sate

Comerciul se face cu cereale, vite, vinurĭ și alte produse locale în schimb pe diferite produse strĕine manufacturare și de băcăniĭ. Piețele de desfacere sunt târgul Ștefănescĭ și Botoșanĭ.

Drumurĭ comunicațiunea cu Botoșaniĭ se face pe calea județiană Botoșanĭ-Ștefănescĭ, prin comunele Durnescĭ și Băbicenĭ, apoĭ calea vicinală Ștefănescĭ-Iașĭ pe Prut, prin comunele Bobulescĭ, Ostopcenĭ, Ringhilescĭ, pe o lungime de 24 km.; șoséua e în construcție, dar aprópe terminată. Maĭ sunt maĭ multe șosele comunale carĭ légă comunele cu șoselele marĭ.

Populațiunea. Numĕrul familiilor e de 5952 saŭ 18735 suflete, cu 3844 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, iar ceĭ din târgul Ștefănescĭ maĭ mult cu comerciul și industriile manuale.

Administrațiunea. Plasa Ștefănescĭ se imparte în 10 comune, formate din 40 sate și 1 târg și se administréză de 1 sub-prefect, împreună cu plasa Jijia, de 10 primarĭ cu ajutórele lor.

In privința judiciară ea forméză un ocol cu plasa Jijia și reședința judecătorieĭ e în târgul Ștefănescĭ.

Serviciul sanitar se face de 1 medic de plasă pentru ambele plășĭ unite, 1 vaccinator.

Numĕrul bisericilor e de 26 cu 23 preoţĭ şi 46 cântăreţĭ.

Sunt 13 şcolĭ mixte, 1 de băeţĭ şi 1 de fete cu 15 invĕţătorĭ şi 2 invĕţătóre, 768 băeţĭ şi 147 fete.

In plasa Ştefănescĭ sunt 2 companiĭ de dorobanţĭ, una la Ştefănescĭ (târg) şi una în Ringhilescĭ, în a cărora garnizóne intră şi comunele din plasa Jijia şi Miletin şi fac parte din Regim. 8 Dragoş, No. 29, din Dorohoiŭ.

Stefănescĭ-târg, comună rurală, aşeḑat în partea de Est a plăşeĭ Ştefănescĭ, pe ţĕrmul drept al Başeuluĭ şi pe loc şes. Se mărginesce în tóte părţile cu teritorul comuneĭ Satul-Ştefănescĭ; la Est cu o mică parte cu Prutul la Sud-Est cu satul Bădinţĭ, la Nord-Vest cu satul Ştefănescĭ, carĭ sate formézâ mahalalele sale.

E situat la 46 chilometri departe de oraşul Botoşanĭ spre Est, şi la 75 metri deasupra niveluluĭ Măreĭ-Negre; udat la Est de Prut iar pe lângă târg trece pârâul Başeŭ.

Intinderea moşieĭ târguluĭ e de vre-o 286 hect., pe care se află târgul, imaşul şi viile.

Are o populaţie de 857 familiĭ saŭ 3092 suflete din carĭ 1500 bărbaţĭ şi 1592 femeĭ, carĭ locuesc în 545 case, sunt 560 contribuabilĭ, ocupându-se cea maĭ mare parte cu comerciul şi meseriile, iar parte din românĭ cu cultura viilor şi cu agricultura; locuitoriĭ sunt treĭ părţĭ evreĭ şi una românĭ.

In privinţa produncereĭ agricole se însémnă numaĭ cultura viilor şi liveḑilor de pomĭ roditorĭ; viile în întindere de 43 hect. sunt aşeḑate pe délul ce se ridică lângă târg în partea de Sud cu exposiţiunea de Est. Se produce vin de calitătĭ excelente, fiind întroduse în câte-va viĭ, varietăţĭ de viţă renumită; producţiunea totală anuală ajunge la 996 hectol. şi se vinde cu 150 leĭ până la 8 leĭ decalitrul.

Se însémnă 1 fabrică de tăbăcit peile, 1 móră cu caĭ pentru grisa şi făină de grâŭ, 1 fabrică de rachiŭ de tescovină (mică fabrică), câte va fabricĭ de lumânărĭ, de săpun, etc.

Sunt stabilite ḑile de târg în fie-care Joĭ, dar comerciul se face maĭ mult Duminica şi în unele sĕrbătorĭ.

Are trecĕtóre în Rusia, cu vama sucursală.

Târgul este legat cu oraşul Botoşanĭ prin o şosea petruită şi fir telegrafic, asemenea altă şosea, aprópe gata pe Prut il pune in legătură cu oraşul Iaşĭ prin târguşorul Bivolarĭ.

In centrul târguluĭ se află o zidire maĭ mare unde se află insta-

lată primăria, poliția și percepția comunei.

In Stefănesci e și reședința subprefecturei plășilor Jijia-Stefănesci, apoi reședința judecătoriei ocolului Jijia, 1 scólă de băeți cu local propriŭ, cu 2 învĕțători, din care unul predă și meseria împletitului coșercilor de papură, de lozii și a pălăriilor de pae; la școlă mai este instalată și 1 stațiune udometrică, care observă mersul ploilor, condusă de învĕțătorul-director al școlei, școla e frequentată de 151 elevi, 1 școlă de fete cu 2 învĕțătóre și 75 fete, 1 biserică cu 1 preot, 4 cântăreți. Se mai însémnă o farmacie, 1 spital județian, 1 biroŭ telegrafo-poștal și reședința a 2 companii de dorobanți.

Numĕrul vitelor e de 503 boi și vaci, 355 cai, 240 capre, 285 porci și 836 oi.

Budgetul comunei are la venituri 23820 lei 52 bani și la cheltueli 21110 lei, 20 bani.

Istoric. Nu se cunósce nici un document istoric care să probeze vechimea acestui târg; legenda însă atribue înființarea sa de către Stefan cel Mare, Domnul Moldovei, de la care se dice că 'i-a rĕmas și numele; se mai dice că moșia era proprietatea domnului. Există în partea de Nord-Vest a târgului biserica Cuviósa Paraschiva, zidită în stil fórte vechiŭ și despre care se dice că ar fi făcută de Stefan cel Mare.

Iu privința vechimei târgului, cronicele spun că:

1) In anul 7017, luna lui Iulie (1509) Polonii aŭ ars și prădat Ştefănescii din pricină că Bogdan domnul Moldovei și fiul lui Stefan cel Mare a intrat cu armată în Polonia, spre a 'și rĕsbuna contra regelui Sigismund, care refuzase a'i da in căsătorie pe sora sa Elisafta (Vedi Letop. Tom. I, pag. 181).

2) La anul 7021 (1513) Tătarii cu Bet-Gherei fiul Hanului Mendli, aŭ prădat și ars Ştefănescii (v. Letop. Tom. I, pag. 184).

3) După mórtea lui Simion Movilă, fu rĕsboiu la Ştefănesci între Constantin fiul lui Simeon Movilă, ajutat de Poloni, cu Visnovețki și între Mihailaș fiul lui Irimia Movilă, ajutat de Turci, unde Constantin bate pe Mihăilaș și 'i ia domnia.

4) La anul 1685 eșind Turculeț cel mare la Ştefănesci, aŭ bătut un pâlc de Turci ca la 40, cari se intorcéŭ pe șléh de la Camenița (Letop. Tom. II, pag. 239).

5) La anul 1713 Turcii intorcêndu-se din rĕsboiul cu Polonii, aŭ făcut pod peste Prut la Şte-

fănescĭ, pentru a trece oștile ce venéŭ de la Hotin.

La 1855 Ștefănescii a fost ocupat de Austriacĭ, carĭ făcuse și cazărmĭ și grajdurĭ de caĭ.

In fine, Ștefănescii aŭ fost ocupat dese-orĭ de maĭ multe armate, aicĭ aŭ avut loc și lupte une-orĭ, căcĭ pe aice era trecătóre și popas al armatelor, tot-d'a-una când treceaŭ la Hotin orĭ în Polonia.

Ștefănescĭ-sat, comună rurală, situată în partea de Est a plășeĭ Ștefănescĭ, se întinde pe șesul Baseuluĭ și Prutuluĭ, délul Stânca și délurile ce mărginesc Baseul în drépta.

E formată din satele : *Bădințĭ, Stânca* și *Sat-Stefănescĭ.*

Udată în partea de Est de Prut și strebătută de pârâul Baseu, are 3 iazurĭ.

Populațiunea e de 468 familiĭ saŭ 1958 suflete și 227 contribuabilĭ.

Suprafața comuneĭ e de 6435 hect., din carĭ 5269 hect. proprietatea mare și 1166 hect. ale locuitorilor.

Teritorul comuneĭ e maĭ mult podișe întinse, pămêntul fiind de bună calitate și ocupat în mare parte cu semĕnăturĭ; cerélele ocupă 3190 hect., fânețele 1324 hect., imașul 1550 și pădure 371 hect., care se află pe țĕrmul Prutuluĭ și compusă din plop și salcie, maĭ mult nuele de îngrădit gardurĭ, coșere, sunt 10 hect. viĭ.

Cerealele produc : 17000 hectol. grâŭ, 11000 hectol. păpușoĭ, 5000 hectol. orz, 1500 hectol ovĕs, 300 hectol. cartofĭ, 50 hectol. fasole.

Numĕrul vitelor e de 1115 boĭ și vacĭ, 217 caĭ, 2148 oĭ, 453 porcĭ și 369 stupĭ cu albine. Are 3 morĭ de apă.

Comunicația se face pe calea județiană Botoșanĭ-Ștefănescĭ și calea Ștefănescĭ-Iașĭ, care strĕbat comuna.

Budgetul comuneĭ e de 4110 leĭ la veniturĭ și 3994 leĭ la cheltuelĭ.

Are 3 bisericĭ cu 3 preoțĭ și 6 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu un învĕțător plătit de stat și 61 școlarĭ.

Ștefănescĭ, sat, în com. Satul-Ștefănescĭ în megieșie și în partea de Vest a târguluĭ Ștefănescĭ, are o populație de 216 familiĭ saŭ 864 suflete și 112 contribuabilĭ.

Moșia are 6435 hectare din carĭ 456 hectare ale locuitorilor din satul Ștefănescĭ; sunt 371 hectare pădure de răchită și plop lângă Prut și 5 hectare viĭ pe cósta

délului Popoia saŭ Stânca. Vița e de calități alese, varietatea «pómă grasă» și *se dice că ar fi sădită cu viță de la Cotnarĭ, încă de pe timpul luĭ Ștefan cel Mare.*

Numĕrul vitelor e de 529 boĭ și vacĭ, 88 caĭ, 924 oĭ, 204 porcĭ, 84 stupĭ cu albine și 7 bivolĭ.

In acest sat e reședința comuneĭ satul Ștefănescĭ; are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântăreți cu hramul Cuviósa Paraschiva. *Acéstă biserică e fórte veche și se dice a fi făcută de Ștefan cel Mare, forma stiluluĭ fórte vechiŭ pot fi probe despre acésta. Inscripțiĭ nu sunt, se află 2 sfeșnice de pétră, marĭ, carĭ se dice a fi din timpul luĭ Ștefan cel Mare.*

In partea de Nord-Vest a satuluĭ și târguluĭ Ștefănescĭ, începênd de lângă târg și până în délul Stânca, se află o izitură fórte mare pe pârâul Bașeŭ, despre care se dice că era făcută de Ștefan cel Mare, ast-fel că tótă valea Bașeuluĭ spre Vest de Ștefănescĭ forma un iaz fórte mare. In mijlocul șesuluĭ Bașeŭ se află o movilă, despre care legenda spune că în mijlocul iazuluĭ, pe acea movilă era un foișor saŭ pavilion a luĭ Ștefan, unde poposia când venea cu barca de pe iaz și de la vênătóre, cu suita sa.

Cât despre vechimea satuluĭ, probabil că el s'a întemeiat maĭ têrdiŭ de cât târgul, când populația a început să se înmulțéscă.

Stolnicenĭ, (vedĭ Pogorescĭ sat, com. Comîndărescĭ, pl. Jijia)

Storescĭ, comună rurală, situată în centrul plășeĭ Coșula, se întinde pe délurile Țencușa, Holm și délul Roș și délurile ce se desfac din acestea; se compune din satele *Storescĭ* și *Târgul Frumușica.*

Teritorul comuneĭ e fórte accidentat și ripos, compus din délurĭ înalte și petróse între carĭ Țencușa și Holmul sunt cele maĭ înalte; are o suprafață de 1654 hectare, din carĭ 1304 hectare proprietatea mare și 350 hectare ale locuitorilor.

Distribuția pămêntuluĭ dupe culturĭ e ast-fel: arăturĭ 656 hectare, fânețe 358 hectare, imaș 200 hectare și pădure 500 hectare, care se întinde în partea de Sud-Vest a comuneĭ pe délul Țencușa, Holm și délul Roș și valea Runculuĭ; sunt și 8 hectare viĭ pe cósta déluluĭ Holm și produce 639 hectolitri vin

Cerealele produc: grâŭ 1184 hectol., secară 14 hectol., rapiță 8 hectol., păpușoĭ 1984 hectol., orz 81 hectol., ovĕs 72 hectol., cartofĭ 50 hectol., fasole 40 hectol.

Numĕrul vitelor e de 331 boĭ și vacĭ, 125 caĭ, 1110 oĭ, 48 capre, 52 porcĭ și 260 stupĭ cu albine.

Are 4 morĭ de apă pe părâul Satuluĭ și Petricel și 1 móră de abur, 1 fabrică de sticlă în pădure și 1 carieră de pétră în partea de Nord-Vest a déluluĭ Țencușa care se exploatéză.

Sunt în comună 48 comercianțĭ și 26 meseriașĭ, mare parte evreĭ în târgușorul Frumușica.

Prin acéstă comună trece calea națională Botoșanĭ - Hârlăŭ, prin târgușorul Frumușica.

Populațiunea comuneĭ e de 233 familiĭ saŭ 1740 suflete, carĭ locuesc în 342 case, sunt 339 contribuabilĭ, parte locuitorĭ românĭ, parte evreĭ maĭ ales în târgușorul Frumușica; ocupându-se cu agricultura, cu lemnăria, petrăria și cu industriile manuale și comerciul.

Budgetul comuneĭ e de 7574 leĭ la veniturĭ și 7487 leĭ la cheltuelĭ; are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 șcólă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 65 școlarĭ și 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre și 20 fete.

Storescĭ, sat, în com. Storescĭ, pl. Coșula, situat în partea de Vest a comuneĭ pe cóstele rípóse ale déluluĭ Țencușa și Holm; moșia Storescĭ formézá întreg teritorul comuneĭ; satul are o populație de 106 familiĭ saŭ 350 suflete, 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ, 1 școlă de băețĭ cu 1 învĕțător și 65 elevĭ și 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre și 20 eleve.

Numĕrul vitelor e de 320 boĭ și vacĭ, 92 caĭ, 1238 oĭ, 5 capre, 2 bivolĭ, 68 porcĭ și 170 stupi; sunt 3 cârciume, 5 comercianțĭ și 42 meseriașĭ.

Storescĭ, pădure, în întindere de 500 hectare, pe délurile Țencușa, Holm, Roș și valea Runculuĭ, com. Storescĭ, pl. Coșula.

Strahotin, sat pe drépta Jijieĭ, la pólele déluluĭ Strahotin, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Dângenĭ. pl. Jijia, cu o suprafață de 991 hect. și cu o populațiune de 40 familiĭ saŭ 205 suflete și 37 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 254 boĭ și vacĭ, 22 caĭ, 418 oĭ și 71 porcĭ; sunt 2 cârciumĭ și un meseriaș.

Strahotin, dél în drépta Jijieĭ, pe moșia Strahotin, com. Dângenĭ, pl. Jijia.

Strĕchinaruluĭ, poiană în pădure, com. Poiana-Lungă.

Strîmbul, iaz pe moșia Delenĭ, com.

25481

Delenĭ, în partea de Est a délului Gurgueta, are o suprafață de 33 hectare.

Strîmbul, pârâŭ, care scurge apele din iazul Gurgueta în iazul Strîmbul, com. Delenĭ.

Strîmbuluĭ, vale între délul Mărul-Scumpuluĭ și délul Gurgueta, com. Delenĭ.

Stroescĭ, numit în vechime și Panțirĭ, sat pe valea pârâuluĭ Gornitul, în drépta Sicneĭ și în partea de Vest a comuneĭ Zlătunóia, pl. Miletin, cu o suprafață de 471 hect. ale locuitorilor și cu o populațiune de 166 familiĭ saŭ 693 suflete și 198 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Numĕrul vitelor e de 300 boĭ și vacĭ, 24 caĭ, 640 oĭ, 70 porcĭ, și 60 stupĭ; sunt 2 cârciumĭ.

Struna, dél, în partea de Nórd-Est a comuneĭ Delenĭ, pl. Coșula.

Struna, vale, între délul Lupărieĭ și déluĭ Struna, com. Delenĭ.

Sucéva, rîŭ, isvoresce din muntele Lucina din Bucovina, formézá hotarul despre Vest al jud. Botoșanĭ și al țĕreĭ despre Bucovina, intră în România pe la Ițcanĭ, curge de la Nord-Vest spre Sud-Est, trecĕnd pe lângă comunele Burdujenĭ, Dumbrăvenĭ, Brehuescĭ și Fântânele și se varsă în Siret la satul Roșcanĭ, com. Fântânele.

Primesce în stânga pârâul Burdujenilor, pârâul Plopenilor, pârâul Erche (com. Salcea), pâraile Sălăgenilor și gârla Românescilor.

Sucéva, vale întinsă și frumósă prin care curge rîul Sucéva, este ocupată de imașe, fânețe și locurĭ de culturĭ și presărată cu bălțĭ formate din vărsările Suceveĭ.

Sulița, târg, comună rurală, situată pe culmea de dél ce se termină între pârâul Ursóia și Sicna și lacul Dracșanĭ, în centrul plășeĭ Miletin.

Teritoriul târguluĭ are o suprafață de 457 hectare, din carĭ 60 hect. locul târguluĭ, 20 hect. grădinĭ pe lângă case, 10 hect viĭ și 367 hect. imaș, cu o populațiune de 495 familiĭ saŭ 2850 suflete și 613 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 500 case, locuitoriĭ sunt douĕ părțĭ evreĭ și una românĭ, carĭ se ocupă cu comerciul și industriĭ manuale, iar parte cu agricultura.

Aicĭ se face în fie-care săptămână iarmaroc, Lunea, când de multe orĭ se fac vîndărĭ multe de

25181

vite și producte agricole; este a doua piață după Botoșanĭ, maĭ cu sémă în ce privesce comerciul de vite. Sunt 30 cârciumĭ, 200 comercianțĭ, 500 meseriașĭ.

In partea de Vest despre lacul Dracșanĭ, la locul numit «ponóre» se scóte din cósta délului piatră pentru case și șosele, tot acolo este și o cărămidărie.

Acest têrg se află la 20 km. spre Sud-Est de Botoșanĭ, mĕsurat pe valea Sicna, iar pe șoséua Botoșanĭ-Talpa-Sulița 25 km. O șosea Sulița-Talpa pune in comunicare têrgul cu calea Botoșanĭ-Stefănescĭ.

Este reședința primărieĭ comuneĭ, are 1 biserică cu 2 preot și 3 cântărețĭ, 1 școlă de băețĭ cu 2 învĕțătorĭ și 78 elevĭ și 1 școlă de fete cu 2 învĕțătóre și 56 eleve.

Budgetul comuneĭ e de 21693 leĭ 59 banĭ la veniturĭ și 21600 leĭ 40 banĭ la cheltuelĭ.

Numĕrul vitelor e de 400 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 200 oĭ, 120 capre, 135 porcĭ și 13 stupĭ cu albine.

Cele d'ântêiŭ case carĭ s'aŭ făcut aicĭ se susține de bătrînĭ că a fost pe la 1779, alțiĭ pe la 1805 și numele se ḑice a fi rĕmas de la un cioban numit *Suliță*, care din vremurĭ mult maĭ vechĭ, păscea pe aicĭ oile sale.

Ceea ce se scie ca sigur sunt următórele:

«In ḑiua de 6 Ianuarie 1817, proprietarul loculuĭ, d. Mavrocordat de la Flămânḑĭ, venind la sfințirea apeĭ saŭ «facerea Iordanuluĭ», pe lacul Dracșanĭ, cum eraŭ ómeniĭ adunațĭ, le-a spus că vrea să facă têrg aice «la Sulița» și dete știre să se adune în fie-care Lunĭ, ceea ce a și început să se facă. Intemeindu-se apoĭ têrgul, s'a stabilit prin hrisov domnesc drepturile și datoriile têrgoveților.»

Intre aniĭ 1830—1840 moșia Dracșanĭ, împreună cu têrgul Sulița aŭ devenit proprietatea luĭ Mihail Sturza, fostul domn al Moldoveĭ.

La 1843 têrgul a ars cu desĕvîrșire, când se ḑice a ars și hrisovul têrgoveților, carĭ aŭ început să părăséscă têrgul, însă Mihail Sturza, cu puterea sa domnéscă a oprit pe târgovețĭ de a se duce, hotărând a face case din noŭ, ajutându-ĭ, și făcu și o învoială din noŭ, maĭ ușóră pe timp de 25 anĭ, care a expirat la 1868; de atuncĭ nu s'a maĭ reînoit învoiala, iar târgovețiĭ ocupă locurile fără a fi împroprietărițĭ saŭ bezmănarĭ, așa că și astă-ḑĭ sunt in nesiguranță de locurile ce ocupă.

Sulițóia, sat, in partea de Nord-Est a com. Dracșanĭ, pe valea Ursóia, în megieșie și în partea de Nord a têrguluĭ Sulița cu o suprafață

de 207 hectare, ale locuitorilor și o populație de 60 familiĭ saŭ 240 suflete și 55 contribuabilĭ.

Numĕrl vîtelor e de 125 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 674 oĭ, 55 porcĭ și 22 stupĭ cu albine.

Sulițóia, iaz, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Zlătunóia, pl. Târgu-Miletin.

Suta cu Stejarĭ, poiană, în pădurea moșieĭ Delenĭ, com. Delenĭ.

Șătrărenĭ, sat, situat pe cóstă de dél în drépta Jijieĭ și în partea de Sud-Vest a comuneĭ Buimăcenĭ, pl. Jijia, cu o suprafață de 468 hectare, și o populație de 64 familiĭ saŭ 239 suflete și 40 contribuabilĭ. Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ.

Numĕrul vitelor e de 193 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 180 oĭ, 12 porcĭ, 45 stupĭ ; sunt 2 cârciume și 3 comercianțĭ.

Șĕndrenĭ, sat, pe cósta de Vest a déluluĭ Holm, o ramificare a déluluĭ Țencușa, în partea de Sud a comuneĭ Storescĭ, pl. Coșula.

Numele satuluĭ se dice că vine de la *Șendrea*, cel maĭ vechiŭ stăpân al moșieĭ și maĭ pe urmă s'a alipit de moșia Rĕdenĭ.

Are o suprafață de 42 hectare pământ al locuitorilor și o populație de 93 familiĭ saŭ 430 suflete și 66 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 260 boĭ și vacĭ, 33 caĭ, 180 oĭ, 16 porcĭ, 10 stupĭ ; are 1 cârciumă și 3 meseriașĭ.

Șoldănescĭ, comună rurală, în partea de Est a plășeĭ Miletin, pe un teritor deluros, cu podișe întinse și formată din satele Bătrînescĭ (Zaharenĭ), Borcilenĭ, Ionășenĭ, Socrujenĭ, Starosilța-Stavri, Starosilța-Radu, Șoldănescĭ, Viforeniĭ-Cuziĭ și Viforeniĭ-Cerchez.

Are o suprafață de 11869 hectare, din carĭ 7900 hectare proprietățĭ marĭ și 3972 hectare ale locuitorilor, pămênt de natură maĭ mult argilos, variind în pămênt negru și galben și care se împarte ast-fel dupĕ culturĭ : arătură 6000 hectare, fânețe 1900 hectare, imaș 2172 hectare, între carĭ sunt și locurile satelor și 1700 hectare pădure, care ocupă partea de Sud și Sud-Est a comuneĭ, compusă din stejar și carpen, aparținênd la 7 proprietățĭ, între carĭ Ionășeniĭ ocupă aprópe treĭ părțĭ ; sunt și 23 hectare viĭ.

Cultura cerealelor produc : 16090 hectol. grâŭ, 360 hectol. secară, 3687 hectol. orz, 3000 hectol. ovĕs, 11103 hectol. păpușoĭ.

Numĕrul vitelor e de 2823 boĭ și vacĭ, 862 caĭ, 13 bivolĭ, 3942 oĭ, 150 capre și 799 porcĭ.

Sunt 4 iazurĭ cu pesce, 1 móră de apă și 3 de abur.

In comună sunt 21 comercianțĭ și 20 meseriașĭ.

Locuitoriĭ se ocup cu agricultura și crescerea vitelor și sunt 601 familiĭ saŭ 2998 suflete și 600 contribuabilĭ, carĭ locuesc în 530 case, sunt 2963 românĭ și 35 streinĭ.

In comună sunt 6 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 4 cântărețĭ și 2 școlĭ mixte cu 2 învĕțătorĭ 119 băețĭ și 5 fete.

Budgetul comuneĭ e de 8904 leĭ 46 banĭ la veniturĭ și 8874 leĭ și 44 banĭ la cheltuelĭ.

Comuna e strĕbătută de calea județiană Botoșanĭ-Stefănescĭ.

Șoldănescĭ, sat, pe un platoŭ înalt în centru comuneĭ Şoldănescĭ, pl. Miletin, cu o suprafață de 1716 hectare, din carĭ vre-o 280 hect. pădure și cu o populație de 71 familiĭ saŭ 344 suflete și 62 contribuabilĭ.

Are 1 biserică.

Numĕrul vitelor e de 193 boĭ și vacĭ, 24 caĭ, 914 oĭ, 67 capre, 6 bivolĭ, 171 porcĭ, 60 stupĭ cu albine ; sunt 3 cârciume.

Șipotul-Bâlculuĭ, isvor, în comuna Bobulescĭ, pl. Ştefănescĭ, are un pârâŭ care se scurge în pârâul Saha și împreună cu acesta în Bașeŭ.

Șupitca, (vedĭ Coșula, comună și sat în pl. Coșula).

Șuriĭ, poiană în pădurea Delenĭ, com. Delenĭ.

T

Talpa, sat, se maĭ numea și Tâlhărescĭ, așeḑat pe cóstă de dél în drépta văieĭ și pârâuluĭ Ursóia, în partea de Vest a com. Gorbănescĭ, pl. Miletin ; are o suprafață de 507 hectare, și o populație de 24 familiĭ saŭ 85 suflete și 19 contribuabilĭ.

Are 3 iazurĭ, 1 móră de abur și puțină pădure.

Numĕrul vitelor e de 200 boĭ și vacĭ, 10 caĭ, 150 oĭ și 45 porcĭ.

Tamba, sat, așeḑat pe cósta de Est a déluluĭ Tamba în drépta pârâuluĭ Miletin și în partea de Nord a

com. Uricenĭ, pl. Coșula, cu o populație de 59 familiĭ saŭ 230 suflete.

Numele satuluĭ, ḑice că vine de la pădurea Tamba din com. Copălăŭ.

Tamba, (veḑĭ Buduhala, pădure, com. Copălăŭ).

Tamba, dél, în partea de Nord a com. Uricenĭ, pl. Coșula, pe teritoriul satuluĭ Tamba.

Tanasă, vale, între délul Poeniĭ și délul Sarafinescĭ, în com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Tătaruluĭ, movilă, pe délul Corogea, com. Rînghilescĭ, pl. Ştefănescĭ, legenda ḑice că ar fi făcută de Tătarĭ.

Tăetura, pădure de stejar, cu o suprafață de 715 hectare, în partea de Vest a comuneĭ Drăcșanĭ, pl. Miletin.

Tăetura, vale, lângă pădurea Tăetura, în com Drăcșanĭ, pl. Miletin.

Tăetura, baltă, formată din apă de plóie, în partea de Sud a com. Bălușenĭ, pl. Târgu, pe moșia Bălușenĭ.

Tălpóieĭ, dél, pe moșia Stănescĭ, în partea de Est a com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Tălhărescĭ, (veḑĭ Talpa sat, com. Gorbănescĭ, pl. Miletin).

Tătăranuluĭ, poiană, în pădurea Delenĭ, comuna Delenĭ, plasa Coșula.

Târgul, plasă, și-a luat numele de la Târgul saŭ orașul Botoșanĭ, care se află în centrul plășeĭ, se întinde pe délurile dintre Siret și Sicna, în partea de Nord-Vest a jud. Botoșanĭ; se mărginesce la Nord cu jud. Dorohoiŭ, la Est cu pl. Jijia și Miletin, la Sud cu pl. Coșula și Siret și la Vest cu pl. Siret.

Plasa Târgul se compune din 8 comune și a-nume:

1) *Băluşenĭ*, formată din satele: *Băluşenĭ* (Zosin), *Buzenĭ*, *Coşulenĭ*, *Stăncenĭ*, *Tocilenĭ*, *Tulbu enĭ* și *Zeicescĭ*, în partea de Sud-Est a plășeĭ.

2) *Botoşanĭ*, formată din orașul *Botoşanĭ*, în centru.

3) *Costescĭ*, formată din satele: *Costescĭ*, *Cotârgacĭ*, *Dorobanțĭ*, *Nicşenĭ* și *Teişóra*, în partea de Nord.

4) *Costinescĭ*, formată din satele: *Belcea*, *Costinescĭ*, *Dolina*,

Găureana și *Leorda*, in partea de Nord-Vest.

5) *Cucorenĭ* formată din satele: *Cătămărescĭ*, *Cervicescĭ*, *Cucorenĭ* și *Ipotescĭ*, in partea de Vest.

6) *Curtescĭ*, formată din satele: *Baisa*, *Balta-Arsă*, *Băicenĭ*, *Botușanca*, *Curtescĭ*, *Manolescĭ*, *Mănăstirea-Dómneĭ*, *Mănăstirea-Agafton*, *Orășenĭ*, *Raiu* și *Stăncescĭ*, în partea de Vest.

7) *Mănăstirenĭ*, formată din satele: *Călugărenĭ*, *Mănăstirenĭ*, *Mândrescĭ*, *Onțenĭ* și *Valea-Grajdiuluĭ*, în partea de Nord.

8) *Popon̦ţĭ*, formată din satele: *Cișméua*, *Loizóia*, *Răchițiĭ*, *Roșioriĭ* și *Teascu*, în centrul plășeĭ și în partea de Nord a orașuluĭ Botoșanĭ.

Natura pămêntuluĭ este maĭ mult argilos saŭ lut tare cum iĭ ḑice poporul, variind în pămênt negru, galben saŭ roșcat în unele părțĭ, productiv însă în cereale.

Clima este sănătósă; maĭ uscată în regiunea délurilor și puțin maĭ rĕcorósă și maĭ umedă în valea Sicneĭ și cele-lalte văĭ.

Délurĭ. Sistemul de délurĭ ce străbat acéstă plasă, sunt délurile ce se prelungesc de la Nord-Vest spre Sud-Est, între riul Siret și Jijia, de ambele părțĭ ale pârâuluĭ Sicna; multe din aceste délurĭ sunt nisce platourĭ întinse. Ele se împart prin valea Sicneĭ în două grupe: a) Délurile din drépta Sicneĭ și b) Délurile din stânga sa.

Délurile cele maĭ însemnate sunt:

1) In stânga Sicneĭ: *Cotârgacĭ*, *Movila-Vulturuluĭ*, *Nicșenĭ* și *Teișóra* în com. Costescĭ.

Crișma Mânzuluĭ, *Gherman*, *Răchițiĭ* și *Teișóra* în com. Popon̦ţĭ *Coșerilor*, *Lupuluĭ*, *Puturosuluĭ*, *Curmătura*, *Humăria*, *Ionete* și *Valea-Șanțuluĭ* în com. Bălușenĭ.

2) In drépta Sicneĭ: *Arapuluĭ* (Licache), *Dolina*, *Staniștea*, *Sicna*, *Vasilincea* în com. Costinescĭ.

Armanul, *Brăiasca*, *Botoșanca*, *Budăiul*, *Haranginul*, *Humăria*, *Cornul*, *Curmătura*, *Meica*, *Slatina*, și *Sicna* în com. Cucorenĭ.

Cișmeleĭ și *Sicneĭ* în com. Popon̦ţĭ.

Agafton, *Bobeică*, *Balta-Arsă*, *Băsărăbóe*, *Biru*, *Chirivóia*, *Conegĭ*, *Crivĕțul*, *Hulmu*, *Humăria*, *Hlibocĭ*, *Lebăda*, *Micu*, *Manolescĭ*, *Năsipăria*, *Rădiul*, *Sicna*, *Târgul*, *Via* și *Vultur* în com. Curtescĭ.

Postuluĭ în com. Bălușenĭ (vedĭ aceste nume).

Văile maĭ principale sunt: Valea Sicneĭ, care strebate plasa prin mijloc, apoĭ Valea Teișóra și Valea Grajdiuluĭ în stânga și valea Drĕsleuca în drépta.

Valea Sicneĭ e bogată în iazurĭ stuhăriĭ și papură, cum nu este o altă vale în tot județul Botoșanĭ.

Apele ce udă acéstă plasă sunt:

Sicna pârâŭ care isvoresce din județul Dorohoiŭ străbate plasa de la Nord-Vest spre Sud-Est, prin valea Sicna, e un mic pârâŭ, dar primesce mulțime de pârae micĭ și avênd formate in cursul sĕŭ o mulțime de iazurĭ marĭ și bogate în pesce, se varsă în Jijia la Todirenĭ și primesce în stânga:

Teișóra, care isvoresce din pădurea Ciόra din jud. Dorohoiŭ și se varsă în iazul Stăncenĭ, în com. Bălușenĭ. Pârâul *Porcărieĭ* și *Prisecĭ* pe moșia Stăncenĭ, com. Bălușenĭ și se varsă în iazul Stăncenilor.

In drépta primesce:

Bucecea cu *Dolina* și *Vasilincea* in com. Costinescĭ.

Budăiul în com. Cucorenĭ.

Drĕsleuca, curge din iazul Loescilor, com. Cucorenĭ, cu pârâile *Slatina*, pârâul *Loescĭ* și *Brăiasca* prin com. Cucorenĭ, apoĭ trecênd prin com. Curtescĭ primesce pe pârâul *Ioneĭ*, *Olmul*, *Baisa*, *Hlibocĭ*, *Ţurcanĭ*, *Isvórele*, *Broscăria* și *Sĕliștea*, trece în com. Bălușenĭ și primesce *Căcaina* și *Cârnitura* și se varsă în Sicna, com. Bălușenĭ.

Bîrlădénca curge prin com. Bălușenĭ și Drăcșanĭ și se varsă în Sicna.

Sunt în tótă plasa 42 iazurĭ și 7 bălțĭ, cele maĭ însemnate iazurĭ sunt: *Drăcșaniĭ* în com. Dracșanĭ, iazul *Stăncenilor* și Zosin în com. Bălușenĭ, iazul Răchita și Vasiliu în com. Popontĭ.

Suprafața plășeĭ e de 46000 hectare.

Producţiunĭ. Cerealele, fânețele și imașele ocupă în acéstă plasă cea maĭ mare parte din teritor; pădurĭ maĭ multe se află în comunele Cucorenĭ, Curtescĭ, Costinescĭ și Bălușenĭ, iar viĭ în com. Botoșanĭ, Curtescĭ și Bălușenĭ.

Distribuția pămêntuluĭ după cultură este ast-fel: cerealele și plantele cultivate ocupă 24467 hect. fânețele 8794 hectare, imașele, locurile satelor și orașul Botoșanĭ 9000 hectare și pădurile 3738 hectare.

Producțiunea cerealelor se însémnă prin: 78832 hectol. grâŭ, 3793 hectol. secară, 19812 hectol. orz, 12479 hectol. ovĕs, 82434 hectol. popușoĭ, 5496 hectol. cartofĭ, 1182 hectol. fasole 6871 hectol. rapiță, 500 hectol. hrișcă.

Numĕrul vitelor e de 12588 boĭ și vacĭ, 30 bivolĭ, 2099 caĭ 15438 oĭ, 3703 porcĭ, 1849 stupĭ cu albine.

Industria. In plasa Târgului se află 24 morĭ cu apă și 9 morĭ de abur, 1 fabrică de tăbăcit peile, 1 de bere, 1 de spodium, 1 fabrică de ciocóre, 1 de vacs și cernélă, 5 fabricĭ de lumânărĭ și săpun, 1 fabrică de spirt (alcool) maĭ multe fabricĭ de cărămidă.

Industriile manuale maĭ multe sunt în orașul Botoșanĭ, în sate se însémnă industria casnică.

Comerțul. Se exportă cereale, vite și produsele indigene și se importă produse manufacturare, coloniale, mașinĭ agricole, ferăriĭ, etc. Piéța cea maĭ importantă este orașul Botoșanĭ.

Drumurĭ. Plasa Târgul este bine îndestrată cu căĭ de comunicație. Cele maĭ însemnate sunt:

1) Calea ferată Botoșanĭ-Verescĭ, care are 2 stațiunĭ în acéstă plasă Botoșanĭ și Leorda.

2) Șoséua națională Dorohoiŭ-Botoșanĭ-Hârlău, care trece prin comunele Cucorenĭ, Popońțĭ, Curtescĭ și Bălășenĭ.

3) Șoselele județene: Botoșanĭ, Ștefănescĭ, Botoșanĭ-Sevenĭ (jud. Dorohoiŭ), Botoșanĭ-Burdujenĭ și Botoșanĭ-Fălticenĭ, precum și maĭ multe șosele comunale, unele gata, altele în construcție.

Populațiunea. In plasa Târgu sunt 10065 familiĭ saŭ 49123 suflete și 9676 contribuabilĭ.

După naționalitățĭ 31501 românĭ, 14415 evreĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor, iar ceĭ din orașul Botoșanĭ cu comerțul și industriile.

Mișcarea populațiuneĭ pentru ambele plășĭ unite este: 1.649 născuțĭ, 1176 morțĭ pe an.

Administrațiunea. Plasa Târgu se compune din 8 comune formate din 42 sate și orașul Botoșanĭ și se administrézá unit cu plasa Miletin de un sub-prefect, cu reședința în Botoșanĭ.

In privința judiciară formézá două ocóle cu reședința în orașul Botoșanĭ: un ocol cuprinde orașul Botoșanĭ (disp. I, II și III) iar al doilea cuprinde disp. IV din Botoșanĭ și comunele din pl. Târgu.

Serviciul sanitar în plasă se face și pentru plasa Miletin de 1 medic de plasă, 1 vaccinator și 1 móșe. Osebit se face serviciul sanitar al orașuluĭ Botoșanĭ, de un personal special.

Numĕrul bisericelor e de 49, cu 57 preoțĭ și 85 cântărețĭ.

Numĕrul șcólelor e de 28, cu 67 învĕțătorĭ și 16 învĕțătóre, frequentate de 1605 băețĭ și 696 fete.

In acéstă plasă în orașul Botoșanĭ e reședința Divisieĭ VIII a armateĭ și a Regim. XI Călărașĭ

și VIII de Artilerie, precum și a unuĭ Batalion din Regim. XVI Dorobanțĭ.

Târguluĭ, dél, care se prelungesce din orașul Botoșanĭ pe teritorul satuluĭ Curtescĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Teișóra, sat, pe valea pârâuluĭ Teișóra, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu, pe moșia Statuluĭ Teișóra cu o populație de 120 familiĭ saŭ 540 suflete și 122 contribuabilĭ; are 1 biserică cu 2 cântăreți și 1 șcólă cu 1 învățĕtor și 42 școlarĭ.

Numĕrul vitelor e de 770 boĭ și vacĭ, 116 caĭ, 2400 oĭ, 14 capre, 500 porcĭ și 48 stupĭ; sunt 1 cârciumă și 5 meseriașĭ.

Teișóra, pârâŭ, isvoresce din pădurea Ciórа, com. Brăescĭ, jud. Dorohoiŭ, udă teritorul comuneĭ Costescĭ, pl. Târgu și se varsă în iazul de la Stăncenĭ, com. Bălușenĭ.

Teișóra, vale, prin care curge pârâul Teișóra, com. Costescĭ.

Teișóra, iaz, în com. Costescĭ, pl. Târgu, format de pârâul Teișóra.

Teișóra, dél, pe teritorul satuluĭ Roșiorĭ, com. Popontĭ, mărginesce pârâul Teișóra.

Teișul, șes, pe moșia Statuluĭ Vorona, com. Poiana-Lungă.

Teișul, mică dumbravă pe moșia Vorona, com. Poiana-Lungă.

Teișul, dél, în partea de Vest a comuneĭ Cristescĭ, pl. Coșula.

Téscu, sat, în partea de Sud a comuneĭ Popontĭ, pl. Târgu cu o snprafață de 72 hectare pămênt al locuitorilor și o populație de 22 familiĭ saŭ 90 suflete și 20 contribuabilĭ.

Numele satuluĭ se ḑice că vine de acolo că pe locul satuluĭ a fost o fabrică de rachiŭ cu *teasc*, unde întemeindu-se satul ĭ-a rĕmas numele.

Numĕrul vitelor e de 42 boĭ și vacĭ și 12 porcĭ.

Theodorenĭ, mănăstire în com. Burdujenĭ-târg, este fundată la anul 1587 de Simion Movilă Vodă, la partea de Est a mănăstireĭ pe zid se află o inscripție cu literile C. W. 1587 și marca țĕreĭ cu capul de zimbru săpat in pétră.

Timoftenĭ, pârâŭ, isvoresce de la fântâna luĭ Axinte și se varsă in iazul satuluĭ Vlădenĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret.

Timofti, luncă în com. Salcea, pl. Siret.

Tisăuțĭ, sat, în apropiere de râul Sucéva în partea de Sud a comuneĭ Satul-Burdujenĭ, cu o populație de 7 familiĭ saŭ 30 suflete și 6 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 10 boĭ și vacĭ, 2 caĭ și 10 porcĭ; are 1 cârciumă.

Tisa, pârâŭ, isvoresce din codriĭ Delenĭ și se varsă în drépta pârâuluĭ Bahluiu spre Nord de Pârcovacĭ, com. Delenĭ.

Tocilenĭ, sat, pe cóstă de dél în stânga iazuluĭ Zosin și pârâuluĭ Sicna în partea de Est a comuneĭ Bălușenĭ, pl. Târgu, cu o suprafață de 675 hectare pămênt al locuitorilor și o populație de 89 familiĭ saŭ 347 suflete și 70 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 120 boĭ și vacĭ, 8 caĭ, 120 oĭ și 230 porcĭ; are 2 cârciume.

Todirenĭ, comună rurală, în partea de Sud a plășeĭ Jijia, se întinde pe valea Jijieĭ, valea Sicneĭ și délurile din drépta și stânga Jijieĭ, și se compune din satele: *Cobicenĭ Hlipicenĭ* și *Todirenĭ*, cu o suprafață de 85374 hect. și o populație de 545 familiĭ saŭ 1878 suflete și 377 contribuabilĭ.

Teritorul comuneĭ e déluros, dar de bună calitate, format din pământ negru vegetal și se imparte astfel: arăturĭ 3718 hectare, fânețe 2431 hectare, imașe 2262 hectare și pădure 72 hectare, compsă din stejar în douĕ rĕdiurĭ unul în stânga Jijieĭ spre Est și altul în drépta spre Sudul comuneĭ; se maĭ află și o vie în partea de Vest a satuluĭ Hlipicenĭ.

Cerealele produc: grâŭ 16000 hectol., orz 5,000 hectol., ovĕs 3000 hectol., secară 100 hectol., popușoĭ 10000 hectol., cartofĭ 3000 hectol., fasole 1500 hectol.

Numĕrul vitelor e de 3900 boĭ și vacĭ, 132 caĭ, 3676 oĭ, 135 porcĭ și 361 stupĭ cu albine.

Este udată de ríul Jijia și Sicna care confluéză ambele la Hlipicenĭ, sunt 9 iazurĭ și 1 móră de apă pe Sicna.

In comună sunt 6 comercianțĭ (cârciume) și 8 meseriașĭ.

Este strĕbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iașĭ în construcție avênd și o stație și de o șosea neterminată.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 8412 leĭ 70 banĭ și la cheltuelĭ 8336 leĭ.

Are 3 bisericĭ cu 2 preoțĭ și

4 cântăreți și 1 școlă de băeți cu 1 învĕțător a Statuluĭ și 36 școlarĭ. Sunt 197 copiĭ în etate de a frequenta școla.

Todirenĭ, sat în partea de Nord-Vest a comuneĭ Todirenĭ, pl. Jijia, situat pe cósta de Est a culmeĭ ce se prelungesce între pârâul Cozancea, Jijia și Sicna.

Teritorul moșieĭ e deluros și întins; moșia aparține Epitropieĭ spitaluluĭ sf. Spiridon din Iașĭ, și are o suprafață de 7278 hectare și o populație de 229 familiĭ saŭ 679 suflete și 139 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântăreți; biserica este făcută de Visternicul Sturza, vechiul proprietar al moșieĭ.

Numĕrul vitelor e de 992 boĭ și vacĭ, 71 caĭ, 3691 oĭ, 280 porcĭ și 200 stupĭ; sunt 2 cârciume și 3 meseriașĭ.

Tofănésca, iaz, format de pârâul Miletin, în com. Cristescĭ, pl. Coșula.

Tolóca, dél, pe moșia Birsenescĭ, com. Băbicenĭ, pl. Stefănescĭ.

Tomescĭ-Ciolac, sat, în partea de Nord a comuneĭ Gorbănescĭ, pl. Miletin, cu o populație de 33 familiĭ saŭ 132 suflete și 28 contribuabilĭ.

In vechime se numea Tomescĭ-Fotea.

Numĕrul vitelor e de 300 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 125 oĭ și 40 porcĭ; are 1 cârciumă și 2 comercianțĭ.

Tomescĭ-Fotea, (vedĭ Tomescĭ-Ciolac, com. Gorbănescĭ, pl. Miletin).

Tomescĭ-Ruset, (vedĭ Urlațĭ sat, com. Gorbănescĭ).

Tomescĭ-Vêrnăvóia, sat, în partea de Nord a com. Gorbănescĭ, plasa Miletin, cu o populație de 41 familiĭ saŭ 160 suflete și 30 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 120 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 21 oĭ, 25 porcĭ și 6 stupĭ.

Tomescilor, dél, pe teritorul satulu Tomescĭ, com. Gorbănescĭ.

Tomescilor, vale, între délul satuluĭ Urlațĭ și délul Tomescĭ, comuna Gorbănescĭ.

Tontuluĭ, (vedĭ Arapuluĭ movilă, com. Costinescĭ).

Topală, dél, pe moșia Rĕdiu în partea de Sud-Est a comuneĭ Co-

mândăresci, pl. Jijia pe care se aflâ un rĕdiŭ de stejar, o vie și satul Rĕdiŭ, așeḑat pe cósta de Nord-Est.

Toplița, isvoresce de pe pământul locuitorilor din Poiana, com. Poiana-Lungă și se varsă în iazul Clopoțel, împreună cu pârâul Butuluc.

Trestióra, (veḑi Dumbrăvenĭ sat, com. Dumbrăvenĭ, pl. Siret).

Trestióra, pădure, în întindere de 15 hect. în partea de Vest a com. Dracșanĭ, pl. Miletin și în apropiere de șoséua națională Botoșanĭ-Hârlăŭ.

Trestióra, baltă, pe teritoriul moșieĭ Bălușenĭ, com. Fântânele, pl. Siret, formată din pârae cu o suprafață de 4 hectare.

Troian, iaz, pe moșia Cișmănescĭ, com. Dobircenĭ, pl. Stefănescĭ.

Tronciu iaz, pe moșia Guranda, com. Băbicenĭ, pl. Stefănescĭ.

Troscobolata, podiș, în comuna Costinescĭ, pl. Târgu.

Troscobolata, movilă, pe podișul Troscobolata, com. Costinescĭ.

Trușescĭ, comună rurală, situat pe valea Jijia și délurile din drépta și stânga Jijieĭ, în centrul plășeĭ Jijia și e formată din satele : *Măşcătenĭ, Hulubu-Vechiŭ, Hulubu-Noŭ* și *Truşescĭ* situate pe moșiile Mășcătenĭ și Trușescĭ.

Are o suprafață de 5025 hectare, din care 1400 hectare ale statuluĭ, 1180 hectare proprietățĭ marĭ parculare și 1989 hectare ale locuitorilor și cu o popu'ație de 540 familiĭ saŭ 2079 suflete și 530 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ carĭ se ocupă cu agricultura și crescerea vitelor.

Teritorul comuneĭ este fórte deluros și strĕbătut de câte-va văĭ inguste : *Jijia, Drislea* și *Valea Gurandeĭ*, însă productiv in cereale și se împarte în 2623 hectare pământ de arătură, 570 hectare fânețe, 934 hectare imaș și 898 hectare pădure de stejar.

Sunt în comună 11 comercianțĭ și 11 meseriașĭ ; are 8 iazurĭ și 1 móră de abur și cârciume.

Comuna e strĕbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iașĭ in construcție și de șoséua județeană Botoșanĭ-Stefănescĭ.

Numĕrul vitelor e de 1054 boĭ și vacĭ, 276 caĭ, 4424 oĭ, 142 porcĭ și 6 capre.

Are 3 bisericĭ cu 4 preoțĭ și 6 cântărețĭ și 2 școlĭ mixte cu

2 învĕțătorĭ și 75 băețĭ, 20 fete.

Budgetul comuneĭ are la venitur̆ 12609 leĭ și la cheltuelĭ 8633 leĭ 82 banĭ.

Trușescĭ, sat, situat pe cósta délului din stânga Jijieĭ pe valea Jijieĭ și în centrul comuneĭ Trușescĭ, pl. Jijia, pe moșia Statuluĭ Trusescĭ, care are o suprafață de 2359 hectare împreună cu locurile sătenilor și o populație de 227 familiĭ saŭ 950 suflete și 200 contribuabilĭ.

In acest sat este reședința primăriei comuneĭ Trușescĭ și aicĭ a fost reședința subprefectureĭ plășeĭ Jijia, înainte de a se uni cu plasa Stefănescĭ; are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător plătit de Stat și 50 școlarĭ.

Despre Trușescĭ se dice că în vechime ar fi fost moșie răzășéscă, dar parte din răzașĭ aŭ închinat mânăstireĭ părțile lor și maĭ pe urmă și ceĭ-l'alțĭ silițĭ de către călugărĭ aŭ vîndut părțile lor.

Numĕrul vitelor e de 726 boĭ și vacĭ, 102 caĭ, 2166 oĭ și 69 porcĭ; este 1 cârciumă, 3 comercianțĭ și 8 meseriașĭ.

Tudora, comună rurală, se întinde în partea de Sud a plășeĭ Siret pe valea Siretuluĭ și délurile din stânga sa până în hotarul județuluĭ Suceva spre Sud. Se compune din satele: *Tudora* și *Vorona-Mare*, are o suprafață de 8304 hectare din carĭ 6292 hectare proprietatea mare și 1912 hectare ale locuitorilor și o populație de 713 familiĭ saŭ 2795 suflete și 610 contribuabilĭ, și locuesc în 622 case.

Teritoriul comuneĭ e deluros și acoperit cu pădurĭ, care ocupă tótă partea de Sud și Sud-Est pe o întindere 3243 hectare care se exploatéză sistematic; locurile de arat aŭ 2500 hectare restul imașele și fânețele și se produce: grâŭ 5900 hectol., secară 644 hectol, orz 1816 hectol., ovĕs 990 hectol., păpușoĭ 27600 hectol. Sunt și viĭ însă distruse prin filoxeră.

Numĕrul vitelor e de 1300 boĭ și vacĭ, 236 caĭ, 2070 oĭ, 601 porcĭ și 286 stupĭ cu albine; sunt 14 cârciumĭ, 17 comercianțĭ și 2 meseriașĭ.

Are două bisericĭ cu 2 preoțĭ și 2 cântărețĭ, 1 scólă mixtă cu 2 învĕțătorĭ, 100 băețĭ și 23 fete.

Budgetul comuneĭ e de 7880 leĭ la veniturĭ și 7739 leĭ 80 banĭ, la cheltuelĭ.

Tudora, sat, în centrul comuneĭ Tudora în stânga Siretuluĭ cu o suprafață de 8304 hectare din care 3243 hectare pădure și cu o popu-

lație de 609 familiĭ saŭ 2332 suflete și 399 contribuabilĭ.

Aci e reședința comuneĭ Tudora, are 2 bisericĭ cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 șcólă mixtă cu 2 învĕțătorĭ, 43 băețĭ și 20 fete.

Numĕrul vitelor e de 859 boĭ și vacĭ, 91 caĭ, 961 oĭ, 237 porcĭ și 216 stupĭ cu albine, sunt 11 cârciume.

Tulburenĭ, sat, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Bălușenĭ, plasa Târgu în stânga caleĭ naționale Botoșanĭ-Hărlăŭ, pe moșia Stăncenĭ, cu o populație de 123 familiĭ saŭ 452 suflete și 60 contribuabilĭ; are 1 biserică cu 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 320 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 80 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ și 50 stupĭ; sunt 2 cârciume.

Tulburea, sat, așeḑat pe cóstă de Sud a délului Tamba, în stânga pârâuluĭ Tulburea în partea de Sud a com. Uricenĭ, pe moșia principeluĭ Gr. M. Sturza, are o populație de 130 familiĭ saŭ 289 snflete și 96 contribuabilĭ.

Aicĭ este reședința primărieĭ com. Uricenĭ.

Numĕrul vitelor e de 199 boĭ și vacĭ, 1 cal și 248 oĭ.

Tulburea, pârâŭ, isvoresce din Pădurea Flămânḑĭ de sub délul Țencușa, com. Storescĭ, curge prin partea de Sud a com. Uricenĭ, despărțind-o de com. Flămânḑĭ și dupĕ ce primesce pe dréptă pârâul Bahna și pe stânga pârâul Stahna se varsă în Miletin, com. Uricenĭ.

Tulburea, (veḑĭ Delenĭ, com. Delenĭ, pl. Coșula).

Tulburea, vale, între Macsut și valea Broscăria, com. Delenĭ.

Turbata, pârâŭ, curge prin pădurea Tudora și se varsă în stânga Sirețuluĭ în partea de Sud a com. Tudora.

Turbata, vale, prin care curge pârâul Turbata, com. Tudora.

Turculuĭ, dél, în partea de Vest a satuluĭ Gorbănescĭ, com. Gorbănescĭ. Este numit ast-fel de la nisce turcĭ despre carĭ legenda spune că aŭ poposit aicĭ și aŭ făcut colibĭ petrecând cât-va timp.

Turculuĭ, vale, între délul Turculuĭ și délul Gorbănescilor în partea de Vest a comuneĭ Gorbănescĭ, plasa Miletin.

Turculuĭ, ponóre, în com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Turda, colină de dél, care se ridică din plină câmpie pe șesul Jijiei în partea de Est a com. Comândărescĭ, pl. Jijia.

Legenda spune că ar fi îngropate în sînul eĭ multe comorĭ din timpurĭ fórte vechĭ. Pe capătul despre Vest, lângă satul Comândărescĭ, sunt mulțime de gropĭ de pâne, iar pe culmea sa 2 movilĭ, negreșit făcute de ómenĭ Acéstă colină are o lungime de 800 m. și direcția Nord-Vest spre Sud-Est.

Țencușa, dél, înalt și petros în centrul comuneĭ Storescĭ, pl. Coșula. Acest dél începe din drépta Miletinuluĭ, lângă satul Flămânzĭ și se prelungesce spre Sud prin comunele Storescĭ, Redenĭ sub numele de Holm, prin com. Feredienĭ sub numele de Cerbătórea (de la a ferbe) și prin com. Delenĭ, până lângă Hârlăŭ sub numele de Petrăria și se termină în stânga Bahluiuluĭ.

In partea de Nord trimite maĭ multe ramurĭ spre Vest și Sud-Vest precum délul Melcĭ în comuna Flămânḑĭ, délul Holm și délul Roș în com. Storescĭ, iar în partea de Sud-Vest, trimite maĭ multe ramurĭ prin codri Delenĭ în stângă Bahluiuluĭ, între carĭ cea maĭ însemnată este délul Petreĭ.

In partea de Est cóstele déluluĭ sunt repeḑĭ și ponoróse, ocupate, de satele Rĕdenĭ, Slobozia, Feredienĭ, Delenĭ și Macsut, între carĭ și multe viĭ, iar cóstele de Vest ocupate de pădurĭ intinse.

Este bogat în pétră care se exploatéză din maĭ multe locurĭ, însă carierile din délul Petrăria sunt exploatate din timpurile cele ma vechĭ și cu o reputație care de mult a trecut chiar peste hotarele țěreĭ. Aicĭ se fabrică petrele de móră numite de Hârlăŭ.

In comuna Storescĭ, pe moșia Storescĭ, în pădure pe cósta déluluĭ Țencușa se află o pétră mare, o stâncă, în care se vĕd săpate cuptóre, mese, locurĭ de paturĭ, ș. a., numită «masa tâlharuluĭ» și despre care legenda spune că acolo se aduna «Voicu» și «Badu» căpitaniĭ de hoțĭ și poposiaŭ, mâncaŭ cu toțĭ hoțiĭ. Acest Voicu colinda și peste Prut prin codriĭ Bâculuĭ, dupĕ cum sună, următórea baladă populară:

«Voicu, Voicu de pe viĭ
Tu aĭ casă și copiĭ
Eŭ staŭ singură de-ĭ mângâĭ
. . . .
Tu te plimbĭ prin codriĭ Bâculuĭ
Cu Iliana Olteanuluĭ . . . .

apoĭ dupĕ ce-l prinde:

Ce mi-ĭ bună casa mare
Și lada fără tumbale.

Şi cuiŭ fără şlihu
Şi patu fără Voicu
Şi grajdiu fără murgu
Prutule, Ostruţule ;
Ce viĭ mare tulburat ?
Orĭ în códă te-o plouat
Orĭ zinele s'o scăldat
Orĭ óstea mi te-o călcat
De-mĭ aducĭ plegiţĭ şi drugĭ
Şi căpestre de caĭ murgĭ
Şi capete de voinicĭ
Carĭ nu maĭ sunt pe-aicĭ»...

Ţerinca, poiană în pădurea Rĕdenĭ, în partea de Sud a comuneĭ Rĕdenĭ, pl. Coşula.

Ţibeniĭ, (vedĭ Cristescĭ sat, com. Cristescĭ, pl. Coşula).

Ţiganuluĭ, (vedĭ Loziĭ dél, com. Zlătunóia, pl. Miletin).

Ţiganuluĭ, pârâŭ isvoresce din délul Mare (com. Slobozia-Secătura) şi se varsă în pârâul Lingurarilor, com. Slobozia-Secătura.

Ţiganca, pădure pe Délul-Mare în partea de Sud. a com. Slobozia-Secătura, pl. Coşula.

Ţigănăria, pădure, în intindere de 173 hectare pe moşia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ.

Ţigănimea, ponor, pe moşia Dolina, com. Costinescĭ, pl. Târgu.

Ţimpăŭ, (cotul luĭ), loc arabil pe ţĕrmul drept al Siretuluĭ, com. Fântânele, pl. Siret.

Ţoiu, (vedĭ Spinósa, pădure, com. Todirenĭ, pl. Jijia).

Ţugueta, dél, în centrul comuneĭ Şoldănescĭ, pl. Miletin. Se întinde sub formă de podiş, acoperit parte cu pădure şi semĕnăturĭ şi satele Şoldănescĭ şi Ionăşenĭ

Ţurcaniĭ, pârâŭ, isvoresce de sub délul Humăria din Băicenĭ, trece prin satul Băicenĭ şi împreună cu pârâul Isvórele se varsă în Hlibocĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

U

Ulm, seș, pe moșia Vorona în centrul com. Poiana-Lungă.

Ulmĭ, pădure de stejar de 5 hect. pe moșia Statuluĭ Gorbănescĭ, com. Gorbănescĭ, pl. Miletin.

Ulucele, dél între satul Rînghilescĭ și Ciornohal, comuna Rînghilescĭ, pl. Jijia.

Uncanĭ, (vedĭ Raiu mic, sat com. Curtescĭ, pl. Târgu).

Uncanĭ, șes în partea de Sud-Est, pe moșia Orășenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Uncanĭ, pădure pe moșia Orășenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Ungurenĭ, comună rurală, situată în partea de Nord-Vest a plășeĭ Jijia și se întinde pe valea Jijia și délurile ce mărginesc Jijia pe ambele părțĭ până în hotarul jud. Dorohoiŭ. E formată din satele: *Durnescĭ, Epurenĭ, Săpăvenĭ, Ungurenĭ-Ciuleĭ, Ungurenĭ-Isăcescu, Ungurenĭ-Jianu* și *Vicolenĭ*; are o suprafață de 6190 hectare și o populație de 463 familiĭ saŭ 1459 suflete și 414 contribuabilĭ.

Teritorul comuneĭ este deluros, dar de bună calitate și productiv în cereale și se compune din 2802 hectare arătură, 1687 hectare fânețe și 1701 hect. imașe și locurile satelor, pădurĭ nu sunt.

Se produce: grâŭ 2500 hectol., orz 5000 hectol., ovĕs 2500 hectol. păpușoĭ 10.000 hectol., fasole 50 hectol., cartofĭ 150 hectol.

Numĕrul vitelor e de 1104 boĭ și vacĭ, 292 caĭ, 3613 oĭ 101 porcĭ, 26 capre, 2 bivolĭ și 68 stupĭ cu albine.

Sunt 5 cârciume, 7 comersanțĭ și 4 meseriașĭ.

Comuna e strĕbătută de rîul Jijia prin centru, are 11 iazurĭ și 2 morĭ de abur. Asemenea e strebătută de calea ferată Dorohoiu-Iașĭ în construcție și de o șosea județiană Botoșanĭ-Săvenĭ în lucru.

Sunt 3 bisericĭ cu 1 preot și 3 cântărețĭ, și 1 școlă mixtă cu 1 invĕțător și 35 școlarĭ.

Budgetul comuneĭ are la veniturĭ 7251 leĭ 50 banĭ, și la cheltuelĭ 5027 leĭ, 70 banĭ.

Ungurenĭ-Ciuleĭ, sat, în partea de Nord-Vest a com. Ungurenĭ, în drépta Jijieĭ, cu o întindere de 410 hect. și o populație de 27 familiĭ

saŭ 127 suflete și 28 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 32 boĭ și vacĭ, 26 caĭ, 183 oĭ și 1 porc.

Ungurenĭ-Isăcescu, sat, în centru com. Ungurenĭ, în drépta Jijieĭ cu o suprafață de 763 hect. și o populație de 68 familiĭ saŭ 238 suflete și 70 contribuabilĭ.

Are 1 biserică.

Numĕrul vitelor e de 78 boĭ, 42 caĭ, 81 oĭ, 15 porcĭ și 14 stupĭ; sunt 2 cârciume.

Ungurenĭ-Jianu, sat, în centrul com. Ungurenĭ, în drépta Jijieĭ, cu o suprafață de 389 hect. și o populație de 42 familiĭ saŭ 162 suflete și 30 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 182 boĭ și vacĭ, 25 caĭ, 603 oĭ, 13 capre și 45 porcĭ.

Unguróia, pădure, în partea de Vest a com. Cristescĭ, pl. Coșula, care împreună cu pădurea Ursóia are o întindere de 1315 hect.

Unguróia, pârâŭ, isvoresce din pădurea Unguróia, com. Cristescĭ, primesce în stânga pâraiele Alghia și pârâul Dumbraveĭ și se varsă în pârâul Cornaciu.

Unsa, sat, în partea de Vest a com. Feredienĭ, pl. Coșula, în apropiere de pădurea Feredienĭ, cu o suprafață de 330 hect. și o populație de 59 familiĭ saŭ 212 suflete și 40 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 110 boĭ și vacĭ, 21 caĭ, 83 oĭ, 18 porcĭ.

Numele satuluĭ s'a dat de la schitul Unsa de călugărițe, ce a fost vechea biserică, astă-ḑĭ biserică a satuluĭ Unsa.

Acéstă biserică e fórte veche, are inscripțiĭ rusescĭ, nu se póte cunósce data fondăreĭ sale dar într'un pomelnic din 1829 copiat, se ḑice, de pe altul rusesc, se pomenesce între ctitorĭ pe un Alexandru Voevod, pe Grigore și Mihaĭ carĭ par a fi fiiĭ luĭ și pe un mitropolit Gavril.

In istorie se vorbesce despre o mânăstire de călugărĭ lângă Hârlăŭ și care avea în stăpânire satele: *Ciulinescii*, *Gherescenii* și *Roșca*. Vechimea biserice din Unsa, faptul că a fost schit, forma și stilul sĕŭ, isolarea sa, etc., ne face a admite că aicĭ era vechea mănăstire Poiana despre care vorbesce următorul act dat de Petru Vodă de la Pobrata din anul 1448:

«Cu mila luĭ Dumneḑeŭ, noĭ Petru Vodă dăm și întărim mănăstireĭ nóstre de la Poiana, unde este hramul sf. Nicolaiu, prin acéstă scrisóre a nóstră, ca ómeniĭ mănăstirescĭ din satele Ciulinesciĭ, Gherescenii

și Roșca lângă Hârlăŭ să nu plătéscă nicĭ bir nicĭ posad.

«In sfirșit giudecătoriĭ din Eșĭ (Iașĭ) și Hârlăŭ și globniciĭ lor și pripășariĭ să nu aibă a giudecá pe aceĭ ómenĭ, nicĭ să-ĭ prade, nicĭ globéscă saŭ tretină să nu le ĭea, nicĭ pentru neascultare, ci în orĭ-care trébă între aceĭ ómenĭ să-ĭ giudece călugăriĭ, luând tot venitul cât va fi...»

(Vedĭ Arh. istorică, Tom. I, p. 1, pag. 144).

Timp de peste patru secole exista in aceste părțĭ o mănăstire de călugărĭ stăpânĭ a treĭ sate, și aveaŭ drepturĭ suverane asupra ómenilor că nu se amesteca nicĭ domnul țěreĭ conform stăreĭ sociale de atuncĭ.

Cum am dis, totul ne face a crede că Unsa fostul schit de călugărițe, este vechea mănăstire Poiana, al căreia nume a maĭ rěmas uneĭ părțĭ din moșia Feredienĭ și satuluĭ Poiana de astă-dĭ. Se pretinde chiar că moșiile Feredienĭ și Unsa ar fi aparținut în vechime de schitul Unsa și decĭ de vechea mănăstire Poiana.

Legenda maĭ vorbesce despre o fostă mănăstire veche în satul Delenĭ, dar alte probe nu există.

Unsa, fost schit, (vedĭ Unsa, sat, com. Feredienĭ).

Unsa-Mănăstireĭ, dél, în partea de Vest a satuluĭ Unsa, com. Feredienĭ, pl. Coșula, este o ramificare a déluluĭ Holm din Țencușa.

Urlațĭ, sat, în partea de Nord a com. Gorbănescĭ, pl. Miletin, cu o populație de 35 familiĭ saŭ 144 suflete și 23 contribuabilĭ.

Se maĭ numea Tomescĭ-Ruset.

Numĕrul vitelor e de 200 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 120 oĭ și 35 porcĭ.

Uricanĭ, (vedĭ Uricenĭ, com. în pl. Coșula).

Uricenĭ, com. rurală, situată în partea de Nord-Est a plășeĭ Coșula, se intinde pe valea pârâuluĭ Miletin, care o strĕbate și délurile ce mărginesc Miletinul, e formată din satele: *Bosincenĭ*, *Chițovenĭ*, *Stahna*, *Tamba* și *Tulburea*.

Numele de Uricenĭ se dice că vine de la o țarină numită Uricanĭ, ce exista în mijlocul pădurilor ce eraŭ pe aicĭ. Satele Stahna, Tamba și Tulburea maĭ póită numele general de Uricenĭ.

Se dice că moșia Uricenĭ, astă-dĭ proprietate a prințuluĭ Gr. M Sturdza, a fost proprietatea M-reĭ Dragomira, de la care a luat'o Th. Baluș.

Comuna Uricenĭ are o suprafață de 1956 hect., din carĭ 891 hect.

proprietatea mare, avênd și 72 hect. pădure, iar 1065 hect. ale locuitorilor și o populație de 650 familiĭ saŭ 1680 suflete și 478 contribuabilĭ, locuitorĭ românĭ și 4 familiĭ evreĭ.

Locurile cultivate aŭ o intindere de 1500 hect. și se produce: griŭ 45 hectol., păpușoĭ 1337 hectol., secară 549 hectol., orz 871 hectol., oves 118 hectol., cartofĭ 50 hectol., fasole 20 hectol., stogurĭ de fân 145.

Numĕrul viteloa e de 433 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 779 oĭ, 5 capre, 56 porc și 126 stupĭ cu albine.

Sunt 3 iazurĭ și 2 morĭ de apă, 4 hect. viĭ, 4 cârciumĭ, 10 comercianțĭ și 15 meseriașĭ.

Prin comună trece calea națională Botoșanĭ-Hârlăŭ.

Are 2 bisericĭ cu 2 preoțĭ și 3 cântărețĭ și o școlă mixtă cu 1 învĕțător și 57 elevĭ. Sunt 123 copiĭ în etate de școlă.

Bugetul comuneĭ e de 6160 leĭ la veniturĭ și 4655 leĭ la cheltuelĭ.

Uriceni-Herescu, (vedĭ Sorocenĭ sat, com. Gorbănescĭ).

Urichióia, iaz de 8 hectare, format de pîrîul Sicna pe moșia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ.

Ursachi, pădure de stejar în intindere de 130 hectare pe moșia Cucorenĭ, com. Cucorenĭ.

Ursachi, pădure pe moșia Orășenĭ, com. Curtescĭ.

Ursóia, (vedĭ Unguróia, pădure, com. Cristescĭ).

Ursóia, dĕl compus din maĭ multe ramurĭ ca: Iliescĭĭ, Mocanul și Moțoc în partea de Nord-Est a comuneĭ Cristescĭ, sunt pămĕnturi de arătură.

Ursóia, iaz, de 1.50 hect. în partea de Est a com. Cristescĭ, plasa Coșula.

Ursóia, parte din moșia Cristescĭ, com. Cristescĭ.

Ursóia, pîrîŭ, isvorăsce din com. Mănăstirenĭ, sub numele de Putu-rosul, formézá maĭ multe iazurĭ, trece în comuna Gorbănescĭ sub numele de pîrîul Burleĭ, udând satul Burla, primesce în stînga pîrîul satuluĭ Gorbăneseĭ și pârâul din valea Popiĭ, intră în com. Dracșanĭ sub numele de Ursóia și se varsă lângă Sulița în stânga Sicneĭ.

V

Vaceĭ, vale pe moșia Rĕdiul în partea de Sud a com. Comândărescĭ, pl. Jijia.

Văcăria-Veche, poiană în pădurea Vorona, com. Poiana-Lungă.

Văcăria-Nouă, poiană în pădurea Vorona, com. Poiana-Lungă, pl. Siret.

Valea-Adîncă, dél în com. Dobirceni, pl. Stefănescĭ.

Valea-Boilor, vale pe moșia Hârlăŭ, pl. Coșula.

Valea-Buneĭ, iaz pe moșia Guranda, com. Băbicenĭ.

Valea-Fundóia, (vezi Flămânḍĭ, sat, com. Flămânḍĭ).

Valea-Grajduluĭ, sat, în valea cu acelaș nume, în partea de Nord a comuneĭ Mănăstirenĭ, pl. Târgu, cu o suprafața de 858 hect. și o populație de 30 familiĭ saŭ 80 suflete și 23 contribuabilĭ.

Numĕrul vitelor e de 20 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 44 oĭ și 12 porcĭ.

Valea-Grajdiuluĭ, iaz, format de pârâul Puturosul, în satul Valea-Grajdiuluĭ, com. Mănăstirenĭ.

Valea-de-la-Livadă, pârâŭ, isvoresce de pe moșia Săpăvenĭ, com. Ungurenĭ și se varsă în drépta Jijieĭ.

Valea-Marculuĭ, vale între délul Buda și délul Marcu, în comuna Coșula.

Valea-Marculuĭ, pădure, in com. Coșula, a Statuluĭ.

Valea-Mare, vale, în partea de Sud a com. Storescĭ, pl. Coșula.

Valea-Popiĭ, pârâŭ, isvoresce de pe moșia Șoldănescĭ și se varsă în pârâul Satuluĭ și împreună în pârâul Burleĭ (Ursóia) com. Gorbănescĭ.

Valea-Rea, vale, între délul Nelipescĭ și délul Prăjenĭ in com. Lătăĭ, pl. Coșula.

Valea-Rea, iaz, în valea cu acelaș nume în com. Lătăĭ.

Valea-Sacă, dél, în partea de Nord a com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Valea-Sacă, vale, între délul Valea Sacă și Cornu Tócă, în com. Zlătunóia.

Valea-Sacă, pârâŭ, curge prin valea cu acelaș nume în com. Zlătunóia și se varsă în Sicna pe stânga, lângă satul Lunca.

Valea-Sanțuluĭ, déĭ, pe moșia Stănceni, com. Băluseni.

Valea-Velnițeĭ, (vedĭ Coșula comună, pl. Coșula).

Valea-Velnițeĭ, vale, pe care se află parte din satul Coșula, com. Coșula, între délul Marculuĭ și délul Mănăstireĭ.

Vama-Dracilor, ponor, pe moșia Deleni, com. Delenĭ.

Varatec, sat, pe moșia Dumbrăvenĭ, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Dumbrăvenĭ, pl. Siret, pe valea pârâuluĭ Varatic saŭ Ghiorghiceseĭ, are o populație de 116 familiĭ saŭ 312 suflete și 104 contribuabilĭ.

Are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă cu 1 învĕțător și 40 școlarĭ.

Numĕrul vitelor e de 192 boĭ și vacĭ, 14 caĭ, 345 oĭ, 34 porcĭ și 27 stupĭ cu albine, este 1 cârciumă, 2 comercianțĭ și 4 meseriașĭ. Despre vechimea satuluĭ se spune:

«Locul ocupat astă-ḑĭ de satul Varatic și pământul de cultură al locuitorilor era în vechime un adevĕrat codru prin mijlocul căruia, printr'o vale rîpósă curge pârâul astă-ḑĭ numit Varatic saŭ al Gheorghiceseĭ; în partea de Vest a pârâuluĭ era pădure de mesteacăn, iar în partea de Est pădure de stejar. Acest loc fiind mănos și avĕnd poenĭ bogate în iérbă, locuitoriĭ din satul Dumbrăvenĭ țineaŭ vitele aice la varat de unde a remas și numele loculuĭ «la Varatic».

Apropierea de apa Suceava, posițiunea frumósă a loculuĭ inclinat spre Sud, abundența lemnuluĭ, a atras aice locuitorĭ, așa că pe la anul 1750, familia luĭ Simeon Bucșă, care se ḑice, a fi venit din téra unguréscă, e cea d'întâiŭ familie așeḑată, cu timpul s'a maĭ adunat și alțiĭ precum David cel bătrîn, Miron, Timofteĭ, etc., dar maĭ cu sémă românĭ din Bucovina fugițĭ spre a scăpa de armata austriacă.

Pe la anul 1795 construesc o biserică din lemnul tăeat chiar de pe loc și aŭ adus pe preotul Pavĕl din Drăgoescĭ (Bucovina).

Cât privesce despre stăpânitoriĭ ceĭ maĭ vechĭ aĭ locurilor se crede

a fi fost maĭ mulțĭ moșnenĭ, ale căror părțĭ treptat le-aŭ luat familia Balș.

Varatic, (vedĭ Gheorghicésca, pârâŭ, com. Dumbrăvenĭ).

Varatic, dél, pe teritoriul satuluĭ Varatic, com. Dumbrăvenĭ.

Varnițeĭ, dél, în partea de Vest a comuneĭ Copălăŭ, pl. Coșula.

Vasiliuluĭ, iaz, format de pârâul Sicna în com. Popontĭ.

Vasilincea, pârâŭ, udă partea de Vest a com. Costinescĭ, despărtind'o de com. Călinescĭ și se varsă în stânga în pârâul Isvorul saŭ Bucecea și se varsă în Sicna.

Vasilincea, dél, în partea de Vest a comuneĭ Costinescĭ, lângă pârâul Vasilincea.

Văcărița, pârâŭ curge prin codri Delenĭ și spre Nord de pârâul, Răcoș, se varsă în stânga Humosuluĭ, care e un braț al Bahluiuluĭ.

Văduleț, iaz, în partea de Nord-Est a com. Fântânele, pl. Siret, pe șesul Siretuluĭ, moșia Bănescĭ, format din gârla luĭ Boghian, primind apele din gârla Moriĭ și gârla Remnicilor și se scurge în Siret prin gârla Sapata la satul Slobozia, com. Fântânele; are o suprafață de 12 hectare, este bogat în pesce și mulțĭ racĭ.

Vălcescĭ, (vedĭ Bucecea sat, com. Călinescĭ, pl. Siret).

Vălcelele, pârâŭ, isvoresce din pădurea Hântescĭ (Dorohoiŭ), formând hotarul între Hăntescĭ și Grigorescĭ (com. Călinescĭ) și se varsă în drépta Siretuluĭ.

Vătăjenilor, baltă, cu o suprafață de 8 hectare pe moșia Redenĭ, com. Rĕdenĭ, pl. Coșula, e bogată în stuh și rogoz.

Vărăria, dumbravă, pe délul Cerbătórea (a ferbe), com. Feredi

Velnița-veche, pârâŭ isvoresce din délul Petrăria, trece prin satul Delenĭ, com. Delenĭ și se varsă în pârâul Josenilor.

Velnița-veche, iaz, în partea de Sud-Vest a comuneĭ Slobozia-Secătura, pl Coșula.

Velnița, vale, în com. Cristescĭ, pl. Coșula.

Velnițeĭ, ponor, în com. Delenĭ, pl. Coșula.

Velniţeĭ, dél, în partea de Sud-Est a comuneĭ Slobozia-Secătura, numit ast-fel de la o velniţă ce se ḑice că ar fi existat în valea cu asemenea numire, la pólele acestuĭ dél.

Velniţa, şes, pe moşia Băicenĭ, com. Curtescĭ.

Verescĭ, sat, pe şesul riuluĭ Sucéva în stânga şi în parte de Sud a com. Dumbrăvenĭ, pl. Siret, pe moşia Dumbrăvenĭ, are o populaţie de 113 familiĭ saŭ 370 suflete şi 103 contribuabilĭ.

Are 1 şcólă mixtă cu 1 învĕţător plătit de judeţ şi 63 şcolarĭ.

Numĕrul vitelor este de 160 boĭ şi vacĭ, 19 caĭ, 143 oĭ, 37 mascurĭ şi 22 stupĭ; sunt 3 cârciume, 3 comercianţĭ şi 3 meseriaşĭ.

In acest sat este o staţie a drumuluĭ de fer în partea sa de Nord, pe linia Paşcanĭ-Iţcanĭ şi tot de aicĭ plécă linia secundară Verescĭ-Botoşanĭ, lungă de 44 km.

Vercicanĭ, loc isolat, în stânga Siretuluĭ în partea de Sud-Est a com. Fântânele, pl. Siret, pe aicĭ trece şoséua Botoşanĭ-Fălticenĭ.

La Vercicanĭ la un pod, se însémnă în istorie lupta între Ştefan Tomşa şi Dumitraşcu Vişnoveţchi cu óste leşéscă pentru domnia Moldoveĭ şi aŭ bătut óstea luĭ Tomşa pe Vişnoveţchi la anul 1563. (Letop., Tom. I, pag. 444).

Vênătoriĭ, sat, situat pe valea pâraŭluĭ Satuluĭ Gorbănescĭ, pe moşia Statuluĭ, în partea de Sud-Vest a com. Gorbănescĭ, pl. Miletin, este întemeiat la 1776 cu noĭ împroprietăriţĭ are 82 familiĭ saŭ 349 suflete în 50 contribnabilĭ.

Are 1 şcólă mixtă cu 1 învĕţător plătit de judeţ şi 30 şcolarĭ, este 1 biserică cu 1 preot şi 1 cântăreţ.

Numĕrul vitelor e de 200 vite cornute, 25 caĭ, 300 oĭ, 4 capre, 40 porcĭ şi 10 stupĭ; se află 2 cârciume şi 2 comercianţĭ.

Vêrteju, şes, pe moşia Vorona, com. Poiana-Lungă.

Vicolenĭ, sat, pe drépta Jijieĭ în partea de Est a com. Ungurenĭ, pl. Jijia, cu o suprafaţă de 1087 hect. şi o populaţie de 56 familiĭ saŭ 220 suflete.

Vidra, (veḑĭ Rĕdiul sat, com. Comândărescĭ, pl. Jijia).

Vidra, pădure pe moşia Statuluĭ, Comândărescĭ, com. Comândărescĭ, în întindere de 10 hect.

Vidra, vale, pe moşia Comândărescĭ, com. Comândărescĭ.

Viforenĭ-Cerchez, sat, în partea de Nord a com. Şoldănescĭ, pl. Miletin, cu o suprafaţă de 1144 hect. şi o populaţie de 65 familiĭ saŭ 311 suflete şi 50 contribuabilĭ.

Numĕrul viĭelor e de 150 boĭ şi vacĭ, 44 caĭ, 176 oĭ, 4 bivolĭ, 23 porcĭ şi 10 stupĭ, sunt 2 cârciume şi 5 meseriaşĭ.

Vieĭ, dél, în Satul Burdujenĭ, com. Sat-Burdujenĭ, pl. Siret, aicĭ se dice că a urmat o bătălie între Ştefan-cel-Mare şi Turcĭ.

Vieĭ, dél, pe moşia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ, pl. Jijia, spre Sud de satul Rĕusenĭ, numit ast-fel de la viile ce se află aicĭ

Vieĭ, dél, ramificare spre Sud-Est din délul Holm, sădit cu viile sătenilor şi proprietaruluĭ din Vlădenĭ, com. Rĕdenĭ, pl. Coşula.

Vieĭ, dél, care se prelungesce din com. Cornĭ, pe lângă pârâul Glodinósa, până în Siret la Joldescĭ, se află în com. Poiana Lungă, pl. Siret.

Vieĭ, dél, în partea de Sud a satuluĭ Orăşenĭ, com. Curtescĭ, pl. Târgu, este sădită o vie pe acest dél, de unde i-a rĕmas numele.

Vieĭ, dél, în partea de Est a com. Mănăstirenĭ, pl. Jijia.

Vieĭ, dél, pe moşia Măşcătenĭ, com. Trusescĭ, pl. Jijia.

Vieĭ, dél, pe moşiile Săpăvenĭ şi Epurenĭ, com. Ungurenĭ.

Vieĭ, dél, pe moşia Iurescĭ în partea de Est a com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Vieĭ, dél, în com. Dobîrcenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Viişóra, dél, pe moşia Rĕdiul în partea de Sud a comuneĭ Comândărescĭ, pl. Jijia.

Viişóra, dél, pe moşia Ostopcenĭ-Răzaşĭ saŭ Ciuru, com. Ostopcenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Viişóra, vale, pe moşia Vorona lângă délul Mestécăn în partea de Sud-Est a com. Poiana-Lungă.

Viilor, dél, pe moşia Lehnescĭ-Răzăşĭ spre Vest de Lehnescĭ sădit cu câte-va viĭ, în com. Movila-Ruptă, pl. Ştefănescĭ.

Vieruluĭ, vale, pe moşia Dobîrcenĭ, com. Dobîrcenĭ, pl. Ştefănescĭ.

Vlădenĭ, sat, pe pârâul Vlădenilor

și pe cósta de Est a délului Holm, în partea de Vest a com. Rĕdenĭ, pl. Coșula, cu o suprafață de 1088 hectare, din care parte acoperit cu păduri și o populație de 204 familii saŭ 996 suflete și 138 contribuabilĭ.

Satul fiind udat de pârâul Vlădenĭ pe care se află 4 morĭ de apă ; valea acestuĭ pârâŭ e bogată în petriș pentru șosele, care se transpórtă de aice în diferite părțĭ.

In acest sat se află 1 biserică de lemn cu 2 cântărețĭ, făcută de locuitorĭ, se dice, pe temelia uneĭ alte bisericĭ vechĭ, are 1 șcólă cu 1 învĕțător și 33 școlarĭ. Sunt 271 boĭ și vacĭ, 76 caĭ, 389 oĭ și 29 porcĭ.

Vlădenĭ, sat, în partea de Nord a com. Brehuescĭ, pl. Siret, cu o suprafață de 1002 hectare, și o populație de 269 familiĭ saŭ 1145 suflete și 323 contribuabilĭ.

Are 1 iaz și 1 móră de apă.

In acest sat se află 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ, făcută de locuitorĭ și 1 școlă de fete cu 1 învĕțătóre, plătită de județ și 30 fete.

Numĕrul vitelor e de 335 boĭ și vacĭ, 44 caĭ, 936 oĭ, 90 porcĭ și 40 stupĭ cu albine ; sunt 2 cârciume și 4 meseriașĭ.

Vlădenĭ, pârâŭ, isvoresce din délul Holm, curge prin ponórele satuluĭ Vlădenĭ, com. Rĕdenĭ, pórtă 4 morĭ de apă, forméză iazul Sanca pe Vlădenĭ, se unesce cu maĭ multe pârae de la Storescĭ și se varsă în Miletin.

Apa acestuĭ pârâŭ este vecĭnic tulbure și ómenii bĕtrânĭ mărturisesc că tot așa aŭ apucat : causa póte să fie inclinația prea repede a terenuluĭ pe care curge, tîrînd și pămêntul.

Vlădenilor, vale prin care curge pârâul Vlădenĭ, com. Rĕdenĭ ; aice se însémnă cariere de prunt pentru șosele.

Vlădenilor, iaz, format din pârâul luĭ Axinte și pârâul de la Timoftenĭ în satul Vlădenĭ, com. Brehuescĭ, pl. Siret, are 1 móră de apă.

Vladnic, iaz pe moșia Mășcătenĭ, com. Trusescĭ, pl. Jijia, cu o suprafață de 2 hectare.

Vlădianu, pod, pe moșia Stăncescii, com. Curtescĭ, pl. Târgu.

Voloca, dél, în stânga Miletinuluĭ și în partea de Est a comuneĭ Uricenĭ, pl. Coșula.

Voloca, vale, între délul Voloca și délul Tamba, prin ea curge pârâul Miletin, în com. Uricenĭ.

Voloca, iaz, format de micĭ isvóre în partea de Est a com. Uricenĭ, pl. Coșula.

Vorona-Carale, numit și Vorona-Dobrovolschi sat, situat in partea de Sud a com. Poiana-Lungă, pl. Siret cu o suprafață de 629 hect., din carĭ 343 hectare ale locuitorilor și 286 hectare ale proprietaruluĭ, având și 4 hectare pădure, cu o populație de 80 familiĭ saŭ 260 suflete și 65 contribuabilĭ.

Are 1 biserică zidită la 1860 de Dobrovolschi, cu 2 cântăreți.

Numěrul vitelor e de 138 boĭ și vacĭ, 14 caĭ, 145 oĭ, 26 porcĭ și 160 stupĭ cu albine.

Vorona-Dobrovolschi, (vedĭ Vorona-Carale, sat, com. Poiana-Lungă, pl. Siret).

Vorona-Musteață, (vedĭ Vorona-Theodor, sat, com. Poiana-Lungă.

Vorona-Theodor, sat, numit și Pancu, situat în partea de Sud-Est a comuneĭ Poiana-Lungă, pl. Siret, cu o suprafață de 600 hect., din carĭ 257 hectare ale locuitorilor și 343 hectare ale proprietaruluĭ, având și 6 hectare pădure și o populație de 60 familiĭ saŭ 171 suflete și 50 contribuabilĭ.

Numěrul vitelor e de 76 boĭ și vacĭ, 28 caĭ, 35 oĭ și 30 porcĭ.

Vorona, mănăstire de călugărĭ, pe moșia Statuluĭ Vorona, în pădure, în partea de Est a com. Poiana-Lungă, pl. Siret, este intreținută de Stat și are 30 călugărĭ.

Acéstă mănăstire se zice a fi fondată pe la anul 1600 de nisce călugărĭ rușĭ cu ajutorul hatmanuluĭ Ilie Jora.

Are 2 bisericĭ în ograda mănăstireĭ și una afară la cimitirul călugărilor.

Una din bisericĭ, din curtea mănăstireĭ, cu hramul Nascerea Maiceĭ Domnuluĭ, care e cea d'întâĭ zidită, a fost rezidită din pétră la 1835 de Arh. Rafail, în locul vecheĭ bisericĭ de lemn.

A doua biserică cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ este începută la 1793 și terminată la 1803 de Iordache Panaite paharnicu cu sora sa Safta și soția sa Maria.

Vorona-Mare, sat, în comuna Tudora, pl. Siret, cu o populație de 104 familiĭ saŭ 458 suflete și 80 contribuabilĭ; are o biserică cu 1 preot și 1 cântăreț.

Numĕrul vitelor e de 261 vite cornute, 20 caĭ, 932 oĭ. 85 porcĭ și 70 stupĭ cu albine ; se maĭ află 3 cârciume.

Vorona, pădure a Statuluĭ, pe moșia Vorona, comuna Poiana-Lungă, pl. Siret, are o întindere de 2145 hectare, compusă din fag, stejar și teiŭ, se exploatéză regulat și produce un venit de 2500 leĭ pe an.

Voronca, pârâŭ, isvoresce din pădurea Statuluĭ Vorona, com. Poiana-Lungă, forméză maĭ multe iazurĭ pe moșia Vorona, intre carĭ cel maĭ insemnat e lacul Mare al Voroneĭ, primesce o mulțime de pârae carĭ curg prin pădure, trece in com. Fântânele și forméză iazul din Joldescĭ și se varsă în stânga Siretuluĭ.

Vorona, lacul mare, pe moșia Statuluĭ Vorona, com. Poiana-Lunga, format din pârâul Voronca, cu o suprafață de 20 hectare.

Vultur, dél, pe moșiile Ciornohal și Rĕusenĭ, între comunele Comândărescĭ și Rînghilescĭ.

Vultur, vale, între délul Vultur și délul Mihăiasa pe moșia Rĕusenĭ, com. Comândărescĭ.

Vulturul, pârâŭ, curge dintr'un mic iaz pe valea Vultur de pe moșia Rĕusenĭ, trece prin satul Pogorescĭ și se varsă în Jijia ; are apă numaĭ în timpurĭ ploióse.

Vulturuluĭ, dél, în partea de Sud a com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu.

Vulturuluĭ, vale, între délul Vulturuluĭ și délurile Cruceĭ, Stâncĭ și Păruluĭ în com. Mănăstirenĭ, pl. Târgu.

Vulturuluĭ, movilă, în partea de Sud a satuluĭ Călugărenĭ, com. Mănăstirenĭ.

Vultur, dél, pe teritoriul satului Băicenĭ în pădure, în partea de Vest a com. Curtescĭ.

Vultur, ponor, pe délul Vultur, din sat, Băicenĭ, com. Curtescĭ.

Vulturóia, baltă, pe șesul Siretuluĭ, pe teritoriul moșieĭ Fântânele, com. Fântânele, pl. Siret, are o suprafață de 3 hectare.

Vulpea, vale, între délurile Chirivóeĭ și Hulmu, în pădure, pe teritorul satuluĭ Orășenĭ, com. Curtescĭ.

Vulpăria, dél, pe moșia Pogorescĭ, în partea de Est a comuneĭ Comândărescĭ, pl. Jijia.

Z

Zahorenĭ, sat, pe valea Sarata, în partea de Nord-Vest a comuneĭ Movila-Ruptă, pl. Ştefănescĭ, cu o suprafaţă de 784 hectare şi o populaţie de 87 familiĭ saŭ 385 suflete şi 80 contribuabilĭ.

Zahorenĭ, (vedĭ Bătrînescĭ, sat, com. Şoldănescĭ, pl. Miletin).

Zaton, baltă, pe moşia Tudora, com. Tudora, pl. Siret.

Zaton, vale, pe moşia Tudora, com. Tudora.

Zamca, movilă, în partea de Nord-Vest a satuluĭ Lunca, com. Zlătunóia.

Zeicescĭ, sat, în partea de Vest a comuneĭ Băluşenĭ, pl. Târgu, cu o suprafaţă de 957 hectare şi o populaţie de 133 familiĭ saŭ 424 suflete şi 80 contribuabilĭ.

Are o biserică cu 2 cântăreţĭ. Numĕrul vitelor e de 300 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 70 oĭ, 2 bivolĭ, 441 porcĭ şi 100 stupĭ; are 1 cârciumă şi 2 meseriaşĭ.

Zeicescĭ, baltă, în partea de Vest a moşieĭ Zeicescĭ, com. Băluşenĭ.

Zerna, vale, în pădurea Tudora, com. Tudora.

Zlătunóia, comună rurală, se întinde în partea de Sud-Est a plăşeĭ Miletin, pe valea Sicneĭ şi Cozancea şi délurile din dréptă şi stânga Sicneĭ şi se compune din satele: *Bâznósa, Cernescĭ, Cociungenĭ, Gârbescĭ, Iurescĭ, Lunca, Novacĭ, Stănescĭ, Stroescĭ* şi *Zlătunóia*.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate şi are o suprafaţă de 13401 hectare şi se împarte ast-fel: arătura 7900 hect., fâneţe 2938 hectare, imaş 2283 hectare şi 278 hectare pădure de stejar în partea de Nord, sunt şi 16 hectare viĭ.

Cerealele produc: grâŭ 29000 hectol., orz 8300 hectol., ovĕs 5000 hectol., secară 800 hectol., păpuşoĭ 29400 hectol., cartofĭ 800 hectol., fasole 250 hectol., rapiţă 1500 hectol.

Numĕrul vitelor e de 2500 boĭ şi vacĭ, 350 caĭ, 8400 oĭ, 625 porcĭ şi 354 stupĭ cu albine.

Sunt 9 cârciumĭ, 14 comercianţĭ, şi 2 meseriaşĭ.

Se însémnă 1 fabrică de spirt

(velniță) care produce 5000 hectolitri spirt pe an; are 3 iazurĭ, 3 morĭ de apă pe Sicna și 1 móră de vênt.

Are o populație de 1014 familiĭ saŭ 4017 suflete și 1052 contribuabilĭ carĭ locuesc în 800 case.

Sunt 7 bisericĭ cu 5 preoțĭ, 10 cântărețĭ și 3 școlĭ mixte din carĭ 1 a Statuluĭ și 2 ale comuneĭ cu 3 învĕțătorĭ și 100 băețĭ și 10 fete; copiiĭ in etate de școlă sunt 520.

Budgetul comuneĭ are 11803 leĭ la veniturĭ și 11571 leĭ și 53 banĭ la cheltuelĭ.

Zlătunóia, sat, așeḑat pe délul Zlătunóia saŭ Bisericeĭ, în partea de Nord a comuneĭ Zlătunóia, pl. Miletin.

Moșia este proprietatea prințuluĭ Gr. M. Sturza și are o suprafață de 6495 hectare din carĭ 862 hectare sunt ale locuitorilor din Zlătunóia; pe moșia Zlătunóia se maĭ află satele Bâznósa, Cernescĭ, Gârbescĭ, Lunca, Novacĭ, Stroescĭ și Zlătunóia.

Are o pădure de stejar în partea de Sud a satuluĭ.

Satul Zlătunóia are o populație de 344 familiĭ saŭ 1141 suflete și 300 contribuabilĭ; are 1 biserică cu 1 preot și 2 cântărețĭ și 1 școlă mixtă cu 1 învĕțător și 25 școlarĭ. Aicĭ e reședința com. Zlătunóia.

Numele satuluĭ se ḑice că derivă de la nisce zlătarĭ saŭ lucrătorĭ de argint ce aŭ staționat aice.

Numĕrul vitelor e de 520 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 1260 oĭ, 2 capre, 60 porcĭ și 40 stupĭ cu albine; este 1 cârciumă și 2 comercianțĭ.

Zlătunóia, dél, numit și Bisericeĭ, pe care se află așezat satul Zlătunóia, com. Zlătunóia, în drépta pârâuluĭ și văeĭ Cozancea.

Zlătunóia, vale, între délul Benchiu și Cozancea, în com. Zlătunóia, pl. Miletin.

Zlătunóia-Mică, sat, în partea de Sud-Est a comuneĭ Dracșanĭ, pl. Miletin, cu o suprafață de 111 hectare pământ al locuitorilor și o populație de 20 familiĭ saŭ 80 suflete și 36 contribuabilĭ.

Numĕrul viteler e de 42 boĭ și vacĭ, 8 caĭ, 95 oĭ, 18 porcĭ și 12 stupĭ cu albine.

Zosin, (veḑĭ Bălușenĭ, com. Bălușenĭ, pl. Târgu).

Zosin, fost schit, situat în partea de Sud a moșieĭ Bălușenĭ, com. Bălușenĭ, pl. Târgul este zidit de Iordache Zosin, vechiu proprietar,

astă-ḑĭ nu maĭ este locuit de călugărĭ, este întreținut de particularĭ.

Zosin, iaz, numit și Bălușenilor, e format de pârâul Sicna și scurgerea apelor din numerósele iazurĭ ce se află pe acéstă vale, între carĭ și iazul Stăncenilor, cel maĭ însemnat, este situat în com. Bălușenĭ, pl. Târgu și are o suprafață de 100 hectare, e bogat în stuh și papură are și mult pesce; aice este o móră de apă sistem noŭ.

Zosin, (gârla moriĭ), nu e alt-ceva de cât scurgerea Sicneĭ din iazul Zosin în lacul Dracșanĭ.

Zosin, dél, care se întinde în drépta Sicneĭ, până la unirea sa cu pârâul Drĕsleuca, e o prelungire a platouluĭ pe care se află așeḑat parte din orașul Botoșanĭ; cósta sa de Vest e acoperită cu pădure.

SFÎRȘIT